

RĂPIRI

CARE AU ZGUDUIT LUMEA

La sfârșitul acestui secol răpirile de persoane au devenit un tip de infracțiune practicat cu asiduitate. De multe ori, ele se petrec chiar sub ochii noștri și, datorită promptitudinii echipelor de televiziune, pătrund și în casele noastre.

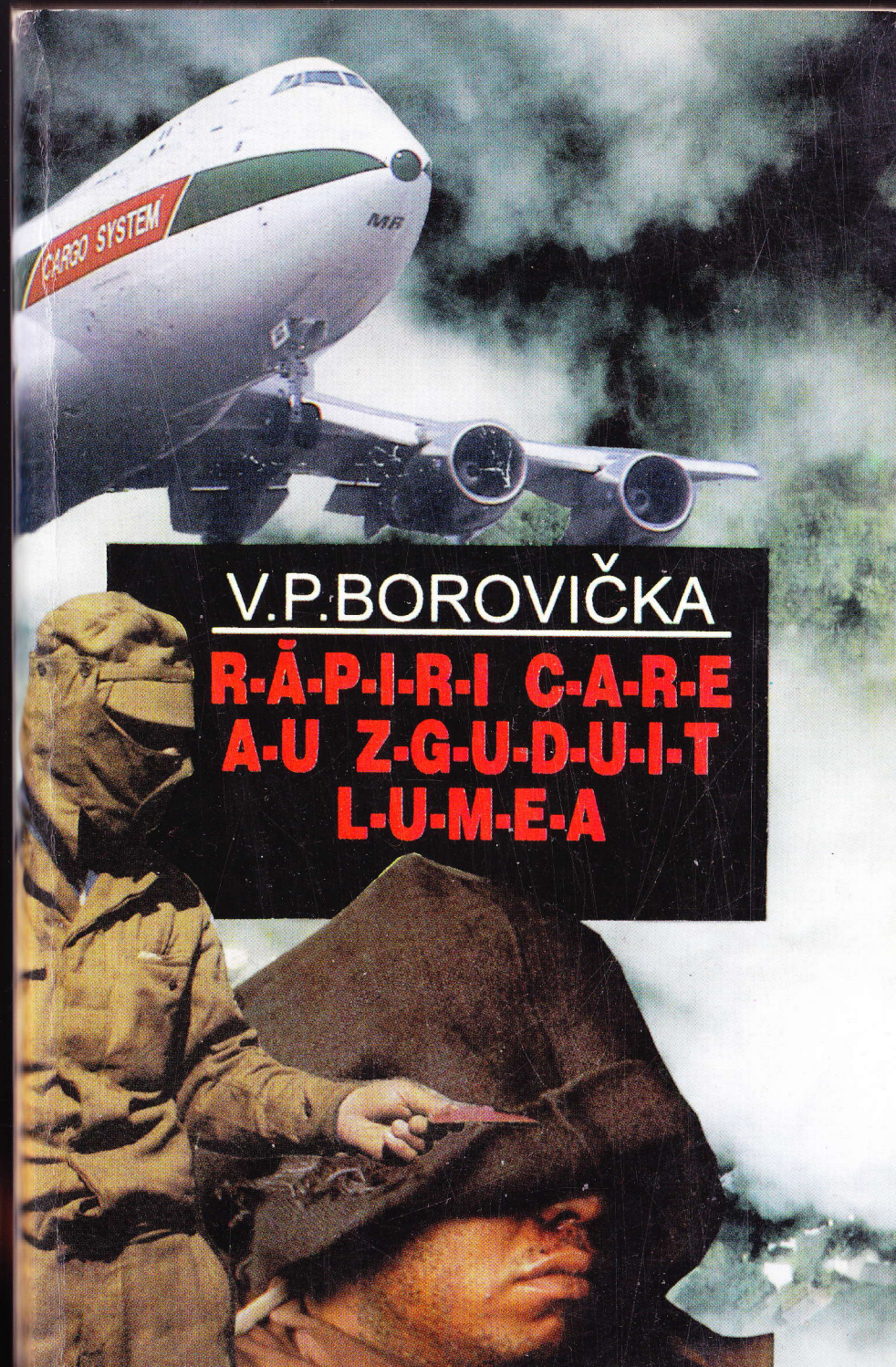
Despre cele cuprinse în această carte fascinantă, autorul ei, V.P. Borovicka, unul dintre cei mai citați scriitori cehi contemporani, se destăinuie astfel:

„De peste un sfert de secol mă ocup de reconstituirea unor cazuri criminalistice reale, din care fac parte omoruri, tâlhării și răpiri. Pentru această carte am ales unele dintre cele mai interesante cazuri, oferind astfel cititorului posibilitatea să arunce o privire și în culisele activității serviciilor de poliție.“



București, tel/fax 231 3026
ISBN 973-9302-05-x

60.000



Luciana Roșca Pintea
20.12.2007 Document

RĂPIRI CARE AU ZGUDUIT LUMEA

V.P. BOROVIČKA este unul dintre cei mai citați scriitori cehi contemporani. Cele patruzeci de cărți scrise de el până în prezent au apărut în 110 ediții, într-un tiraj total de aproape cinci milioane de exemplare și au fost traduse în șaisprezece limbi. De asemenea, este autorul unui număr impresionant de scenarii de filme de lung metraj, seriale și piese radiofonice și de televiziune.

V.P. Borovička

RĂPIRI

CARE AU ZGUDUIT LUMEA

Traducere din limba cehă: Helianna Ianculescú

Editura POLIMARK
București

Coperta: Silvia Muntenescu

Traducerea realizată după volumul V.P. Borovička,
ÚNOSY, KTERE POBOUŘILY SVĚT, Baronet, Praga,
1996.

Copyright © 1996 V.P. Borovička

Copyright © pentru versiunea în limba română:
Editura POLIMARK, București, 1998

Toate drepturile rezervate.

Tehnoredactare computerizată: Sanda Stroescu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale
BOROVIČKA, V.P.

Răpiri care au zguduit lumea/V.P. Borovička. -
București: Polimark, 1998
272 p.; 20 cm.
ISBN 973-9302-05-x

343.549(100)

Cuprins

Prefață	7
Către cititorul român	8
Soarta dramatică a copilului lui Lindbergh	9
Jucăria Kelly	55
Bărbatul cu față de pătlăgică	78
Cazul elevului australian	87
Răpirea profesorului de matematică	103
O noapte vieneză	129
Un pistol într-un buchet de trandafiri	148
Cazul LH 181	178
Dumnezeu nu ne-a ascultat	225
Răpitorul răpit	239

Prefață

Indiferent dacă ne place sau nu, criminalitatea face parte, de când lumea, din istoria omenirii. Strămoșii noștri, Adam și Eva, au comis o faptă considerată de legiuitor act penal, au fost condamnați și, din ordinul lui, scoși din grădina raiului, sub escorta unei paze formată din heruvimi. Primul cuplu conjugal din lume și-a început astfel existența având o reputație proastă. Dar nici copii lor nu au avut o comportare mai bună. Cain l-a ucis pe fratele său Abel, iar confratele lor, Moise, a intrat cu o crimă în Prima carte a Vechiului Testament, *Facerea*.

De atunci, scriitorii scriu despre crime și cititorii citesc cu interes cărțile lor. În categoria acestui rău, răpirile constituie întrucâtva o excepție. Ele nu sunt atât de sângeroase, dar în schimb sunt însoțite de acțiuni de șantaj financiar sau politic. Mai ales la sfârșitul secolului nostru, răpirile au devenit un tip de infracțiune practicat cu asiduitate. Cititorii sau telespectatorii le urmăresc cu un interes deosebit. De multe ori, aceste răpiri se petrec chiar sub ochii noștri și, datorită promptitudinii echipelor de televiziune, pătrund și în casele noastre.

De aceea, m-am hotărât să ofer cititorilor mei cartea *Răpiri care au zguduit lumea*. Titlul cărții amintește, în mod intenționat, de alte cărți mai vechi ale mele, „Atentate care au schimbat fața lumii“, „Procese care au tulburat lumea“. De peste un sfert de secol mă ocup de reconstituirea unor cazuri criminalistice reale, din care fac parte omoruri, tâlhării și răpiri. Pentru această carte am ales unele dintre cele mai interesante cazuri, oferind astfel cititorului posibilitatea să arunce o privire și în culisele activității serviciilor de poliție.

De nenumărate ori am afirmat că nu cred să existe cazuri de spionaj sau criminalistice încheiate. De aceea, multe asemenea cazuri au fost completate cu noi informații. Un exemplu în acest sens îl constituie cazul „Marelui șacal“ Carlos, ucigaș și răpitor, totodată, care a fost prins abia după douăzeci de ani, în 1994, când a fost deconspirat.

Către cititorul român

Simpatia mea pentru cititorul român dăinuie de aproape un sfert de veac. Prima carte tradusă în limba română *Din culisele războiului secret*, datează din anul 1973. După ea, au urmat altele. De aceea, am senzația că este vorba despre o relație afectivă reciprocă. Promit cititorilor mei din România că le voi rămâne fidel și mă voi strădui să nu-i decepționez. Cărțile mele fac parte din genul literaturii faptice și constituie sonde strict autentice în culisele istoriei omenirii. Mă bucur de fiecare dată când reușesc să găsesc un nou mod de abordare a unei teme mai vechi. Curiozitatea mea profesională mă determină să caut subiecte interesante în domeniul activității serviciilor de spionaj, al cazurilor de criminalistică, dar și în viața sectelor care îșiucid membrii. Scriu cu multă plăcere și îmi face bucurie să împărtășesc aceste sentimente cu cititorii mei.

Vă salut cu drag și vă mulțumesc pentru interesul manifestat.

V.P. Borovička

Soarta dramatică a copilului lui Lindbergh

Cei doi bărbați tineri, care se autoporecliseră, pe jumătate în glumă, pe jumătate în serios, Max și Moritz, începuseră, de la o vreme, să fure. Furau din cauză că le era tot timpul foame. O dată unul dintre ei a luat un mantou de ploaie din cuiarul unei cârciumi, s-a ascuns la toaletă și l-a aruncat pe fereastră prietenului său care aștepta afară. Apoi l-au vândut unui negustor de vechituri și, astfel, au făcut rost de câteva zeci de mărci.

Era după primul război mondial și, în Germania învinsă, domnea haosul. Inflația rostogolea bancnotele într-un iureș nesfârșit: ceea ce înainte de război costase o marcă, se vindea acum cu un milion. Cei doi tineri nu aveau ce să mănânce, unde să doarmă și le era frig. Pe deasupra, nu știau să facă nimic. Au început să fure, dar, din păcate, orașelul saxon Kamenz nu era locul cel mai potrivit. Aproape toți se cunoșteau între ei, iar negustorii — care își deschiseseră prăvălii în care nu prea aveau ce să vândă —, erau foarte prudenți.

Cu toate acestea, Bruno Richard Hauptmann a reușit să dea trei atacuri în urma cărora a jefuit suma de 950 de mărci, o colecție de timbre, câteva lanțișoare din aur, trei ceasuri de mână și cupoane de împrumut de război. A învelit jumătate din pradă într-o cârpă și mai întâi a vrut să o ascundă în cimitirul orașului, dar, mai târziu, s-a răzgândit și a îngropat-o lângă un tufiș la marginea țărcului cu vite.

La 21 martie 1939, în jurul orei prânzului, tinerii stăteau la pândă în locul unde șoseaua care leagă Wies de Kamenz face o curbă. În cele din urmă, au apărut două femei: văduva Agnes Opitz din satul învecinat și servitoarea ei Marie Kmetsch. Băieții le-au tăiat calea, și le-au amenințat că dacă nu le dau imediat tot ce au asupra lor vor fi împușcate.

A fost un jaf mizerabil, la fel ca și câștigul: trei mărci, nouă chifle și opt cupoane de alimente.

Tinerii au rupt-o imediat la fugă în timp ce femeile s-au dus la primul post de poliție unde au făcut o descriere exactă a celor doi

hoți. Cinci zile mai târziu, aceștia ședea în arestul tribunalului local și așteptau judecarea procesului. Hauptmann a fost închis până la sfârșitul lui aprilie, timp în care nu a dus-o deloc rău: mâncarea, chiar proastă fiind, o primea în fiecare zi. Cu toate acestea, a început să ducă dorul libertății și să viseze la mica lui comoară îngropată în pământ. A fugit în timp ce era transportat la Bautzen, dar a fost prins imediat a doua zi. Abia se mai ținea pe picioare de oboseală și chiar s-a bucurat când a putut să se întindă din nou pe ceva care amintea a pat.

Procesul nu s-a judecat prea repede, dar în schimb a fost învinuit de toate jafurile petrecute în împrejurimi. Hauptmann avea impresia că nu va mai fi eliberat niciodată și a devenit un deținut model. Muncea conștiincios, dacă pune mâna pe un ziar îl citea de la un capăt la altul, împrumuta cărți de la bibliotecă și îi căra în fiecare zi cărbuni administratorului închisorii. Datorită acestui comportament, a fost eliberat după patru ani.

Bineînțeles că primul drum l-a făcut la tufișul de lângă țarcul cu vite. Noaptea și-a dezgropat comoara, și cu prada în buzunar s-a simțit omul cel mai tare din lume. A doua zi și-a cumpărat o jumătate de kilogram din cel mai ieftin salam, dar a simțit că-l ia ameteala când a aflat că trebuie să plătească 11 600 mărci. S-a uitat lung la vânzătoare și a început să înjure cu voce tare pe toată lumea, dar mai ales dolarul care în ziua aceea ajunsese egal cu 1 000 000 de mărci.

S-a întors la Kamenz unde locuia mama lui. În sfârșit, avea un acoperiș deasupra capului, dar sufletul îi era bântuit de spaime. Nu știa nici el singur ce vrea, nu știa cum să se poarte și ce să facă pentru a câștiga niște bani. Nu a reușit să-și găsească nici o ocupație și, în cele din urmă, s-a întors la tâlhărit. S-a asociat cu un alt hoț, dar acesta a fost prins în timp ce încerca să jefuiască o prăvălie, și a recunoscut că i-a acoperit spatele lui Hauptmann. În felul acesta, poliștii au mers la sigur.

Din nou a ajuns să doarmă pe un pat din scânduri, într-o celulă de închisoare, având de data aceasta drept coleg un țigan. Se spune că acest om foarte de treabă și înțelept i-a povestit seri întregi misterele nedescifrate ale lumii țiganilor. Dar cel mai important lucru a fost acela că, după o săptămână, Bruno Richard Hauptmann și colegul său de celulă s-au hotărât să fugă. Primul a fugit țiganul Arpad. Hauptmann l-a trimis la mama lui, la Kamenz, ca să-i transmită unde și când trebuie să-l aștepte cu haine civile.

A urmat apoi o scenă de-a dreptul incredibilă. În general, administratorul închisorii, Philipp, nu pedepsea pe nimeni dacă nu era obligat să o facă, iar cu Hauptmann se purta de parcă ar fi fost copilul lui. Acesta nu i-a răspuns însă așa cum ar fi meritat. Mai întâi, s-a plâns că îl doare stomacul din cauza mâncării foarte proaste și l-a rugat pe un ton umil să-i facă rost de puțin piper. Administratorul, care era un om bun, i-a adus o piperniță, a desfăcut-o și i-a vărsat câteva firimituri în palmă. Hauptmann a inspirat aer adânc în piept și a suflat piperul în ochii bătrânului.

Același lucru l-a repetat și cu gardianul care stătea alături de pază la ușa celei. L-a lovit cu toată puterea în ceafă și i-a băgat piper în ochi. Gardianul a leșinat, Hauptmann i-a luat cheile din mână, a ieșit pe poartă și s-a dus la locul stabilit, unde îl aștepta mama cu hainele civile. Era amiază, când toată lumea stă de obicei la masă. Închisoarea din Kamenz avea numai patru celule.

Cu banii primiți de la mama lui s-a îmbarcat la bordul unei nave transoceanice, folosind un truc foarte simplu. A umplut un sac mare cu gunoarie și vechituri și cu el în spate s-a alăturat hamalilor portuari care încărcau pe navă rezerve pentru pasageri. Apoi a băgat sacul în cala vaporului și s-a ascuns într-un cazan cu cărbuni. A doua zi, când nava plutea deja în largul mării, Hauptmann s-a închis în toaleta pentru bărbați, s-a spălat cu grijă, s-a pieptănat și a ieșit pe puntea clasei a treia.

Pe dușumeaua de lemn din spatele cabinelor, pasagerii stăteau întinși unul lângă altul, astfel încât, în acest spațiu restrâns încăpeau 400 de oameni. Stewardul-șef se ocupa de confortul lor în măsura în care se poate numi confort o pernă murdară și o pătură care nu fuseseră niciodată spălate. Stewardul era un bărbat de vârstă medie, foarte slab și cu o barbă care îi acoperea fața de la o ureche la alta. Era conștient de condițiile mizerabile în care călătoreau pasagerii de la clasa a treia și de aceea se oprea în dreptul lor, din când în când, încercând să-i consoleze. S-a oprit puțin și în fața lui Hauptmann și l-a întrebat de unde este.

— Din München, răspunse pasagerul fără să stea deloc pe gânduri.

— E minunat, exclamă stewardul. Înseamnă că suntem vecini. Și eu locuiesc la München.

Stewardul l-a invitat pe concetățeanul lui la o bere. S-au dus la bar, și-au strâns mâinile și s-au prezentat. Fără să ezite, Hauptmann a spus că-l cheamă Karl Pellmeier. Sigur că stewardul nu cunoștea

numele tuturor celor 400 de pasageri, dar Pellmeier, Pellmeier... Numele acesta nu-i spunea nimic și de aceea consultă lista cu numele pasagerilor, unde, firește, nu figura nici un Pellmeier.

— Domnule, pot să vă rog să-mi arătați documentele de călătorie? îl întreabă pe un ton mai puțin amabil.

— Nu am nici unul, răspunse Hauptmann.

Dându-și seama imediat despre ce este vorba, stewardul îl luă pe Hauptmann de braț și îl târî afară pe punte. Pasagerul cu fața nebărbierită stătea cu capul în piept și se ferea să-l privească pe căpitan în ochi.

— Omule, ce vrei să faci în America? îl întreabă căpitanul.

— Vreau să muncesc.

— Și de aceea călătorești ilegal?

— Nu am bani, i-am pierdut pe toți din cauza inflației.

Verdictul a fost foarte dur.

— Vei avea această ocazie, prestând aici pe vas munci auxiliare. La New York o să te predăm reprezentantului Oficiului de emigrări, după care o să te întorci tot cu noi. Poate o să-ți găsești de lucru în port.

A doua zi de dimineață, la 12 iulie, cu o zi înainte ca nava să-și arunce ancora în portul New York, Hauptmann a fost închis într-o cabină din cală. După sosirea în port, pe punte au urcat imediat reprezentanții Oficiului de emigrări și unul dintre ei a întrebat:

— Aveți pasageri clandestini?

— Avem unul singur, răspunse ofițerul Alfred Luther.

— Aduceți-l imediat aici.

Au găsit ușa celulei întredeschisă. Hauptmann reușise să fugă prin gaura din tavanul culoarului și să se ascundă în spălătoria navei, unde spărsese lacătul de la ușă. Ofițerul Luther fluieră în semn de avertisment și, în clipa aceea, toți marinarii liberi începură să-l caute pe fugăr. După câteva minute l-au găsit îngropat în cărbune. Arăta îngrozitor fiindcă avea toată fața mânjită cu praf negru.

Aveau la dispoziție numai cinci minute pentru a-și salva prestigiul. L-au băgat pe Hauptmann sub duș, l-au șters, l-au îmbrăcat într-o uniformă veche de marinăr și l-au predat americanilor. Aceștia au încheiat un proces verbal în care au menționat că pe nava Hannover a fost prins un pasager clandestin de origine germană, Karl Pellmeier. Apoi l-au predat căpitanului și acesta a jurat că-l va duce înapoi la Hamburg.

Nu mai era nimic de făcut. Ajuns din nou la Hamburg, totul era ca înainte: se învârtea prin port, se așeza pe băncile de pe chei și privea prostituatele. Într-o zi, a dat de un grup de marinari americani beți care se luaseră la harță cu niște bătauși localnici. În timpul încăierării, unul dintre ei a scos un pistol și l-a îndreptat spre un marinăr american. Fără să ezite, Hauptmann a sărit în spatele bătaușului și cu o lovitură i-a aruncat pistolul din mână. Omul salvat era fochist pe nava George Washington și s-a împrietenit cu Hauptmann. Au băut până a doua zi dimineață, iar pe la ora 8 când s-au despărțit Maxie l-a întrebat pe Richard dacă vrea să meargă acasă cu trăsura. Hauptmann i-a mărturisit că nu are unde să se ducă, că e lefter și că tocmai s-a întors de câteva zile din America, unde a călătorit clandestin.

Maxie l-a luat pe noul lui prieten pe după umăr și după ce au făcut câțiva pași, l-a anunțat pe un ton ceremonios:

— Richard, ești prietenul meu. Mi-ai salvat viața și nu voi uita acest lucru până la moarte. O să te iau cu mine și o să te ajut să ajungi în Manhattan. Vino cu mine. Trebuie să așteptăm până când aerul va fi mai curat.

Maximilian nu a aruncat deloc vorbe în vânt: l-a strecurat pe Hauptmann pe puntea vaporului George Washington exact în momentul când nu era păzit de nimeni și l-a ascuns în compartimentul cel mai adânc din cală. Hauptmann și-a săpat din nou, singur, o gaură în cărbuni, s-a întins pe spate și a început să scruteze întunericul, gândindu-se cum va pune el odată piciorul în rai. Prietenul avea grijă să-i aducă pungi cu resturi de mâncare ascunse sub haină și, uneori, sticle cu cafea sau rachiu.

În ultima zi înainte ca nava să acosteze, fochistul nu a mai rezistat să păstreze secretul și a mărturisit tot ce avea pe suflet căpitanului, fără să uite să adauge că-i datora viața acelui pasager clandestin. Căpitanul a cerut să fie adus în fața lui și i-a promis că-l va lăsa în ascunzătoare cât timp nava va sta în portul New York, urmând să-l debarce abia la Hamburg.

Folosindu-se de înghesuiala provocată de transportul bagajelor și de formalitățile vamale, Hauptmann a sărit în apă peste balustradă și, fără ca cineva să-l observe, a început să înoate voinicește spre mal. În cele din urmă, o tânăra l-a zărit și a scos un țipăt: „Ajutați-l, a căzut în apă“. Marinarii au lăsat la apă barca de salvare și, după câteva clipe, Hauptmann urca înapoi pe punte pe scara de frânghie. De data aceasta, căpitanul a dat ordin să fie închis în

celula navei și i-a dat drumul la Hamburg. La despărțire, fochistul Maxie Town a mai reușit să-i strecoare în mână un dolar, împreună cu un bilet de pasager, pe un nume străin, care avea deja ștampila serviciului de control al pașapoartelor și al vămii. Desigur, era mai bine decât nimic, dar de la un bilet de pasager până la un pașaport de călătorie care să-i permită plecarea legală mai era un drum lung de parcurs.

— Nu știam ce să fac, a mărturisit Hauptmann mai târziu anchetatorului. „Știam că nu voi putea reuși să fug de pe navă nici a treia oară și de aceea am optat pentru unica soluție posibilă. Trebuia să fac rost de un pașaport american și să mă prefac că nu vin în Statele Unite din Europa, ci mă întorc acasă“.

A început să se aciuze pe lângă grupurile de marinari americani care își petreceau nopțile în cârciumile și bordelurile din Hamburg. I-a atras atenția un blond cam de vârsta lui, cu ochelari și, profitând de un moment prielnic, s-a alăturat grupului din care acesta făcea parte. În timp ce marinarii beți se îmbrățișau și cântau, a băgat mâna în buzunarul marinarului și i-a furat pașaportul.

Respectivul a înțeles ce s-a întâmplat abia a doua zi, dimineața. L-a anunțat pe căpitan că i-a dispărut pașaportul, iar acesta a comunicat consulatului american că s-a pierdut un pașaport și nu că i-a fost furat. Hauptmann care conta pe acest lucru, a făcut rost de bani, și-a cumpărat ochelari cu ramă și o șapcă asemănătoare cu cea a posesorului pașaportului și, înainte ca nava *Porta* să părăsească portul Bremen, și-a cumpărat din banii rămași un bilet de călătorie la clasa a patra. Aici s-a retras într-un colț și, cu șapca trasă adânc pe frunte, a simulat că se pregătește să doarmă. Arăta obosit și nedormit. Richard Hauptmann nu se putea distra împreună cu ceilalți pasageri și de aceea a început să joace rolul săracului care încearcă să supraviețuiască în singurătate.

A trecut de controlul pașapoartelor fără ca măcar să i se deschidă pașaportul, fiindcă uitându-se în geanta lui, vameșul a constatat că era pe jumătate goală. Nava la bordul căreia se afla Hauptmann a ieșit încet din port, îndreptându-se spre Lumea Nouă. Hauptmann, care până în ultima clipă se temuse să nu primească o nouă lovitură din partea destinului, se simțea un om nou și cu totul diferit de cel dinainte.

Destinul acestui aventurier seamănă cu povestea băiatului sărac și părăsit de toată lumea, care a ajuns în paradisul american și a urcat până în vârful ierarhiei sociale. În toate aceste situații un rol

important l-a jucat întâmplarea. În cazul tânărului neamț, ea a avut un nume, o înfățișare și o adresă. Se spune că, într-o seară, stătea pe o bancă din Central Park. Era slab, palid, aproape cenușiu din cauza oboselii, înfrigurat și avea o privire dezorientată. Zâna salvatoare a apărut pe neașteptate, așa cum apar ființele supranaturale din basme. Nu era îmbrăcată într-o rochie lungă și transparentă din mătase, ci purta o blană groasă și, bineînțeles, foarte scumpă. Dumnezeu știe cum s-au înțeles. Fiecare vorbea pe limba lui, dar cert este că, în cele din urmă, zâna l-a luat la ea acasă pe tânărul înfometat. Mai întâi, l-a pus să facă o baie, apoi l-a hrănit ca lumea și, de atunci, Bruno a rămas cu ea.

Hauptmann a avut multe de învățat de la această femeie. Până atunci nu mai cunoscuse nici o fată, fiindcă anii primelor întâlniri amoroase și-i petrecuse în temniță, iar restul — pe drumuri. L-a învățat câteva cuvinte în limba engleză ca să se poată înțelege cu cineva și i-a făcut rost de un loc de spălător de vase, ceea ce constituie începutul clasic al vieții oricărui emigrant, indiferent de culoare și rasă. După ce a ajuns să câștige 16 dolari pe săptămână, adică o sumă destul de mare, Hauptmann a început să-și schimbe locurile de muncă. Mai întâi a fost vopsitor, după aceea mecanic și, în cele din urmă, tâmplar, meserie pe care o învățase în orașul Kamenz din Saxonia. Apoi totul a început să meargă ca pe roate.

A întâlnit o altă femeie și s-a îndrăgostit de ea. Era nemțoaică și o chema Anna Schoeffler. S-au cunutat la 10 octombrie 1925, în al doilea an al istoricei prosperități americane, și s-au mutat de la mansardă în propria lor casă, pe care Hauptmann a construit-o din bărne de lemn în numai două săptămâni. Erau fericiți, amândoi munceau și strângeau bani, până când, într-o zi, Richard i-a adus soției o veste foarte plăcută:

— Închipuiește-ți, darling, că azi am cumpărat un restaurant.

Nu o duceau deloc rău. În 1929, Anna Hauptmann a plecat în Europa unde și-a vizitat rudele din Germania și a încercat să afle discret cum ar putea obține prescrierea condamnării penale a lui Bruno Richard Hauptmann sau reducerea pedepsei lui. Acesta, ca un om de afaceri prosper și ca un cetățean american bogat ce devenise, ar fi vrut să se laude cu succesele lui din Statele Unite, iar pe deasupra, în 1934 mama lui urma să împlinească 70 de ani. Deocamdată însă nu exista nici o speranță de reabilitare. Au continuat să muncească și să strângă bani deși duceau o viață îndestulată.

America nu are mulți eroi naționali. Poate și fiindcă nu are o istorie milenară. În perioada crizei economice care a cuprins întreaga lume, puține erau ocaziile de a te remarca prin ceva deosebit. Ziua de 20 mai 1927 a fost într-o vineri, dar, după cum s-a dovedit ulterior, nu a fost o zi lipsită de noroc. Încă înainte de răsăritul soarelui, de pe un aeroport din New York a plecat spre un alt aeroport un camion pe care era încărcat monoplanul botezat „Spirit of St. Louis”. Mecanicii îi fixaseră aripile în prezența unui tânăr cu părul blond și ondulat, îmbrăcat într-o salopetă din piele și cu ochelari de aviator. Îl chema Charles Augustus Lindbergh, zburase până atunci ca pilot pe avioanele poștale și acum urma să devină cel mai important om din lume. Lindbergh se pregătea să traverseze prima oară Atlanticul, zburând cu micul său avion de la New York la Paris. Decolarea era planificată pentru ora 7.40.

Încercarea a reușit. Charles Lindbergh a aterizat pe aeroportul Le Bourget din Paris, după un zbor care a durat 33 de ore, 29 de minute și 30 de secunde, devenind astfel un erou elogiât în toată lumea.

— Doamnă Lindbergh, pentru numele lui Dumnezeu, Charlie... începu să țipe disperată guvernanta Betty Gow, urcând în fugă scara care ducea la dormitoarele de la etaj și se opri în fața băii.

— Doamnă Lindbergh, Charlie... continuă să țipe ea, bătând cu pumnii în ușă.

— Ce s-a întâmplat, Betty?

— Charlie a dispărut.

— Înseamnă că l-a luat colonelul, răspunse liniștită Annie Lindbergh. „Trebuie să fie în bibliotecă.”

Betty Gow, guvernanta în vârstă de 25 de ani a copiilor familiei Lindbergh, intră într-un suflet în bibliotecă, dar încă din pragul ușii văzu că Charlie nu era acolo.

— Domnule colonel, Charlie a dispărut, zise ea, izbucnind în hohote de plâns.

După ce au căutat prin toată casa, colonelul Charles Augustus Lindbergh își luă pușca, o asigură și ieși afară, pregătindu-se, parcă, să-i înfrunte pe gangsteri. Apoi, dându-și seama de zădărnicia gestului său, intră resemnat în casă și spuse servitorului Oliver Whateley:

— Sună-l pe colonelul Breckinridg și anunță și poliția din Trenton. Până când vine nu trebuie să atingem nici un obiect. Roagă-l pe locotenent să vină împreună cu soția.

La ora 22.20 s-au prezentat comisarul de poliție Wolf și locotenentul Williamson din orașelul cel mai apropiat, Hopewell. S-au urcat în mașină imediat după ce au primit telefon, dar nu înainte de a anunța poliția din capitala statului New Jersey că un necunoscut a răpit copilul lui Charles Lindbergh.

De la Trenton, vestea a făcut ocolul lumii. Din mașinile de poliție se auzeau comunicate:

„Atenție! Atenție! A fost răpit copilul colonelului Lindbergh. Opriți toate mașinile în care se află un copil cu ochi albaștri, în vârstă de 18 luni. Răpitorii vin probabil din regiunea Hunterdon și se îndreaptă spre New York. Opriți și controlați toate mașinile. Ocupați șoselele care duc spre Trenton, controlați remorțile, intrarea și ieșirea din tunelul Holand. Atenție! Atenție! În seara asta, în jurul orei 22 a fost răpit copilul colonelului Lindbergh. Controlați toate punctele de trecere, fiți foarte prudenți. Copilul trebuie găsit neapărat. Alo, alo... Aici e centrala poliției. A fost răpit copilul lui Lindbergh...”

Marti, 1 martie 1932, ora 23.00. Afară era un timp mizerabil și sufla un vânt rece. De dimineață ploua într-una. Pământul din grădină era umed. În răzorul de sub fereastra deschisă au găsit urmele unei scări și a unei dalte din oțel pe care răpitorul o folosisese ca să deschidă fereastra. În tufișul din apropiere era aruncată o scară mobilă și ruptă, formată din trei părți. Fusesse o scară bună, confecționată de un tâmplar de meserie, dar nu era suficient de rezistentă fiindcă avea o stînghie ruptă. Să fi fost scara atât de șubredă sau bărbatul care intrase pe fereastră în camera copilului lui Lindbergh să fi fost atât de voinic?

Colonelul Charles Augustus Lindbergh era, pe vremea aceea, eroul național incontestabil al Statelor Unite. Era primul om din lume care zburase peste Oceanul Atlantic. Americanii au dus dintotdeauna lipsă de eroi și uneori au ținut cu tot dinadinsul să-i creeze. În felul acesta au fost urcați pe piedestal ucigașul de bivoli Buffalo Bill, disperatul Jesse James sau gangsterul Al Capone. Eroismul lui Lindbergh era însă de altă factură. În 33 de ore el zburase din America la Paris, devenind peste noapte americanul numărul 1. Magazinele îi ofereau sute de mii de dolari ca să facă reclamă mărfurilor lor, la radio primea 10 000 de dolari pentru un interviu de zece minute, companiile aeriene încercau să-i cumpere experiența, celebritatea și numele pentru avioanele care se pre-

găteau să survoleze oceanul. Tânărul în vârstă de 25 de ani era dispuțat de toată lumea și s-a îmbogățit. În plus, s-a însurat cu fiica bogată a senatorului Morrow, ambasadorul SUA în Mexic. Dar tânărul erou a început să obosească și să tânjească după liniște. Și-a construit o casă în stil vechi francez, pe colina Sourland Mountains, nu departe de Hopewell, statul New Jersey și s-a mutat acolo. Copilul a fost răpit din camera de la etaj, devenind astfel nu mai puțin popular decât tatăl său și a primit numele de „copilul poporului american“. Poate tocmai de aceea răpirea a indignat nu numai opinia publică din America, dar și din alte părți ale lumii și a intrat în istoria criminalisticii și în special a FBI-ului.

Dar până ca poliția să vină acasă, colonelul Lindbergh și guvernanta Betty Gow au găsit pe pervazul ferestrei un plic. Nu l-au deschis, așteptând sosirea polițiștilor. Apoi maiorul Schoeffel a citit cu voce tare scrisoarea răpitorilor:

„Stimate domn, pregătiți 50 000 de dolari, 20 000 în bancnote a câte 20 de dolari, 15 000 în bancnote a câte 10 dolari și 10 000 în bancnote a câte 5 dolari. În următoarele 2-3 zile veți afla unde trebuie să depuneți suma. Vă avertizăm că poliția nu trebuie să afle nimic din cele întâmplate. Copilul se află în mâini bune. Ca semn de recunoaștere pentru mesajul nostru este această semnătură“.

Semnătura nu era o semnătură propriu-zisă, ci un fel de ștampilă sau de semn format din două cercuri albastre care se înlănțuiau, având în centru un punct mare, roșu. În plus, mai era decorat cu trei orificii cu patru colțuri, creând impresia că semnatarul adăugase acest ornament pueril fiindcă nu știa să scrie.

Și în 1932, în Statele Unite publicitatea garanta un mare succes. Charles Lindbergh provenea dintr-o familie de emigranți care îi asigurase startul către o carieră strălucită. Dându-și seama că în Suedia natală nu-și poate întreține familia, bunicul lui a emigrat în Lumea Nouă, în 1860. Primul Charles Augustus a trăit din vânatoare. A fost un om dur care a trăit în sălbăticie și pe unul dintre băieți l-a botezat tot Charles Augustus. Și acesta a fost un bărbat din oțel suedez, talentat și inteligent. A ajuns deputat și putea deveni chiar guvernatorul statului Minnesota, dacă nu ar fi început să cocheteze cu idei care mai târziu au fost considerate a fi socialiste. Și băiatul lui s-a numit tot Charles Augustus. A fost un tip înalt de 1,90 m, chipeș și cu o fire visătoare, dar hotărâtă.

Familia lui a trăit bine, având o reședință de iarnă la Washington și una de vară la Little Falls. Deși a mers la cele mai bune școli, Charles nu a fost niciodată un elev bun. După ce s-a înscris la universitate, și-a petrecut timpul mergând mai mult cu motocicleta, fiindcă era atras de tehnică. În anii '20 a fost angajat la compania aeriană Nebraska Aircraft Corporation și abia atunci a început să se simtă în elementul lui. Era un pilot minunat și pasionat, care a avut noroc scăpând cu viață în urma unei explozii, micului său avion i s-a rupt o aripă în timpul zborului, iar el a sărit cu parașuta.

Și-a câștigat existența ca pilot pe avioanele poștale. Mai târziu a căutat și chiar a găsit un sponsor care l-a ajutat să-și construiască un aparat cu care a survolat Oceanul Atlantic, zburând de la New York la Paris. Avionul a fost botezat „Spirit of St. Louis“.

Știrea transmisă la postul de radio, la ora 22.30, în legătură cu răpirea „copilului american“ i-a indignat la culme pe americanii de rând. Unii dintre ei au încercat să profite de ocazie și i-au oferit tot sprijinul colonelului Lindbergh, garantându-i nu numai publicitatea, ci și tot sprijinul în depistarea răpitorilor. Tocmai din cauza acestor eforturi, poliția a înregistrat un mare succes.

În jurul orei 5 dimineața, acasă la Lindbergh s-au prezentat comisarul de poliție din New Jersey, colonelul Schwarzkopf și un detectiv, căpitanul Lamb. Schwarzkopf era de origine neamț și, deși absolvise cea mai vestită academie militară din West Point, se comporta și gândea ca un prusac, fiind în același timp conștient că toți americanii îl criticau pentru acest stil. Asemenea unui căpitan de oști care se pregătește pentru luptă, el și-a instalat cartierul general în orașelul Hopewell, de unde transmitea ordine: „Căutați-l. Găsiți-l. Cercetați-l“. Intuia ce șansă i se oferă dacă în știrile care se transmiteau la radio, din jumătate în jumătate de oră, numele lui va apare alături de cel al celebrului colonel Lindbergh.

Încă din primele ore ale anchetei au început să apară discuții contradictorii între specialiști, care nu au luat sfârșit decât după preluarea cazului de către directorul FBI, Hoover. Maiorul Schoeffel credea că are prioritate conform legii căutătorilor de aur, dar colonelul Schwarzkopf a început să-și folosească autoritatea. Cu toate acestea, maiorul nu s-a lăsat îndepărtat de pe scena care dimineața era urmărită de zeci de reporteri, iar după-amiaza de alte sute. Reclama era garantată, fiindcă această răpire căpătase importanță națională. În unele state au apărut chiar îndemnuri la mobilizare generală. Așa de pildă, guvernatorul statului

New Jersey a declarat că „tot poporul îi va căuta pe făptași“, și după felul cum s-au desfășurat investigațiile, părea că a avut dreptate.

Disputa care a avut loc între comisariatele de poliție din capitala statului New Jersey, Trenton și Hopewell, un oraș mai apropiat de locul faptei, a durat ore întregi. Până la urmă s-a ajuns la un compromis incredibil: ancheta urma să fie condusă de colonelul Schwarzkopf, urmând ca ceilalți să continue investigațiile pe cont propriu, ceea ce nu era deloc imposibil din moment ce guvernatorul ceruse sprijin întregului popor.

La Sourland Mountains s-a creat o situație tensionată. Reședința lui Lindbergh a fost asaltată nu numai de reporteri și de echipe de filmare, dar și de aventurieri, de escroci și de amatori nebuni care, fiecare în parte, era convins că va da norocul peste el și-l va găsi pe făptaș.

Isteria în masă era întreținută de știrile transmise la radio. Copilul lui Lindbergh nu era foarte sănătos și trebuia să țină un anume regim alimentar. La intervale de câte o jumătate de oră crainicul transmitea la radio un apel către răpitori și către toți oamenii din lume prin care se anunța că micuțul trebuie să primească zilnic un sfert de litru de lapte, trei linguri de ceai dimineața și seara, o jumătate de litru de suc de portocale dimineața după sculare, o jumătate de sticlă de suc de prune după somnul de după-amiază, o lingură de legume fierte, un gălbenuș și 14 picături de purgativ. Întreaga Americă cunoștea pe dinafară regimul micuțului Charlie și multora le era teamă că răpitorii nu vor respecta recomandările medicului, punând astfel în pericol viața copilului.

În cazul unei răpiri, criminalii au toate atuurile, în timp ce cei care urmează să răscumpere ostaticii sunt lăsați în voia soartei. Și familia Lindbergh a trebuit să aștepte până când s-a deschis acel plic cu un mesaj anonim, care în loc de semnătură, avea un desen al cărui sens era indescifrabil. Din mesaj, detectivii reușiseră să afle însă ceva interesant despre criminal.

Într-un mod foarte neobișnuit, semnul abreviat al dolarului era notat după cifră și nu înaintea ei, iar în locul cuvântului englezesc *good-bine*, scria *gut*, ceea ce însemna același lucru, dar în germană. De aceea, detectivii au tras concluzia că răpitorul este un neamț emigrat. De asemenea, textul avea greșeli de exprimare, dovedind că autorul nu era un intelectual, ci un individ care compunea greu o scrisoare. Mai exista, desigur, și posibilitatea ca făptașul să fie un

om deosebit de inteligent și de cultivat, care să fi făcut greșeli în mod premeditat pentru a-i deruta pe polițiști.

Orașelul Hopewell, unde aceștia se instalaseră, și împrejurimile lui erau cercetate de peste 400 de reporteri și de alte sute de curioși care sperau să contribuie la găsirea copilului răpit în schimbul unei recompense substanțiale. Apoi comisarul de poliție s-a hotărât să declare orașul și ținutul respectiv închise, pentru a stopa accesul curioșilor și a ziariștilor. Ca atare, peste 200 de polițiști au început să cerceteze împrejurimile.

A doua zi de dimineață, poștaşul Eddie Copnel a adus la reședința familiei Lindbergh doi saci plini cu scrisori și telegrame care conțineau diverse manifestări de compasiune, speranță și oferte de toate tipurile. Printre acestea se afla și următorul mesaj:

„Către Charles A. Lindbergh din Princeton, N.J.:

Copilul este bine, așteptați noi ordine și respectați-le.“

Era un mesaj ciudat, fiindcă răpitorul trebuia să fi știut că Lindbergh nu mai locuia la Princeton de o jumătate de an, iar copilul fusese răpit de la reședința familiei de lângă Hopewell. Neglijând acest aspect, poliția a declanșat acțiunea de urmărire a expeditorului mesajului, căutând peste tot și interogând pe toată lumea.

Între timp, colonelul Lindbergh a declarat ziariștilor că este dispus să-și răscumpere fiul și nu insistă ca făptașul să fie pedepsit, desigur numai dacă micuțul se va întoarce sănătos acasă.

Preoții făceau slujbe speciale, din amvonuri se auzeau apeluri către răpitor, cerându-i acestuia să devină conștient de păcatul comis și să-l aducă acasă pe copilul lui Lindbergh. În general, s-a afirmat că de la atentatul comis asupra președintelui Lincoln, în 1865, de către actorul nebun Booth, Statele Unite nu mai trăiseră un asemenea șoc în masă.

Specialistul în urme de picior, Bormann, a cercetat împrejurimile casei, ajungând în cele din urmă la concluzia că făptașul își trăsesese peste încălțăminte șosete pentru a nu lăsa urme vizibile.

Răpitorul s-a făcut auzit abia peste două zile. La 4 martie, el i-a trimis colonelului Lindbergh o scrisoare în care-l avertiza să nu mai stabilească alte contacte cu poliția, comunicându-i, totodată, că a mărit prețul de răscumpărare la 70 000 de dolari. Scrisoarea conținea greșeli asemănătoare cu cele din scrisoarea anterioară și dovedea că autorul ei era aceeași persoană care, în loc de semnătură,

desena două cercuri ciudate. Dar ceea ce i-a enervat pe anchetatori și i-a înspăimântat pe soții Lindbergh era faptul că scrisoarea nu conținea nici un fel de indicații privind recuperarea copilului sau cel puțin date privind locul și ziua când trebuia plătită suma solicitată.

Toate acțiunile polițienești au eșuat. Ancheta a fost preluată de agenții FBI, care din păcate, nu au avut un succes mai mare decât colegii lor. La acest insucces au contribuit, fără știința lor, chiar soții Lindbergh, deoarece au pus la dispoziția presei o declarație care a fost difuzată, în aceeași zi, pe 4000 de pagini de ziar:

„Nu ne dorim nimic altceva decât să-l vedem din nou acasă pe fiul nostru. Dorim atât de mult acest lucru, încât răpitorii pot fi convinși că vom respecta toate condițiile lor și nu vom declanșa nici o acțiune de urmărire penală împotriva lor. Reprezentanții lor se pot întâlni cu reprezentanții noștri pentru a stabili ce trebuie să facem în continuare.”

Era o declarație neobișnuită a unor părinți disperați. Desigur că familia Lindbergh nu le putea garanta răpitorilor că vor fi absolviți de orice pedeapsă, fiindcă nu-și puteau permite să încalce legislația statului New Jersey.

Incidentul a început să se transforme încet, dar sigur, într-un scandal de mari proporții, ceea ce nu i-a ajutat nici pe anchetatori, nici pe răpitori. În plus, cazul a început să dobândească caracterul unei situații extrem de critice, acesta fiind și unul din motivele pentru care a devenit atât de cunoscut și a intrat în istoria criminalisticii.

La Trenton a fost organizată o conferință la care au participat comisari de poliție și experți din 10 state și 18 orașe mari ale Statele Unite. Președintele Hoover l-a trimis pe tizul său, pe directorul FBI, Edgar Hoover care nu avea nici o legătură de rudenie cu el și despre care se spunea că este un polițist de geniu. În acest context s-a mai produs încă un incident straniu, cum numai în America se poate întâmpla.

Comisarul poliției din Chicago, Rosner, a declarat că răpirea a fost pusă la cale de o bandă de gangsteri bine organizată, fiindcă un singur om nu putea să se ascundă atât de bine. Nu se știe cui i-a venit ideea ca împotriva gangsterilor organizați să fie trimiși colegi de-ai lor, tot gangsteri, care erau la fel de capabili. Colonelul Lindbergh, eroul național, idolul Statelor Unite, un adevărat exemplu de

curaj, s-a asociat cu gangsteri renumiți care i-au fost recomandați chiar de comisarul poliției din Chicago, Rosner. Îi chema Salvatore Spitalo și Irving Bitz, iar la 6 martie numele lor au apărut pentru prima oară în toate ziarele alături de cel al lui Lindbergh.

„Dacă răpitorii copilului nostru nu intenționează să intre în legătură cu noi, îi delegăm pe Salvatore Spitalo și pe Irving Bitz să negocieze în locul nostru. Totodată, suntem dispuși să acceptăm orice altă propunere a răpitorilor.”

Poliția din întreaga lume ar fi început mai întâi să ancheteze personalul angajat la reședința lui Lindbergh. Colonelul a garantat pentru servitorii lui, ceea ce părea să fie de-ajuns. Tânăra Betty Gow avea însă un iubit suspect.

— Cum îl cheamă? o întrebă comisarul.

— Henry Johnson.

— Cu ce se ocupă?

— Este marinar.

— Unde locuiește?

— La fratele lui în Hartford. Henry este norvegian, răspuse Betty Gow.

În toiul nopții poliția a făcut o descindere acasă la fratele lui Henry, în orașul Hartford, statul Connecticut, unde emigranții nu erau priviți cu ochi buni.

— Ce ne puteți spune despre răpire? l-au întrebat poliștii.

— Am auzit și am citit despre răpire în ziare.

— Cum ați comentat acest eveniment cu iubita dumneavoastră?

— Nu am discutat împreună despre acest lucru.

— Dar știți că băiatul se găsea la Hopewell? De unde ați aflat acest lucru?

— Mi-am închipuit, deoarece odată Betty nu a putut veni la întâlnire fiindcă se ducea la Hopewell.

— Arătați-ne documentele dumneavoastră, spuse comisarul.

— Nu am nici un document, recunosc marinarul roșcat, arborând o mină inocentă.

Prin urmare, Johnson locuia de un an de zile ilegal în Statele Unite. În toată această perioadă nimeni nu-i ceruse nici un act și, ca atare, nici pe el nu-l preocupase această problemă. Numai că Johnson era o persoană de două ori suspectă.

— Unde ați fost în seara zilei de duminică 28 februarie? îl întrebă un polițist.

- Am fost împreună cu Betty Gow.
- Ce ați făcut în seara următoare?
- Am fost tot cu Betty Gow. Trebuia să ne întâlnim și marți, dar eu nu am venit fiindcă m-am întâlnit cu familia Jung.
- Sunt servitorii mamei doamnei Lindbergh?
- Da. Ei conduc menajul doamnei Morrow.
- Cum ați ajuns pe 1 martie la Hartford? Cu trenul? Pe mare?
- Nu. Am venit cu mașina fratelui meu, care are un Chrysler verde.

Polițiștilor le căzuse în mână o pradă neașteptată. Un străin dubios, fără documente, care era prietenul guvernantei copilului răpit se plimbase în ziua cu pricina într-un Chrysler verde. În același timp martorii oculari au declarat că văzuseră o mașină verde parcată aproape de reședința familiei Lindbergh.

— Unde este acum mașina?

— Jos în garaj, răspunse el liniștit.

Polițiștii au cercetat cu atenție mașina și au găsit în ea o sticlă de lapte goală. Marinar și lapte? Numai copii mici beau lapte.

— Cum explicați existența unei sticle de lapte în mașină? l-au întrebat malițios. Henry răspunse imperturbabil și cu un aer nevinovat:

— Sunt abstinent și îmi place foarte mult laptele.

Deși părea incredibil, marinarul norvegian avea un alibi indubitabil, fiindcă toate datele coincideau. Prin urmare, nu avea nimic comun cu răpirea. A fost expulzat din Statele Unite fiindcă îi lipseau documentele personale și nu avea autorizație de emigrare. Dar în felul acesta, căutările răpitorilor nu au avansat.

Între timp, în cutia poștală a lui Lindbergh continuau să sosească plicuri lipite cu grijă sau sigilate, care conțineau oferte de toate felurile. Așa de pildă, un escroc foarte modest din Dakota de sud cerea numai 5000 de dolari, un altul din Chicago — 100 000 de dolari, iar de la New York, Lindbergh a primit următoarea scrisoare:

„Ne-am hotărât să procedăm în felul următor: trimiteți-l la Mansfield, statul Pennsylvania, pe reprezentantul dumneavoastră cu o jumătate de milion de dolari, în bancnote a câte 20 de dolari înfășurați într-o hârtie de ziar. Se va întâlni cu reprezentantul nostru la restaurantul Crosstail. După trei ore de la primirea sumei cerute, veți primi copilul, desigur, cu condiția ca în local sau în fața lui să nu fie nimeni. Încercați ca cel care vă reprezintă să vină

la restaurant în ziua de 7 martie, la ora 7.30. Copilul tocmai a început să plângă.“

America este o țară plină de *self-made man-i*, oameni care au ajuns în vârful ierarhiei sociale prin propria lor muncă. De cele mai multe ori, ascensiunea lor s-a făcut în detrimentul celorlalți. Deștept este cel care e mai deștept decât ceilalți. Numeroși escroci au încercat să găsească copilul lui Lindbergh, dând astfel mult de furcă poliției. Așa se explică de ce, indivizi anonimi, care sperau să devină celebri, făceau coadă în fața comisariatului de poliție și, ajunși în fața anchetatorilor, le relatau cele mai mari ineptii. Singura comunicare interesantă a fost cea transmisă de Ben Lupic, student la Universitatea din Princeton:

„În seara zilei de marți am văzut o mașină închisă la culoare, parcată lângă reședința lui Lindbergh. Îmi aduc aminte că era un Sedan Dodge. La volan stătea un bărbat cu fața palidă și bărbia ascuțită, care mă privea într-un fel ciudat. În portbagajul mașinii am văzut bucăți demontate de scară.“

Având în vedere că poliția a ținut secretă informația lui Lupic despre scară, drept care ea nu a apărut în presă, depoziția lui părea demnă de atenție, fiind prima care aducea un element nou în maldărul celor 2000 de pagini de protocoale.

O ofertă publică de colaborare cu autoritățile în scopul găsirii copilului lui Lindbergh a sosit și din partea regelui gangsterilor, Al Capone. Acesta își ispășea pedeapsa în penitenciarul Alcatraz și spera, în caz de reușită, să obțină o grație sau o reducere a pedepsei. „Soției mele și mie ne este milă de colonel și de soția lui“, a scris el poliției. „Și noi avem un copil și cred că suntem cei mai în măsură să-i ajutăm să-și găsească băiatul răpit. Numai eu am acces în locurile cele mai tenebroase.“

Oferta lui Al Capone nu a fost rodul unei imaginații bolnave, ci corespundea stilului de gândire american, constituind o expresie a libertății și a modului cum funcționa legea cererii și a ofertei în Lumea Nouă. America ducea lipsă de specialiști și de aceea, nu era nimic anormal ca poliția să prefere să colaboreze cu regele gangsterilor Al Capone, decât să se alieze cu gangsteri mici, cum erau Spitale și Bitz.

Americanul obișnuit este un tip sentimental, sensibil și, în felul său, romantic, care atunci când are o emoție puternică, simte nevoia să o împărtășească cuiva. De aceea, știrea fericită despre

găsirea copilului lui Lindbergh s-a răspândit cu viteza fulgerului. Copilul era viu și sănătos și aștepta cu nerăbdare să-și întâlnească părinții. Cel care a răspândit vestea a fost Buxter Swicegood, șerif la Crosswill, statul Tennessee. Ca un vajnic apărător al legii cum se considera a fi, el nu s-a sfiit deloc să aresteze un cuplu care ieșise la plimbare cu un copil cu părul blond și ondulat, după care l-a sunat pe colonelul Lindbergh:

— V-am găsit copilul, colonele.

La început, Charles Lindbergh nu a putut scoate nici un cuvânt. Apoi, când și-a revenit puțin, nu i-a venit să creadă că, în sfârșit, după atâtea decepții primea și o veste bună. A luat imediat legătura cu medicul din Crosswill și l-a rugat să constate dacă copilul are o anumită malformație a degetelor la un picior.

Dar copilul găsit nu era al lui Lindbergh și, în felul acesta, șeriful s-a făcut de rușine nu numai în fața populației din statul respectiv, ci și a șerifilor din toate cele 48 de state americane. După ce tatăl copilului a fost eliberat și i s-a dat înapoi băiatul, el i-a strecurat în palmă câțiva dolari, rugându-l să tacă, fiindcă, având în vedere poziția lui socială, șeriful vroia să evite izbucnirea unui scandal de mari proporții.

Domnul Jung a băgat dolarii în buzunar și, în aceeași zi, a plecat împreună cu soția și copilul într-un turneu prin Statele Unite. Timp de o lună de zile s-au oprit în piețele orașelor mai mari unde au închiriat câte o gheretă și, în schimbul a 15 cenți percepuți ca taxă de intrare, l-au arătat pe copilul cel blond. La intrare era scris cu litere mari:

„Copilul care seamănă leit cu băiatul lui Lindbergh“.

Reacția a fost că oamenii s-au înghesuit să vadă cu proprii lor ochi acea dublură reușită.

Ziarul „Bronx Home News“ a publicat în numărul său din 8 martie 1932 următoarea declarație a doctorului John F. Condon:

„În numele părinților, îl rog pe răpitor să aducă înapoi copilul. Colonelul Lindbergh ar trebui să primească o dovadă de recunoștință din partea poporului american pentru fapta sa curajoasă. De aceea, în afara prețului de răscumpărare de 50 000 de dolari, ofer din banii mei suma de 1000 de dolari celui care va aduce copilul. Acești bani reprezintă toate economiile mele.“

În continuare, se propunea ca răpitorii să ia legătura cu un preot catolic cinstit care trebuia să respecte secretul confesiunii și să

devină intermediarul lor. În acest scop, urma să-l anunțe pe domnul Condon unde și când trebuie să se întâlnească cu răpitorii, pentru a înlesni efectuarea schimbului contra sumei de 50 000 de dolari.

Doctorul John F. Condon era o figură pitorească în orașul Bronx. Avea peste 70 de ani, o înălțime de 1,90 m, fusese profesor la Universitatea din Fordham, se îmbrăca modest și îi plăcea să-și bage nasul peste tot: în politică, în afaceri, în problemele publice, în acțiunile de binefacere, în redacțiile ziarelor. Unii afirmau că este un tip interesant și simpatic, alții, dimpotrivă, nu-l puteau suferi, fiindcă îi plăcea să se amestece în treburile altora. Cert este că, indiferent cum ar fi fost, a jucat un rol important, chiar dacă nu decisiv, în cazul copilului răpit al lui Lindbergh. Imediat a doua zi seara, un curier i-a transmis o scrisoare care fusese primită la redacția ziarului.

„Stimate domn, dacă într-adevăr sunteți dispus să fiți mediator în cazul Lindbergh, respectați cu atenție instrucțiunile noastre. Predați această scrisoare personal domnului Lindbergh și nu suflați nici un cuvânt poliției, fiindcă în caz contrar vom fi obligați să recurgem la măsuri extreme. Când veți primi banii de la Lindbergh, publicați următorul anunț în ziarul New York American: „Banii sunt pregătiți“. După ce anunțul va apare în ziar, veți primi alte instrucțiuni. Nu trebuie să vă temeți. Cei 1000 de dolari ai dvs. nu ne interesează. Rămâneți acasă în fiecare seară între orele 18.00 și 24.00. Curând veți mai primi vești de la noi.“

Scrisoarea semăna cu toate celelalte scrisori precedente, având germanisme și greșeli de ortografie. În anexă se afla o notă adresată colonelului Lindbergh care cuprindea instrucțiuni exacte. Răpitorii cereau suma de 70 000 de dolari, care trebuiau ambalați într-un pachet, având dimensiunile de 17×23×40 cm. Scrisoarea mai conținea un fel de desen care semăna cu o cărămidă, având dimensiunile respective.

După ce vom intra în posesia banilor, veți afla unde se găsește copilul. Trebuie să aveți pregătit un avion, fiindcă el se află la 240 km depărtare de New York. Solicitați un interval de opt ore între momentul predării banilor și decolarea avionului.

În loc de semnătură, urma același desen ciudat format din două cercuri albastre și cu un punct roșu în mijloc.

Doctorul Condon l-a sunat imediat pe colonelul Lindbergh:

„Urcați-vă imediat în mașină, domnule doctor, îi răspunse colonelul, și veniți la Hopewell. Banii de benzină îi suport eu. Imediat trimit la Princeton un echipaj de poliție care să vă însoțească“.

Cei doi s-au sfătuit până a doua zi dimineața. Comparând scrisoarea cu cele anterioare, colonelul Lindbergh a ajuns la concluzia că fusese scrisă de aceeași mână. În mod evident, doctorul Condon se afla în legătură cu adevărații răpitori. Au pus la punct un plan strategic și profesorul universității din Fordham s-a întors la Bronx.

A doua zi, acasă la Condon a sunat telefonul și un bărbat necunoscut l-a anunțat să rămână acasă în 12 martie, fiindcă în seara zilei respective urma să primească o veste importantă. Crezând probabil că răpitorii își vor face apariția sau vrând să aibă martori, Condon a invitat în seara zilei de 12 martie câțiva prieteni și au așteptat să vadă ce se întâmplă. La ora 20.30 cineva a sunat la ușă.

În pragul ușii stătea un bărbat cu un plic în mână. Acesta i-a explicat repede lui Condon că este taximetrist și că a fost oprit pe stradă de un necunoscut care l-a rugat să ducă această scrisoare. Taximetristul a plecat imediat, nevrând probabil, ca doctorul Condon să-i rețină numărul mașinii.

În plic era o scrisoare scrisă de aceeași mână și semnată cu cele două cercuri cu un punct roșu.

„Domnule Condon, avem încredere în dvs., dar totuși nu vrem să venim acasă la dvs. Ar fi riscant, fiindcă nu știm dacă nu cumva vă urmărește poliția sau agenții poliției secrete. De aceea, urmați instrucțiunile noastre. Urcați-vă în mașină și mergeți până la ultima stație de metrou din Jerome Avenue. La 100 de pași de stație, pe partea stângă, veți găsi un chioșc părăsit, unde înainte se vindeau crenvurști. Chioșcul are o terasă deschisă și acolo veți găsi pe masă sub o piatră un plic în care este indicat locul unde ne puteți contacta. Respectați aceste instrucțiuni și prezentați-vă la locul respectiv, împreună cu banii, după trei sferturi de oră.“

Doctorul Condon nu avea prea mult timp la dispoziție. Îl rugă pe prietenul Al Reich să-l însoțească și amândoi plecară la drum. Au ajuns la chioșcul de la ultima stație de metrou și au găsit pe masa de pe terasă o piatră sub care se afla un plic cu următoarea informație:

„Traversați strada și mergeți de-a lungul zidului cimitirului către strada 233. Acolo ne vom întâlni“.

Al Reich s-a urcat la volanul mașinii, urmărindu-l de la distanță pe doctorul Condon. Între timp, acesta se îndrepta cu pași siguri spre cimitirul Woodlawn. În spatele zidului din fier forjat, felinarele cu gaz, așezate lângă morminte, răspândeau o lumină palidă, creând atmosfera romantică a unui film cu sperietori. Și totuși, după cum s-a dovedit mai târziu, totul s-a petrecut astfel:

În spatele gardului a apărut o siluetă întunecoasă. Bărbatul l-a fixat cu privirea pe bătrânul domn, după care l-a întrebat în șoaptă:

— Sunteți doctorul Condon?

— Da, domnule.

— Vă urmăresc, răspunse umbra, făcându-i semn doctorului să nu se oprească din mers. Se aflau la o distanță de doi metri. Străinul avea pălăria trasă adânc pe ochi și gulerul de la pardesiu ridicat până la urechi. Au continuat să meargă alături unul de altul.

— Aveți banii? îl întrebă bărbatul de dincolo de gard.

— Deocamdată nu pot să vi-i dau. Trebuie să văd copilul.

În clipa aceea s-au auzit pași și omul din spatele gardului cimitirului a dispărut în noapte.

— Atenție, poliția, șopti el înainte să dispară.

Era paznicul cimitirului Woodlawn a cărui uniformă semăna cu cea de polițist. După ce acesta trecu mai departe, doctorul Condon continuă să meargă de-a lungul gardului.

— Ați chemat poliția?

— Nu.

— Pe cuvânt de onoare?

— Haideți să ne așezăm undeva și să stăm de vorbă.

— O.K. Faceți douăzeci de pași și luați-o apoi la dreapta. Ne întâlnim la prima bancă.

Câteva minute mai târziu, doctorul Condon aștepta pe bancă, când necunoscutul a apărut din întuneric și s-a așezat tăcut lângă el.

— Acum putem sta de vorbă liniștiți, încep doctorul Condon. Cum vă cheamă?

— John.

— De unde sunteți?

— Din Boston.

— Dar totuși, după felul cum vorbiți, nu sunteți american.

— Nu.

- Sunteți neamț?
- Sunt din Scandinavia.
- Ați venit în vizită la rude?
- Nu am nici o rudă.
- Atunci să începem să discutăm despre problema noastră.
- Cunoașteți condițiile. Nu pot să schimb nimic. Nu eu sunt

șeful, eu sunt numărul 2.

— Bine, John, dar cum vreți să mă convingeți că faceți parte din banda care l-a răpit pe micuțul Charlie? Știți câți escroci au încercat până acum să-l stoarcă pe Lindbergh de bani?

Omul rămase pe gânduri, cu privirea ațintită în jos. Era clar că nu se gândise la modul cum va trebui să procedeze ca să-l convingă pe partenerul său că vorbește cu adevăratul răpitor.

— Cunoașteți apartamentul soților Lindbergh? îl întreabă doctorul Condon după o clipă de tăcere.

— Desigur.

— Atunci ar trebui să știți de unde provin astea, spuse el, scoțând din buzunar două ace mari de siguranță pe care le băga sub nasul bărbatului. Acesta răspunse imediat fără nici o ezitare.

— Sunt identice cu cele în care a fost prinsă păturica copilului.

— Așa e, John. Acum, ascultați-mă cu atenție. Familia Lindbergh vrea să-și răscumpere copilul și e dispusă să dea o grămadă de bani. De aceea, mai întâi trebuie să mă asigur că micuțul trăiește și că e sănătos. Duceți-mă la copil și arătați-mi-l. Soții Lindbergh mi-au dat niște jucării de ale lui ca să se convingă că băiatul este într-adevăr al lor.

— Nu merge. Șeful mi-a atras atenția să nu ascult pe nimeni. Și apoi, dumneavoastră, nu puteți merge împreună cu mine, fiindcă este prea departe. Dar, dacă totuși vreți să vă convingeți, peste câteva zile vă pot trimite o probă.

Bărbatul se ridică de pe bancă și dispăru în beznă nopții în timp ce doctorul Condon se întoarse la mașină.

— Ce ai făcut? îl întreabă Al Reich. Credeam că o să rămâi acolo până mâine dimineța.

— Cum adică până mâine dimineța? Am stat numai câteva minute...

— Ai stat destul de mult. Mai precis o oră și un sfert.

— Nu mi s-a părut.

— Ai vorbit cu el?

— Da.

— Și v-ați înțeles?

— De fapt, nu prea îmi dau bine seama.

— Cum arată?

— Cam 1,70 m înălțime, slab și în jur de 35 de ani. Vorbește cu accent nemțesc, dar spune că e din Scandinavia.

— Prin urmare, tot am aflat ceva.

— Ce anume? întreabă doctorul Condon.

— Că făptașul nu provine din Scandinavia, că nu locuiește la Boston și că nu îl cheamă John. Ați discutat despre prețul de răscumpărare?

— Insistă să primească 70 000 de dolari. În total sunt cinci. Șeful și doi dintre ei vor primi câte 20 000 de dolari.

— Și tu ai fost de acord?

— I-am spus că-i voi transmite lui Lindbergh condițiile lor.

— Dar despre copil ce ți-a spus?

— Că o duce bine și că are regimul alimentar asigurat.

— Bine, dar cum ne garantează că-l vom primi după ce le dăm banii?

— Trebuie să avem încredere în ei.

— A refuzat să-ți arate copilul?

— Mi-a spus că nu pot să-l văd, fiindcă, chipurile, este pe un vapor aflat la o distanță de șase ore de mers cu mașina, iar ei nu pot risca să-l aducă aici ca să nu atragă atenția. În schimb, au promis că ne vor trimite un semn care să dovedească că băiatului îi merge bine.

Au așteptat toată duminica de 13 martie. Luni, doctorul Condon a dat un anunț pentru ca răpitorii să se facă auziți. Marți seara, un curier poștal i-a adus un pachetel. În el se afla o cămășuță de copil proaspăt spălată, dar necălcată. Au dus-o imediat la Hopewell și doamna Lindbergh a recunoscut că era, într-adevăr, cămășuța micuțului Charlie. În pachet se mai afla o scrisoare în care răpitorii repetau încă o dată că insistă să primească suma de 70 000 de dolari. În semn că este de acord, doctorul Condon trebuia să publice următorul anunț: „Totul e în ordine, banii sunt pregătiți“.

Doctorul Condon a publicat anunțul și a mai adăugat încă o frază: „Am primit pachetul și totul e O.K.“. Apoi a așteptat câteva zile, dar răpitorii nu s-au mai făcut auziți. Abia în ziua de 21 martie el a primit o scrisoare din care reieșea că răpitorii nu citiseră anunțul din ziar.

„Simate domn,

Dumneavoastră și domnul Lindbergh cunoașteți planul nostru. Dacă acum nu sunteți de acord, așteptăm să vă răzgândiți. Suntem convinși că în ultimul moment o să vă vină mintea la cap. Nu aveți altă posibilitate. De ce familia Lindbergh trebuie să sufere în continuare? Dacă refuzați condițiile noastre, nu mai suntem dispuși să negociem cu dumneavoastră sau cu soții Lindbergh. Am pregătit răpirea timp de un an de zile, așa încât poliția nu are nici o șansă să câștige. Trimiteți cămășuța copilului părinților acestuia. Micuțul Charlie o duce bine.“

Apoi în ziare a apărut de trei ori consecutiv un anunț semnat de un anume Jafsie. Era parola pe care doctorul Condon o stabilise împreună cu răpitorul, la cimitir.

Abia la 29 martie a sosit răspunsul. Răpitorii insistau să le fie îndeplinite condițiile și, în acest caz, erau dispuși să efectueze tranzacția.

Condon credea că tâlharii se vor mulțumi cu cei 50 000 de dolari pe care colonelul Lindbergh îi pregătise în 5150 de bancnote mici, dar a mai pregătit sub formă de rezervă încă 20 000 pentru situația că răpitorii nu ar fi fost de acord cu reducerea sumei. În ziua de 1 aprilie el a primit două scrisori. Una era adresată lui, iar cealaltă colonelului Lindbergh. Ambele conțineau acordul răpitorilor, avertismentul ca poliția să nu afle nimic și înștiințarea că, în curând, vor afla ziua și locul unde se va produce schimbul. O zi mai târziu, acasă la doctorul Condon, a sunat un alt taximetrist care i-a înmănat o nouă scrisoare:

„Stimați domni,

Urcați-vă în mașină și rulați pe Tremont Avenue, spre răsărit, până la numărul 3225. La acest număr se află o florărie, iar în fața ei, pe trotuar, o măsuță. Pe măsuță veți găsi o piatră și sub ea o altă scrisoare. Respectați instrucțiunile din scrisoare. Nu aveți voie să vorbiți cu nimeni. Dacă luați legătura cu poliția, totul s-a sfârșit. Vă avertizăm și, totodată, vă dăm timp de gândire 60 de minute.“

După o jumătate de oră, colonelul Lindbergh s-a așezat la volanul mașinii, iar alături de el a urcat doctorul Condon. Aveau la ei 70 000 de dolari. La banca Morgan, de unde colonelul ridicase banii, fuseseră notate seriile bacnotelor dintre care unele constituiau așa-numitele „probe de aur“. La ora 20.30 au oprit în fața

florăriei, vizavi de cimitirul Woodlawn, care era închis. Doctorul Condon a găsit piatra pe măsuță, iar sub ea următoarea scrisoare:

„Traversați strada și mergeți până la colț. Mergeți singur și luați banii cu dumneavoastră. Ne vom întâlni numai noi doi. Așteptați-mă în dreptul crucii.“

A luat-o de-a lungul zidului cimitirului, s-a apropiat de cruce și s-a oprit, uitându-se în jurul său.

— E cineva aici? întrebă el încet. Deși era o noapte senină, în jur nu se vedea nimic.

— Doctore, exclamă vocea cunoscută. În fața lui apără bărbatul cu pălăria trasă adânc pe frunte și cu gulerul ridicat. „Aveți banii?“

— Sunt în mașină, răspunse doctorul.

— Cine e în mașină?

— Colonelul Lindbergh.

— Este înarmat?

— După câte știu, nu.

— Atunci, aduceți-mi aici, banii.

— Dar, mai întâi, trebuie să-mi spuneți unde e copilul. Și apoi, gândiți-vă că Lindbergh nu este atât de bogat, după cum credeți dumneavoastră. Are la el numai 50 000 de dolari, fiindcă nu a reușit să facă rost de restul. De ce trageți de timp? Dacă-mi spuneți unde este copilul, primiți imediat cei 50 000 de dolari.

A stat pe gânduri câteva clipe, după care a încercat să-i explice doctorului Condon:

— Asociații mei nu mă vor crede. Își vor închipui că am primit 70 000 de dolari, din care am băgat în buzunar 20 000. Va fi foarte neplăcut, dar n-am ce face.

— Mă duc la mașină să aduc banii. Care este adresa unde poate fi găsit copilul?

— Între timp v-o aduc.

Doctorul Condon se duse la mașină și-l anunță pe colonelul Lindbergh că a obținut o reducere a sumei de răscumpărare cu 20 000 de dolari. Lindbergh scoase din servietă pachetul cu 20 000 de dolari și restul îl dădu doctorului. Acesta se întoarse din nou la cimitir și, în schimbul sumei de 50 000 de dolari, primi un plic cu adresa unde putea fi găsit copilul familiei Lindbergh.

— Nu aveți voie să deschideți plicul decât după trei ore. Aceasta este condiția noastră, spuse răpitorul, după care se întoarse cu spatele și dispăru în întuneric.

Doctorul Condon se întoarse la mașină cu un aer victorios.

— Aici aveți adresa, colonel, spuse el, întinzându-i lui Lindbergh plicul cu un aer teatral.

Au respectat condiția și l-au desfăcut abia după trei ore.

„Băiețelul se află pe vasul Nelly care e o mică șalupă cam de 10 metri lungime. În barcă se află doi oameni care sunt absolut nevinovați. Puteți găsi barca între Horsenecks Beach și Cay Head, lângă Elizabeth Island.”

Poliția aflate despre întâlnirea dintre răpitor și reprezentantul lui Lindbergh cu câteva ore înainte de întâlnirea din fața cimitirului. Se spune că detectivii au urmărit de la distanță tot ce s-a întâmplat, dar nu au intervenit pentru a respecta astfel dorința lui Lindbergh. Acum devenise foarte clar că micuțul Charlie nu fusese răpit de o bandă de gangsteri, ci de un singur individ care putea fi ușor găsit și arestat. Centrala FBI din Washington avea și amprente lăsate pe pervazul ferestrei de la dormitorul copilului, dar acestea nu fuseseră identificate în cartoteca FBI-ului, care pe vremea aceea cuprindea 160 000 de amprente (astăzi, numărul lor este estimat la peste 200 de milioane). Acum, pe bună dreptate, se naște întrebarea: de ce directorul FBI, căruia președintele în persoană îi dăduse sarcina să dezlege această enigmă, a preferat să lase cazul în continuare poliției?

La această întrebare există un singur răspuns. Investigarea cazului răpirii copilului lui Lindbergh a provocat numeroase divergențe între formațiunile polițienești. Hoover le urmărea din umbră, iar tergiversarea rezolvării cazului l-a ajutat, consolidând puterea agenției pe care o conducea.

Între timp, colonelul Lindbergh a cerut ca guvernul să-i trimită un hidroplan și imediat, a doua zi dimineața a plecat în portul Bridgeport, însoțit de Iry, reprezentantul guvernului, de doctorul Condon și de colonelul Breckinridge. Aici s-au urcat într-o barcă până la aeroplan. Doctorul Condon ținea pe genunchi câteva păături pe care i le dăduse doamna Lindbergh ca să înfășoare copilul în ele.

Au plecat în timp ce se crăpa de ziuă. Tot atunci și-au ridicat ancorele și șalupele pazei de coastă ale căror echipaje trebuiau să controleze toate golfurile malului foarte sinuos. Colonelul Lindbergh se uita din hidroplan la fiecare șalupă în parte. Nelly nu se afla printre ele. Au acostat lângă o insulă și au urcat pe un cuter al poliției care i-a dus la hotelul Cuttybunk. Aici s-au sfătuit, s-au

urcat din nou în avion și au survolat insula până seara târziu. În cele din urmă, au fost nevoiți să recunoască că se lăsaseră păcăliți de gangsterii care încasaseră suma de 50 000 de dolari. Dar ce rost avusese tot acest circ? De ce gangsterii le trimisese răpitorul micuțului Charlie? Unde era ascuns copilul și de ce răpitorul nu vroia să-l dea părinților care respectaseră toate condițiile?

Acțiunea Doctorului Condon a eșuat și, în locul lui, au apărut imediat alți amatori. Unul dintre ei a fost Gaston B. Means, care, spre deosebire de Condon, nu a fost bine intenționat de la bun început.

Colonelul Lindbergh a aflat despre acțiunea lui Gaston Means imediat după începerea negocierilor. Nepotul lui, căpitanul Emory S. Land, care locuia la Washington, i-a transmis confidențial că soția editorului influentului ziar Washington Post, Evelyn Walsh McLean, a început să-l caute singură pe copilul răpit. De ce tocmai ea? Fiindcă trăise o tragedie asemănătoare: cu puțin timp înainte începuse să primească scrisori de amenințare că-i va fi răpit copilul. De aceea, a angajat o pază înarmată și nu l-a mai lăsat pe copil nici o clipă singur. Apoi s-a produs tragedia. În timp ce băiatul se juca în grădină cu unul din paznicii înarmați, s-a agățat de cingătoarea acestuia de care era prins pistolul încărcat. Pistolul s-a declanșat și băiatul s-a prăbușit mort pe loc. De atunci, doamna McLean nu a mai ieșit din casă.

Gaston B. Means a sunat acasă la doamna McLean și i-a transmis prin servitoare cartea lui de vizită, pe care notase că vrea să discute cu ea despre copilul lui Lindbergh. Doamna McLean l-a invitat imediat înăuntru. În felul acesta, a aflat că Means a dat de urma băiatului răpit și că poate sta de vorbă cu răpitorii, dar că, în schimb, trebuie să plătească 100 000 de dolari cash. Doamna McLean a fost impresionată de Means, care era un bun povestitor și l-a invitat să mai treacă și a doua zi dimineața.

Imediat după plecarea lui, ea a luat legătura cu avocatul Albert W. Fox și l-a rugat să adune cât mai multe informații despre Means. A aflat lucruri, nici foarte bune, nici foarte proaste. Gaston B. Means, fost agent FBI, avea la activ o pedeapsă și nu era deloc exclus să fi avut o legătură cu răpitorii băiatului lui Lindbergh și chiar să fi fost direct implicat în această afacere.

În timpul primului război mondial, Gaston Means fusese agent secret german, adică un trădător. Ulterior, a fost acuzat de crimă și

de fals. În timpul președintelui Harding, a fost primul agent special FBI care a intrat în ministerul de justiție, ajungând purtătorul lui de cuvânt. Prin urmare, a avut posibilitatea de a influența chiar și politica administrației Casei Albe. Provenea dintr-o familie bună din Carolina de Nord. Tatăl lui fusese primar, iar printre rudele lui se aflau senatori, comisari de poliție și deputați. Cu toate acestea, Gaston Means a apucat pe căi greșite și a încercat să se îmbogățească în stilul său propriu.

În timpul războiului a obținut informații de la Boy-Eda, rezidentul serviciului secret german în Statele Unite și de la atașatul militar de atunci, von Papen. Mai târziu, a primit o sumă foarte mare de bani de la o doamnă bogată, fiind suspectat că a ucis-o. A fost însă eliberat, fiindcă a reușit să dovedească cu probe că doamna s-a sinucis. Apoi a intrat în politică și a fost implicat într-un scandal de corupție. A scris cartea *Moartea ciudată a președintelui Harding* care l-a ajutat să câștige mulți bani și să se curețe de toate păcatele. În schimb, s-a făcut vinovat de altele.

Mai târziu, a căutat-o pe doamna McLean, și i-a promis că în două săptămâni copilul lui Lindbergh se va întoarce acasă. A primit în schimb de la ea un cec de 100 000 de dolari, pe care i-a schimbat în bancnote a câte 100 de dolari, după care i-a mai cerut încă 4000 de dolari, drept cheltuieli de regie, fiindcă cei 100 000 erau destinați răpitorilor.

Gaston Means îi povestise doamnei McLean despre banda de răpitori al cărei șef era poreclit Vulpea, și fiecare membru avea câte un număr. Erau vorbe goale și soția influentului editor al cotidianului Washington Post trebuie să fi fost o femeie foarte săracă cu duhul, dacă a putut să aibă încredere în acest excroc și chiar și-a vândut unele bijuterii ca să-i mai plătească încă 35 000 de dolari.

În acest timp, Means a purtat-o pe doamna McLean prin toată America. La început, ea a trebuit să se întâlnească cu răpitorii în cunoscuta stațiune Aikon din Carolina de Sud și să negocieze modul cum va fi recuperat copilul. Doamna McLean s-a întâlnit cu șeful bandei în cel mai bun hotel și a aflat că vor să scape cât mai repede de copil fiindcă au probleme cu el. Apoi, Carolina de Sud a devenit un pământ prea fierbinte pentru răpitori și doamna McLean, împreună cu asociata ei, Elisabeth Nelson, au fost nevoite să plece în El Paso, în Texas, la granița cu Mexicul. Acolo, cele două femei au așteptat zadarnic să primească copilul. Gaston Means se scuza tot timpul, inventând tot felul de greutăți, iar atunci

când a simțit că victima sa începe să-și piardă răbdarea, a anunțat-o în mare secret că diseară trebuie să plece după copil la Washington.

Nici la Washington doamna McLean nu a recuperat copilul, iar atunci când nu a mai putut face rost de bani, disperată, i s-a destăinuit avocatului. Acesta a anunțat poliția și, în aceeași seară, Gaston Means a fost trimis în spatele zăbrelelor. Procesul s-a judecat la 15 iunie 1932 și fostul agent FBI a fost condamnat la 15 ani închisoare. La proces a fost prezent și vechiul prieten a lui Means, directorul FBI, Edgar Hoover. Means reușise să ascundă atât de bine banii încât nu s-a găsit nici măcar un singur cent. FBI a început să-l urmărească și pe complicele lui Means, care, în fața încrezătoare doamnei McLean, jucase rolul de răpitor și șef al unei bande de gangsteri. Se numea Norman T. Whitaker, era avocat de profesie, și, la rândul său, a fost condamnat la 15 ani închisoare.

Mai târziu, s-a aflat că Means îi povestise aceeași istorie și colonelului M. Robert Guggenheim, care, pentru a recupera copilul răpit, i-a pus la dispoziție chiar și propria mașină, cu șoferul ambasadei Austriei. Means își exprimase dorința ca toți cei aflați în mașină să beneficieze de imunitate diplomatică. A primit chiar și un tip nou de armă ca să-l poată apăra pe copil pe drumul de întoarcere. Deși pare incredibil, chiar și oameni cultivați cum a fost milionarul Guggenheim au avut încredere în Means.

Reverendul H. Dobson-Peacock era decanul Bisericii episcopale din Norfolk. În seara zilei de 10 martie el a fost vizitat de armatorul John Hughes Curtis, care a început să-i povestească pe un ton agitat:

— Domnule decan, aseară, aseară... Rulam încet pe stradă și deodată mi-a sărit în față. Mi-a spus că îl cheamă Sam și m-a rugat să-i promit că nu o să suflu nici o vorbă.

— Bine, dar ce dorea acest Sam?

— Mi-a zis că am fost ales să joc rolul de mediator.

— Cine v-a ales, domnule Curtis? îl întreabă decanul.

— Răpitorii copilului lui Lindbergh.

— Ce le-ați răspuns? De fapt, ce i-ați răspuns lui Sam?

— Că nu va fi prea ușor să ajung la colonelul Lindbergh fiindcă, probabil, primește zilnic mii de alte oferte asemănătoare.

— Cum a reacționat Sam?

— Mi-a spus că trebuie să încerc. Și de aceea am venit la dumneavoastră, domnule decan.

Decanul s-a arătat foarte binevoitor. Și-a adus aminte că socrul său îl cunoștea pe socrul lui Lindbergh și a sunat la Hopewell. Din păcate, a vorbit cu secretarul, care nu era un tip foarte amabil. A doua zi Curtis l-a vizitat din nou și i-a spus că s-a întâlnit cu Sam care i-a garantat că totul e pe drumul cel bun.

— Am putea vorbi cu amiralul Burrage, care a fost șeful lui Lindbergh, propuse Curtis.

L-au găsit. Burrage l-a sunat imediat pe Lindbergh și acesta i-a invitat pe toți trei acasă la el în ziua de 22 martie. Colonelul Lindbergh nu se arăta foarte încântat, fiindcă pe vremea aceea se afla încă pe rol acțiunea doctorului Condon. Cu toate acestea, l-a rugat pe Curtis să urmărească noua pistă.

Cei trei s-au întors la Norfolk și au început să dea interviuri ziariștilor, ceea ce părea un lucru foarte ciudat. Colonelului Lindbergh nu-i venea să creadă că, într-adevăr, au intrat în legătură cu răpitorii, dar, cu toate acestea, nu a întrerupt legătura cu Curtis și i-a cerut să transmită răpitorilor că are nevoie de o fotografie a micuțului Charlie sau de o altă dovadă care să le certifice că stau de vorbă cu adevărații lui răpitori. În următoarele două săptămâni, reverendul Dobson-Peacock și Curtis au colindat Statele Unite, declarând tot timpul că sunt în legătură cu răpitorii.

După eșecul acțiunii doctorului Condon, colonelul Lindbergh i-a acordat lui Curtis o mai mare încredere. Ce altceva îi mai rămăsese de făcut? La 18 aprilie, Curtis a declarat ziariștilor că a avut în mână câteva bancnote din suma de răscumpărare pe care doctorul Condon o plătitese răpitorului.

— Domnilor, și eu am navigat pe puntea navei pe care au fost toți răpitorii. Este un Gloucester pescăresc cu două catarge, cu un motor Fairbanks Morse și cu cabina pe punte. Are o viteză de navigare de 14 noduri pe oră și este vopsit într-un verde atât de închis, încât pare negru.

— Ați stat de vorbă cu răpitorii, domnule Curtis?

— Desigur. Cu toți.

— Ați putea să ne faceți o descriere a lor?

— Bineînțeles. În primul rând trebuie să vă spun că sunt cinci.

Un scandinav John Olaf Larsen, Dynamit-Jim poreclit Din, Sam Truesdale și încă alți doi, Eric și Niels. De copil se ocupă două femei: Hilda, nevasta lui Din și Inez.

— Ați văzut copilul, domnule Curtis?

— Nu, nu l-am văzut.

— Atunci de unde știți că ei sunt cei care îl țin ascuns.

— Hilda mi-a povestit cum au pus la cale răpirea și, în general, cum le-a venit această idee. O fată care era servitoare în casa lui Lindbergh era prietenă cu John. Într-o zi acesta a plecat împreună cu Erik într-o limuzină verde la Hopewell. Au parcat mașina la circa 10 metri de vila lui Lindbergh, au intrat în dormitorul copilului, i-au astupat fața cu o bucată de tifon înmuiată în cloroform și au dispărut repede cu el. Ceva mai departe îi aștepta un Buick în care se aflau Sam împreună cu ceilalți.

Curtis a relatat ce s-a întâmplat în continuare unor ofițeri de la poliția din New Jersey, care nu au crezut nici un cuvânt din toată povestea. Dar colonelul Lindbergh, care se agăța cu disperare de orice urmă, a pornit cu iahtul Marcon în largul mării, pentru a găsi Gloucester-ul pescăresc de culoare verde, poreclit Mary B. Moss. Au navigat până a doua zi dimineața fără să întâlnească nici o șalupă asemănătoare și s-au întors acasă decepționați. Curtis a încercat să intre din nou în legătură cu răpitorii, fixând o altă întâlnire în largul mării lângă Cap Virginia, dar nici acolo nu s-au întâlnit.

Afacerea trena, fără a se înregistra nici cel mai mic progres. Abia la 8 mai, Curtis a adus vestea că a vorbit din nou cu răpitorii. Se purta ca un mare erou și a început să-și scrie memoriile, pe care le-a și propus spre publicare unei edituri. În felul acesta, a devenit o persoană publică despre care scriau toate ziarele mai mult sau mai puțin serioase.

Căutarea bărcii și a copilului răpit a început să depășească toate limitele posibile. Colonelul, disperat, naviga de-a lungul apelor de coastă pe iahtul Cachalot, care îi fusese împrumutat de un industriaș din Brooklyn. În cele din urmă, a primit și ajutorul marinei militare americane, care i-a pus la dispoziție șase torpiloare, trei hidroplanuri și 15 ambarcațiuni ale pazei de coastă. Baza maritimă din Cap May i-a mai dat încă 13 cutere și a înarmat echipajul lor cu mitraliere și pistoale. Nu a fost găsită nici o șalupă, nici un răpitor și nici copilul lui Lindbergh. Între timp, a avut loc un incident care a aruncat o umbră de îndoială asupra afirmațiilor lui Curtis. Anchetatorii FBI i-au luat la întrebări pe marinari și, în ziua de 17 mai, la ora 4 dimineața, inspectorul Harry Walsh a aflat de la unul dintre ei ceva foarte interesant.

Toată povestea fusese, pur și simplu, inventată de Hughes Curtis, care nu-i cunoștea și nu-i văzuse niciodată pe răpitorii

despre care vorbea. Mințise fiindcă vroia să devină celebru. Nici reverendul Dobson-Peacock nu știa nimic, dar cu toate acestea nu i-a displicut ca fotografiile lui să apară pe primele pagini ale ziarelor.

Încă de la începutul anchetei a fost clar că Hughes Curtis este un individ dereglat mintal și iresponsabil de faptele sale. El a recunoscut că nu a extorcat pe nimeni de bani și a fost eliberat pe o cauțiune în valoare de 10 000 de dolari. A dispărut și de atunci numele lui nu a mai apărut niciodată în ziare.

În seara zilei de 12 mai, pe șoseaua care leagă orașul universitar Princeton, din statul New Jersey, de Hopewell rula un camion vechi încărcat cu lemne. Înainta încet, clătinându-se din toate părțile. Șoseaua care ieșea din sat era goală. La volanul camionului se afla negrul William I. Allen îmbrăcat într-o cămașă udă de transpirație. Ajutor de șofer era un alb, pe nume Orville Willson. Șoferul a oprit și a sărit peste șanț ca să-și facă nevoile.

— Pentru numele lui Dumnezeu, exclamă el la un moment dat, uitându-se fix la un tufiș din apropiere în timp ce-și ridica încet mâinile deasupra capului. „Willson, vino repede aici“.

— Ce s-a întâmplat? Ai văzut un șarpe?

În tufiș se afla cadavrul descompus al unui copil.

— Un copil mort, spuse Willson. „Groaznic“, mai adăugă el și se urcă repede înapoi în camion. După ce și-au mai venit puțin în fire, s-au dus la tufiș să se mai uite o dată. La o distanță de circa 30 de metri de șosea se afla o mică colină, iar în spatele ei o depresiune. Aici fusese aruncat cadavrul copilului, acoperit pe jumătate de crengi uscate și vreascuri. Cei doi bărbați s-au urcat în camion și s-au oprit la comisariatul de poliție din Hopewell.

Nu era greu să-ți dai seama că fusese găsit cadavrul copilului lui Lindbergh. Cu aproape două luni în urmă, el fusese aruncat în apropiere de vila părinților săi și, deși poliția cercetase toate pădurile din împrejurimi, rămăsese nedescoperit. Două degete de la piciorul drept al micuțului Charlie erau crescute unul peste altul. Se părea că identificarea cadavrului nu va crea nici un fel de probleme. Medicul legist a apreciat că băiatul murise imediat după ce a fost răpit. Copilul avea craniul crăpat, fie în urma unei căzături de pe scară, fie a unei agresiuni. Mai exista și alternativa unui accident de mașină.

Poliția locală a optat însă pentru o altă explicație. Locul unde fusese găsit cadavrul copilului se afla nu departe de șoseaua

Hopewell-Princeton, în apropierea vilei familiei Lindbergh. În februarul acesta, din vârful colinei se puteau vedea zidurile albe ale casei și ferestrele ei luminate. Răpitorii au furat copilul, au fugit cu el în pădure și au privit în jurul lor. Toate ferestrele vilei erau luminate, ceea ce însemna că soții Lindbergh descoperiseră că micuțul Charlie a fost răpit și chemaseră poliția care începuse probabil să cerceteze împrejurimile. Făptașii s-au simțit amenințați și s-au hotărât să scape de copil. L-au omorât și l-au aruncat în văiu.

Acest caz a constituit un mare eșec al poliției din statele New Jersey și New York. Criminaliștii și-au dovedit neputința, dobândind, totodată, și o proastă reputație pe plan internațional, fiindcă știrea răpirii copilului lui Lindbergh făcuse ocolul lumii. Procurorul general și-a dat seama că rușinea cade nu numai asupra criminaliștilor locali, dar și asupra întregului aparat polițienesc din Statele Unite. De aceea, a prezentat rezultatele de până atunci ale anchetei însuși președintelui SUA, Herbert Hoover, care a decis ca investigațiile să fie continuate de FBI. Care a fost baza juridică pentru această nouă intervenție? Răspunsul îl constituie promulgarea unei noi legi care a intrat în istoria criminalisticii americane sub numele de legea „Lindbergh“. Potrivit acestei legi, răpirile sunt considerate acte criminale, se anchetează conform prevederilor federale și se pedepsesc cu cele mai severe pedepse. Astfel, directorul FBI, Edgar Hoover, a obținut ceea ce își dorise, adică un câmp liber de acțiune. El a ales 24 dintre cei mai buni detectivi ai săi și le-a dat sarcina să se ocupe în exclusivitate de cazul Lindbergh. Conducerea anchetei a fost încredințată locotenenților James J. Finn și Frank McCarty care trebuiau să fie ajutați de 16 cunoscuți polițiști din New Jersey. Nici începutul lor nu a fost prea promițător și, în prima etapă, s-au făcut chiar de rușine.

Într-un mod foarte logic, primele cercetări au fost efectuate în casa familiei Lindbergh și în apartamentul soacrei colonelului, doamna Morrow. În noaptea în care fusese răpit, micuțul Charlie se afla în casa părinților săi și astfel s-a născut întrebarea de unde au aflat răpitorii acest lucru.

Inițial, băiatul trebuia să rămână peste noapte la bunica lui, în Engelwood. Reședința fostului ambasador și senator Morrow era foarte spațioasă și avea un personal format din 29 de oameni. Toți sau, cel puțin, marea lor majoritate se întâlneau cu colegii și servitorii din casa lui Lindbergh, iar guvernantele copiilor și cameristii se cunoșteau foarte bine între ei. Violeta Sharp era o englezoaică

tână și frumoasă, care lucra de doi ani ca guvernanta la familia Morrow și aceștia erau foarte mulțumiți de ea. Violeta, de care se îndrăgostise cameristul Septimus Baks, avea o soră care era angajată la familia prietenilor familiei Morrow.

În timp ce studiau alibiurile fiecărui angajat în parte, detectivii au descoperit un lucru ciudat. În duminică în care fusese răpit copilul, cele două surori Sharp făcuseră cunoștință cu un tânăr despre care nu știau nimic altceva decât că îl cheamă Ernie. Violeta și-a dat întâlnire cu el a doua zi, pe 1 martie, când a venit împreună cu sora ei. Nici Ernie nu a venit singur, ci însoțit de o pereche pe care i-a prezentat ca fiind prietenii lui. Apoi, toți s-au dus la un bar.

— Domnișoară Sharp, știți cum se numea Ernie? o întrebă inspectorul.

— Nu știu. V-am mai spus o dată că nu știu.

— Cum e posibil să vă fixați o întâlnire, fără să știți cu cine, și apoi să mergeți la bar fără să vă cunoașteți partenerul? Nu vi se pare că aici e ceva suspect?

— Ne-am întâlnit și ne-am distrat. Ce vi se pare așa de ciudat? Nici cei doi prieteni ai lui nu mi-au fost prezentați.

Deși luată prin surprindere de anchetă, Violeta Sharp a răspuns cu bunăvoință la toate întrebările. Dar atunci când inspectorul Walsh i-a luat un interogatoriu mai dur, care a durat câteva ore, a început să răspundă pe un ton răspicat și iritat, lăsându-l să înțeleagă că se simțea jignită de toate întrebările lui care se refereau la viața ei particulară. În felul acesta a devenit și mai suspectă.

Având o descriere vagă a lui Ernie, detectivii au început să-l caute pe acest individ dubios, care, după părerea lor, avea toate motivele să-și ascundă adevăratul nume. Au studiat cartoteci cu amprente criminale și i-au adus domnișoarei Sharp o fotografie a lui Brinkert.

— Da, el este, spuse ea, fără ezitare.

Ernest Brinkert era șofer de taxi și avea la activul său câteva pedepse mai mici. Inspectorul Walsh a emis împotriva lui un mandat de arestare și se pregătea să-i ia Violetei Sharp un interogatoriu dur, fiind convins că știa mai multe decât fusese dispusă să mărturisească.

— O să vedeți că mâine o înfund, se fălea el în fața subalternilor.

Au descins la reședința familiei Morrow din Engelwood ca un comando de atac, în care inspectorul Walsh era generalul, iar în

spatele lui se aflau locotenții, detectivii și sergenții. Toți se pregăteau să o ia prin surprindere pe Violeta Sharp. Potrivit unei versiuni, nu i-au luat nici un fel de interogatoriu, iar potrivit altei versiuni, inspectorul Walsh a luat-o la întrebări atât de dure, încât medicul familiei Morrow, care era și el acolo a cerut întreruperea interogatoriului. Violeta Sharp s-a retras în camera de alături, unde au găsit-o moartă câteva clipe mai târziu. În paharul de pe masă mai rămăseseră încă urme de cianură cu miros de migdale amare.

Moartea Violetei a constituit o nouă pată pentru anchetatori. Dar inspectorul Walsh, care de la început era convins că se află pe drumul cel bun și-l va trimite pe răufăcător în spatele gratiilor, a considerat că sinuciderea este echivalentă cu recunoașterea propriei vini. Ziariștii și opinia publică erau însă de altă părere și curând avea să se dovedească faptul că inspectorul Walsh nu avea dreptate.

L-au găsit pe Brinkert și, în timpul interogatoriului lui, anchetatorii au ajuns la concluzia că este un individ deosebit de suspect. De la bun început nu a recunoscut nimic. A negat că o cunoaște pe Violeta Sharp spunând că aude numele ei pentru prima oară și că nu a văzut-o niciodată. A susținut același lucru și după ce i s-a spus că, înainte de a se sinucide, Violeta l-a identificat într-o fotografie. Inspectorul Walsh a trimis o mașină după doctorul Condon, i-a arătat fotografia șoferului de taxi și Condon a recunoscut că Brinkert seamănă foarte bine cu acel John căruia îi dăduse în cimitir suma de 50 000 de dolari. Apoi a avut loc confruntarea. Pus față în față cu Brinkert, doctorul Condon a fost nevoit să admită că John era mai înalt și avea o altă voce. Prin urmare, erau două persoane diferite.

Situația lui Brinkert a fost agravată și de mărturia fostului său patron care s-a prezentat singur după ce a aflat că Brinkert a fost arestat. Acesta a mărturisit că în ziua de 28 februarie, Ernie și-a părăsit locul de muncă și a fugit împreună cu soția lui. Mai târziu, s-a constatat că din șopron lipsea o scară. Inspectorul Walsh era convins că mai are de făcut un singur pas până la succesul final, despre care vor scrie toate ziarele. Într-adevăr în ziare au apărut articole, dar acestea nu erau deloc laudative, ci, dimpotrivă, aruncau o nouă pată asupra poliției. Ernie Brinkert a dovedit că are un alibi de neclintit. Atunci, pe bună dreptate, se naște întrebarea de ce Violeta Sharp a declarat că fotografia care i-a fost prezentată este a tânărului cu care s-a dus la barul din Orangeburg în noaptea

premergătoare răpirii? Până în prezent nu s-a găsit nici un răspuns la această întrebare.

Imediat după publicarea ultimelor știri despre moartea Violetei Sharp, inspectorul Walsh a primit vizita unui tânăr. „Mă numesc Ernest Miller și sunt din Closter, statul New Jersey. Eu sunt acel Ernie care s-a întâlnit cu domnișoara Sharp și apoi a invitat-o la barul din Orangeburg“.

— Și abia acum veniți să depuneți mărturie? îl repezi inspectorul Walsh, care simțea că i se năruie ipoteza șubredă pe care și-o construise.

— Liniștiți-vă, domnule, îi răspunse tânărul. Sunt cetățean american și am venit aici de bună voie. De aceea, vă rog să vă purtați ca atare. Nu eu sunt vinovat de prostia poliției. Dacă ați fi publicat un anunț că sunteți în căutarea prietenului Violetei Sharp, m-aș fi prezentat mai devreme.

Foarte curând subalternii inspectorului Walsh aveau să se convingă că Miller nu mințea. În plus, i-au găsit și pe cei doi prieteni ai lui, domnișoara Minnerson și partenerul ei, Johnson. Inspectorul Walsh a fost obligat să dispară de pe scenă, deoarece cazul Lindbergh nu mai constituia doar un act de răpire, ci o omucidere urmată și de sinuciderea tragică a unei fete nevinovate care fusese silită să recurgă la acest gest disperat din cauza atacurilor lui dure.

Toată rușinea a căzut din nou asupra polițiștilor. De aceea, directorul FBI, Hoover, și agenții lui au început investigațiile pe o altă cale, fiindcă nu le mai rămăsese nimic altceva de făcut. Au tipărit liste cu toate cele cinci mii de numere ale bancnotelor primite de răpitor și le-au trimis băncilor. La Federal Reserve Bank s-a creat chiar o secție specială unde erau controlate numerele bancnotelor, astfel încât în răstimp de numai doi ani lucrătorilor acestui serviciu le-au trecut prin mână 40 de milioane de dolari.

Primele bancnote din cele menționate pe liste au apărut la o bancă din Manhattan, în New York, după o săptămână de la plățirea prețului de răscumpărare. Un detectiv s-a dus repede la casier, dar acesta nu și-a putut aduce aminte de client. După aceea, bancnotele au început să apară în număr mic în magazine nu foarte mari, ceea ce dovedea că posesorul lor le folosea pentru cumpărăturile cotidiene. Din când în când, anchetatorii aflau unele informații de la negustori, dar ele nu-i ajutau să reconstituie cu precizie înfățișarea individului. Știau doar că necunoscutul avea cam 1,70 m înălțime, purta o pălărie trasă adânc pe frunte, avea obrazul lat și

bărbia ascuțită. Câți asemenea oameni nu locuiau însă în New York?

La începutul anilor '30, Statele Unite ale Americii au traversat o criză puternică, ce cuprinsese de fapt întreaga lume. În 1932, când la postul de președinte a candidat Franklin Delano Roosevelt, Statele Unite aveau 13 milioane de șomeri și un număr de câteva ori mai mare de oameni nemulțumiți. Cazul Lindbergh, căruia zia-rele i-au acordat mult spațiu, a reprezentat una din căile de abatere a atenției opiniei publice de la problemele economice ale țării. La începutul anului 1933, când noul președinte Roosevelt, succesorul lui Herbert Hoover la Casa Albă, a început să aplice reformele anunțate în programul New Deal, numărul șomerilor a scăzut la 9,5 milioane ceea ce reprezenta încă o cifră mare.

Una dintre noile legi semnate de președinte a fost schimbarea acoperirii dolarului în aur. Până atunci, fiecare posesor de bancnote avea posibilitatea să le schimbe în aur la bancă. Până la 1 mai 1933, toți dolarii „galbeni“ care aveau înscrisă pe ei o clauză în acest sens au fost preschimbați în dolari „verzi“, care nu aveau această clauză. După 1 mai, numai anumite bănci au primit dreptul să schimbe dolarii galbeni. Numărul dolarilor galbeni aflați în circulație începuse să scadă simțitor și orice deținător al lor devenea suspect. Răpitorii primiseră dolari galbeni sub formă de bancnote a câte 10 și 20 de dolari.

Pe Avenue 125 din New York se afla stația de benzină a lui Walter Lyle. În ziua de 15 septembrie 1934, la benzinărie a oprit o mașină închisă la culoare. Omul care se afla la volanul ei și vorbea cu accent străin a cerut să i se facă plinul și a scos o bancnotă de 10 dolari galbeni.

— Nu mai există prea multe bancnote din astea, spuse Lyle în timp ce-i dădea rest clientului.

— Nici eu nu mai am multe, răspunse șoferul înalt, subțire și cu bărbia ascuțită, după care se urcă la volanul mașinii și demară.

Mai târziu, Walter Lyle nu a fost în stare să explice ce i-a displăcut de la prima vedere la acel bărbat. A simțit că ceva nu e în regulă, dar nu a avut timp decât să-și noteze pe bancnotă numărul de înmatriculare al mașinii N-Y-4U-13-41. Apoi l-a trimis pe ajutorul său, John Lyons la cea mai apropiată bancă, fiindcă cu două zile în urmă aruncase lista cu numerele bancnotelor lui Lindbergh.

Miran Ozmec, casier la Corn Exchange Bank, a constatat că numărul respectiv se afla pe lista numerelor căutate și a sunat la

poliție. Poliția a luat imediat legătura cu șeful grupului de anchetatori al FBI, locotenentul Finn. După numărul mașinii s-a putut stabili ușor că proprietarul ei era un anume Bruno Richard Hauptmann, domiciliat în Bronx, pe Avenue 222, tâmplar, de origine germană, născut la 20 decembrie 1899 în Saxonia. Hauptmann era însurat și avea un fiu.

În timpul primului război mondial luptase ca mitralior și fusese rănit la picior. În timpul crizei de după război a încercat să ajungă în Statele Unite în mod fraudulos, ascunzându-se în cala transoceanicului George Washington. Încă înainte de acostarea navei, a fost descoperit și trimis înapoi în Germania. Și cea de-a doua încercare de-a intra ilegal în Statele Unite a eșuat. Dar Hauptmann care avea toate motivele să emigreze și-a încercat norocul și a treia oară. În felul acesta, la sfârșitul lui 1923 a ajuns în America, cu 20 de cenți în buzunar. Și-a găsit un loc de muncă într-un atelier de tâmplărie, s-a însurat cu o vânzătoare de pâine, au închiriat o garsonieră și a început o viață nouă.

În țara lui de origine avea un cazier încărcat cu furturi și tâlhării, pentru care ispășise ani buni de detenție. În America nu s-a știut nimic despre trecutul lui, până când, la cererea locotenentului Finn, s-a primit un raport oficial din Germania. Au început să-l urmărească pas cu pas și au rămas impresionați de calmul pe care îl afișa, de parcă nu ar fi avut la activ nici o crimă. Nu irosea banii de pomană, dar nici nu ducea lipsă de nimic. Între timp, agenții FBI aflaseră detalii despre viața lui Hauptmann în Statele Unite, deoarece locotenentul Finn nu vroia să scape nici un amănunt care ar fi putut sprijini declanșarea procedurii de urmărire. Dar Finn îl mai aștepta pe colegul lui de la Washington, Thomas Sisk.

În ziua de 18 septembrie 1934, Hauptmann a ieșit din casa în care locuia împreună cu familia, s-a urcat la volanul mașinii sale Dodge și a luat-o spre Whiteplains Road. Finn și Sisk îl urmăreau cu o mașină civilă. Pe șosea mai staționau câteva motociclete ale poliției. Ajungând la Park Avenue, locotenentul Finn îi spune șoferului:

— Oprește aici, John.

Au oprit mașina lângă trotuar, au sărit din ea și sub amenințarea pistoalelor i-au pus cătușe la mâini lui Hauptmann, înainte ca el să mai apuce să întrebe de ce e arestat. Locotenentul Keaton i-a întors buzunarele pe dos și a găsit o bancnotă de 20 de dolari din cele înregistrate. Bruno Richard Hauptmann era calm, de parcă nu s-ar

fi întâmplat nimic și nu a încercat de loc să se apere sau să explice ceva. Nu s-a enervat nici măcar după ce i-au spus că e arestat și că din momentul acela orice declarație a lui poate fi folosită în instanță ca probă împotriva lui. S-au urcat cu toții în mașină și s-au întors în Bronx. Casa unde locuia Hauptmann era a soților Rauch, care emigraseră de multă vreme din Austria, iar la primul etaj locuia familia Hauptmann, cu fiul lor în vârstă de 10 luni, Manfred.

Era aproape ora 10, când Finn și Sisk au năvălit în locuința lui Hauptmann și au reținut-o și pe soția acestuia.

— De unde aveți dolari galbeni? îl întreabă Sisk pe Hauptmann.

— I-am păstrat. Omul întotdeauna trebuie să se gândească la vremurile de restriște, răspunse el liniștit, după care adăugă: „Ce se va întâmpla dacă va veni inflația?”

— I-ați spus omului de la stația de benzină că acasă mai aveți niște dolari galbeni.

— Așa e.

— Unde sunt?

— Într-o cutie din tablă.

— Unde e cutia?

— În camera de alături.

Au găsit cutia care era încuiată cu un lacăt. Hauptmann îl deschise și cu zâmbetul pe buze scoase din cutie un pumn de monede din aur, pe care le întinse una câte una pe masă. Locotenentul Finn era decepționat.

— Ne interesează dolarii din hârtie cu acoperire în aur și nu monedele din aur.

— A, care va să zică la asta vă gândeați, se miră Hauptmann. Am avut numai două bancnote din astea și nici măcar nu mai țin minte de unde le-am primit.

— Din ce trăiți?

— Din diverse afaceri.

Era de-a dreptul incredibil ce nervi tari avea Hauptmann. Stătea de vorbă cu ofițerii FBI, de parcă se aflau într-un bar la un pahar de whisky. La fiecare întrebare găsea câte un răspuns care uneori era logic, alteori surprizător și chiar dacă părea o minciună se dovedea a fi adevărat. L-au întrebat dacă pot să-i facă percheziție în casă și el a fost de acord. Au cotrobăit peste tot, au deschis toate sertarele, au scos hainele din șifonier, dar nu au găsit nimic. Apoi au ieșit în curte, unde se afla un mic garaj din lemn, l-au deschis și

au căutat peste tot, dar la fel fără nici un rezultat. În cele din urmă le-a venit ideea să desprindă două scânduri din dușumea unde au dat de un strat de pământ afânat, de parcă cineva ar fi săpat acolo nu de mult.

— Aduceți repede o lopată, strigă Finn.

Sub dușumea au găsit o singură cutie ruginită și goală cu puțină apă pe fund. S-au urcat din nou în mașină și l-au dus pe Hauptmann la cel mai apropiat comisariat de pe strada Greenwich. Locotenentul Finn a ales acest comisariat în mod intenționat, pentru ca ziaristii să nu afle că Hauptmann fusese arestat, sperând ca între timp să-l prindă și pe complicele lui.

După ce l-au interogat pe Hauptmann fără a ajunge la nici un rezultat, s-au hotărât să-i facă o nouă percheziție acasă. Inspectorul Bruckman avea o practică de 30 de ani și a venit în Bronx însoțit de cei mai buni agenți FBI. Locotenentul Finn și inspectorul Sisk erau și ei prezenți. S-au hotărât să dărâme garajul din lemn: au scos scândură după scândură, cui după cui și, în cele din urmă, l-au demolat. Au descoperit prima ascunzătoare imediat lângă ușă și în ea au găsit pachete cu bancnote a câte 10 și 20 de dolari, toate având numerele căutate de poliție. Alte pachete cu bancnote au fost găsite într-o cutie ascunsă într-un colț, iar altele sub dușumea. După ce le-au numărat, au sărit în mașină și s-au dus să-l aducă pe Hauptmann de la postul de poliție.

— Acum nu aveți încotro și trebuie să recunoașteți, îi spuse locotenentul Finn.

— Banii ăștia sunt cea mai bună dovadă, adăugă inspectorul Sisk.

A urmat confruntarea.

— În garajul dumneavoastră am găsit suma de 13 750 de dolari sub formă de bancnote care provin din prețul de răscumpărare dat de Lindbergh pentru a-și recupera copilul. Hauptmann, recunoașteți vina.

— În ce sens? întrebă acesta calm și cu un aer nevinovat.

Apoi a început să vorbească încet, cu o voce monotonă și într-o limbă engleză cu accent străin, dând impresia că toată ancheta îl plictisește. În cele din urmă a devenit nerăbdător și le-a povestit celor prezenți o istorie incredibil de naivă care părea să fie inventată de un om lipsit de fantezie:

— Domnilor, banii pe care i-ați găsit au fost ascunși la mine de prietenul meu Fisch. Izidor Fisch este prietenul și asociatul meu.

Am lucrat împreună într-un magazin de blănuri. Am câștigat împreună bani frumoși, dar el i-a pierdut pe toți. Eu am continuat să fac speculații pe Wall Street și am avut noroc. L-am împrumutat lui Izidor, care era foarte bolnav, 7000 de dolari și la sfârșitul lui 1933 el s-a întors în Germania.

— Ce vrei să insinuezi, Hauptmann? Că înainte de plecare ți-a lăsat dumitale banii? îl întrebă locotenentul Finn.

— Înainte să plece, mi-a dat un pachet, mai precis o cutie de pantofi pe care am pus-o în garaj.

— Nu ai deschis-o deloc?

— Nu. Nici prin cap nu mi-a trecut așa ceva, dar nu de mult am observat că a început să prindă mucegai și am deschis-o. Abia atunci am văzut că e plină cu dolari.

— Și dumneata ți i-ai însușit?

— Fisch îmi datora 7000 de dolari și dobânda aferentă. Am crezut că am dreptul să... Știți, am luat din cutie numai banii de care am avut nevoie pentru nevoile cotidiene. Restul l-am ascuns în pământ ca să nu-l fure nimeni.

A urmat o pauză și anchetatorii au ieșit afară să fumeze. Nu știau ce să creadă. Era evident că bărbatul acela calm îi trăgea pe sfoară. Au trimis un detectiv ca să dea telefon de la cea mai apropiată cabină. Veștile pe care acesta le-a adus nu erau deloc de natură să clarifice situația, ci dimpotrivă o complicau.

— Izidor Fisch a locuit cu chirie pe Avenue 127, a anunțat el. A dus un trai foarte modest. În ziua de 6 decembrie a plecat în Germania, probabil la Leipzig. La 26 august primise cetățenia americană și la un moment dat a primit și un sprijin din partea statului american. Fisch s-a născut la 26 iulie 1885 în Rusia.

— Unde se află Fisch în momentul de față? îl întrebă locotenentul Finn.

— La cimitir, răspuse Hauptmann. La 29 martie 1934 a murit de cancer în Germania.

Agenții FBI au controlat autenticitatea declarației lui Hauptmann și au constatat că într-adevăr nu mințise. Deși acasă la el fuseseră găsite bancnote care proveneau din prețul de răscumpărare al copilului lui Lindbergh, ei nu aveau nici cea mai mică dovadă că Hauptmann l-ar fi răpit pe micuțul Charlie sau că ar fi participat la răpire. L-au confruntat cu doctorul Condon, obligându-l să-și tragă pălăria adânc pe frunte, să-și ridice gulerul de la palton și să repete de câteva ori încet: „Bună seara, doctore“.

Martorul Condon nu a exclus ipoteza că el ar putea fi bărbatul cu care se întâlnise la cimitir, dar fiindcă nu era foarte sigur, nu a depus jurământ.

Laboratorul FBI lucra la expertizarea și identificarea scării care fusese folosită în timpul răpirii. Era o muncă migăloasă care necesita mult timp și răbdare. În cele din urmă, expertul Arthur Koehler a anunțat că scara fusese confecționată din același lemn din care era făcut acoperișul garajului lui Hauptmann. Au efectuat o nouă percheziție acasă la el și au găsit încă 840 de dolari, iar pe ușă au observat că erau scrise cu creionul următoarele cuvinte: „2974 Decatur“ și „Seldwick 3-7145“. Ambele însemnări se refereau la doctorul Condon. Prima era adresa lui, iar celălalt numărul lui de telefon. În sfârșit se părea că agenții FBI găsiseră o probă. Întrebat ce părere are, Hauptmann a răspuns liniștit:

— Nu știu, nu-mi mai aduc aminte dacă cifrele alea le-am scris eu sau Fisch.

Drumul lui Hauptmann până la scaunul electric a fost lung și complicat. Judecătorii nu aveau probe directe, iar apărătorii se străduiau să aducă în fața instanței martori care să probeze cu argumente alibiul pe care îl avea Hauptmann pentru seara când fusese răpit copilul lui Lindbergh. Din păcate, toate depozițiile se contraziceau între ele. Experții judiciari au studiat cu foarte multă atenție grafologia scrisorilor de șantaj, le-au comparat cu scrisul lui Hauptmann și în cele din urmă părea că au reușit să convingă curtea cu juri. Între timp, Hauptmann continua să se disculpe și să afirme că e nevinovat și că nu are nici o legătură cu răpirea și uciderea copilului lui Lindbergh.

A fost condamnat la pedeapsa cu moartea. Pedeapsa trebuia executată la 18 martie, dar a fost mereu amânată. În total, execuția a fost amânată de 17 ori și, după cum se obișnuiește în Statele Unite, abia cu câteva minute înainte de momentul aducerii ei la îndeplinire. Timp de treisprezece luni, Hauptmann s-a zbatut între viață și moarte. Nu și-a recunoscut fapta pentru care fusese condamnat și, până în ultima clipă, a continuat să susțină că este nevinovat. A fost executat la 3 aprilie 1936.

Dar în felul acesta, cazul răpirii copilului lui Lindbergh nu s-a închis. Execuția lui Hauptmann a fost considerată o crimă judiciară. Este adevărat că neamțul condamnat nu putea să conteze pe simpatia americanilor. În realitate, s-au înfruntat doi rivali care nu erau nici pe departe egali: de o parte, se afla răsfățatul poporului

american, unul dintre supermanii tipic americani a cărui faptă curajoasă de a survola prima oară oceanul îl făcuse să intre în galeria marilor personalități ale Statelor Unite, iar el știuse să folosească roadele succesului său, acumulând venituri fabuloase, iar de altă parte se afla un hoț de rând din orașelul saxon Kamenz, venit ilegal în Lumea Nouă.

În perioada aceea, opinia publică americană nu bănuia că popularitatea lui Lindbergh avea să apună foarte repede. Curând s-a dovedit că eroul american este un admirator pasionat al lui Adolf Hitler. El a devenit admiratorul succeselor aviației fasciste, a fost prietenul personal al criminalului de război Herman Göring și a colindat lumea făcând reclamă nazismului.

Dacă jurații ar fi bănuit aceste simpatii, raportul de forțe s-ar fi schimbat în fața instanței. Dar și în perioada când a fost rostită sentința de vinovăție, s-au auzit glasuri care au încercat să arate că procesul este ilegal. El s-a desfășurat într-o atmosferă de isterie generală, care a fost întreținută de presa americană dornică de senzational. FBI și procurorul nu s-au dat în lături de la intimidarea martorilor apărării. Însuși guvernatorul statului New Jersey, Harold Hoffmann, nu era convins de vina lui Hauptmann și nu s-a ferit să-și exprime această părere în public și chiar l-a vizitat în secret la închisoare. Abia după ce a fost amenințat că-și va pierde funcția, el a renunțat să mai lupte pentru „instaurarea dreptății“.

În 1976, avocatul dr. Robert Bryan din Birmingham a înaintat în numele clientului său, Kenneth Kerwin, propunerea ca procesul să fie reluat, deoarece, chipurile, copilul lui Lindbergh nu ar fi fost ucis, ci numai răpit. Bryan a afirmat că Charlie Lindbergh este Kenneth Kerwin. După părerea lui, răpitorii îl hipnotizaseră pe băiat, iar mai târziu, când și-au dat seama cât de periculoasă a devenit situația, l-au ascuns sub un nume străin. Avocatul Bryan oferea ca probă depoziția clientului său, care își amintea foarte bine toate detaliile privind interiorul locuinței părinților lui și alte amănunte ale răpirii, deși pe vremea aceea avea numai 20 de luni.

Este un *story* senzational, tipic american care nu trebuie neapărat să fie în întregime o ficțiune. Potrivit unei scrisori a lui Hauptmann, pe care judecătorul a trecut-o sub tăcere în fața opiniei publice, și care timp de 40 de ani a fost ascunsă, se poate pune la îndoială corectitudinea sentinței în procesul lui Hauptmann. După ce scrisoarea a fost dată la iveală, mulți s-au întrebat de ce a fost ea ținută ascunsă atâta timp. Răspunsul la această întrebare îl

constituie însuși conținutul scrisorii. Înainte de a fi executat, condamnatul Hauptmann a scris câteva rânduri mamei sale:

„...Sunt nevinovat ca orice altă persoană care va citi aceste rânduri. Nu l-am omorât pe copilul lui Lindbergh și nu am participat la răpirea lui“.

Este o declarație categorică și puțini sunt cei care pot minți înainte să moară. Ar putea fi invocat și argumentul că Hauptmann a vrut să-și consoleze mama în ultimele clipe de viață. Dar un contraargument îl constituie faptul că scrisoarea conține elemente concrete care pun la îndoială justetea sentinței.

„Martorii principali care m-au identificat au fost Hochmuth și Whited. Conform depoziției lor, în perioada când s-a produs crima, eu mă aflam la New Jersey. Hochmuth afirmă că m-a văzut în ziua aceea într-o mașină. În plus, a recunoscut că transportam o scară. Acest martor are 87 de ani și este cunoscut faptul că suferă de cataractă și nu-i recunoaște nici pe cei pe care-i întâlnește în fiecare zi. Despre martorul Whited s-a mai aflat că în schimbul acestei depoziții i s-a promis o treime din recompensa de 25 000 de dolari care urma să-i fie dată celui care-l va prinde pe ucigaș. În timpul dezbaterilor judiciare, acest martor al acuzării a primit 35 de dolari pe zi, iar poliția i-a promis și alte recompense, dacă va depune mărturie împotriva mea. În orice caz, curtea cu juri nu a considerat verosimilă depoziția lui. În afara celor doi, au depus mărturie împotriva mea și oameni pe care nu i-am văzut niciodată în viață. De pildă, doctorul Condon. În ianuarie 1935, acest domn a mărturisit fără nici un pic de rușine că mi-a dat în cimitirul din Woodlawn suma solicitată ca răscumpărare. Același lucru l-a afirmat în fața autorităților orașului New York, iar atunci când apărătorul meu l-a chemat în instanță în statul New Jersey, nu s-a prezentat. S-a temut să nu fie supus unui interogatoriu încrucișat din partea avocatului meu, iar mărturia lui, de care a depins viața mea, a fost numai citită...“

În ceea ce privește bancnotele, ele provin din pachetul cu bani dați ca răscumpărare. Tot ce am declarat aici corespunde realității. Nu este atunci de mirare că din cei 50 000 de dolari s-au găsit asupra mea numai două bancnote, care au devenit astfel o probă contra mea? Iar cele două bancnote le-am primit înapoi la stația de benzină. În ziua respectivă pot să spun că îmi sărbătoream

acasă onomastica și mă aflam la 20 de mile de locul unde a avut loc răpirea.

Acesta este alibiul meu. Am dovedit în mai multe rânduri că în ziua când a fost comisă crima, respectiv la 1 martie 1932, nu am fost și nici nu puteam să fiu la locul crimei. Soții Fredericson (patronii brutăriei unde lucra soția lui Hauptmann — Nota aut.), au dovedit că în ziua de marți când a fost răpit copilul, eu eram în magazinul lor. Iar martorul Louis Kiss a mărturisit că, în aceeași seară, m-a văzut undeva departe de locul faptei. Curtea cu juri nu a luat în seamă depozițiile acestor martori.“

Doctorul Bryan, avocatul lui Kerwin, a încercat să probeze că omul pe care îl apără este fiul răpit al lui Lindbergh care, în calitate de prim născut, revendică moștenirea primită de văduva lui Lindbergh și de cei cinci copii ai ei. Din motive lesne de înțeles, familia Lindbergh a refuzat să stea de vorbă cu el. Kerwin nu avea nici o șansă, chiar dacă în ultimul timp începuseră să se facă tot mai des auzite glasuri cum că Hauptmann ar fi fost victima unei crime judiciare. Cu câțiva ani înainte, Anthony Scaduto a scris cartea *Scapegoat* (Țapul ispășitor). Autorul dovedește că procurorul statului New Jersey a neglijat cu bună știință toate mărturiile care au fost aduse în favoarea condamnatului Hauptmann, că i-a influențat pe experții judiciari și chiar pe Charles Lindbergh în persoană, convingându-l să depună mărturie mincinoasă. Se spune că procurorul a ținut ascunsă și scrisoarea pe care Hauptmann i-a scris-o mamei sale.

Pe baza datelor existente, la finele anului 1981, văduva lui Hauptmann, pe atunci în vârstă de 83 de ani, a cerut recurs pentru reabilitarea soțului ei și o despăgubire în valoare de 100 de milioane de dolari. Apărătorul ei a fost avocatul Robert Bryan. Dar nicăieri nu a apărut nici cea mai mică mențiune în legătură cu modul în care s-a desfășurat procesul în această cauză, înmormântată de multă vreme.

Cavalerul cerului, cum era poreclit Lindbergh, a avut o viață frământată. Soția lui a născut cinci copii care au fost crescuți cu multă grijă, dar nu se știe dacă Lindbergh a fost cu adevărat fericit. A rămas un cavaler liniștit și singuratic, care se simțea cel mai bine în postura de pilot. A colindat lumea, a intrat în politică, iar în 1938 a ajuns în Germania hitleristă de unde fotografiile eroului american, alături de generalii naziști, s-au răspândit în ziarele din toată lumea. În anul 1954 mai era încă consilier la Air Force, după

care a început să evite aparițiile publice. A călătorit mult pe continentul african și a început să se ocupe de protecția animalelor sălbatice. A scris chiar și o carte intitulată *Spirit of St. Louis* pentru care a primit premiul Pulitzer. A cutreierat jungla braziliană și a încercat să-i ajute pe indienii din delta Amazonului. Dar pe vremea aceea nu mai era frumosul erou al văzduhului, ci un domn în vârstă cu părul cărunt care umbla însoțit de o doamnă la fel de căruntă.

În cele din urmă, s-a stabilit pe insula Maui din Hawai, scăpând astfel pentru totdeauna de fotografii și de întrebările curioase ale ziariștilor care mai încercau să-l descoase în legătură cu primul lui copil. A trăit într-o casuță fără lumină electrică, pe malul mării și s-a stins din viață în liniște și singurătate în 1974.

Jucăria Kelly

Alergă la telefon și formă numărul de la Washinton D.C. National 8-7117. În timp ce aștepta legătura, își aprinse o țigară cu mâinile tremurânde.

— La telefon Berenice Urschel, din Oklahoma City. Sunteți secția pentru răpiri? întrebă ea.

— Vă ascult, doamnă Urschel, răspunse o voce groasă, parcă trezită din somn.

— Mi-a fost răpit soțul.

— Când, doamnă Urschel?

— Acum. Cu câteva clipe înainte. A fost răpit împreună cu Walter Jarret.

— Cine e Walter Jarret? o întrebă agentul FBI.

— Un prieten. Jucau poker afară pe terasă.

— Doamnă Urschel, dictați-mi adresa, nu atingeți nici un obiect din casă și așteptați-i pe oamenii noștri.

Cu 30 de minute înainte de miezul nopții spre 22 iulie 1933, telefonul îl trezi din somn pe directorul FBI.

— Despre care Urschel este vorba? întrebă Hoover.

— Nu știu, domnule, răspunse agentul.

— Trebuie să aflați imediat dacă nu e vorba despre milionarul cu același nume. Sunați la Oklahoma City, trimiteți oamenii noștri acolo și solicitați concursul poliției locale.

Doi indivizi îmbrăcați în cămașă cu mânecă scurtă s-au dat jos din mașină câteva străzi mai departe. Au făcut înconjurul cartierului de vile și au constatat că vila impunătoare pe care o căutau este așezată într-un loc retras. Au sărit gardul în grădină, târându-se pe burtă ca pe front. Înaintau și se opreau, privind din spatele tufișurilor înflorite terasa de unde se auzeau crâmpoșe dintr-o discuție și râsete cristaline. Ferestrele erau larg deschise și afară era o noapte de vară superbă care nu te îmbia deloc la somn.

Unul scoase pistolul, celălalt își pregăti mitraliera și, făcându-și semn unul altuia, se repeziră sus pe scări. Primul deschise ușa cu o lovitură de picior și dădură buzna pe terasă, țipând:

— Măinile sus și nici o mișcare. Cine dintre voi e Urschel?

Două doamne îmbrăcate în rochii de seară se ridicară încet în picioare de la masa unde jucau cărți, rămânând nemișcate. Partenerii lor, unul în smoching alb și celălalt numai în cămașă stăteau ținându-i în fotoliile lor. Apoi așezară cărțile pe masă, ridicând încet mâinile sus.

— V-am spus să nu faceți nici o mișcare, urlă individul înarmat cu mitralieră în timp ce una dintre doamne începu să se clatine și se rezemă de masă. „Cine dintre voi e Urschel? Nu ați auzit ce v-am spus?”

Nici unul nu scoase o vorbă, rămânând nemișcați cu privirile speriate ațintite asupra celor doi bărbați înarmați. În depărtare se auzea clipocind North Canadian River, în grădină cântau greierii, iar bolta cerului era spuzită de stele.

— Domnii au uitat să vorbească? Cum vreți, stimabililor. O să vă luăm pe amândoi și, până la urmă, o să aflăm noi care e Urschel. Hai, mișcați-vă mai repede.

Le-au legat mâinile la spate și i-au condus la mașină, dispărând în noapte.

După ce și-a revenit puțin în fire, Berenice Urschel a căutat în cartea de telefon numărul nou al secției pentru răpiri din cadrul centralei FBI.

Doamna Urschel, fostă doamnă Slicek, fusese soția „regelui petrolului” Slicek, a cărui avere era estimată, la începutul anilor 30, la 30 de milioane de dolari. După moartea soțului s-a măritat cu un alt milionar al petrolului, Charles F. Urschel. Familia cu care jucau cărți pe terasă erau soții Jarret.

Primul care a sosit a fost șeriful, urmat după câteva minute de agenții FBI din Oklahoma City. Și ei au parcat mașinile civile la câteva străzi depărtare, fiindcă primiseră ordin de la Washington să fie foarte discreți pentru ca nici un trecător sau vecin să nu observe că vila este filată de polițiști.

Walter Jarret s-a întors acasă a doua zi în zori, cu smochingul murdar și șifonat și părul ud de transpirație. S-a lăsat în fotoliu epuizat și cu o față complet răvășită.

— Au oprit undeva la periferie, a declarat el mai târziu. Ne-au căutat în buzunare și, după cartea de vizită pe care au găsit-o la mine, și-au dat seama că nu eu sunt Urschel. Mi-au spus să cobor din mașină, dar nu înainte de a-mi lua 60 de dolari, după care au

urlat să o șterg cât mai repede. Pe Urschel l-au legat la ochi, la mâini și picioare și l-au băgat în portbagajul mașinii. Au apăsă pe accelerator și pe mine m-au lăsat în mijlocul drumului. Am așteptat un timp să treacă vreo mașină și, până la urmă, am luat-o pe jos până aici.

— În ce direcție au plecat?

— Spre sud.

În cazul oricărei răpiri, poliția trebuie să respecte anumite reguli: să se comporte discret pentru a nu-i provoca în mod inutil pe răpitori, să nu stea în apropierea familiei victimei și să nu facă nimic care ar pune viața ostaticului în pericol. Abia după ce familia plătește suma de răscumpărare și persoana răpită se întoarce în sânul familiei, poliția are voie să declanșeze acțiunea de urmărire.

În orice situație de acest fel, răpitorii fac prima mutare. În cazul lui Urschel, ei nu s-au făcut auziți nici în dimineața aceea, nici a doua zi. Între timp, doamna Urschel primea câte patru telefoane pe oră de la câte un alt excroc care încerca să speculeze situația.

Autorii răpirii nu s-au comportat atât de naiv precum confrății lor. John Catlett, de profesie tot milionar al petrolului, locuia la Tulsa, al doilea oraș ca mărime din statul Oklahoma. Două zile mai târziu, un curier rapid de la agenția poștală particulară Western Union i-a adus un plic mare. În plic se aflau alte trei plicuri mai mici și în fiecare era câte o scrisoare. Catlett a recunoscut că una din ele fusese scrisă de colegul și prietenul său, Urschel:

Dragă John,

Fără îndoială că știi în ce situație sunt. Dacă se întoarce cumnatul meu Arthur, te rog să-i dai scrisoarea anexată. Dacă nu-l vezi, dă-i scrisoarea lui Kirkpatrick. Fă tot ce ți-am spus personal și nu vorbi cu nimeni la telefon. Să nu spui nimic despre scrisoare, nici măcar soției tale și să nu o dai cumnatului în casă. Autoritățile nu trebuie să afle nimic despre ea, fiindcă, în caz contrar, nu-mi vor da drumul. Nu mă poți ajuta decât îndeplinind condițiile de mai sus, fără a sufla o vorbă nimănui. Aceasta este ultima scrisoare pe care o trimit prietenilor și familiei mele. Dacă nu stabilești legătura respectivă, viața mea se află în pericol. Când o să ajungi în Oklahoma City, încearcă să fi discret. Mă bazez pe tine și sunt

convins că vei face tot ce trebuie, dar te rog încă o dată, să fii prudent.

*Cu salutări cordiale,
Prietenul tău C.F. Urschel*

P.S.

După ce stabilești legătura, partenerul va cere legitimația mea. Te rog să-i dai lui Arthur sau Kirk scrisoarea către Berenice.

Kirk era prietenul lui Urschel, E.R. Kirkpatrick.

Scrisoarea de mână a lui Charles Urschel și documentele anexate — scria în cea de-a treia scrisoare — sunt probe că ați stabilit legătura cu răpitorii. După ce primiți scrisoarea, încercați să strângeți 200 000 de dolari în bancnote folosite a câte 20 de dolari. Nu are sens să vă notați numerele lor, să le tratați chimic sau să faceți o altă șmecherie. Trebuie să-vă dați seama că Charles Urschel va rămâne ostaticul nostru cât timp nu vom primi banii. Cu alte cuvinte, el rămâne ostaticul nostru care poate fi răscum-părat, dar, în același timp, poate suporta și consecințele oricărei tentative de a ne induce în eroare.

După ce citiți scrisoarea și vă hotărâți să intrați în legătură, publicați un anunț la rubrica „Bunuri imobiliare și ferme” a ziarului „Daily Oklahoma”. Nu vorbiți cu nimeni, nimic. Aceasta este prima și ultima noastră încercare de a lua legătura cu dumneavoastră, după ce Jarrett nu ne-a ascultat și a anunțat poliția. Nu avem, nici timp, nici chef să facem corespondență cu dumneavoastră.

Publicați în fiecare număr al ziarului „Daily Oklahoma”, de săptămâna viitoare următorul anunț: Vând teren cu o suprafață de 160 de acri, casă cu cinci camere în stare bună, fântână, vaci, unelte agricole, tractor, cereale și fân, contra sumei de 3750 dolari lichizi. Trimiteți ofertele la căsuța poștală H-807.

Prietenul lui Urschel, Kirkpatrick, a luat legătură în cel mai mare secret cu soția celui răpit. În felul acesta, agenții FBI care se ascundeau în vila lui Urschel, pândindu-i din umbră pe gangsteri sau așteptând măcar un semn de la ei, au aflat condițiile gangsterilor. Dar, în situația dată, poliștii nu puteau face nimic altceva decât să o sfătuiască pe Berenice Urschel să le dea răpitorilor suma cerută. După ce a primit răspuns la anunțul din ziar, banii erau deja

pregătiți. Scrisoarea *par avion* fusese trimisă de o persoană necunoscută din Joplin, statul Missouri.

Băgați banii într-o geantă de voiaj din piele deschisă la culoare. Urcați-vă în expresul care pleacă la 29 iulie, la ora 22, din Oklahoma City spre Kansas City. În fiecare gară ieșiți cu geanta pe platforma vagonului și urmăriți semnalele luminoase din partea dreaptă a căii ferate. Primul înseamnă că trebuie să vă pregătiți. La al doilea semnal aruncați geanta pe fereastră. Domnul Urschel va prelua geanta și o va pune într-un sac de voiaj. Dacă totul se va desfășura conform planului, îi vom da drumul imediat. În cazul în care apare ceva neprevăzut, coborâți în Kansas City, luați-vă o cameră la hotelul Muehlebach și așteptați să primiți noi instrucțiuni. Din nou vă avertizez că nu aveți voie să recurgeți la nici un fel de șantaj și, bineînțeles, nu trebuie să anunțați poliția. În caz contrar, veți primi trupul neînsuflețit al domnului Urschel.

Conducerea FBI s-a hotărât să recurgă la o manevră de camuflaj, încercând să-l liniștească pe răpitor că totul e în regulă. Efortul ziariștilor care înconjuraseră vila pentru a afla cea mai mică informație s-a dovedit a nu fi zadarnic. Berenice Urschel i-a invitat înăuntrul și, din ordinul FBI, a organizat o conferință de presă la care a declarat că, deocamdată, răpitorii nu s-au anunțat. În același timp ea i-a rugat pe reporteri să plece la casele lor și să nu mai stea la pândă, deoarece, poate tocmai din cauza lor, răpitorii nu au curaj să-și facă publice revendicările. E.R. Kirkpatrick nu a plecat singur, ci însoțit de John Catlett, care avea agățată de umăr o altă geantă de voiaj, mai închisă la culoare, în care, în loc de bani, se afla hârtie de ziar tăiată sub formă de bancnote. Desigur că agenții își notaseră cu grijă seriile bancnotelor din geanta lui Kirkpatrick. Atunci se naște întrebarea: de ce conducerea FBI s-a hotărât să scoată încă o dublură? Directorul Hoover cunoștea foarte bine stilul de lucru american. Nu era de loc exclus ca o bandă rivală să încerce să „sufle” prada răpitorilor. De aceea, pentru aceștia era pregătită geanta lui Catlett. Dacă totul s-ar fi petrecut conform planului, Kirkpatrick era pregătit să arunce geanta cu bani imediat după al doilea semnal luminos.

S-au urcat în tren și au ocupat locurile de la geam, într-un compartiment gol. La fiecare din cele 51 de stații, Kirkpatrick a ieșit cu geanta pe platforma trenului, urmărind în același timp

partea dreaptă a liniei de cale ferată. Au ajuns la Kansas City fără să fi văzut nici un semnal luminos. Conform convenției, s-au dus la hotelul *Muehlebach* și au așteptat să vadă ce se întâmplă în continuare.

La ora 10 au primit o telegramă din Tulsa:

Împrejurări neprevăzute m-au împiedicat să ne întâlnim noaptea trecută. Revin la ora 6. E.W. Moore.

Li s-a făcut frică. Nu respectaseră condițiile, fiindcă în loc de a merge numai Kirkpatrick, merseseră doi. De asemenea, nu călătoriseră în ultimul vagon și, în loc de o singură geantă, avuseseră două. Probabil că răpitorii îi urmăriseră și îi suspectau de șantaj. Ce-ar fi dacă ar apare pe nepusă masă la hotel? Camera asta de hotel ar putea servi foarte bine drept capcană.

La ora 6 fix a sunat telefonul. A răspuns Moore și a întrebat dacă Kirkpatrick a primit telegrama.

— Da, auzi răspunsul.

— Sunteți dispus să încheiați acțiunea, respectând condițiile stabilite?

— Desigur. De aceea, mă aflu aici. Cu o singură condiție: trebuie să-mi dovedeți că stau de vorbă cu un om cinstit. Trebuie să am această certitudine.

— Cred că lucrul acesta vă este clar. Fiți atent. Luați un taxi și coborâți la hotelul La Salle. Duceți geanta în mâna dreaptă și luați-o spre vest.

— Bine, răspunse Kirkpatrick. Pot să vin cu un prieten?

— Cu ce prieten?

— Nu am venit singur.

— Știm. V-am văzut aseară pe amândoi în tren. Trebuie să veniți singur, fără nici un prieten și dezarmat.

Kirkpatrick a pornit la drum fără nici o plăcere. Conform ordinului primit, a luat taxiul până la hotelul La Salle și a coborât cu geanta în mâna dreaptă. După câțiva pași s-a oprit ca să-și aprindă o țigară. Două mașini mari erau parcate lângă trotuar și în fiecare stăteau câțiva indivizi. La un moment dat s-a apropiat de el un bărbat înalt și solid, îmbrăcat după ultima modă și cu pălărie de paie pe cap.

— Dați-mi banii, îi șopti el.

Kirkpatrick îl privi cu un aer neîncrezător.

— Îmi dați banii?

— De unde pot să știu că dumneata ești omul pe care îl aștept? îl întrebă Kirkpatrick.

— Dracu să vă ia. Știți foarte bine că eu sunt ăla, răspunse bărbatul pe un ton amenințător, uitându-se în jurul său.

— 200 000 de dolari este o sumă. Noi v-am îndeplinit condițiile, dar de unde știm că voi o să vă țineți de cuvânt?

— Ține-ți gura. Băieții așteaptă.

— Când îi dați drumul lui Urschel? îl întrebă Kirkpatrick. După ce mă întorc la hotel trebuie să o sun pe soția lui. Ce să-i spun?

Bărbatul solid cu pălărie de paie începu să se mute de pe un picior pe altul în timp ce se uita în jurul său. Pe lângă ei treceau oamenii grăbiți. Bărbatul își aținti privirea pe geanta cu bani.

— Ce trebuie să-i spun doamnei Urschel? repetă întrebarea Kirkpatrick.

— Că soțul ei se va întoarce acasă în următoarele 12 ore. Dați-mi acum banii și întoarceți-vă la hotel. Și să nu vă uitați înapoi. Înțelegeți, nu aveți voie să vă uitați înapoi.

Geanta își schimbă proprietarul, iar Kirkpatrick se îndepărtă grăbit, cu capul plecat. În fața hotelului La Salle se urcă în primul taxi și se întoarse la prietenul lui care îl aștepta la hotelul *Muehlebach*. De aici o sună și pe doamna Urschel, anunțând-o că misiunea a fost îndeplinită. Era duminică, 30 iulie 1933, puțin după ora 8 dimineața.

La 31 iulie, dimineața, Kirkpatrick sună din nou la Oklahoma City. Urschel nu venise încă acasă. Nu a venit nici la amiază și toți au început să se gândească la faptul că au fost trași pe sfoară. Abia pe la ora 8 seara, în pragul vilei lui Urschel a apărut o siluetă bărbătească.

— Ce căutați aici? îl întrebă sergentul.

— Sunt Urschel, răspunse bărbatul, și, câteva minute mai târziu, căzu în brațele soției. Cele nouă zile de detenție și de încordare nervoasă îl marcaseră puternic.

Agentii FBI au anunțat imediat centrala de la Washington și directorul Hoover a trimis la Oklahoma, cu primul zbor, pe unul dintre cei mai buni agenți ai săi, Harold Nathan. Între timp, pe Urschel a început să-l descoase un alt agent FBI. Deși abia se ținea pe picioare din cauza oboselii, milionarul a început să relateze cât mai multe. După cum a ieșit la iveală mai târziu, el a dovedit cali-

tăți excepționale de detectiv, contribuind foarte mult la elucidarea cazului. Urschel avea un spirit de observație ieșit din comun, o memorie fenomenală și o mare capacitate de discernământ. Aceste calități erau dovedite de faptul că într-o situație de forță majoră, când însăși viața lui era în pericol, el se gândea la momentul declanșării urmăririi împotriva răpitorilor.

— Unde este Urschel? întrebă Harold Nathan imediat după sosirea pe aeroport.

— S-a dus să se odihnească puțin. Este mort de oboseală, răspunse agentul FBI de la o filială din Oklahoma.

— Treziți-l imediat. În cazul nostru contează orice minut. În treacăt fie spus, am pentru voi o noutate, băieți. Guvernatorul statului New York, Lehman, a înaintat parlamentului un proiect de lege privind răpirile, în care propune instituirea pedepsei cu moartea în toate cazurile când persoana răpită nu se întoarce acasă în deplinătatea puterilor.

— Eu sunt pro, spuse un agent FBI. Fiindcă altfel gangsterii pot ajunge și în guvern.

Urschel a ieșit din camera unde se odihnise. Era proaspăt bărbierit și îi strânse mâna lui Harold Nathan, de parcă se bucura că-l vede.

— Pe unde ați cutreierat, domnule Urschel? începu Nathan interogatoriul.

— Habar n-am, răspunse acesta.

— Știu că răpitorii nu v-au spus adresa hotelului, dar poate vă amintiți un amănunt care ar putea să ne fie de folos...

— Mi-au interzis să vorbesc. M-au amenințat că dacă suflu o vorbă poliției, mă vor răpi din nou și mă vor tortura până îmi voi da duhul, iar familia mea va fi și ea persecutată până va intra în mormânt.

— Înțeleg. Vă e frică, spuse Nathan.

— Nu mi-e frică, domnule Nathan, replică Urschel. O să vă spun tot ce știu fiindcă vreau să-i prindeți.

— Atunci povestiți-ne ce s-a întâmplat. Chiar de la bun început, spuse Nathan, așezându-se într-un fotoliu în fața lui Urschel și aprinzându-și o țigară de foi.

— După ce au oprit mașina pe șosea și l-au scos afară pe prietenul meu, Jarret, m-au legat la ochi.

— Nu ați văzut absolut nimic? îl întrebă Nathan. Șalul nu era dintr-o țesătură rară?

— Nu știu din ce țesătură era baticul, dar mai întâi mi-au pus tampoane de vată pe ochi și le-au lipit cu leucoplast, așa încât nu am văzut absolut nimic. Și din când în când îmi controlau masca.

— Nu v-au dat-o jos niciodată?

— Ba da, de două ori. O dată când i-am scris lui Catlett și a doua oară când mi-au dat voie să mă bărbieresc.

— În timp ce vă bărbiereați, trebuie să fi văzut totuși ceva, se însufleți Nathan.

— Imediat ajungem și la subiectul ăsta, domnule Nathan. Dar lăsați-mă să vă prezint evenimentele așa cum s-au succedat ele în timp. Imediat o să vă dați seama de ce doresc acest lucru.

— Am rămas la mașină, spuse Nathan.

— Jarret a plecat, iar pe mine m-au culcat în portbagajul mașinii. Au rulat pe niște șosele îngrozitoare pline de gropi și de noroi. Cred că erau niște drumuri secundare.

— În tot acest timp au vorbit cu dumneavoastră? V-au spus de ce v-au răpit?

— Nimeni nu a vorbit cu mine, ci mi-au repetat de câteva ori că trebuie să tac din gură. Ba unul m-a și amenințat că, dacă voi încerca să întreprind ceva, îmi vor face o injecție ca să mă adoarmă câteva zile...

— Ce să întreprindeți? Să fugiți?

— Au încercat să mă sperie. Aveam mâinile și picioarele legate, nu vedeam nimic, așa încât nu aveam nici o șansă. În cele din urmă s-a crăpat de ziuă.

— Domnule Urschel, de unde știți că s-a făcut ziuă, dacă nu vedeți nimic?

— Am auzit cum cântă cocoșii.

— Excelent, exclamă Harold Nathan. Vă rog să continuați.

— Am intrat într-un fel de curte sau de fermă și am auzit că se pregăteau să schimbe mașina. Probabil acolo erau niște străini.

— După ce ați apreciat acest lucru?

— Peste tampoanele de vată mi-au pus ochelari de soare, iar pe cap mi-au așezat o pălărie de paie. Vorbeau între ei și unul a spus: „Pune-i pe cap o pălărie de paie, să nu bată la ochi“.

— După câte știu, spuse Harold Nathan, uitându-se în carnetul său cu însemnări, avea pălărie de paie și bărbatul care a preluat de la Kirkpatrick geanta cu bani, în fața hotelului La Salle din Kansas City.

— Dacă vreți să auziți de la mine că este vorba despre același individ și despre aceeași pălărie de paie, atunci trebuie să vă dezamăgesc domnule Nathan, spuse Urschel cu un zâmbet fin. Era din nou același bărbat sigur și cu încredere în sine. După sunetele pe care le-am auzit, cred că au demontat tăblița cu numărul de înmatriculare al mașinii și au fixat altă tăbliță. Ne-am continuat drumul într-o altă mașină. Avea motorul mai puternic și mai mult spațiu înăuntru. Am mers cu mașina până la ora unu și jumătate.

— De unde știați cât era ceasul?

— I-am întrebat. Ne-am oprit, am mai mers puțin și apoi șoferul a intrat într-un garaj mare. Cred că am rulat încă vreo 250 de mile. Apoi am rămas în garajul acela până spre seară.

— Și după aceea? întrebă inspectorul nerăbdător.

— M-au dus la ei acasă.

— Mi-ați spus că era seară. V-au lăsat să vă întindeți în pat?

— În pat? Asta e bună, domnule inspector. M-au rezezat de un perete. Cred că era din lemn. Dacă ar fi fost din cărămidă, ar fi fost rece. Din cauza drumului lung mă dureau toate încheieturile. Și fiecare oră mi se părea că e mai lungă decât o săptămână. Mă simțeam îngrozitor.

— Bine domnule Urschel, asta s-a întâmplat duminică. Și ce s-a întâmplat după aceea?

— A fost cea mai lungă duminică din viața mea. Dimineata mi-au adus de mâncare și am auzit cum răsfoiesc ziarele și citesc titlurile cu voce tare.

— Cum au reacționat ceilalți? întrebă Nathan.

— Râdeau zgomotos și unul a spus că situația se va complica, dacă soția mea a anunțat poliția.

— Ați auzit cum se distrau?

— I-am auzit cum se distrau în camera alăturată. Trebuie să fi fost o casă mică și, după sunete, părea a fi din lemn.

— Adică, cum „după sunete“?

— Dușumelele scârțâiau, iar când se închideau ușile, se auzea un ecou ca într-un hambar.

— Mai erau acolo și alte încăperi?

— Cred că da. Dar imediat după micul dejun m-au dus în altă încăpere.

— În altă casă?

— Cred că da. Doi dintre ei m-au sprijinit și am mers așa câțiva zeci de metri, după care am intrat din nou într-o casă. Cred că nu era foarte departe și că am traversat strada.

— Și după aceea?

— M-au așezat pe un scaun jos, ca un scaun de copil, și m-au legat de el.

— Așa ați dormit?

— Nu. Noaptea mă dezlegau și mă întindeam pe jos, pe o pătură desfăcută.

— Cum v-au păzit?

— Nu m-au scăpat din ochi. Zi și noapte mă păzea câte unul. Nu știu când și cum se schimbau. Se fereau să vorbească în fața mea.

— Vă însoțeau și la toaletă?

— Da. Veneau cu mine de fiecare dată când le spuneam. Toaleta se afla în curte. Nu aveam voie nici măcar să mă spăl sau să-mi schimb lenjeria. Unul dintre gangsteri mi-a împrumutat pentru o noapte pijamaua lui.

— Ce primeați de mâncare? îl întrebă Nathan. M-ar interesa să aflu cât mai multe amănunte, fiindcă unul dintre ele ar putea constitui o urmă.

— Domnule inspector, dacă vă gândiți la niște specialități locale, atunci trebuie să vă spun că vă înșelați. Mâncarea era mizerabilă și de cele mai multe ori primeam conserve, roșii și fasole.

— Nu ați mâncat deloc carne proaspătă?

— Nu, după cum nu am mâncat nici un fel de legume sau fructe, iar cafeaua era o zeamă lungă și diluată.

— Bine, domnule Urschel, abătu discuția Harold Nathan pe o altă temă. Cred că ați discutat și despre prețul pe care-l cereau pentru răscumpărarea dumneavoastră și despre modul în care urmau să intre în legătură cu familia dumneavoastră.

— Nimeni nu a discutat cu mine nimic. O singură dată, la început, a venit „Grobianul“.

— Care grobian?

— Știți, eu îi recunoșteam după voce. Unul dintre ei avea un glas prietenos, nu țipa, și de aceea, în sinea mea, îl poreclisem „Finul“, fiindcă mi se părea un om delicat. Dar în ziua aceea a venit „Grobianul“ care mi-a ordonat să-i scriu lui John Catlett.

— Prin urmare, v-au dezlegat la ochi?

— Da, și m-au lăsat să scriu scrisoarea. Am scris tot ce au vrut ei, dar probabil că nu le-a plăcut stilul. În același timp, și eu le-am spus că, nici soția mea, nici Catlett și nimeni altcineva nu va putea face rost de atâția bani cât cer ei. Lucrul ăsta i-a înfuriat.

— Înseamnă că i-ați văzut?

— Nu, domnule inspector.

— Erați totuși dezlegat la ochi?

— Da, dar numai cât am scris. Și unul stătea în spatele meu. Nu am avut voie să întorc capul și m-au amenințat că dacă nu-i ascult, mă împușcă. Imediat după ce am terminat de scris m-au legat din nou, de data asta numai cu un batic, dar oricum tot nu am văzut nimic. După ce au citit scrisoarea, s-au enervat și au rupt-o în bucățele. Grobianul s-a înfuriat foarte tare și a început să-l certe pe celălalt că nu trebuia să mă lase să scriu nimic, fiindcă puteam foarte bine să strecur în text un semnal secret.

— Așa încât ați scris a doua scrisoare. Cea pe care a primit-o Catlett cu poșta.

— Mi-au adus o schiță de scrisoare pe care a trebuit să o copiez cu mâna mea.

— Apoi cineva trebuie să fi dus scrisoarea la poștă, gândi Harold Nathan cu voce tare.

— Era într-o vineri când am auzit că doi dintre ei pleacă. Vorbeau cu voce tare și am înțeles că se vor reîntoarce duminică.

— S-au întors duminică?

— Nu, inspectore. S-au întors abia luni după amiază. Știu sigur, fiindcă imediat ce au venit m-au dezlegat la ochi.

— Înțeleg că până la urmă tot i-ați văzut?

— Cu riscul de a vă dezamăgi, trebuie să vă spun, domnule inspector, că tot nu i-am văzut. Omul care mi-a adus o căldare cu apă, aparatul de bărbierit și o oglinjoară avea fața acoperită cu o șosetă din lână cu găuri pentru ochi.

— De ce au vrut ca să vă bărbieriți?

— Intenționau să mă ducă la locul unde urma să fiu preluat de familie și nu voiau să arăt ca o stafie. Încă un amănunt de care mi-am adus aminte. Oglinjoara avea colțul drept spart.

— Sunteți un detectiv excepțional, domnule Urschel. Nici nu vă dați seama cât de importante sunt pentru noi observațiile dumneavoastră.

— Trebuie să vă mai spun încă un lucru care sper să vă pună pe urmele răpitorilor. În fiecare zi, la ora 9.45 dimineața, un avion survola locul unde eram ținut ostatic.

— De unde știți că era exact ora 9.45?

— Știu, deoarece prima oară l-am întrebat pe cel care mă păzea cât e ceasul și de atunci am început să număr în gând secunde.

Consider că este un amănunt important și de aceea am ținut să fiu atât de precis.

— Este un detaliu foarte prețios, domnule Urschel, spuse inspectorul Nathan și întrerupse interogatoriul.

Imediat după aceea telefonă la centrala FBI din Washington, rugându-i pe colegii lui să afle ce companie aeriană avea un zbor regulat în fiecare dimineață. După o oră relua interogatoriul lui Urschel, la vila acestuia, urmând un anumit plan. Deocamdată cel mai important lucru era să stabilească locul unde răpitorii îl ținuseră ascuns pe ostaticul lor timp de nouă zile. Acum inspectorul era convins că acestui om înzestrat cu un foarte ascuțit simț de observație era suficient să-i evoci doar câteva împrejurări, pentru ca el să-și amintească detaliile.

— Să revenim puțin, încă o dată, la începutul călătoriei dumneavoastră forțate, începu el. Vă rog să vă aduceți aminte ce ați auzit când răpitorii v-au transportat la fermă.

Urschel zâmbi și căzu pe gânduri.

— Domnule inspector, când ați rostit cuvântul fermă mi-am adus aminte că nu v-am spus nimic despre răgetele de vite pe care le-am auzit. Cred că acolo era o fermă unde creșteau găini, rațe și chiar măgari.

— Dar nu știm unde se află. În ce direcție ați mers? Spre nord sau sud? Nu ați auzit nimic în acest sens?

Urschel se lovi cu palma peste frunte.

— Cum să aud și să văd din moment ce eram legat la ochi? Dar înainte de a mă lega am văzut la orizont luminile termocentralei din Harrach.

— Adică, la un moment dat v-ați aflat la o distanță de circa 30 kilometri de Oklahoma City, gândi cu voce tare inspectorul Nathan după care întinse pe masă o hartă și o studie atent.

— Și apa avea un gust ciudat, își mai aduse aminte magnatul petrolului. Cred că o scoteau dintr-o fântână foarte adâncă pentru că lanțurile zăngăneau de fiecare dată foarte tare.

— Ce gust avea apa? îl întreabă inspectorul Nathan.

— Avea gust de apă minerală, puțin feroasă. Nu era deloc bună și poate din cauza asta și cafeaua era atât de mizerabilă.

Harold Nathan își recitea însemnările, încercând să găsească în povestire un segment care avea mai multe pete albe. Nu găsi nimic și de aceea îl întreabă pe Urschel:

— Povestiți-ne cum a fost la reîntoarcere?

— După ce am terminat cu spălatul și bărbieritul, am urcat în mașină împreună cu unul din cei doi care mă păziseră în ultimele zile. Dar am uitat să vă mai spun încă ceva. O dată am auzit cum se distrau, crezând că eu dorm. Își băteau joc de membrii bandei fraților Barrow, care, de 25 de ani îi tot atacau pe proprietarii stațiilor de benzină și râdeau de ei zicând că nu sunt în stare de mai mult.

Deși informațiile furnizate de Urschel inspectorului FBI nu erau deloc puține, se părea că erau totuși insuficiente pentru a stabili cu precizie locul unde se găsea ferma respectivă. Apoi Urschel și-a mai adus aminte de încă un amănunt, nesemnificativ la prima vedere. Ulterior, în timpul anchetei, s-a dovedit că orice amănunt putea să joace un rol important.

— Duminică, 30 iulie, a început o ploaie torențială. Auzeam cum apa se scurgea de pe acoperiș, vântul sufla în ferestre, curtea era plină de băltoace și noroi. Iar în dimineața aceea nu am auzit zgomotul avionului care survola ferma în fiecare zi.

La centrala FBI din Washington cercetările erau în plină desfășurare. După ce au studiat toate legăturile aeriene regulate pe o rază de 1000 de km de Oklahoma City, experții au ajuns la concluzia că avionul societății American Airways care decola la ora 9,15 din Forth Worth, iar la întoarcere din Amarillo, statul Texas, survola Paradise City din Texas în intervalul de timp cuprins între orele 9.40 și 17.40. După ce au mai aflat că în ziua de 30 iulie a decolat cu o mare întârziere din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, iar înainte de a survola Paradise City a fost obligat să zboare spre nord din cauza unei furtuni la mare înălțime, inspectorul Nathan și-a dat seama că se află deja pe o urmă concretă. Iar milionarul Urschel i-a venit din nou în ajutor.

— În drum spre fermă, ne-am oprit la o stație de benzină. Șoferul a coborât și, în timp ce-și făcea plinul, vorbea despre seceta care uscaseră toată recolta cu o femeie care, probabil, era soția proprietarului benzinăriei.

Institutul de Meteorologie i-a comunicat inspectorului FBI că, într-adevăr, în vara aceea asupra ținutului din jurul orașului Paradise City se abătuse o secetă foarte mare, și că pentru prima oară plouase foarte mult exact în ziua de 30 iulie. Directorul FBI a trimis imediat la Paradise City câțiva zeci de agenți secreți care au început să studieze sistematic împrejurimile orașului.

Între timp, milionarul Urschel îi mai comunicase inspectorului Nathan și alte detalii aparent nesemnificative.

— Pe la mijlocul drumului, am trecut peste un pod din bârne de lemn care scârțâiau în timp ce le traversam, iar imediat înainte de a ne opri la fermă șoferul a trebuit să urce un deal foarte abrupt. Toți în afară de mine au coborât și am avut impresia că împing mașina de la spate.

— La întoarcere ați trecut din nou peste pod? îl întrebă inspectorul Nathan.

— Nu. La întoarcere nu am mai auzit nimic, ceea ce dovedește că am mers pe o altă șosea. Când am ajuns însă la granița de nord a orașului Oklahoma, șoferul a oprit, spunându-mi că sunt liber și pot să cobor, în timp ce celălalt m-a sfătuit să merg pe jos până la prima benzinărie și să iau de acolo un taxi, pe care să-l plătesc când voi ajunge acasă.

Inspectorul Harold Nathan și-a compus un tabel cu toate datele, iar când a aflat unde anume a plouat în ziua respectivă, ce oraș era survolat de cursa regulată a companiei American Airways, unde se afla podul cu bârne care scârțâiau, unde se cultiva mei și în ce loc recolta fusese total compromisă de secetă, a ajuns la concluzia că ferma unde fusese ascuns milionarul răpit se găsea undeva în jurul orașului Paradise.

Pe baza observațiilor foarte fine ale lui Urschel, poliștii și-au creat o imagine a fermei, iar după ce au cutreierat ținutul de-a lungul și de-a latul au stabilit că ferma ar putea fi una și aceeași cu cea a unui anume R.C. Shannon. Nu au năvălit înăuntru cu pistoalele în mână, ci unul dintre ei s-a dus să-l caute pe fermier. Acesta era un țăran bătrân și blajin, vorbăreț ca o babă, dar cu niște ochi albaștri și reci ca oțelul. Dădea impresia că este mereu somnoros, dar în realitate era abil ca un râs. Poliștii care venise la fermă se prezentase ca negustor de bunuri imobiliare, întrebase cât costă terenul din jur, încercase să estimeze prețul fermei, apoi vizitase curtea și casa, observând că, pe lângă fântână și hambar, într-un loc mai retras din curte se afla o casă mică și totodată nouă. Casa cea mare în formă de L era construită din lemn și avea fațada orientată spre sud, trei camere și o mică verandă în colț. Ferma nu arăta foarte bine, iar casa nu făcea două parale.

— Ați putea, vă rog, să-mi dați puțină apă de băut. Mi-e o sete groaznică, îi spuse negustorul de bunuri imobiliare fermierului.

Negustorul și-a scos singur apă din fântână și a gustat-o. Apa avea un gust pregnant de acid feros.

— Dar casa de acolo ce este? mai întreabă el.

— Acolo locuiește fiul meu Armon, răspunse fermierul. Negustorul de bunuri imobiliare înconjură casa și începu să o laude ca și cum ar fi vrut să o cumpere, apoi deschise ușa și nu lăsă să i se vadă pe chip bucuria care îl cuprinse când văzu atârnată pe perete o oglindă cu colțul drept spart. După ce-și luă rămas bun de la familia fermierului Shannon și ajunse pe drumul de câmp care cobora abrupt de la fermă îi venea să cânte de bucurie.

În zorii zilei de 12 august, în fața fermei lui Shannon au oprit trei mașini negre. Erau blindate și în ele se aflau patru agenți de elită ai FBI-ului, trăgători de prima clasă, conduși de Harold Nathan, și opt polițiști din circumscripția Paradis, statul Texas. Toți erau înarmați până în dinți, ca și cum ar fi fost pregătiți pentru o luptă corp la corp. Deși pare incredibil, nu s-a auzit însă nici o împușcătură. După ce prima mașină a oprit în curte, bătrânul Shannon a ieșit afară. Polițiștii îmbrăcați în haine civile au sărit imediat din mașină și au îndreptat pistolul asupra lui.

— Nu are sens să încerci să le atragi atenția celorlalți, îi spuse inspectorul Nathan. Stăpânește-te și nu scoate nici o vorbă fiindcă altfel s-a zis cu tine.

Robert Shannon care trecuse prin multe în viața lui a înțeles imediat că nu mai are nici o șansă de scăpare și nu a opus rezistență când polițiștii i-au pus cătușele la mâini. Între timp alți polițiști s-au împrăștiat prin casă și fermă. Harold Nathan știa deja că au nimerit direct într-un cuib de viespi, deoarece colegii lui aflaseră din cartoteca FBI de la Washington că fiica nelegitimă a lui Shannon era măritată cu Georg Kelly, un criminal de profesie, ucigaș multiplu care avea faima unui trăgător de excepție. Se spunea despre el că putea să nimercească cu mitraliera, de la 25 de metri distanță alunele înșirate pe un gard. Era desigur un fel de legendă, așa cum sunt multe altele care circulă în Statele Unite. Cert este însă că acest Kelly nu stătea niciodată prea mult pe gânduri, atunci când trebuia să tragă într-o țintă vie, astfel încât până atunci suferise mai multe condamnări. Se pune acum întrebarea, dacă Kelly avea sau nu vreo legătură cu răpirea milionarului Urschel?

Bătrânul Shannon nu i-a putut avertiza pe ceilalți, așa încât agenții FBI le-au arestat, pur și simplu, în pat pe soția fermierului.

Ora Shannon, pe fiica lor legitimă și pe Kathryn Kelly, fiica nelegitimă a lui Shannon, care era nevasta celebrului pistolar Kelly. După ce s-au trezit și au deschis ochii, ele s-au pomenit cu pistolul îndreptat asupra lor. Scena a avut loc la ora 5 dimineața, în liniște și tăcere, de parcă nu s-ar fi produs o adevărată dramă. Un alt episod petrecut seamănă cu o comedie.

După ce au cotobăit prin grajdurile și curtea fermei, polițiștii au ajuns la hambar în fața căruia era o mică grădină cu zarzavaturi și au rămas împietriți. În mijlocul roșiilor se afla o canapea veche și pe ea dormea un bărbat înarmat, iar alături — o ladă în care erau două pistoale. Polițiștii s-au apropiat de el, târându-se pe burtă, după care au sărit pe el.

— Ia te-uită, drace, au venit să mă înșface curcanii, exclamă bărbatul, după ce se trezi. Agenții FBI făcuseră o captură capitală. Omul care dormea înarmat era Harvey J. Baily, un criminal de profesie, căutat de poliția din mai multe state și de FBI. La 30 mai 1933, Baily evadase împreună cu alți 10 deținuți dintr-o închisoare prost păzită și de atunci reușise să se ascundă. Polițiștii i-au pus imediat cătușele la mâini, luându-l pur și simplu prin surprindere.

După ce l-au percheziționat, a venit rândul lor să se mire. Baily avea în buzunare 1200 de dolari, în bancnote a câte 20 de dolari și câteva monede de argint. Harold Nathan consultă lista și constată imediat că bancnotele proveneau din suma dată ca răscumpărare, iar dolarii din argint erau de la Banca Fischer din Oklahoma, care fusese jefuită nu de mult. Este interesant de remarcat că, și în acest caz, agenții FBI au fost ajutați de un concurs fericit de împrejurări. Baily venise la fermă cu o zi înainte și chiar în dimineața aceea vroia să plece. În spatele hambarului era parcat un Ford nou-nouț, pe care și-l cumpărase cu o săptămână înainte.

După ce l-a arestat și pe fiul fermierului, Harold Nathan l-a luat de-o parte și a încercat să-l trateze cu mânuși. I-a vorbit cu aerul unui părinte care își dojenește fiul pentru că a apucat-o pe căi greșite și l-a convins că, dacă își mărturisește vina, nu va păți nimic. Deși crescuse într-o familie de ucigași, Armon Shannon nu era încă suficient de alterat sau de dur, deoarece a cedat imediat după ce inspectorul Nathan i-a promis că dacă va mărturisi tot ce știe, va apărea la proces în calitate de martor, ceea ce însemna că nu va fi acuzat și pedepsit. În felul acesta, Nathan împreună cu echipa sa au aflat fapte de-a dreptul surprinzătoare.

Banda era condusă de Kathryn Thorn, căsătorită Kelly. Ea pusese la cale răpirea milionarului Urschel, ea dirijase întreaga acțiune, împărțise banii și chiar lansase propunerea ca Urschel să fie împușcat, pentru a scăpa astfel, o dată pentru totdeauna, de un martor periculos.

— Kelly ce părere a avut? întrebă inspectorul Nathan.

— El și toți ceilalți au fost împotriva.

— Nici tu, Armon, nu ai fost de acord cu această propunere?

— Nici eu.

— Armon, spune-mi, te rog, cine l-a răpit pe Urschel?

— Georg Kelly și Albert Bates, ajutați de Jim Clark și Bob Brandy.

— Ce știi despre ei?

— În ce sens?

— Unde sunt acum?

— Au plecat nu știu unde.

Între timp, poliștii au găsit asupra Orei Shannon alte bancnote care proveneau din suma primită ca răscumpărare. O parte era ascunsă într-o cutie pentru pâine, iar altă parte se afla într-o sobă veche aruncată în curte. Sumele erau însă mici și până la 200 000 de dolari mai lipsea încă mult.

Bailey, care avea o condamnare de 50 de ani închisoare a fost trimis imediat în spatele gratiilor. Cu totul întâmplător, a doua zi Bates a fost arestat de poliția locală din Denver, fiindcă încălcase regulile de circulație și asupra lui s-a găsit suma de 6000 de dolari în bancnote a câte 20 de dolari, ale căror serii figurau pe listă. În zilele următoare s-au mai descoperit în alte locuri bancnote a câte 20 de dolari, reprezentând însă sume mici, astfel încât se putea crede că posesorii lor și-au plătit cumpărăturile obișnuite sau anumite servicii.

Agenții FBI l-au condus pe Urschel la fermă și imediat el a recunoscut ferma și pe cel care îl răpiseră, Albert Bates. Între timp, agenții FBI cercetau cu atenție toate cotloanele și au descoperit în curte un adevărat cuib de mitralieră, de unde criminalii puteau să domine toată ferma, iar poliția cu greu ar fi rezistat tirului lor. Prin urmare, totul s-a petrecut conform planului, cu o singură excepție: nimănui nu-i trecuse prin cap să le păzească pe cele două fete, deși agenții FBI știau că una din ele era nevasta lui Kelly. Kathryn Thorn-Kelly a reușit să se facă nevăzută. În felul acesta s-a ajuns la situația paradoxală că agenții FBI au trimis în spatele gratiilor toată

banda, cu excepția soților Kelly care au fost dați în urmărire generală pe tot teritoriul Statelor Unite.

Deși era tânără, Kathryn avea un trecut foarte încărcat. Însuși directorul FBI a caracterizat-o ca un tip înăscut de criminal cu sânge rece și fără urmă de simțire. Cu toate acestea, Kathryn era o femeie cultivată și foarte inteligentă. După cum se obișnuiește în Statele Unite, se măritase foarte tânără. La 15 ani era doamna Thorn, iar la 16 ani a divorțat. Al doilea soț a fost un criminal de rând. De aceea a divorțat și de el, măritându-se cu gangsterul Kelly, care își întreținea familia din banii câștigați în urma traficului cu whisky și a jefuirii băncilor. Pe deasupra, el se bucura de faima unui trăgător invincibil, iar soția lui a încercat să exploateze la maximum aceste calități ale lui.

Soții Kelly nu erau de găsit. Cu buzunarele pline cu bani ei s-au îndreptat spre nord, au oprit pentru un timp scurt la Chicago, apoi la Minneapolis, unde au schimbat în pierdere o sumă mare din banii proveniți din răscumpărare și au plecat la Cleveland. Aici și-au cumpărat o mașină luxoasă și s-au îmbrăcat la cel mai bun salon de modă, după care au făcut o călătorie la Chicago, ca oameni de afaceri prosperi, iar câteva zile mai târziu au plecat la Des Moines. Aici au citit în ziarul local din 13 august că Shannon și toți ceilalți au fost arestați la fermă de agenții FBI.

Kathryn Kelly a făcut o adevărată criză de isterie. A început să-și vaite părinții și chiar l-a determinat pe bărbatul ei să se lase închis de bună voie, în schimbul bătrânului Shannon și a soției lui. Mediator a fost un cunoscut avocat. Trăgătorul Kelly a plecat în împrejurimile orașului Oklahoma, pentru ca la nevoie să fie prin apropiere, în timp ce soția lui, Kathryn, a plecat la avocatul ei din Forth Worth. Bineînțeles că nu s-au întâlnit, ceea ce a făcut ca această femeie calculată și cu sânge rece să-și piardă firea. În plus, și-a dat seama cât de șocante erau rochiile ei luxoase și limuzina în care circula. Și-a vândut Cabrioletul alb, cumpărându-și un Ford vechi și s-a îmbrăcat în haine cumpărate la mâna a doua. De asemenea, și-a schimbat tactica, ajutată fiind și de o întâmplare.

Pe un drum secundar, a oprit în dreptul unei familii cu o fetiță în jur de 11 ani și i-a întrebat dacă nu vor să se plimbe cu mașina. Bineînțeles că au vrut și Kathryn Kelly i-a invitat în Fordul ei vechi. De la bun început a înțeles că părinții fetei nu aveau bani. Pe vremea aceea, în Texas se aflau numeroase moteluri, dar și tabere de vacanță asemănătoare campingurilor noastre. Kathryn i-a

invitat pe toți trei să ia prânzul într-un mic restaurant și, în timp ce mâncau, a încercat să afle de la acei oameni tăcuți de unde vin și încotro se duc, fără să aibă însă prea mult succes. De aceea, a continuat să-și joace rolul de mecena: a închiriat un bungalow din lemn, într-un camping, iar seara i-a invitat din nou la o cină copioasă. Oamenii nu știau cum să-i mulțumească tinerei doamne. A doua zi, Kathryn s-a dus cu fetița și cu mama ei în orașelul apropiat și le-a cumpărat rochii frumoase. În timpul acestei plimbări nu a încetat să o laude pe fetiță, spunând că seamănă foarte bine cu fata ei. Seara i-a invitat din nou pe toți la masă și la o sticlă de whisky și după ce fetița s-a culcat, a început să le povestească părinților ei ce probleme are.

— Aș vrea să vă mărturisesc ceva, începu ea pe un ton confidențial. Dar nu știu dacă pot avea încredere în dumneavoastră.

— În noi? Cum să nu aveți încredere în noi doamnă, o asigură tatăl fetiței.

— Am străbătut 1600 de kilometri ca să vorbesc cu avocatul meu, dar el a evitat să mă întâlnească. Știți cine sunt eu? Sunt Kathryn Kelly, cea despre care scriu toate ziarele. FBI i-a închis pe mama și pe tatăl meu și, de aceea, am nevoie să iau legătura cu avocatul meu. Domnule, nu ați putea să-l contactați dumneavoastră și să-l întrebați de ce poliția nu a fost de acord cu propunerea de a-i elibera pe părinții mei în schimbul lui Georg Kelly?

Omul a primit banii și a plecat. S-a întors cu o veste proastă: FBI nici măcar nu vroia să audă de acest schimb. Kathryn și-a schimbat atunci tactica. Și-a cumpărat o perucă cu păr roșu și le-a propus părinților fetiței să facă împreună o altă excursie. Au fost de acord și au primit în schimb 300 de dolari, ceea ce nu era deloc o sumă mică. Kathryn, deghizată, a plecat împreună cu fetița, în căutarea lui Kelly. Între timp, acesta își decolorase părul și sprâncenele și, astfel, cei doi criminali, care deveniseră de nerecunoscut, au plecat împreună cu fetița la Chicago. La toate colțurile de străzi erau afișate apeluri către populație cu descrierea celor doi gangsteri, dar era greu ca ei să fie identificați în familia aceea pașnică cu un copil.

Spre deosebire de soțul ei, Kathryn nu se simțea în pericol. Kelly nu a vrut să rămână la Chicago deoarece se temea să locuiască la hotel. L-a înjurat în toate felurile că e un laș puturos, l-a învinuit de toate păcatele, dar în cele din urmă a capitulat. L-a cumpărat un bilet la cinematograful, timp în care ea împreună

cu fetița s-a dus să caute o altă locuință. În aceeași seară s-au mutat.

Între timp, ancheta se terminase și se pregătea procesul. Kathryn l-a silit pe soțul ei să comită niște fapte inadmisibile: așa, de pildă, i-a dictat scrisori de amenințare la adresa judecătorului, a inspectorului Nathan și a directorului FBI, Hoover, l-a obligat să le semneze și, sub semnătură, să-și pună amprenta arătătorului, ceea ce nu era deloc o glumă. Ea însăși i-a trimis doamnei Urschel scrisori sfâșietoare în care o implora să se îndure și să pună o vorbă bună pe lângă autorități, aruncând întreaga vină pe Kelly.

Agenții FBI care erau în căutarea lui Kelly au aflat că avocatul lor a fost vizitat de un necunoscut care se dădea drept intermediar. Agenții inspectorului Nathan l-au urmărit și după câteva zile l-au prins. La interogatoriu acesta a mărturisit tot ce știa și astfel agenții FBI au aflat că trebuie să caute o pereche formată dintr-un bărbat blond și o femeie cu părul roșcat.

Între timp, alți agenți FBI căutau restul banilor proveniți din răscumpărare. Au găsit 75 000 de dolari și, cu toate că au aflat că Bates și Kelly primiseră câte 80 000 de dolari din suma totală, iar restul îl împărțiseră între ei ceilalți gangsteri, nu reușeau să găsească locul unde erau ascunși banii. Abia nevasta lui Bates le-a dezvăluit ascunzătoarea lor, unde au mai găsit 44 000 de dolari.

Poliția a fost pusă pe urmele soților Kelly de fetița pe care o declarau drept fiica lor. După ce a înțeles că nu va reuși să-și scape părinții de a fi aduși în instanță, Kathryn i-a trimis mamei fetei o telegramă în care îi comunica să vină cu trenul într-o anumită zi și la o anumită oră, ca să-și ia fata din gară. Agenții FBI au așteptat la gară, împreună cu mama fetiței, și astfel au aflat că fetița urcase în tren la Memphis, statul Tennessee. Peste puțin timp, agenții FBI au aflat și adresa unde locuiau cei doi Kelly. În ziua de 23 septembrie, la ora 5 dimineața, cei doi au fost arestați.

La 4 septembrie 1933, Baily reușise să evadeze din închisoarea orașului Dallas, deși era închis într-o celulă de la etajul 8. Cu o pildă a tăiat zăbrelele de la ferestre, s-a ascuns într-o celulă vecină, a așteptat să vină gardianul, l-a atacat cu propriul lui pistol, i-a luat cheile și l-a închis în celula goală. Apoi l-a forțat pe un alt gardian să-l ducă cu liftul jos, l-a amenințat cu pistolul pe portar, obligându-l să-i deschidă poarta, i-a luat cheile de la mașină și a dispărut.

Mai întâi, a colindat pe drumuri lăturalnice. Apoi, din pricina unei furtuni puternice, mașina s-a împotmolit în noroi și a fost

nevoit să-și continue drumul pe autostradă. Un echipaj de poliție a observat mașina lângă Ardmor, a urmărit-o și i-a împușcat cauciucurile. Baily a încercat să se apere, dar în cele din urmă a cedat.

În timpul anchetei a ieșit la iveală că în schimbul a 10 000 de dolari, un gardian îi procurase o pilă și un pistol. Acesta a fost condamnat la doi ani închisoare și la o amendă de 10 000 de dolari, iar Baily mutat la penitenciarul din Oklahoma City. Noua lui celulă era păzită de doi gardieni înarmați, dotați și cu bombe cu gaz lacrimogen.

Procesul intentat gangsterilor a început la Oklahoma City, la 23 august 1933, prin citirea capetelor de acuzare. Pe vremea aceea, soții Kelly se aflau încă în libertate. În ziua de 18 septembrie, președintele completului de judecată, Vaught, a citit principalul cap de acuzare. Dar până ca instanța să delibereze asupra vinii acuzaților, toți au fost închiși. În ziua de 7 octombrie, judecătorul a citit verdictul: soții Shannon, Kathryn și Georg Kelly, Baily și Bates au fost condamnați la închisoare pe viață, iar Armon Shannon, în vârstă de 30 de ani, a primit 10 ani de detenție condiționată. Au fost citați în fața instanței chiar și avocații corupți și toți ceilalți care îi ajutaseră pe criminali. La acțiunea de urmărire și prindere a gangsterilor au participat polițiști din 16 state americane, dar cu toate acestea, ziariștii i-au ridicat în slăvi numai pe agenții FBI și pe directorul lor, Hoover. Pistolarul Kelly a cunoscut o mare dezonoare în lumea interlopă și de atunci a fost poreclit „Jucăria Kelly”. A murit în închisoare, la fel ca și complicele său, Bates. Mai târziu, lui Robert G. Shannon, pentru comportament model, i-a fost redusă pedeapsa la numai 30 de ani.

Popularitatea FBI-ului se afla în plină ascensiune, iar celebritatea lui amenința însăși existența centralei federale de poliție. Senatorul newyorkez Royal S. Copeland a propus ca guvernatorii fiecărui stat să fie investiți cu puterea de a numi în circumscripțiile lor agenți speciali, care să fie subordonați procurorilor generali. Aceștia ar fi avut aceleași drepturi și obligații ca și agenții FBI și ar fi fost instruiți de centrala FBI de la Washington. Propunerea lui Copeland s-a bazat pe cererea opiniei publice, care dorea ca autoritățile să pună capăt criminalității aflată în plină ascensiune. Se vorbea, de asemenea, despre instituirea stării de asediu și folosirea armatei în campania împotriva gangsterilor. Congresul a primit propuneri de modificare a Constituției SUA, dar Edgar Hoover și ministrul de justiție Homer S. Cummings au fost împotriva.

Congresul a primit spre examinare mai multe proiecte de legi care confereau organelor executive din statele federației americane dreptul deplin de a combate criminalitatea. În iunie 1934, președintele Roosevelt a semnat aceste legi.

Conform acestora, se fac vinovați de încălcarea legii federale: cel care a atacat o bancă sau un funcționar federal, cel care a fugit dintr-un stat în altul ca să eludeze o eventuală punere sub acuzare sau citare în fața tribunalului ca martor, cel care a trecut clandestin, dintr-un stat în altul, mărfuri furate în valoare de peste 5000 de dolari, cel care a folosit telegraful sau telefonul ca mijloc de șantaj. Fiecare răpire, indiferent că a fost organizată la cerere, plătită sau nu, este pusă sub incidența legii federale. Totodată, Congresul Statelor Unite a promulgat dreptul agenților FBI de a purta arme și chiar de a le folosi în caz de nevoie. Din momentul acela ei au primit dreptul de a emite singuri mandate de arestare și de a lupta împotriva criminalilor cu arma în mână. În felul acesta FBI, înzestrată cu o gamă largă de împuterniciri, putea începe campania împotriva crimei organizate.

Bărbatul cu fața de pătlăgică

La intrarea principală a unei clădiri somptuoase din secolul trecut se află o tăbliță strălucitoare din alamă pe care scrie: *Institute of Notre Dame de Sion*. Este o școală particulară destinată în exclusivitate băieților din familii bogate. Surorile ordinului sunt, după cum declară ele însele, miresele lui Hristos și nu lucrează aici de dragul banilor, iar cheltuielile de regie sunt foarte ridicate. Dar ce înseamnă pentru părinții acestor copii câteva sute de dolari în plus? Internatul este așezat într-un loc frumos, pe vârful unei coline luminate de soare, la marginea orașului Kansas City, capitala statului american cu același nume.

În ziua de luni, 28 septembrie 1953, la ora 10,55 dimineața, a sunat clopoțelul. Nu era încă ora când se primeau vizite și nici lecțiile nu se terminaseră încă. Sora Sidonia, pe numele ei civil Morand, a deschis ușa.

În prag stătea o femeie străină, având în jur de 40 de ani, corpulentă și îmbrăcată strident. Respira greu, de parcă ar fi urcat în fugă colina, își ștergea fruntea transpirată cu o batistă, se uita des la ceasul de la mână și își deschidea și închidea mereu nasturii de la bluză. Pe scurt, arăta ca o femeie nervoasă și foarte derutată.

— Eu sunt mătușa... sora lui Susie... s-a întâmplat ceva îngrozitor...

— Sora cărei Susie? o întrebă călugărița Sidonia.

— Iertați-mă, sunt foarte tulburată. Eu sunt mătușa lui Bobby Greenleas. Sora mamei lui. Acum ea se află la spital, fiindcă a avut un infarct și m-a rugat să i-l aduc pe Bobby.

— Este ceva atât de serios, doamnă... doamnă...? o întrebă sora ordinului.

Nu primi nici un răspuns. Femeia străină se lăsă pe scaunul cel mai apropiat și se prinse cu mâinile de cap.

— O să vi-l aduc... spuse sora Sidonia, luând-o la fugă pe coridorul lung.

Între timp, mătușa își șterse lacrimile cu batista și își aprinse o țigară. Apoi se așeză mai comod picior peste picior. După aproximativ zece minute, sora Sidonia a apărut, ducând de mână un bă-

iețel în jur de 6 ani și își ceru scuze că a întârziat deoarece îi schimbaseră micuțului hainele.

— Fugi, băiatule, îi spuse ea lui Bobby, împingându-l către mătușă.

— Apropie-te, dragul meu, mama este nerăbdătoare să te vadă, spuse doamna cea voinică, luându-l repede de mână și plecând grăbită. Băiatul mergea alături de ea cuminte, de parcă ieșeau zilnic la plimbare împreună.

— Transmiteți-i complimente doamnei Greenleas, strigă în urma lor sora Sidonia. La ce spital este internată?

— La St. Mary's Hospital, răspunse mătușa lui Bobby, din pragul ușii.

— Ne vom ruga pentru sănătatea ei, răspunse sora.

— Dumnezeu nu o să vă uite.

Au coborât în fugă scările. În fața porții de la intrare aștepta un taxi.

Sora Sidonia a informat-o pe directoarea internatului despre acest caz nefericit. Aceasta a pus imediat mâna pe telefon și a sunat la spital.

— Doamna Greenleas? o întrebă o asistentă. Când a fost internată?

— Astăzi. Probabil azi dimineață. Sau poate chiar în timpul nopții, răspunse sora Sidonia.

— Așteptați, trebuie să întreb la camera de gardă.

Au așteptat câteva clipe, timp în care sora desena ceva pe co-perta cărții de telefon. De la celălalt capăt al firului se auzi un păcănit și asistenta comunică pe un ton sec:

— La noi nu este internată nici o doamnă Greenleas.

Sora Sidonia a sunat acasă la familia Greenleas și a aflat că mama lui Bobby nu avea nici o soră. Prin urmare, băiatul ei nu avea nici o mătușă, nimeni nu suferise nici un atac de inimă și nimeni nu fusese trimis să-l ia pe Bobby.

— Pentru numele lui Dumnezeu, exclamă onorabila soră, bătându-se imediat cu mâna peste gură, fiindcă invocase numele Domnului în van.

Tatăl lui Bobby era proprietarul unui mare magazin unde se vindeau mașini și se știa că e milionar. Aflând ce s-a întâmplat, veni imediat acasă și, după ce o descusu pe soția sa, telefonă la comisaritul de poliție. Poliția locală a transmis cazul spre a fi anchetat filialele locale FBI. Apăruse deja bănuiala că Bobby Greenleas a fost răpit.

— I-am dus în oraș, a mărturisit mai târziu șoferul taxiului. Femeia mi-a spus să opresc în parcare la Katz, la intersecția dintre Main Street și Avenue 40. Mi-a plătit și s-a îndreptat spre mașina ei.

— Ați reținut cumva ce tip de mașină avea? îl întrebă agentul FBI pe taximetrist.

— Plymouth combi. La volan era un bărbat cu șapcă.

— Cum arăta?

— Avea fața roșie și în jur de 34 de ani.

— În ce direcție au plecat?

— Nu știu, fiindcă în timp ce mașina lor mai era încă în parcare, eu am întors și am plecat.

În situații de acest gen avantajele sunt întotdeauna de partea răpitorilor. Ei dispun de un avans în timp, iar agenții FBI și familia celui răpit nu au altceva de făcut decât să aștepte până când răpitorii se fac auziți. Uneori această așteptare durează câteva ore, alteori zile sau săptămâni întregi. Soții Greenleas nu au așteptat prea mult; chiar a doua zi dimineața au primit o scrisoare de la răpitori, care își începeau astfel șantajul:

L-am răpit pe fiul dumneavoastră. Pregătiți suma de 600 000 de dolari în bancnote a câte 20 și 10 dolari din rezerva federală a celor 12 sectoare. Știm că va dura câteva zile până când veți strânge toți banii. Copilul se află în mâini bune. După ce aveți banii pregătiți, dați un anunț în Kansas City Star, cu următorul text: «M» se va întâlni cu dumneavoastră duminică viitoare, la Chicago. Semnează: Mr. G.

Nu aveți voie să anunțați poliția, să tratați bancnotele cu substanțe chimice sau să vă notați numerele lor. Nu încercați să transmiteți apeluri radiofonice pentru a fi dați în urmărire, fiindcă, în cazul acesta, băiatul dumneavoastră va muri. Orice capcană veți încerca să ne întindeți, va fi plătită cu viața dumneavoastră, a soției și a celuilalt copil. Toți trei sunteți sub control. Mai târziu o să vă comunicăm cum ne putem întâlni. Ca semn că ați primit scrisoarea, rulați cu mașina personală 20 de minute pe Main Street, între blocurile 39 și 29, având legată de antenă o pânză albă. Dacă ne veți asculta și nu ne veți face greutăți, băiatul dumneavoastră se va întoarce acasă în 24 de ore, bineînțeles după ce vom primi suma cerută și o vom număra.

Puneți banii într-o raniță militară. Trebuie să ne dați ranița imediat după ce ne întâlnim și în ea trebuie să fie 400 000 de dolari

în bancnote a câte 20 de dolari și 200 000 de dolari în bancnote a câte 10.

Scrisoarea era lungă și conținea instrucțiuni detaliate, deosebindu-se de scrisorile obișnuite ale răpitorilor care preferă stilul telegrafic. Și modul cum au continuat negocierile a fost ceva mai deosebit. Soții Greenleas au luat legătura imediat cu poliția și cu agenții FBI, care au preluat cazul. Apoi au insistat ca toate revendicările răpitorilor să fie satisfăcute, deoarece erau conșiși că anchetarea cazului ar avea drept consecință uciderea băiatului lor.

Misteriosul «M» continua să trimită scrisori cu alte instrucțiuni. Astfel, părinții lui Bobby au aflat locul unde trebuiau depuși banii, apoi li s-a comunicat o nouă combinație de bancnote. A fost schimbat de câteva ori și modul cum trebuia transmisă suma respectivă. Specialiștii FBI aveau impresia că autorul scrisorilor era un individ labil psihic, care încerca să facă pe durul, dar în realitate era nesigur. După ce soții Greenleas s-au hotărât să lase ranița plină cu dolari la locul stabilit, răpitorul nu s-a prezentat. Au urmat alte scrisori și alte mesaje telefonice comunicate prin intermediul cunoștințelor de familie, fără să se înregistreze însă nici un rezultat concret. În cele din urmă, doamna Greenleas i-a transmis răpitorului că așteaptă de la el un telefon.

— Greenleas, se prezentă ea la telefon.

— Aici este M, îi răspunse o voce bărbătească.

— Am pregătit banii, dar înainte de a vi-i da, trebuie să fim convinși că băiatul nostru trăiește. Ne puteți transmite o probă în acest sens?

— Este o cerere corectă și îndreptățită. Ca să fiu sincer, curând o să înnebunim din cauza acestui copil. Nu putem risca să vi-l aducem la telefon.

— Bine, atunci vă propun altceva. Vă rog să fiți atât de amabil și să-i puneți două întrebări și apoi să-mi comunicați, la telefon, răspunsurile lui.

— De acord. Vă ascult.

— Ca să fim bine înțeleși: dacă îmi veți transmite la telefon răspunsurile copilului, înseamnă că el trăiește.

— Bine.

— Prima întrebare: Cum se numea șoferul mașinii cu care ne-am plimbat anul trecut prin Europa?

— Am reținut.

— A doua întrebare: Nu demult te-ai jucat în camera ta cu niște cuburi. Ce ai construit din ele? Când o să aflu răspunsurile la aceste două întrebări, voi fi liniștită.

— Trebuie să vă spun că fiul dumneavoastră locuiește la noi, o duce bine, dar a devenit aproape insuportabil.

— Prin urmare, aștept un telefon de la dumneavoastră?

— Da.

Era un joc de-a baba oarba. Răpitorii ascundeau scrisorile sub pietre care erau însemnate cu creionul sau le aruncau în cutia poștală, dar, deși conțineau instrucțiuni precise în legătură cu ce trebuiau să facă mai departe părinții lui Bobby, nu se ajungea la nici un rezultat concret.

În cele din urmă, soții Greenleas au pus cei 600 000 de dolari, care cântăreau peste 40 de kg, într-o raniță militară pe care au lăsat-o la locul dinainte stabilit, la marginea unui șanț, pe un drum de țară. Răpitorul nu a găsit însă ranița. Negocierile au continuat prin intermediari, prin mesaje și apeluri telefonice. Conform procesului verbal al FBI, duminică 4 octombrie 1953, la ora 20.28 misteriosul «M» l-a sunat la telefon pe Robert Ledterman, un prieten al familiei Greenleas, încercând astfel să reia legătura cu părinții lui Bobby.

— Ledterman la telefon.

— Cum o duceți, domnule Ledterman?

— Bine. Ce noutăți aveți pentru astă seară?

— Am vrut să vă sun mai devreme, dar nu am reușit.

— Mi-ați spus că o să sunați la 8. Totul este pregătit?

— Da. Avem un plan ireproșabil. Nu se mai poate întâmpla nici o...

— Alo, nu v-am auzit prea bine. Puteți să mai repetați încă odată ce-ați spus?

— De acum înainte nu mai poate apare nici o neînțelegere. Totul este foarte bine gândit. Dar o să mai întârziem puțin. Și pe mine mă deranjează asta, dar vă rog să mă credeți că totul e în perfectă ordine și nu se vor mai crea nici un fel de confuzii.

— Bine, răspunse Robert Ledterman. Dar cum e cu răspunsurile la cele două întrebări. Le aveți?

— Nu... Nu am putut scoate nici o vorbă de la băiat.

— Cum adică, nici o vorbă?

— A refuzat să deschidă gura. Trebuie să vă spun că o să-l primiți înapoi la Pittsburg.

— Unde anume? La Pittsburg din California?

— Nu, în Kansas.

— Nu încercați să ne duceți din nou cu vorba? Întrebă Robert Ledterman neîncrezător.

— Acesta e adevărul gol-goluț. Puteți conta pe tot ce v-am spus.

— Bine. Unde și când trebuie să ne întâlnim?

— La miezul nopții, pe pod, la intersecția șoselelor numărul 40 și 10 E, nu departe de Kansas City. Banii trebuie aduși tot într-o raniță.

Șoseaua numărul 40 duce la Topeka. Robert Ledterman, pe care răpitorii îl aleseseră ca mijlocitor, s-a urcat din nou în mașină și a pus ranița cu banii pe bancheta din spate. Împreună cu el se afla un alt prieten al lui Greenleas, Norbert S.O. Neil. Au ajuns la locul stabilit exact la miezul nopții, au lăsat ranița acolo unde se înțeleseseră și s-au întors imediat la vila familiei Greenleas. De abia intraseră în casă și terminaseră de vorbit cu părinții lui Bobby, când a sunat telefonul.

— Aici e «M».

— E în ordine? Întrebă Ledterman, după ce Greenleas îi întinse receptorul.

— Da, am reușit. Dar deocamdată nu am avut timp să numărăm banii.

— Puteți fi sigur că sunt toți. Pe cuvântul meu de onoare.

— Știu, știu. Sunt convins că nu ne-ați păcălit. Vă rog să-i transmiteți mamei copilului că în 24 de ore băiatul se va întoarce acasă. Poate fi liniștită. Vrem să respectăm tot ce am promis. Și noi vom fi bucuroși că am scăpat de el.

Au urmat alte clipe încărcate de speranță, urmate de noi amânări și de alte incertitudini. Nici agenții FBI nu au progresat în anchetarea cazului. Poliția verifică „firmele vechi” în domeniu, urmărirea câteva persoane suspecte, dar abia taximetristul Lewis L. Hunt i-a adus pe o pistă bună.

S-a prezentat la poliția din St. Louis și a depus următoarea mărturie:

— Ieri am transportat un bărbat și o femeie, amândoi beți criță. Femeia avea în jur de 40 de ani, nu era foarte frumoasă și avea o voce groasă de bărbat. Amicul ei avea fața roșie ca o pătlăgică.

— Și tot așa de rotundă? Întrebă sergentul.

— Rotundă și roșie. La început, i-am plimbat prin oraș. A trebuit să opresc foarte des, fiindcă coborau de fiecare dată când vedeau o cârciumă și intrau să mai bea ceva. Mi s-a părut ciudat că,

de fiecare dată, cărau cu ei două geamantane noi din aluminiu, deși le-am spus că le pot lăsa în mașină deoarece în viața mea nu am pus mâna pe lucrul altuia. Cam pe la a treia oprire m-au invitat să bem împreună ceva pentru că mă considerau deja prietenul lor. Domnule sergent, îi cunosc foarte bine pe bețivii ăștia care fie se pupă, fie se iau la bătaie. ăștia doi erau cumsecade, dar vorbeau prea mult. Dintr-o dată se vedeau ajunși milionari și nu le mai păsa de bancnotele de 20 de dolari care le umpleau geamantanele. Își făceau planuri să plece la Palm Beach unde să locuiască până la moarte în cel mai bun hotel, după care începeau din nou să se certe deoarece nu se înțelegeau cine va ține banii. Până la urmă nu au mai fost în stare să scoată nici o vorbă și i-am dus acasă. Să nu credeți că mi-a fost ușor să aflui pe ce stradă trebuie să-i duc, dar până la urmă tot am reușit.

— Unde i-ați dus? îl întreabă sergentul. Pe Avenue 11?

— Nu, pe Arsenal Street. N-am reținut numărul, dar pot să vă arăt casa. Știți, domnule sergent, am impresia că cei doi furaseră ceva și acum sărbătoreau reușita. Geamantanele alea, mă înțelegeți, geamantanele alea... Nu vi se pare ciudat că cineva vrea să petreacă cu o femeie și în același timp cară după el două geamantane din aluminiu, pline?

Bărbatul cu fața ca o pătlăgică și prietena lui corpolentă au fost arestați de agenții FBI și de poliția locală la St. Louis, la 6 octombrie 1953. Cei doi au fost acuzați de răpirea lui Bobby Greenleas și de uciderea lui mișelească. În locuința de pe Arsenal Street au găsit-o numai pe Bonnie Brown-Heady, iubita de 41 de ani a bărbatului cu fața de pătlăgică. Pe el îl chema Carl Austin Hall, era un bețiv notoriu și, pe deasupra, un cunoscut criminal. O dovedește și faptul că a așteptat până când iubita lui beată criță a adormit, i-a pus sub pernă 2000 de dolari și a fugit cu restul de bani. Nu a ajuns însă prea departe. Peste puțin timp, cei doi amănți aveau să se reîntâlnească la închisoare.

Ca un criminal de profesie ce era, Carl Austin Hall a recunoscut tot, după ce și-a dat seama că a pierdut. A urmat mărturia zguduitoare a unui ucigaș degenerat. După ce vestea a apărut în ziare, prestigiul agenților FBI a urcat până la cele mai înalte cote. Americanii le erau recunoscători pentru că-l trimiseseră în spatele gratiilor pe un ucigaș atât de periculos.

Tatăl lui Hall fusese un avocat onorabil, dar fiul lui o luase pe căi greșite. De mic copil nu se împăcase deloc cu părinții. După

moartea lor, a moștenit întreaga avere, care nu era deloc mică, și a urmat exemplul copiilor de bani gata. Ziua dormea, iar nopțile și le petrecea în baruri. Peste puțin timp a dat de fundul sacului. Alcoolicii au aceleași probleme ca și narcomanii: trebuie să facă rost de bani cu orice preț ca să-și întrețină viciul. Hall a luat un taxi în Kansas City și i-a spus șoferului să-l ducă la marginea orașului. Aici l-a jefuit pe taximetrist, după care a intrat în primul bar unde și-a comandat o sticlă întreagă de whisky. Nu a mai ajuns acasă, pentru că în aceeași noapte a fost arestat preventiv. A fost condamnat la 5 ani închisoare și fiindcă a dat dovadă de o comportare model, a fost eliberat condiționat la 24 aprilie 1953, după 16 luni de detenție.

Bonnie Heady, ceva mai în vârstă decât el, locuia în casa părintească din St. Joseph, statul Missouri. Hall se mutase la ea. Avea bani puși deoparte, care le-au ajuns câteva săptămâni pentru whisky, întrucât fiecare dintre ei consumau zilnic cel puțin câte un litru. Hall era generos. După ce a înțeles că economiile iubitei lui sunt pe sfârșite, a pus la cale „o acțiune de mare anvergură“, care trebuia să le asigure, o dată pentru totdeauna, banii pentru whisky. Nu a fost o acțiune prost gândită, dovedind că învățase ceva în 16 luni de detenție.

A trimis-o pe Bonnie, în rolul de mătușă, la internatul călugărilor de la Notre Dame. A așteptat-o cu mașina într-o parcare și, după ce iubita lui l-a adus pe micuțul Bobby Greenleas, au părăsit repede orașul. Mai întâi au rulat pe un drum secundar, apoi s-au oprit în mijlocul câmpului.

— Bonnie a ieșit din mașină și s-a dus pe câmp, a mărturisit el fără nici o ezitare. În timpul acesta eu am încercat să-l strâng de gât pe băiat, dar el s-a apărut. Se zvârcolea atât de tare încât nu am reușit să-l potolesc. Atunci am scos pistolul și l-am țintit în inimă. Nu sunt însă sigur că am reușit, fiindcă băiatul se mișca tot timpul. Pentru o mai mare siguranță i-am mai tras încă un glonte în cap, a declarat el cu sânge rece, de parcă ar fi discutat despre un lucru absolut normal.

Nu regreta deloc fapta pe care o săvârșise, nu-i părea rău de băiatul de 6 ani și nu-l impresiona deloc durerea părinților lui.

— Apoi l-am scos din mașină și l-am băgat într-un sac din plastic. Îmi aduc aminte că în jurul lui se făcuse o băltoacă de sânge.

— Unde s-a întâmplat asta?

— În Kansas, lângă o fermă părăsită, cam la 3 km sud și la 3 km vest de graniță. Apoi, Bonnie s-a întors și m-a ajutat să bag sacul în mașină, după care am rulat pe drumul cel mai scurt spre casa ei natală din St. Joseph. Mașina am băgat-o în garaj.

Totul s-a petrecut ușor, conform unui plan bine pus la punct. Încă cu o zi înainte, cei doi săpaseră o groapă în grădină. Aici au ascuns sacul, l-au acoperit cu pământ, iar a doua zi dimineața au sădit deasupra flori. S-au întors în casă, s-au spălat pe mâini, au băut whisky și au început să trimită tot felul de scrisori părinților copilului ucis.

La 19 noiembrie 1953, tribunalul federal din Kansas City i-a condamnat la moarte pe cei doi ucigași. Judecătorul Albert L. Reeves a motivat verdictul astfel: „Sunt convins că pedeapsa este corespunzătoare probelor prezentate. Este vorba despre o crimă brutală, comisă cu sânge rece, cea mai oribilă crimă pe care am cercetat-o în activitatea mea de până acum”.

Au fost executați la 18 decembrie 1953, în camera de gazare a închisorii de stat din Jefferson City. La percheziția făcută, agenții FBI au găsit numai tubul gol al unui cartuș de calibrul 38 pentru pistolul Smith-Wesson al lui Hall și urme de sânge. Din cei 600 000 de dolari ceruți ca preț de răscumpărare nu mai rămăseseră decât 294 140 de dolari, aflați în cele două geamantane de aluminiu. Restul banilor este căutat până în zilele noastre. Cum au reușit să cheltuiască cei doi bețivi notorii o sumă atât de mare în numai două zile, rămâne o întrebare la care nu s-a găsit până acum nici un răspuns.

Cazul elevului australian

În ianuarie 1788, o flotilă formată din 18 nave britanice a ancorat în Botany Bay. În cala lor erau înghesuiți 778 de criminali condamnați și militarii care îi păzeau. În loc de a-și petrece restul zilelor în spatele zăbrelelor cu ghiulele de fier la picior, li se oferea o ultimă șansă: aceea de a construi pe țărmul Australiei o tabără de gospodărie agricole.

Deținuții au fost debarcați pe țărm, iar șalupa la bordul căreia se afla escorta militară s-a îndepărtat. Osândiții s-au apucat de treabă. Ținutul era frumos, dar nepopulat și cel care vroia să-și ridice o casă, trebuia mai întâi să defrișeze o parte din pădure.

Pe vremea aceea, în Europa apăruseră *Egmont* de Goethe și poemele lui Torquato Tasso, în Statele Unite se pregătea o nouă Constituție, care avea să intre curând în vigoare, în Anglia existau deja peste 100 de fabrici de produse textile, iar cu un an înainte la Praga avusese loc premiera operei *Don Giovanni* de Wolfgang Amadeus Mozart.

În acest timp, un grup format din peste 100 de ucigași, criminali, dar și din rebeli care nu vroiau ca regele să vină pe tron au fost obligați să înalțe primele construcții ce aveau să pună temeliile orașului Sydney. Astăzi aici se ridică o metropolă care are o Operă unică în felul ei. Ea a fost construită de-a lungul a 15 ani, într-un loc stabilit de o comisie guvernamentală: la extremitatea unei peninsule care iese din golf. Clădirea are o lungime de 183 de metri, o lățime de 118 metri, iar punctul cel mai înalt al construcției în formă de scoică se află la o înălțime de 66 de metri. Sala de concerte are 2690 de locuri, sala operei are 1547 de fotolii, iar sala de muzică de cameră — 419 locuri. Clădirea operei mai cuprinde două restaurante, 60 de cabine pentru artiști, o bibliotecă, o cantină, un bar pentru artiști, șase baruri de zi pentru vizitatori și încă un teatru cu 544 de locuri. Construcția a costat 102 milioane de dolari australieni, din care o parte a fost obținută din veniturile realizate la „Loteria operei”.

Bazil Thorne era comis-voiajor, avea un salariu onorabil și visa să se îmbogățească peste noapte. În fiecare săptămână obișnuia

să-și cumpere câte un loz de la Opera House Lottery, fiind convins că într-o bună zi va câștiga și va deveni un om de afaceri independent. În ziua de 1 iunie 1960, visul lui s-a împlinit. Lozul lui a ieșit primul și Thorne a câștigat 100 000 de lire australiene, ceea ce nu constituia deloc o sumă neglijabilă. (Abia în februarie 1966 dolarii australieni au fost introduși în raportul de 1:1.) Comisvoiajorul a aflat despre norocul care dăduse peste el în timpul unei călătorii de afaceri în Gunnedah, un orașel industrial aflat la confluența râurilor Pion și Peel, în podișul Liverpool și s-a urcat în primul avion care zbura spre Sydney. Întâmpinat pe aeroport de numeroși ziaristi curioși să afle ce planuri de viitor are, norocosul câștigător s-a grăbit să ajungă cât mai repede acasă, unde îl așteptau soția Freda și cei doi copii ai lor.

Soții Thorne nu făceau parte din categoria foștilor deținuți debarcați pe continent. Bazil urmase cursurile la Scott College, o școală cu un renume foarte bun, unde acum învăța și băiatul său. Scott College se afla în Bellevue Hill, unul dintre cele mai luxoase cartiere din Sydney, unde terenul este foarte scump și vilele deosebit de elegante. Am mers pe urmele micuțului Greame într-o toamnă când la Sydney este cea mai plăcută primăvară. Pe răzoare înfloreau bouganvilliile, gazonul din spatele gardurilor albe era neted ca mătasea, iar jos, valurile mării clipceau.

Greame a plecat de acasă la ora 8.30 dimineața. Era îmbrăcat într-o uniformă de școală gri și purta în spate ghiozdanul cu manuale. Plaja era pustie, iar chioșcurile unde se vindea pește prăjit cu cartofi înăbușiți și lacto-barurile se deschideau mult mai târziu. A traversat Edward Street, a luat-o pe strada Wellington, a dat colțul și s-a îndreptat spre vilele de pe O'Brien Street. La colț îl aștepta mașina în care se aflau doamna Smith și cei doi copii ai săi, care mergeau la aceeași școală. Mașina îi ducea până la Bellevue Hill.

În ziua de joi, 7 iulie 1960, la 9 dimineața, doamna Smith a sunat acasă la familia Thorne:

— Ce s-a întâmplat, doamnă Smith? o întreabă Freda Thorne din pragul ușii.

— Greame nu m-a așteptat la colț.

— Înseamnă că s-a dus la școală pe jos.

— Tocmai că nu e așa. Am întrebat la școală și profesoara mi-a spus că azi nu a venit.

— Pentru numele lui Dumnezeu! exclamă Freda Thorne.

— Soțul dumneavoastră este acasă? o întreabă doamna Smith. Ar trebui anunțată poliția.

— Bazil este într-o călătorie de afaceri în Kempsey, dar pot să-l sun și eu. Sper că băiatul nu a pățit nimic. Am citit nu de mult că în Franța a fost răpit copilul lui Erik Peugeot, proprietarul fabricii de automobile...

La comisariatul de poliție din Bond era de serviciu sergentul O'Shean. După ce și-a notat anunțul, s-a urcat imediat la volanul mașinii și s-a dus pe Edward Street. Câteva minute mai târziu Freda Thorne a primit un telefon.

— Vă ascult, răspunse ea.

— Doamna Thorne este acasă? o întreabă o voce necunoscută de bărbat.

— Da.

— Aș dori să vorbesc cu soțul dumneavoastră.

— Ce aveți să-i transmiteți?

— Lângă mine este fiul dumneavoastră.

S-a prăbușit pe un scaun și tot corpul a început să-i tremure. Sergentul a înțeles că ceva nu este în regulă și a pus mâna pe receptor:

— La telefon e Thorne. Ce doriți?

— Lângă mine este fiul dumneavoastră, repetă vocea necunoscută. Se va întoarce acasă, dacă astăzi, până la ora 5 după-amiază, îmi veți aduce 25 000 de lire.

— Bine, dar spuneți-mi de unde pot face rost de atâția bani? întreabă sergentul O'Shean, care nu bănuia că Bazil Thorne câștigase lozul cel mare la Opera House Lottery.

— Până la ora 5 aveți timp destul. Vorbesc foarte serios. Fie primesc banii astăzi, până la ora stabilită, fie băiatul dumneavoastră va fi înghițit de rechini.

— Bine, dar...se bâlbâi sergentul, unde vreți să ne întâlnim?

— O să vă sun mai târziu, răspunse vocea necunoscută și se auzi un păcănit.

Înainte să întocmească procesul verbal, sergentul a sunat la Criminal Investigation Branch. Sydney se afla în statul New South Wales, iar Criminal Investigation Branch este una dintre cele mai bune secții de poliție din țară. Cazul a fost preluat de sergentul detectiv Freeman.

— Așteptați-mă, îi spuse acesta lui O'Shean. Apoi mai împărți câteva ordine subalternilor, se urcă la volanul mașinii și rulă cu viteză maximă spre Edward Street.

La început, Australia a fost populată cu criminali înmormântați în penitenciarele din Marea Britanie, dar și mai târziu aici au emigrat aventurieri din toate colțurile lumii. Cu toate acestea, criminalitatea nu atinsese nici cota medie din Europa, iar poliștii nu erau nici ei prea bine pregătiți.

Răpirea copilului a constituit pentru sergentul Freeman o mare necunoscută. Până atunci, în istoria criminalisticii din Australia nu fusese înregistrat decât un singur caz asemănător. Cu 28 ani în urmă, crescătorul de vite Perrott fusese răpit și închis într-o casă de pe Roscoe Street din Sydney, și obligat să plătească 100 000 de lire pentru a fi eliberat. Polița îl arestase pe răpitor în timp ce încerca să depună banii la bancă. Incidentul s-a petrecut în februarie 1932, când sergentul O'Shean nu venise încă pe lume.

În tratativele cu răpitorii sunt valabile aceleași reguli, indiferent de locul geografic unde ele se poartă. Să nu opui rezistență, să le promiți tot ce dorești, eventual chiar să le dai o parte din ceea ce solicită și urmărirea generală să fie declanșată imediat după ce persoana răpită s-a întors acasă. Dacă poliția încalcă aceste principii, cel răpit poate plăti cu viața. Sergentul Freeman a făcut tot ce i-a stat în putință. Imediat pe Edward Street s-au deplasat câteva echipaje de poliție, iar detectivii și poliștii au început să cerceteze grădinile vilelor, plajele, chioșcurile de pe țărm și magazinele de pe stradă. În felul acesta, ei au atras atenția asupra lor și l-au speriat pe răpitor, în loc să fi rămas în umbră pentru ca nici un vecin să nu observe că strada lui este supravegheată. Acum așteptau noi instrucțiuni de la criminal pentru a ști cum să se comporte, și, eventual, pentru a-i da suma cerută, urmărindu-l discret în timp ce o primea. Pe scurt, nu trebuiau să intervină și să apară înainte ca micuțul Greame Thorne să se întoarcă acasă.

Pe cine, oare, a vrut sergentul Freeman să păcălească atunci când le-a spus ziariștilor adunați pe Edward Street că este vorba despre un antrenament de rutină al unităților de poliție? Răpitorul știa foarte bine unde locuiesc părinții victimei. În plus, ziariștii nu erau atât de naivi, încât să creadă tot ce li se spunea. În felul acesta, în ziare a apărut știrea că un necunoscut l-a răpit pe elevul Greame Thorne și îl va aduce înapoi la părinți dacă aceștia îi vor da o sumă foarte mare de bani.

Nu numai poliția, dar și ziariștii au făcut numeroase greșeli. Freda Thorne i-a trimis soțului ei o telegramă la Kempsey. Acesta s-a urcat în primul avion și a aterizat pe aeroportul din Sydney în

după amiaza aceleiași zile. La aeroport a fost așteptat de reporteri și de sergentul Workman care l-a informat asupra celor întâmplate și i-a dat instrucțiuni despre felul cum trebuie să se comporte în continuare. Apoi reporterii l-au fotografiat și i-au luat interviuri scurte care au constituit nucleul unor reportaje de mare actualitate apărute în edițiile de seară ale ziarelor. Astfel toată lumea a aflat din presă când și de unde s-a întors Bazil Thorne, cum era îmbrăcat, cum arăta, iar răpitorul a primit o informație de-a dreptul „mortală”. Cu cine, oare, vorbise la telefon, dacă Bazil se întorsese acasă abia după masă? Era o întrebare la care exista un singur răspuns. În timp ce răpitorul a sunat acasă la Thorne ca să-i comunice condițiile, în locuința lui se afla deja poliția și unul dintre detectivi a jucat rolul tatălui lui Greame. Era o veste proastă pentru răpitor, care putea să-l sperie și să-l determine să aducă copilul înapoi acasă. La amiază, cazul a fost preluat de comisarul criminalist Delaney. Acesta a înțeles ce greșeli făcuseră până atunci poliștii, dar nu a avut de făcut altceva decât să aștepte până când răpitorul se va face din nou auzit.

La linia telefonică 30-7113 tehnicienii au cuplat o instalație de interceptare, iar în locuința familiei Thorne s-a instalat sergentul Paul care aștepta telefonul răpitorului.

— Parcă eram în stare de asediu, mi-a spus un prieten care locuia în cartierul Bondi. Între programele muzicale de la radio se transmiteau apelurile comisarului Delaney, care cerea sprijin din partea populației. Oamenii erau rugați să anunțe imediat poliția dacă ceva li se pare suspect. Pe ecranul televizorului apărea din sfert în sfert de oră purtătorul de cuvânt al poliției, care îi îndemna pe locuitorii din Sydney și din împrejurimi să fie vigilenți și cooperanți.

Sydney este o metropolă, cu cartiere satelit formate, aproape în exclusivitate, din vile care se întind pe o rază de mai mulți kilometri depărtare de centrul comercial și administrativ al orașului. Alte cartiere satelit sunt construite pe insule. Prin urmare, nu era deloc probabil ca într-un timp relativ scurt cercetările să cuprindă o arie atât de întinsă.

— Locuiesc în Sydney din 1930, mi-a spus prietenul Jan, dar nu-mi aduc aminte ca de atunci să se fi întâmplat un alt eveniment care să provoace o tulburare colectivă de asemenea anvergură. Poate doar vestea izbucnirii celui de-al doilea război mondial în Europa. Chiar și premierul de atunci, Hefford, a apărut la televizor,

adresând un apel către populație. Între timp, la comisariatul de poliție din Bondi a sosit o echipă de la televiziune, care, la intervale regulate, transmitea ultimele noutăți ale anchetei. A fost o absurditate imensă care a sporit teama colectivă a populației. Până și tatăl băiatului răpit a fost adus în fața camerei de filmare și omul speriat l-a implorat pe răpitor să-i aducă înapoi copilul, făcând apel la sentimentele lui paterne, apoi a invocat numele lui Dumnezeu și până la urmă a izbucnit în hohote de plâns.

— Care a fost rezultatul? l-am întrebat eu.

— S-a creat o stare de mare confuzie și chiar de spaimă generală.

— Această atmosferă l-a descumpănit pe răpitor?

— Ba bine că nu. În timp ce tatăl lui Greame vorbea la televizor, acasă la el, unde polițiștii și doamna Freda urmăreau emisiunea, a sunat telefonul.

Jürgen Thorwald, care a anchetat cazul, a consemnat următoarea discuție:

— Alo, răspunse detectivul sergent Paul.

— Vorbesc cu domnul Thorne? Întrebă o voce bărbătească cu un pronunțat accent străin.

— Da.

— Ați pregătit banii?

— Da.

— Băgați-i în doi saci mici.

— Așteptați, vă rog, răspunse sergentul ca să mai câștige puțin timp pentru ca tehnicienii să stabilească de la ce număr vorbea răpitorul. Trebuie să-mi iau ceva de scris ca să-mi notez ca nu cumva să fac vreo greșeală...

În receptor s-a auzit un țâcănit. Bărbatul de la celălalt capăt al firului trântise receptorul. I se făcuse frică? Sau își dăduse seama că nu vorbește cu Bazil Thorne din moment ce acesta tocmai apăruse pe micul ecran? A urmat o nouă decepție fiindcă și de data aceasta răpitorul a izbutit să scape. Mama băiețelului răpit a leșinat. Poliția nu înregistrase nici cel mai mic progres.

Am văzut deja din multe alte situații asemănătoare că uneori opinia publică, conștiința colectivă și presiunea socială internă au nevoie de o supapă. Nu există nici un fel de reguli care să indice momentul când se ajunge la o asemenea acumulare de energie. În cazul răpirii copiilor există însă cele mai bune premise pentru a se crea un anumit tip de isterie colectivă, un exemplu în acest sens

constituindu-l copilul lui Lindbergh în Statele Unite. În Australia, prima stare de isterie generală a fost creată tocmai de răpirea elevului Greame.

Un fenomen secundar, care tulbură și mai mult opinia publică îl constituie paraziții de toate felurile care încearcă să speculeze durerea părinților. În cazul copilului lui Lindbergh, răpitori improvizați au sunat aproape zilnic familia Lindbergh, încercând să obțină prețul de răscumpărare. Au apărut chiar și detectivi amatori care au încercat să profite de situație ca să devină celebri. Și clarvăzători și-au încercat norocul, căutând urmele și prezicând lucruri absurde care i-au indus în eroare pe polițiști. La fel s-a întâmplat și la Sydney.

Răpitorul a închis telefonul în mijlocul discuției. Era ora 21.40. Doamna Freda Thorne a leșinat la 21.50, iar la ora 22.00, Bazil Thorne s-a întors acasă de la comisariatul de poliție unde învinuise poliția de incapacitate și declarase că e dispus să-i plătească răpitorului chiar și suma de 100 000 de lire, dacă va primi înapoi copilul sănătos.

— Nu mai doresc ca poliția să se amestece în acest caz, i-a declarat el comisarului Delaney. Vă purtați în așa fel încât îl speriați pe răpitor. Dacă băiatul meu pățește ceva, poliția o să poarte toată vina.

A doua zi dimineața, la 8 iulie, polițiștii au părăsit casa familiei Thorne, lăsându-i singuri pe părinții copilului răpit. Bazil și Freda se hotărâseră să aștepte următorul telefon al răpitorului și să negocieze singuri condițiile eliberării copilului. Deși sergentul Freeman își rechemase oamenii, familia Thorne nu scăpase complet de polițiști.

În Wakerhurst Parkway, situată în partea de nord-est a orașului Sydney, sunt numeroase depozite și cocioabe din lemn și tablă, în care locuiesc vagabonzi. În dimineața zilei de 8 iulie, în timp ce căuta sticle goale în gunoi, un bărbat a găsit un ghiozdan de elev. S-a dus la cea mai apropiată cabină telefonică și a sunat la numărul 2222 unde i-a răspuns polițistul de serviciu. Câteva minute mai târziu, la fața locului s-a deplasat un echipaj de poliție și ceva mai târziu părinții lui Greame, care au recunoscut ghiozdanul băiatului lor.

Comisarul Delaney a declanșat o nouă acțiune de urmărire, fără precedent în istoria criminalisticii din Australia. 200 de polițiști au cercetat împrejurimile maidanului cu gunoaie. Din partea de sud au

sosit elicoptere cu câini care trebuiau să meargă pe urme, pe străzile oraşului rula zeci de echipaje de poliţie, iar detectivii cercetau ţinutul de la bordul elicopterelor. În ziua de luni, 11 iulie, la circa 2 km de maidanul cu gunoaie au fost găsite umbrela de ploaie a lui Greame, şapca lui, pachetul cu mâncare şi manualul de matematică.

Opinia publică a fost cuprinsă de o stare de panică colectivă, care creştea de la o oră la alta. Criminal Investigation Branch a fost invadat de informaţii. Sergentul Foley a organizat imediat o secţie auxiliară cu 40 de poliţişti, care primeau şi prelucrau informaţiile sosite de la populaţie, dar nu erau capabili să stăpânească această uriaşă afliuenţă. Ceea ce se întâmpla acum era o răbufnire în masă a proastelor moravuri ale oamenilor, până atunci refulate. Adversarii îşi reglau contururile, învinuindu-se reciproc de răpirea băiatului lui Thorne, femei isterice îşi părăseau bărbaţii infideli şi fiindcă în ziare apăruse că răpitorul a vorbit la telefon într-o engleză primitivă, cu accent străin, emigranţii de toate naţionalităţile posibile se acuzau de fărădelegi pe care nu le comiseseră niciodată. Apoi, la telefonul 2222, unde se primeau toate informaţiile despre răpire, a sunat Joseph Denmeade.

— Vă mulţumesc, domnule Denmeade, răspunse sergentul Doyle. Ar fi mai bine, dacă aţi veni aici cât se poate de repede.

După 30 de minute, Denmeade a ajuns la poliţie. Şi-a prezentat actele personale şi în timp ce se scărpină în cap, a început să povestească:

— Umblu cu o fată pe care vreau s-o iau de nevastă. Ieri dimineaţă, când a fost răpit băiatul, stăteam la colţul străzilor Wellington şi Francis, exact în locul unde micuţul Thorne trebuia să o aştepte pe doamna Phyllis Smith. Am citit despre asta în ziare.

— Cât era ceasul, domnule Denmeade?

— 8.32.

— Ştiţi exact?

— În clipa aceea s-a întâmplat să mă uit la ceas. Ne grăbeam şi maşina aia dubioasă era parcată foarte prost, mai mult pe trotuar decât lângă el. De aceea, toată lumea trebuia să o ocolească.

— Aţi observat ce marcă era?

— Desigur. Ford-Customline, anul 1955.

— Ce culoare?

— Albastru metalizat.

— Ce vă face să credeţi că era a răpitorului?

— Nu fusese parcată normal. Numai cineva care se grăbeşte foarte tare parchează o maşină atât de prost. Nu avea unde să oprească şi de aceea a urcat pe trotuar.

— Putea să o parcheze ceva mai departe?

— Nu putea din moment ce trebuia să-l răpească pe copil la intersecţie. Am reflectat mult la chestia asta înainte de a veni aici.

Poliţiştii nu mai aveau încredere în nimeni. Sutele de reclamaţii pe care le primiseră până atunci se dovediseră mincinoase. De aceea, sergentul Doyle l-a trimis pe colegul său Bateman, împreună cu tânărul Denmeade, pe strada respectivă ca să verifice încă o dată dacă nu face o confuzie. S-au oprit lângă trotuar şi au început să urmărească fluxul de maşini. Dacă ar fi trecut un Ford-Customline, Joseph Denmeade ar fi trebuit să-l observe imediat. Se pricepea la maşini şi probabilitatea de a se înşela era foarte mică. Prin urmare, poliţia nu mai avea altceva de făcut decât să verifice toate maşinile marca Ford-Customline, anul 1955, înregistrate în Walesul de sud şi să afle unde se găseau ele în momentul răpirii. Deşi munca era foarte anevoioasă, poliţiştii nu au pregetat să se apuce de treabă. Au avut şi noroc fiindcă în dimineaţa zilei de sâmbătă, 16 iulie, doi băieţi în vârstă de 8 ani, Philip Wall şi Eric Coughin, au venit acasă într-un suflet şi au început să explice confuz că pe maidanul de alături au găsit un sac din care se vedea un cap. Băieţii locuiau în Seafort, în cartierul Grandview Grove, la circa 17 km depărtare de cartierul Bondi din Sydney.

Taţii celor doi băieţi au scotocit prin vreascuri şi au găsit o pătură făcută ghem, strânsă cu o faşă în care se afla cadavrul unui copil cu mâinile şi picioarele legate. Copilul era Greame Thorne. Uniforma de şcoală în care era îmbrăcat nu era nici murdară, nici şifonată, ceea ce dovedea că ucigaşul îl omorâse la scurt timp după ce-l răpise. Copilul avea ţeasta capului zdrobită şi, după toate aparenţele, fusese mai întâi sugrumat.

Seafort se afla pe malul celălalt al golfului Port Jackson, destul de departe de locuinţa familiei Thorne, dar nu foarte aproape nici de locul unde ghiozdanul lui Greame fusese găsit. Ce legătură exista între aceste locuri aşezate la distanţe atât de mari? De unde trebuia să înceapă investigaţiile sergentul detectiv Allan Clarke?

Bineînţeles că mai întâi poliţiştii au început să cerceteze locul unde băieţii găsiseră cadavrul. Colaboratorii lui Clarke, Ross, Nixon, Sluckey, White, Snowden şi Lindsey — au respectat toate regulile după care este cercetat locul unde a fost comisă o crimă,

verificând fiecare centrimetru pătrat de teren. Între timp, colegii lor de la Scientific Investigation Bureau de pe Central Street din Sydney și laboratoarele de cercetare căutau amprente pe uniforma elevului. Prima amprentă a fost descoperită la 17 august.

Cadavrul lui Greame fusese împachetat într-o pătură. Pe ea au fost găsite fire de păr, dar și urme de blană de animal, la fel ca și pe pantalonii copilului. Era de la sine înțeles că de pătură erau lipite ierburi și plante uscate deoarece cadavrul fusese aruncat în iarbă sub niște copaci. Pe partea interioară a păturii, dar și pe uniforma copilului mai erau lipite resturi microscopice de pământ, dar și particule uscate roșietice, de origine vegetală. Aceleași urme au fost găsite pe pieptul și pe spatele cadavrului, constituind un punct de plecare foarte bun. Resturile de frunze și de flori se lipiseră probabil de uniforma copilului înainte ca ucigașul să înfășoare cadavrul în pătură și prin urmare puteau ajuta la găsirea locului unde fusese comisă crima.

Anchetatorii au prezentat mostrele vegetale și particulele microscopice de ciuperci găsite pe șosetele lui Greame lui Neville Hewlet White, profesor de patologie a plantelor la Universitatea din Sydney. În același timp, laboranții de la Office of the Government Medical Officer, conduși de Cameron Oliver Cramp, au început să analizeze firele de păr găsite. Detectivul Clarke a mai solicitat colaborarea lui Horace Francis Whitworth de la Muzeul de Geologie pentru a studia particulele de pământ și a botaniștilor Johnson și Joyce Winifred Vickery de la Grădina Botanică din Sydney, pentru a stabili cu precizie plantele de la care proveneau urmele găsite pe uniforma lui Greame. Rezultatele analizelor au fost de-a dreptul uimitoare.

Doctorul Cameron Oliver Cramp a stabilit că firele de blană de animal proveneau, după toate probabilitățile, de la un câine pechinenez și detectivului Clarke nu i-a fost deloc greu să-și dea seama că ele fuseseră lipite de pătură înainte ca Greame să fie ucis. Prin urmare, se putea crede că făptașul avea un câine pechinenez. De asemenea, au fost analizați sporii microscopici de ciuperci prinși pe pantofii victimei, urmele vegetale de pe pătură și uniforma copilului și s-a ajuns la concluzia că proveneau de la două tipuri diferite de chiparoși: de la unul numit *Chamaecyparis pisifera*, cunoscut și sub denumirea de Sawara și de la altul, numit *Cupressus glabra*. Cei doi arbori decorativi creșteau, după toate probabilitățile, în aceeași grădină. După urmele de mortar roșu găsite pe uniforma

lui Greame Thorne se putea crede că locul unde fusese comisă fapta era o casă tencuită cu mortar roșu în grădina căreia creșteau cele două tipuri de chiparoși.

Seafort, Clontarf și Manly sunt cartiere mari ale orașului Sydney. De aceea, nu era deloc ușor să iei fiecare casă în parte și să o cercetezi, chiar dacă cele două tipuri diferite de chiparoși ar fi putut ușura această muncă laborioasă. În ziua de 20 septembrie, sergenții Coleman și Shiell au început investigațiile, iar la sfârșitul lunii au ajuns la periferia Clontarf unde se aflau case ieftine locuite de câte o familie. Poștașul din partea locului le-a atras atenția asupra casei de pe Moore Street 28, în grădina căreia creșteau două tipuri de chiparoși. În plus, casa era așezată la numai o jumătate de milă de locul unde fusese găsit cadavrul lui Greame.

Casa era construită din cărămizi roșii lustruite, rostuite cu mortar roșu, iar în grădina ei creșteau cei doi chiparoși căutați. Au fost chemați experți de la institute de cercetare care au stabilit că resturile de mortar, ca și particulele vegetale găsite pe îmbrăcăminte și ghetele victimei erau identice cu cele luate de pe mortarul casei și de pe arborii din grădina ei.

Familia care locuise în această casă se mutase în altă parte cu câteva săptămâni înainte și se părea, deci, că nu putea fi suspectată. Dar soții Telford, care locuiau în imediata vecinătate, erau de altă părere. Ei au relatat anchetatorilor că Stephan Leslie Bradley a stat în acea casă împreună cu familia timp de o jumătate de an. Acest emigrant de origine maghiară avea două mașini, iar pe soția lui o chema Magda.

— Aveau trei copii, i-a spus Kathleen Telford sergentului Clarke.

— Dar cum de aveau două mașini? Câștiga el atât de bine? întrebă sergentul Clarke.

— Nu știu ce venituri avea, răspunse William Telford. Mergea la serviciu ca toată lumea, dar nu cred că avea bani foarte mulți.

— Ce marcă erau?

— Una era un goggomobil german mai vechi. Cred că e un tip care nu se mai fabrică.

— Și cealaltă?

— Un Ford.

— Nu ați observat să se fi întâmplat ceva mai special în jurul datei de 7 iulie?

— Chiar pe 7 iulie, familia care se mutase de aici a venit să-și care mobila. Iar cu puțin timp după aceea Magda Bradley plecase

cu copiii la aeroport. Toată povestea mi s-a părut cam ciudată, răspunse doamna Telford.

— De ce?

— Fiindcă doamna Bradley mi-a spus că pleacă în concediu la Queensland. Nu vi se pare ciudat că, în aceeași zi, te muți din casă și totodată pleci în concediu?

— În tot acest timp, Bradley lipsise de acasă. De fapt, a apărut abia când toți erau deja plecați, spuse William Telford. Iar în 17 iulie dimineața a cărat din casă tablourile. L-am văzut cum le încărca în Ford.

— V-au spus unde se mută?

— Nu. Tocmai că nu ne-au spus.

— Și nici poștașului nu i-au spus?

— Nu știu.

— Toată povestea asta nu vi s-a părut puțin cam ciudată?

— Cum să nu. De aceea mi-am și notat numărul mașinii și am anunțat-o la poliție.

— Vă aduceți aminte numărul? îl întreabă sergentul Clarke.

— AYO-382. Dar am anunțat poliția abia la 19 iulie.

Pare incredibil, dar nu este pentru prima oară în istoria criminalisticii când poliția primește un anunț important care este îngropat în arhive, deși ar fi putut ajuta la depistarea unui criminal. În cazul uciderii micuțului Greame Thorne, polițiștii au avut totuși o scuză, deși foarte șubredă. În ziua de 21 iulie, sergenții Ettalong și Kelly au oprit un Ford albastru cu numărul de înmatriculare AYO-382 și au notat adresa proprietarului lui. Bradley locuia în Manly, Osborne Road 49. Anchetatorii l-au vizitat în 21 iulie la serviciu și l-au întrebat ce a făcut în ziua de 7 iulie. Bradley le-a răspuns că în ziua aceea tocmai s-a mutat și polițiștii au exclus posibilitatea ca tot atunci să-l fi răpit pe băiat dintr-un loc aflat la 11 mile depărtare și apoi să-l fi ucis. De aceea, au șters numele lui de pe lista persoanelor suspecte.

După ce au făcut această gafă imensă, polițiștii au mai comis încă o neglijență. Neville Atkin Browne era un alt vecin al emigrantului Bradley care locuia în cartierul Manly pe Osborne Road. La 26 septembrie, el a sunat la comisariatul de poliție din Manly.

— Aș dori să vă anunț că toată chestia asta nu-mi place, spuse el sergentului de serviciu. Nu spun că Bradley ar fi un individ suspect. Dar am citit în ziar că sunteți în căutarea celei mai mici

urme sau bănuieli și de aceea m-am hotărât să vă sun. Nu vi se pare anormal că familia Bradley și-a cărat mai întâi toată mobila, apoi a vândut Fordul, după care au dispărut toți?

— Când au dispărut? întreabă polițistul.

— Astăzi.

Abia la 4 octombrie aparatul polițienesc a început să funcționeze din plin. La posturile de radio și de televiziune au fost transmise apelurile comisarului șef al poliției ca toată populația să ajute la găsirea unui Ford de culoare albastră AYO-382. Imediat au primit telefon de la patronul unui magazin de mașini vechi, Christy's Auto Auctions din Grandville, care a anunțat că la 20 septembrie a cumpărat de la un anume Bradley o mașină veche pe care a plătit 28 de lire preluând și ceva datorii ale acestuia. Grandville este așezat la circa 30 de kilometri de Sydney. Imediat polițistul s-a deplasat la fața locului ca să vadă Fordul și a găsit tot ce căuta: urme de mortar roșu, fire de blană de pechinez, spori de ciuperci și particulele uscate ale celor doi chiparoși.

— Există două posibilități, a declarat detectivul Clarke. Fie ucigașul l-a omorât pe micuțul Thorne în portbagajul mașinii, fie l-a ucis în garajul aflat în grădina casei din Clontarf, după care l-a înfășurat într-o pătură și l-a cărat cu geamantanul în mașină. Autorul crimei este Bradley, spuse el, după care adăugă: sau în cel mai rău caz el este unul dintre autorii crimei. Oricum trebuie adus aici.

Casa de pe Osborne Road 49 era goală. Administratorul casei, Harry Peachey, a declarat că primise o scrisoare de la Bradley prin care îl anunța că este obligat să plece imediat și că eliberează locuința din momentul acela.

De două luni Bradley îi ducea de nas pe polițiști. Acum, în sfârșit, puteau să-l aresteze, cu condiția să-l găsească. Emigrantul ungur Bradley, pe numele lui adevărat István Barányi, își pregătise cu grijă retragerea. Încă din 25 august, Magda Bradley comandase la Union Steamship Company din Sydney două bilete pentru ea și unul din băieți, pe vaporul Himalaya, care naviga spre Marea Britanie. Câteva zile mai târziu, Stephan Bradley rezervase, pe același vapor, trei locuri, unul pentru el și alte două pentru celălalt băiat, Robert și fiica lor, Ellen. Apoi a vândut mobila unui negustor de lucruri vechi contra sumei de 260 de lire, a vândut cele două mașini și l-a retras pe Robert de la școală, spunându-i directorului că se mută cu întreaga familie la Brisbane. Pentru o mai mare siguranță,

a făcut și o manevră de camuflaj: l-a vizitat pe fostul bărbat al soției lui, George Whitmann, zicându-i că vrea să-și ia rămas bun de la el înainte de a pleca cu toată familia la Melbourne. A donat și pechiinezul unui cabinet veterinar, cu rugămintea de a-l trimite mai târziu la Londra la o adresă pe care o va comunica ulterior. În sfârșit, în ziua de 26 septembrie, s-a îmbarcat discret, cu întreaga familie, la bordul vaporului Himalaya, având ca destinație Colombo, capitala insulei Sri Lanka.

Tehnicienii poliției au percheziționat casa din Manly și au găsit noi probe, dar cea mai convingătoare a fost proba descoperită în casa din Clontarf: un franj care lipsea de la pătura în care fusese învelit cadavrul micuțului Greame Thorne. Judecătorul a emis mandat de arestare pe numele suspectului. Poliția a trimis o telegramă poliției din Sri Lanka, cerându-i să-l rețină pe răpitor și criminal, iar la 14 octombrie polițiștii Coleman și Bateman au aterizat pe aeroportul din Colombo. Bradley era deja în spatele grătilor. Tratatивele privind extrădarea ucigașului au durat până la 19 noiembrie, când toți trei s-au putut reîntoarce la Sydney.

Bradley era un tip mic de statură, solid, cu părul negru și pielea smeadă. Era politicos ca orice comis-voiajor și încerca să joace rolul omului de afaceri înstărit. Și-a recunoscut vina încă din avion.

— Da, eu l-am ucis pe băiatul lui Thorne, a mărturisit el într-o engleză strică.

— Trebuie să vă atrag atenția că orice afirmație poate fi folosită împotriva dumneavoastră ca probă, a rostit Coleman fraza obligatorie. Dacă doriți, după aterizare, puteți da această declarație în scris.

— Mă aflu într-o situație financiară îngrozitoare, a mărturisit mai târziu Bradley. Între timp citisem în ziar că Bazil Thorne a câștigat lozul cel mare la loterie și m-am hotărât să-i răpesc băiatul ca să-l oblig să-mi dea o sumă mare sub formă de răscumpărare. Câteva zile am urmărit casa și am observat când și cum merge băiatul la școală. La 7 iulie dimineața, am parcat mașina pe Wellington Street și, cu puțin timp înainte să apară doamna Phyllis Smith, i-am spus micuțului Thorne că în ziua aceea îl voi duce eu la școală în locul ei. Băiatul nu s-a mirat deloc și s-a urcat liniștit în mașină. Am trecut pe lângă două blocuri și am oprit în fața unei cabine telefonice. L-am sunat pe tatăl băiatului și i-am adus la cunoștință că, din momentul acela, băiatul se află în mâinile mele și că pretind 25 000 de lire în schimbul eliberării lui. După aceea,

m-am întors cu mașina acasă. Cu ceva timp înainte, soția se mutase împreună cu cei trei copii la Queensland și eu așteptam din clipă în clipă să vină oamenii care să mă ajute la cărat. Am băgat mașina în garaj și i-am spus lui Greame să iasă afară, fiindcă trebuia să așteptăm puțin. Băiatul a început să țipe atât de tare încât nu l-am mai suportat și l-am legat. Apoi i-am astupat gura și l-am băgat în portbagaj, deoarece mi-era frică să nu apară oamenii care urmau să mă ajute la căratul lucrurilor. După ce ei au încărcat mobila și au plecat, am intrat în garaj și am deschis portbagajul: băiatul se asfixiase. L-am înfășurat într-o pătură și am aruncat cadavrul în locul unde l-ați găsit.

La 20 martie 1961, Bradley a fost tradus în fața instanței și acuzat de omucidere.

— Vă simțiți vinovat, îl întreabă judecătorul Clancy de la Tribunalul Federal din Sydney.

— Nu, declară acesta hotărât.

— Atunci, ne puteți spune de ce ați scris și ați semnat depozitia?

— Din cauza presiunii la care am fost supus și a panicii care m-a cuprins.

— Ce v-a făcut să intrați în panică?

— Precis, nu știu ce anume. Uneori mi se face o frică îngrozitoare, explică el într-o engleză stălcită. „Eu sunt evreu. Mai precis, sunt pe jumătate evreu. Când aveam 13 ani, nemții m-au condamnat la moarte în Ungaria. Am scăpat, sărind în Tisa. Apoi, ca printr-o minune, am reușit să fug în Italia. Numai că toate grozăviile naziștilor m-au marcat pe viață și nu-mi pot stăpâni groaza care mă cuprinde ori de câte ori văd polițiști. Și de data asta m-a cuprins frica și am semnat o mărturie care nu e adevărată.

Polițiștii australieni nu au avut posibilitatea să verifice dacă Bradley a fost sau nu urmărit de naziști. În schimb, au aflat cu ce s-a ocupat după ce a pus piciorul pe pământul continentului australian. Depozițiile martorilor care veniseră în contact cu el în această perioadă nu-i erau deloc favorabile. Majoritatea lor au relatat că Bradley era un tip lipsit de scrupule și ahtiat după bani. Vroia să câștige cât mai mult, deși toată viața lui nu a fost decât un lanț de eșecuri. Îi lipsea spiritul comercial al evreilor și toate afacerile lui au dat faliment. Apoi a aflat despre răpirea fiului miliardarului Peugeot, magnatul francez al automobilului și s-a hotărât să facă rost de bani în același mod.

Bradley avea un trecut dubios. După ce a emigrat în Australia, s-a însurat la Melbourne. Soția lui, Eva, s-a sinucis în împrejurări suspecte și neelucidate în urma unui accident de mașină, iar Bradley a moștenit casa ei. În același timp, și-a cumpărat la Katoomba un mic hotel, a plătit o poliță mare de asigurare și a început să lucreze ca recepționar la propriul său hotel. În 1959, hotelul a ars până în temelii. Casa de asigurări i-a plătit polița, dar Bradley a tocat banii într-un timp foarte scurt, ajungând din nou lefter.

Toate argumentele invocate în fața instanței nu l-au ajutat la nimic. Curtea cu juri l-a declarat vinovat și la 29 martie 1961 judecătorul Clancy a rostit sentința de condamnare la muncă silnică pe viață. În felul acesta, cazul elevului australian s-a încheiat, dar epoca folosirii cu succes a rezultatelor analizelor biologice și botanice în criminalistică abia a început.

Răpirea profesorului de matematică

După ce au băut împreună o sticlă de Pernod într-un restaurant de pe Rond Point des Champs Elysées, cei doi au ieșit afară și au chemat un taxi. Mahdi Ben Barka, un tip cu pielea smeadă și ochi câprui îi spuse șoferului:

— Brasserie Lipp.

— De pe bulevardul Saint-Germain? îl întreabă taximetristul.

— Lângă monumentul lui Diderot.

Șoferul făcu un semn din cap că a înțeles și se înscrie în fluxul de mașini.

— Îmi pare foarte bine că m-ați ales tocmai pe mine ca scenarist, spuse Thamir El Azemmuri.

Marocan de origine, ca și Mahdi Ben Barka, fost profesor de matematică, El Azemmuri studia istoria la Sorbona. Mai tânăr decât Ben Barka, purta ochelari cu rame aurite, avea fața rotundă, buze groase și părul ușor ondulat.

— Filmul va fi regizat de Frania.

— Minunat, exclamă studentul.

— E minunat că poate fi turnat un film despre decolonizarea Africii. Frania, Figon și Bernier ne așteaptă la Lipp.

— Publicistul acela! Am auzit că nu se bucură de o faimă prea bună.

— Editorul Figon, împreună cu el, vor finanța filmul. Prietenii ți-i alegi, dar partenerii de afaceri...

De la un capăt la celălalt al bulevardului Saint-Germain rula un flux nesfârșit de mașini. Era vineri, 29 octombrie 1965, ora 12.30, când se înregistrează traficul maxim înainte de weekend. Mahdi Ben Barka se uită la ceas. La 100 m de biserica St. Germain des Pres era parcat un Peugeot negru 403, iar bărbatul care aștepta în el urmărea atent acul minutarului.

În momentul când taxiul s-a apropiat de monumentul lui Diderot și a oprit la stopul de la intersecția de Rennes, Mahdi Ben Barka a plătit și a coborât împreună cu celălalt. Au făcut câțiva pași pe trotuar și s-au oprit în fața anticariatului La Pochande. Între timp a oprit și mașina Peugeot 403 și din ea au sărit doi bărbați. Nu

departe de intrarea în braseria Lipp aștepta un domn cu un nas foarte coroiat care făcu un semn cu mâna. Dacă unul dintre superiorii lui l-ar fi văzut, s-ar fi mirat ce rol joacă Antoine Lopez. În mod oficial era directorul agenției Air France de pe aeroportul Orly din Paris, dar puțini știau că, în același timp, era agent secret al serviciului francez de spionaj.

Mai făcu un semn cu mâna și doi bărbați îmbrăcați în civil se apropiară de Mahdi Ben Barka.

— Poliția, spuse unul dintre ei. Avem ordin să vă invităm la o întâlnire. Vă rugăm să ne urmați în liniște. Nu trebuie să atragem, în mod inutil, atenția celor din jur.

— Vă rog să vă legitimați, domnilor, replică Mahdi Ben Barka.

S-au uitat atent în jur, după care au intrat într-un pasaj.

Aici, cei doi polițiști s-au legitimat. Unul se numea Louis Souchon și avea funcția de comisar de criminalistică, iar celălalt era asistentul de poliție Roger Voitot. Mahdi Ben Barka făcu semn că a înțeles cu cine stă de vorbă și îi urmă spre Peugeot-ul negru.

Studentul Azemmuri urmărea scena de la distanță. Nu știa despre ce e vorba și de aceea a încercat să fie discret. Când a înțeles însă că prietenul lui este băgat într-o mașină care se pregătea să demareze, s-a apropiat și el de acel Peugeot, încercând să intre. Unul dintre polițiști i-a barat drumul și cu un gest discret, dar foarte hotărât, l-a împins într-o parte. Apoi portiera mașinii s-a închis și mașina a dispărut în fluxul circulației.

Altul în locul lui Mahdi Ben Barka ar fi întrebat unde este dus și de ce tocmai poliția secretă pariziană l-a invitat la o întâlnire. El era însă liniștit. Nu-l surprindea nici măcar modul în care fusese abordat. În altă situație, Thamir Azemmuri ar fi alarmat imediat rudele lui Ben Barka și, probail, s-ar fi dus la cel mai apropiat post de poliție ca să anunțe răpirea. Dar nimic din toate astea nu s-a întâmplat. Cel puțin, nu atunci imediat.

Între timp, mașina în care se afla Ben Barka rula pe bulevardele din Paris. Mai întâi, s-au îndreptat spre aeroportul Orly. Lopez stătea lângă șofer, iar polițiștii Voitot și Souchon tăceau pe băncuța din spate. După cum a rezultat din depozițiile ulterioare, Ben Barka a avut impresia că este dus la aeroport ca să fie urcat într-un avion și obligat să părăsească Franța. De aceea, a început să protesteze, invocând motivul că și-a lăsat geamantanul la hotel. Nu

au oprit însă la aeroport, ci au intrat pe autostrada care ieșea din Paris.

— Ne vom întâlni cu șeful, spuse Antoine Lopez.

După câteva clipe de tăcere, Ben Barka a început un fel de monolog, amintind despre audiența în care fusese primit de președintele De Gaulle și nu uită să menționeze că în nici un caz nu se opune legilor franceze, ci dimpotrivă, aprecia ordinea și politica lui De Gaulle.

— Nimeni nu vă reproșează nimic, spuse unul dintre polițiști.

— Întâlnirea va avea loc într-o casă la țară, adăugă Lopez.

Mașina a intrat în Fontenay-Vicomte și a oprit într-o grădină care înconjura o vilă mare. Mai târziu, s-a dovedit că proprietarul ei era gangsterul internațional Georges Boucheseiche.

Mahdi Ben Barka a fost introdus în vestibul și rugat să aștepte puțin. I-au arătat că pe o masă sunt reviste ilustrate, iar într-un colț televizorul, urmând ca peste câteva clipe să primească mâncare și ceaiul lui preferat de izmă. Cam după o oră a sosit prânzul, un kuskus în stil marocan, care i-a făcut plăcere.

Între timp au avut loc câteva discuții telefonice, în urma cărora Antoine Lopez împreună cu cei doi polițiști s-au întors imediat la Paris. La ora 16.19 Lopez a format numărul centralei internaționale și a cerut Rabat 240-11, telefonul Ministerului marocan de Interne. Mai târziu s-a aflat că și proprietarul vilei unde fusese transportat Ben Barka, gangsterul Boucheseiche, dăduse un telefon în Maroc, dar nu ca să discute cu unul din cei doi directori ai hotelurilor lui din Maroc, ci ca să pronunțe o singură frază ciudată: „Comunicați generalului că morcovul a fiert“.

După o oră de la prima discuție telefonică, Antoine Lopez a mai sunat o dată la Rabat, de data aceasta din biroul său aflat în incinta aeroportului Orly. La numărul 240-11 i-a răspuns șeful de cabinet al ministrului de interne Ufkir, căpitanul Ben Sliman. Convorbirea a fost interesantă cu atât mai mult cu cât un funcționar al companiei aeriene Air France i-a transmis ministrului marocan de interne să lase tot și să vină imediat la Paris, urmând să primească pe dată și aprobarea de aterizare pe Orly.

Generalul Ufkir care nu se afla la Rabat, ci la Feza, unul dintre cele cinci mari orașe marocane, a fost anunțat că a primit telefon de la Paris tocmai când se pregătea să plece. De aceea, a transmis la vila lui Lopez din Ormoy mesajul să fie sunat de urgență la Meknes, pe unde urma să treacă. Seara când a venit acasă de la

serviciu, Lopez a vorbit direct cu generalul Ufkir. La ora două noaptea, deci la 30 octombrie, la vila Ormoy, telefonul a mai sunat o dată. Ministrul marocan de interne, generalul Ufkir anunța că va sosi la aeroportul Orly la ora 17.00. Antoine Lopez, agent secret al serviciului francez de spionaj, a mai primit încă un mesaj telefonic, tot din Maroc și anume de la șeful adjunct al securității statului, Ahmed Dlimi, care, la rândul său, îl anunța că va ateriza la Orly în jurul orei 17.00.

Sâmbătă, 30 octombrie, la Paris, a sosit mai întâi Ahmed Dlimi, urmat la scurt timp de generalul Ufkir. Maiorul Dlimi era un tip specific de marocan, pe când generalul Ufkir se pierdea ușor printre francezi. În afara lui Antoine Lopez, oaspeții au mai fost așteptați de comisarul marocan de poliție El Mahdi, vărul lui Ufkir și omul lui de încredere, care în formularele de la hotel menționa că e student.

În timp ce era transportat cu mașina de la aeroport în oraș, generalul Ufkir a aflat că Lopez se pregătea să plece în weekend cu toată familia. Deoarece se cunoșteau bine, Ufkir l-a rugat să-i lase cheile de la vila din Ormoy și Lopez i-a satisfăcut dorința, sperând că în felul acesta poate se va remarca în fața generalului. Apoi și-a făcut geamantanul și a plecat cu familia la Bellegard, în departamentul Loire. Era bine dispus, fiindcă acțiunea se desfășurase conform planului.

Studentul în istorie Thami El Azemmuri știa foarte bine că Ben Barka trăiește în Franța ca emigrant, deoarece în Maroc fusese condamnat la moarte. Cu toate acestea, nu a fost conștient de la bun început de amploarea incidentului. Așa se explică de ce abia spre seară i-a comunicat fratelui lui Ben Barka, Abdelkadr, cele întâmplate cu o zi înainte.

Dar nici acesta nu s-a dus imediat la poliție. Abdelkadr Ben Barka știa că însuși regele Marocului încerca din motive tactice să intre în legătură cu opoziția din emigrație și că aceste tratative se desfășurau în cel mai mare secret. Din această cauză, autoritățile și opinia publică au aflat abia luni că Ben Barka a fost răpit în plină zi, în centrul Parisului. Miercuri, 3 noiembrie 1965, președintele Republicii Franceze, generalul Charles de Gaulle, a primit o telegramă de la mama lui Ben Barka care îl ruga să intervină pentru salvarea fiului ei.

De ce mama lui Ben Barka i-a trimis o telegramă tocmai președintelui Franței? Deoarece Mahdi Ben Barka locuia la Paris

cu acordul tacit al oficialităților franceze, inclusiv al poliției. Dar în loc să-l apere, poliția a contribuit la răpirea lui. Se pune acum întrebarea, dacă poliția a acționat astfel în mod premeditat sau în mod inconștient? Știau, oare, comisarul Souchon și asistentul lui, Voitot, despre ce este vorba? Desigur, că nu. Ei nu au primit decât un singur ordin de la agentul secret Lopez, care la rândul său i-a asigurat că totul este în perfectă regulă.

Scandalul provocat de dispariția lui Ben Barka l-a deranjat pe președintele De Gaulle, care primise telegrama de la mama acestuia cu câteva ore înainte de a-și anunța o nouă candidatură la postul de președinte.

În „Cartea albă” publicată de guvernul marocan, care cuprinde și un capitol despre răpirea lui Ben Barka, se menționează că liderul opoziției marocane a organizat împreună cu reprezentanții guvernului francez un puci pentru răsturnarea dictaturii absolutiste a lui Hassan care încerca să iasă tot mai mult din sfera de influență franceză și să intre în sfera de interes a SUA.

Franța avea mai multe motive ca să dorească ca aceste tratative să se desfășoare în cel mai mare secret. Pe de o parte, era vorba despre scăderea influenței franceze în Maroc, țară pe care francezii au revendicat-o de când lumea, iar pe de altă parte, conform „Cărții albe” marocane, se afla în joc chiar prestigiul președintelui Franței, care, din principiu, era pentru reducerea influenței americanilor asupra politicii europene.

Conform afirmațiilor oficialităților marocane, serviciul secret francez intenționa să simuleze răpirea lui Ben Barka, în așa fel încât să creeze impresia că liderul opoziției marocane a fost răpit de înșiși conaționalii lui. În culise trebuia să se inducă ideea că o influență mare a exercitat ministrul de interne, generalul Ufkir. În plus, răpirea trebuia să aibă loc exact în perioada când acesta din urmă se pregătea să facă o vizită oficială la Paris. Se avea în vedere izbucnirea unui scandal, când poliția ar fi căutat ascunzătoarea răpitorului liderului opoziției marocane și l-ar fi eliberat. Imediat Ben Barka ar fi organizat o conferință de presă și o campanie de propagandă politică ce ar fi zdruncinat din temelii monarhia lui Hassan, creându-se astfel toate premisele pentru ca Marocul să fie decretat republică, iar Ben Barka să fie ales președintele ei, un președinte care ar fi fost întotdeauna dispus să colaboreze cu Franța.

Persoanele inițiate nu au crezut nici un cuvânt din aceste declarații, iar opinia publică mondială, care urmărea evoluția zilnică a

incidentului, a ajuns la aceleași concluzii cu cele vehiculate pe străzile din Marrakes, Rabat, Casablanca sau Feza. Mahdi Ben Barka era singurul politician marocan care se bucura de un credit atât de mare în fața opiniei publice, încât putea clătina tronul lui Hassan. Din această cauză, regele, împreună cu ministrul de interne, au pus la cale o acțiune în interesul lor comun și, bineînțeles, că au găsit și agenți secreți buni.

Directorul agenției companiei aeriene Air France de pe aeroportul Orly, Antoine Lopez, lucrase cândva ca inspector al liniilor aeriene la Tanger. Poate că pe vremea aceea încă nu colaborase cu serviciul de criminalistică, dar cert este că fusese colaborator al serviciului secret francez, după cum a mărturisit chiar el însuși. De la acest serviciu el a aflat că de pe aeroportul din Tanger tocmai a decolat avionul la bordul căruia se aflau Ben Barka și colaboratorii lui.

Cine a fost de fapt acest Mahdi Ben Barka, care a suscitât atâtea intrigi pe plan internațional, iar răpirea lui a provocat un adevărat scandal care a ajuns până în biroul președintelui Franței?

Numele lui era simbolic. În limba arabă El Mahdi înseamnă solul Domnului, adică Mântuitorul. Dar Ben Barka nu semăna deloc cu un sfânt în concepția europeană a cuvântului, ci, dimpotrivă, era un tip energic, puternic și dur, care știa ce vroia. Se născuse în familia unui mic greșier și de aceea a avut acces mai degrabă la cultură, decât la bogăție. Încă din tinerețe a intrat în rândurile Partidului Popular Marocan și a militat pentru independența țării sale.

Și-a terminat studiile în 1944 și a fost unul dintre tinerii intelectuali care a semnat, alături de Abderrahim Buaibid și Abdelkebir Fassi, „Manifestul de independență” lansat de Ahmed Balafredj, fondatorul partidului Istiklal. În anii când mișcarea pentru independența Marocului fusese suprimată, iar sultanul Mohammed avea domiciliu forțat în propriul palat, Mahdi Ben Barka a fost singura persoană căreia mareșalul Juin nu i-a putut interzice accesul în palat. Profesorul Mahdi Ben Barka era profesorul de matematică al prințului moștenitor, Mulay Hassan, regele de mai târziu al Marocului.

În 1952 a fost deportat, dar nu a rămas în pustiul neospitalier foarte multă vreme. La 22 august 1955, în ziua când se sărbătorea al doilea an de la detronarea lui Mohammed, luptătorii marocani pentru eliberare, împreună cu liderii algerieni ai Frontului de

eliberare națională, au inițiat o ofensivă. În această luptă au căzut peste o mie de francezi. Franța a capitulat și Mohammed al 5-lea a fost readus pe tron, Marocul devenind un stat independent.

În pustiul neospitalier al Atlasului central se află satul Imilsil, înconjurat de culmi muntoase înalte de peste 3000 de metri. Iarna aici este un ger năpraznic, iar vara — o plictiseală cumplită. Așezarea seamănă cu o închisoare fără zăbrele, care în loc de sârmă ghimpată este înconjurată de zeci de kilometri de pusti. În acest sat, Ben Barka a trăit în emigrație. Și tot aici, în februarie 1954, a cunoscut un om interesant. Ofițerul marocan, înalt și slab, cu pielea albă, era prietenul deținuților. Curând discuțiile lor au devenit zilnice și temele cele mai dezbătute erau politica și viitorul Marocului. Acest ofițer marocan avea în spatele lui o carieră furtunoasă și călătorise mult. Serves în armata franceză, trăise un timp în Italia, făcuse parte dintr-un corp expediționar al armatei franceze în Vietnam și nu demult se întorsese din Indochina. Acum servea în armata marocană. Numele lui era Muhammad Ufkir. Mai târziu, a fost numit adjutant al noului rezident general în Maroc, respectiv al generalului francez Boyer de la Tour, sub comanda căruia servea cândva în Indochina. Prin urmare, Muhammad Ufkir era un colaboraționist.

A fost un colaboraționist inteligent, care a menținut legătura cu liderul opoziției, Ben Barka. După ce a înțeles că zilele sultanului Ben Arafă, numit de francezi, erau numărate, deoarece mișcarea de eliberare națională cuprinsese toate coloniile, iar francezii erau obligați să-și schimbe politica colonială, el a început să vorbească și mai deschis cu Ben Barka, iar în cele din urmă, i-a propus să colaboreze. În felul acesta, Muhammad Ufkir a început să furnizeze mișcării de rezistență marocane informații prețioase la care avea acces ca urmare a poziției lui sociale, dar și a prieteniei cu căpitanul francez Leroy.

După lovitura de stat din 1956, Marocul a fost declarat țară liberă, iar Mohammed al 5-lea a devenit rege. Mahdi Ben Barka era liber, iar căpitanul armatei marocane, adjutantul reprezentantului ocupanților a supraviețuit loviturii de stat cu obrazul curat. Mahdi Ben Barka a adus probe clare care dovedeau că Ufkir colaborase cu partizanii mișcării de eliberare, furnizându-le informații prețioase, ceea ce l-a ajutat pe „patriotul” Ufkir să ajungă direct în cabinetul militar al lui Mohammed al 5-lea și să aibă toate premisele de a face carieră.

Se cuvine însă să mai atragem atenția asupra unui aspect. Prietenul lui Ufkir, acel căpitan francez care se mutase în Franța unde a devenit colonelul Leroy poreclit și Finville, a fost, în același timp, ofițer al serviciului secret francez și a jucat un rol important în evenimentele de mai târziu.

La sfârșitul anului 1955, partidul burghez progresist Istiklal a convocat primul său congres, la care a fost lansată lozincă „Să dăm pământ țăranilor”. Ben Barka a devenit un lider influent și popular, iar regele Mohammed al 5-lea, la intervenția unor consilieri ai săi, l-a trecut pe un plan secund numindu-l președinte al Adunării naționale consultative. Dar Ben Barka nu s-a lăsat. Până la urmă a fost ales secretar al partidului Istiklal și a păstrat permanent legătura cu sindicatele, cu studenții și cu țăranii. Este de la sine înțeles că a început să manifeste tendințe de stânga, până s-a despărțit de partidul Istiklal, iar în anul 1959 a înființat Uniunea națională a forțelor populare (UNFP). Noul partid, care putea fi considerat un partid de avangardă, și-a câștigat repede alegători.

Speranțele Marocului de a deveni o țară democratică au avut însă o viață scurtă. Generalii au descoperit puciul din iulie, ceea ce a constituit un pretext pentru declanșarea unui atac împotriva forțelor progresiste. Mahdi Ben Barka a plecat în exil și a fost condamnat la moarte în contumacie. După moartea regelui Mohammed al 5-lea, în 1961, în împrejurări care nu au fost până acum elucidate, pe tron a urcat elevul lui Ben Barka, Mulay Hassan, care a primit numele de Hassan al 2-lea. Fostul profesor de matematică a criticat în public politica elevului său de altă dată, ceea ce bineînțeles i-a displicut regelui Hassan al 2-lea. Mahdi Ben Barka a fost condamnat la moarte în contumacie pentru a doua oară, ceea ce l-a făcut să devină conștient că nu mai trebuia să încerce să intre în Maroc.

În primele zile ale lui 1966, la Havana a avut loc o conferință la care reprezentanți din Asia, Africa și America Latină au discutat problemele cele mai actuale ale mișcării de eliberare națională. Mahdi Ben Barka a fost unul dintre principalii inițiatori ai acestui important for politic la care nu a mai putut să participe.

Să revenim însă la luna aprilie 1965, când situația din Maroc s-a agravat. Regele Hassan al 2-lea se hotărâse să conducă țara în forță și, cu toate acestea sau poate tocmai de aceea, s-a izolat din punct de vedere politic. Ca să-și mențină autoritatea el a trebuit să se sprijine pe armată, să abroge Constituția și să dizolve parla-

mentul. Majoritatea liderilor opoziției au boicotat însă politica regelui și nu l-au simpatizat nici pe ministrul de interne. Hassan al 2-lea, care nu era nici pe departe un diletant politic, și-a dat seama că e mult mai simplu să întindă o mână opoziției, decât să o amenințe cu represalii. De aceea, a pus la punct un plan de grațiere a lui Ben Barka, liderul mișcării populare și l-a prezentat consilierilor săi politici fără să-l consulte însă pe ministrul de interne, Ufkir. A fost o simplă întâmplare sau, pur și simplu, un act premeditat?

Oamenii generalului Ufkir se aflau peste tot, iar la palatul regal din Rabat până și pereții au urechi. Ministrul de interne era de acord cu politica regelui și a încercat să-l convingă să nu se alieze cu trădătorul. Regele Hassan știa că Ben Barka este un adversar înverșunat al lui Ufkir și poate tocmai de aceea a neglijat sfaturile lui. Acesta a fost și motivul pentru care generalul Ufkir s-a hotărât să acționeze pe cont propriu, mai ales după ce, în aprilie, regele Hassan revocase cele două sentințe de condamnare la moarte pronunțate împotriva lui Ben Barka. Omul de încredere al regelui și agentul secret al lui Ufkir i-au raportat acestuia că regele Marocului s-ar fi exprimat astfel despre conducătorul mișcării de eliberare națională: „Nu pot să uit că Ben Barka a fost profesorul meu de matematică, cel care m-a educat în spirit patriotic”. Dar nici aceasta nu a fost ultima picătură care a umplut paharul. Regele Hassan al 2-lea i-a dat ordin ambasadorului Marocului la Paris, Mulay Alim, să ia legătura cu Ben Barka, să-i explice care e situația și să încerce să afle ce părere are. Cei doi s-au întâlnit la Frankfurt, în apartamentul fratelui lui Ben Barka, Abdelkadr, în mai 1965. Ufkir a aflat însă despre această întâlnire.

Și în zilele noastre, orașul Buodenib constituie o oază de verdeță la marginea deșertului. În 1924, când Muhammad Ufkir s-a născut aici, într-o veche familie marocană, în sat nu exista nici măcar un singur drum asfaltat. Tatăl lui Muhammad, un latifundiar local era un înfocat naționalist. Cu toate acestea, și-a trimis fiul să învețe la școala militară franceză din Meknes. Tânărul nu și-a decepționat tatăl. A absolvit școala cu diplomă de merit și la 18 ani s-a întors acasă cu gradul de locotent-major.

Cel care pe atunci avea o asemenea pregătire militară, putea face carieră. Drumul parcurs de Ufkir pentru a ajunge general a fost deja evocat. Dar pentru ca portretul lui să fie complet, mai trebuie menționat războiul din Vietnam, unde s-a „distins” ca un mercenar dur și necruțător.

După ce din colaboraționist francez a ajuns consilierul regelui, Muhammad Ufkir a dovedit, în câteva rânduri, că poate fi și un călău lipsit de scrupule. După izbucnirea răscoalei triburilor kabililor în ținutul Rifa, în 1958, el a fost unul dintre cei care au contribuit la înăbușirea ei în sânge.

După această faptă „eroică”, Ufkir s-a dedicat organizării serviciului secret, alegându-și în acest sens profesori buni. Unul dintre ei a fost un vechi colaborator al gestapoului nazist, iar altul un ofițer de poliție francez. Muhammad Ufkir a devenit șef al serviciului secret și, în această calitate, i-a mobilizat pe toți agenții lui secreți să lupte împotriva Uniunii naționale a forțelor populare, condusă de Ben Barka. Ben Barka a fost desemnat inamicul public numărul 1 tocmai de către magnații feudali, cei cu care colaborase șeful serviciului secret, Ufkir.

Poate că cea mai mârșavă faptă a lui Ufkir înainte de cazul Mahdi Ben Barka a constituit-o intervenția de la Casablanca din 1964. În timpul dictaturii politice instaurată de regele Hassan al 2-lea fusese îngrădit dreptul de a studia la institutele de învățământ superior. Studenții din Casablanca au ieșit în stradă și au demonstrat împotriva acestei măsuri samavolnice. Generalul Ufkir s-a urcat într-un helicopter militar și a ordonat pilotului să survoleze străzile pe care demonstrau studenții. Apoi s-a așezat în spatele mitralierei de la bordul aparatului și a tras în tinerii lipsiți de apărare. Pe străzi au rămas aproape 100 de cadavre. În urma acestei acțiuni, generalul Ufkir nu a fost însă tradus în fața instanței ca ucigaș, ci, dimpotrivă, a fost numit ministru de interne.

Ministrul de interne marocan avea, desigur, în mâinile sale toate atuurile în lupta împotriva politicianului Ben Barka, dar era un intrigant mult prea iscusit și cu o poziție socială mult prea înaltă ca să-și mânjească mâinile. De aceea, în iulie 1965, la ambasada Marocului din Paris a apărut un nou diplomat pe nume Larbi Stuki. În realitate se numea Naimi Mulud, avea 28 de ani, era ofițer de poliție și agent al serviciului secret marocan și plecase în străinătate ca să organizeze un comando care să pregătească răpirea lui Ben Barka. Deocamdată se părea că Ufkir plănuia să-l aducă pe adversarul său pe teritoriul Marocului, unde în calitatea lui de ministru de interne, ar fi avut anumite posibilități, în ciuda amnistiei decretată de rege.

Stuki era un tânăr inteligent și bun cunoscător al lumii interlope pariziene. Primul lui colaborator a devenit specialistul în proble-

mele Maghrebului, Philippe Bernier, care în același timp era un ziarist cu o faimă destul de dubioasă. Așa, de pildă, avea la activul său o urmărire penală de care fusese eliberat pe „cauțiune” din cauză că era „diplomat”. Stuki cunoștea toate aceste amănunte și poate tocmai de aceea a apelat la sprijinul lui. Pe deasupra, mai știa că monsieur Bernier era întotdeauna lefter și că dorința lui cea mai mare era să câștige mult și ușor.

Nici astăzi nu există dovezi care să probeze dacă emisarul Stuki s-a întâlnit la Paris cu reprezentantul serviciului secret francez, SDECE, sau a DST (*Direction de la Surveillance du Territoire*), o organizație de contraspionaj foarte puternică în cadrul serviciului de securitate. Conform declarației colonelului de contraspionaj Leroy, poreclit Finville, care a depus mărturie mai târziu în fața judecătorului Zolliger, la 8 octombrie 1965 a avut loc o consfătuire foarte importantă. Colonelul Leroy-Finville a ajuns la centrala serviciului secret francez de pe bulevardul Mortier nu departe de Porte Lilas și l-a vizitat pe generalul Paul Jacquier, directorul acestui serviciu, în biroul lui de la primul etaj. Deoarece era vorba despre o anumită coordonare cu celelalte servicii secrete de informații, la întâlnire a fost prezent și colonelul Mareuil, care se ocupa de resortul respectiv. În urma acestei consfătuiri s-a luat hotărârea să nu se lase mână liberă agentului secret Stuki, ci, dimpotrivă, să se colaboreze cu el.

Această hotărâre este dovedită de următoarele împrejurări: pe vremea aceea, Ben Barka locuia la Geneva. În mai aici sosise ziaristul Philippe Bernier, care primise biletul de avion de la Stuki, după cum s-a dovedit mai târziu. Ziaristul l-a vizitat pe Ben Barka și i-a făcut o propunere ispititoare. Un grup de artiști parizieni lucrau la un film despre lupta anticolonială africană, film care urma să se numească *Basta*. Ziaristul i-a propus lui Ben Barka să colaboreze cu George Figon, autorul scenariului, în calitate de consultant politic. Dacă Ben Barka era de acord, puteau să se întâlnească toți trei la Paris, pentru a pune la punct un plan organizatoric. Ben Barka a fost încântat de ofertă și în general de perspectiva acestei colaborări.

În timp ce Bernier discuta cu Ben Barka la Geneva, în orașul de pe malul lacului Leman a apărut și agentul secret marocan Stuki. El nu s-a întâlnit cu Ben Barka, ci cu un francez care sosise la Geneva cu zborul Air France. Acesta era cunoscutul spion și colaborator al serviciului secret francez, Antoine Lope. În ambianța plăcută și

liniștitoare a unui hotel de pe Quai du Mont Blanc din Geneva, cei doi au pus la punct detaliile răpirii. Agentul Lopez trebuia să se ocupe singur de toate acestea, deoarece avea o mare experiență în domeniu. Imediat după ce s-a întors la Paris, el l-a sunat pe Souchon care era un bun prieten al lui și comisar de poliție al serviciului Sûreté. Cei doi s-au întâlnit în biroul lui Lopez, de pe aeroportul Orly. Noul individ care apăruse pe scenă se numea Georges Figon. Era un bărbat de vârstă medie și cu o înfățișare foarte sobră. Deși provenea dintr-o familie onorabilă, avea la activul său un trecut bogat de gangster, fiind cunoscut în lumea interlopă sub numele de „Eu, Trăgătorul“. În copilărie suferise mai multe depresii nervoase, iar în tinerețe fusese internat 3 ani într-o clinică de psihiatrie. În 1955 a fost tradus în fața instanței sub acuzația de crimă și condamnat la muncă silnică pe o perioadă de 20 de ani. A ispășit însă numai 6 ani, după care a fost eliberat condiționat, din cauza comportamentului bun. În cazul răpirii lui Ben Barka, Georges Figon este un personaj contradictoriu, după cum și toată viața lui este destul de bizară. Pe de o parte, Figon a fost un gangster care nu s-a ferit să comită crime, fiind membru al unităților paramilitare numite de francezi Les Barbouzes. Pe de altă parte însă, el a fost un literat sau cel puțin a încercat să fie prin cele câteva romane gen comicsuri pe care le-a scris. A apărut de două ori la televiziune și a scris scenariul unui film intitulat *Omul din umbră*. Pe lângă aceasta, era un cunoscut contrabandist de valută din Algeria în Elveția și editorul unei reviste pentru protecția animalelor. Acum urma să devină producător de film și imediat a înțeles câte milioane de franci vechi îi va aduce nu atât filmul despre lupta anticolonialistă din Africa, cât mai ales pregătirea răpirii lui Ben Barka.

Dacă analizăm activitatea lui Figon înainte de răpire, sprijinindu-ne pe unele date care ne ajută să reconstituim evenimentele premergătoare răpirii, apare o contradicție. Pe de o parte, se manifestă tendința de a-l aduce pe Ben Barka în Maroc, urmând ca încheierea socotelilor cu el să se producă acasă, iar pe de altă parte, iese în evidență cealaltă alternativă, respectiv tendința de a scăpa de el cu orice preț, chiar și prin organizarea unui atentat împotriva lui.

Politicianul marocan trecuse deja prin câteva experiențe similare neplăcute. De mai multe ori, fusese ținta unor atentate nereușite și recent numai prezența lui de spirit îl ajutase să scape de o răpire pusă la cale la Geneva de membrii marocani ai serviciului secret al lui Ufkir, îmbrăcați în haine civile.

Altă dată, cu ani în urmă, în timp ce depășea o mașină a poliției, care rula pe șoseaua ce duce spre Casablanca, șoferul acesteia l-a obligat să iasă de pe șosea. Mașina s-a răsturnat, dar Ben Barka a scăpat nevătămat și a reușit chiar să-l vadă pe ucigașul din mașina poliției care a luat-o imediat în sens opus. Ben Barka a făcut semn cu mâna felahilor care lucrau pe câmpul din apropiere, le-a spus cum îl cheamă și că a fost victima unui atentat nereușit. Oamenii au ridicat lopețile și s-au grăbit să-i dea primul ajutor. Ben Barka a fost transportat la spital, unde a rămas în tratament câteva săptămâni deoarece suferise leziuni ale coloanei vertebrale.

La Alger a reușit să scape de un alt atentat, numai fiindcă autorul atentatului l-a confundat cu o altă persoană, iar la Tunis a fost ajutat de un concurs fericit de împrejurări. Aceeași situație s-a repetat și la Cairo.

Desigur că generalul Ufkir nu putea să aștepte la nesfârșit până îl va elimina pe adversarul său de pe arena politică și de aceea agenții săi au primit ordin să se grăbească. La indicația agentului secret francez Lopez, la 1 septembrie Georges Figon și ziaristul Bernier au zburat la Cairo pentru a relua, chipurile, discuțiile cu Ben Barka în legătură cu proiectatul scenariu al filmului. Se aflau deja pe aeroportul Orly, când Bernier a constatat că are pașaportul expirat. În urma intervenției prietenului său, Lopez, directorul reprezentanței Air France de pe aeroport, poliția i-a prelungit pe loc valabilitatea pașaportului, astfel încât amândoi s-au imbarcat la timp în avionul care zbura spre Cairo.

De la bun început, urmărirea lui Ben Barka a fost presărată cu obstacole, dar acestea nu au constituit o piedică. S-au întâlnit la cel mai bun hotel din Cairo, pe malul Nilului. Numai că Ben Barka era cu ochii în patru, fiindcă cu o zi înainte poliția egipteană îi atrăsese atenția că pe aeroportul Heliopolis a sosit un individ dubios pe nume Stuki, având cetățenie de stat marocană. Egiptenii l-au ajutat pe Ben Barka să-și mute familia de la hotel într-un apartament. Apoi, el singur s-a întâlnit cu negociatorii în holul hotelului Hilton Nile unde aceștia se cazaseră, dar nici Figon, nici Bernier nu au reușit să amplaseze în camera lui Ben Barka valijoara cu bombă cu explozie întârziată. Când s-au întâlnit cu patronul lor, Stuki, la lumina lunii, pe malul Nilului, sub turnul de pază, nu le-a mai rămas altceva de făcut decât să arunce valijoara cu mașina infernală în apele tulburi ale fluviului.

Generalul Ufkir era furios din cauza norocului care îl ajuta de fiecare dată pe Ben Barka. Ministrul marocan de interne știa foarte bine că nu-și poate măsura forțele cu adversarul său. Ben Barka era o personalitate puternică ce se bucura de sprijinul opiniei publice și care avea toate șansele să realizeze o lovitură de stat în Maroc și să devină prim-ministru și omul numărul 1 din această țară. În această situație s-ar fi străduit cu siguranță să dea țării ceea ce promisese — un sistem democratic, reforma învățământului, răspândirea culturii la sate, modernizarea agriculturii, industrializarea zonelor sărace, libertate, cultură și egalitate în drepturi între populația migratoare și bogătași. Generalul Ufkir știa foarte bine toate acestea și încerca din toate puterile să-l elimine.

Pe scenă au apărut și alte personaje. Una dintre ele a fost gangsterul internațional Boucheseiche, proprietarul a două hoteluri și a mai multor localuri de faimă îndoienică în Maroc. Visul lui cel mare era să deschidă la Casablanca un bordel uriaș și modern unde să fie respectate toate regulile de igienă și care să fie condus cu măiestria proxeneților arabi și cu eleganța discretă a cluburilor londoneze. Generalul Ufkir i-a promis că-i va da o autorizație în acest sens. O altă figură a fost avocatul și deputatul Pierre Lemarchand, care trebuia să apară la Geneva cu totul întâmplător în timpul răpirii. Ufkir l-a mai trimis pe scena acțiunii și pe comisarul El Gholi El Mahdi, un alt om de încredere al lui. Acesta trebuia să se dea la Paris drept student, dar de fapt se pare că era o rudă a lui Ufkir, dacă nu chiar fiul lui adoptiv. Și deoarece actorii acestei piese erau de fapt gangsteri și membri ai lumii interlope pariziene, ei au mai apelat și la ajutorul confracților lor, respectiv al criminalilor de profesie: Dubail, poreclit Petricek, Le Ny, zis André sau Le grand Dédé și Monsieur Jean, pe numele său adevărat, Palissé. Dirijorul acestui ansamblu era Antoine Lopez, una și aceeași persoană cu informatorul colonelului Leroy, cunoscut sub numele de Don Pedro.

După ce s-a întors de la Cairo la Geneva, Ben Barka a observat că este urmărit. Generalul Ufkir solicitase colaborarea serviciului secret francez și este foarte probabil că SDECE i-a satisfăcut cererea, trimițându-și agenții secreți pe urmele lui Ben Barka. Generalul Ufkir dorea însă să fie sigur de dispariția incomodului politician, drept care, la sfârșitul lui 1964, l-a rugat pe ambasadorul Statelor Unite la Rabat, Henry J. Task, să transmită șefilor lui că solicită sprijinul CIA în acțiunea de urmărire a lui Ben Barka.

Dar nici acum generalul Ufkir nu s-a arătat liniștit. Pentru orice siguranță a mai luat legătura cu șeful serviciului secret israelian Mossad, generalul Meir Amit, pe care l-a rugat să trimită la Geneva un comando de elită pentru a-l lichida pe Ben Barka. Pe vremea aceea, serviciul de informații al generalului Ufkir întreținea relații bune de colaborare cu Mossadul, iar la Rabat și Casablanca acționau chiar instructori de la Tel Aviv, care îi ajutau pe confracții lor marocani să-și făurească un serviciu secret propriu. Consilierii israelieni îi antrenau pe agenții secreți marocani și livrau arme Marocului.

Răspunzând acestei solicitări, șeful Mossadului, Meir Amit, a trimis la Geneva câțiva agenți secreți. După ce l-au urmărit un timp pe Ben Barka, ei au constatat că de fapt aceeași persoană era urmărită și de agenții marocani și de agenții francezi. Au raportat acest lucru la Tel Aviv și au fost imediat rechemati. Generalul Ufkir nu vroia însă să renunțe prea ușor și l-a rugat pe colegul său, Amit, să-i procure o otravă foarte eficientă pentru a înlătura în mod discret un politician, al cărui nume nu a vrut să-l dezvăluie. Conducerea Mossadului a refuzat să-l ajute.

Prin urmare, Ben Barka se plimba pe străzile Genevei urmărit de un cârd de agenți secreți. Apoi Lopez a fost informat că Ben Barka se pregătește să sosească la Paris, la 29 octombrie. I-a anunțat, la rândul său, pe cei doi polițiști Voitot și Souchon și le-a ordonat să fie pregătiți pentru orice intervenție. Comisarul Souchon nu era deloc un novice, ci, dimpotrivă, lucra de 20 de ani în poliție. De aceea, nu s-a mulțumit cu cele aflate, respectiv că trebuie să-l aducă la o întâlnire pe un anume marocan, ci a solicitat, mai întâi, anumite garanții. Și în clipa aceea a auzit de la Lopez celebra frază care i-a incitat curiozitatea: „Foccart știe despre asta“. Era ca o lovitură de baghetă magică și dintr-odată situația a devenit clară.

Cu Jacques Foccart, eminența cenușie a palatului Elysée, ne-am mai întâlnit în cazul uciderii politicianului progresist camerunez, doctorul Moumie. Se știe că scena de acțiune al lui Moumie era regiunea Africii de nord. De aceea este foarte probabil că acest personaj s-a aflat și în culisele răpirii lui Ben Barka. Poate pentru ca Souchon să nu pună la îndoială veridicitatea afirmațiilor lui Lopez, un anume Aubert, de la cabinetul ministrului francez de interne Frey, a sunat în dimineața aceleiași zile la comisariatul de poliție și l-a întrebat pe comisar dacă „va veni la întâlnirea planificată“. În timpul anchetei de mai târziu, întrebat dacă a dat

telefon, Aubert a negat, declarând că probabil numele lui fusese folosit de o terță persoană.

Răpirea lui Mahdi Ben Barka s-a produs în plină zi. Polița a declanșat imediat urmărirea: Antoine Lopez, marocanul El Mahdi și cei doi polițiști, Souchon și Voitot, au ajuns în spatele grătilor. De asemenea, au fost emise mandate de arestare împotriva lui Boucheseiche, Dubail și a altor gangsteri. Aceștia se aflau însă de multă vreme la adăpost în străinătate.

Președintele Charles de Gaulle se afla în plină campanie pre-electorală, iar incidentul ar fi complicat situația. Președintele care a fost informat despre răpire de ministrul de interne, Frey, și de consilierul Foccart, a ordonat imediat anchetarea incidentului. În același timp, i-a trimis o scrisoare mamei lui Ben Barka, asigurându-o că va face tot ce îi va sta în putință pentru ca dreptatea să învingă. În Maroc a fost trimis un înalt funcționar guvernamental, însărcinat cu o misiune specială pe lângă regele Hassan al 2-lea al Marocului.

Între timp, unii făptași se aflau în spatele grătilor, alții fugiseră în străinătate. Unul singur constituia o excepție: Georges Figon. Umbla pe străzile din Paris, frecventa Café des deux Magots și continua să se întâlnească cu iubita lui, actrița la Théâtre Edouard VII, Anne-Marie Coffinet. Prin urmare, era suficient ca fermecătoarea domnișoară să fie urmărită pentru a ajunge, mai devreme sau mai târziu, pe urma căutatului Figon.

Este interesant că Anne-Marie Coffinet a început să fie urmărită nu de poliția pariziană, ci de un reporter al săptămânalului „L'Express”. Acesta i-a garantat gangsterului care se ascundea o discreție absolută și a înregistrat pe bandă de magnetofon toată depoziția lui. Publicarea textului a avut efectul unei adevărate bombe și a determinat chemarea ambasadorului francez din Maroc. Serviciile secrete franceze au fost reorganizate și guvernul francez a solicitat emiterea unui mandat internațional de arestare împotriva ministrului marocan de interne, generalul Muhammad Ufkir. Devenise foarte clar că Mahdi Ben Barka nu fusese numai răpit, ci și omorât, și mai mult decât probabil, ucigașul lui era tocmai generalul Ufkir. Incidentul l-a tulburat în asemenea măsură pe președintele Franței, Charles de Gaulle, încât acesta a numit un nou director în fruntea serviciului francez de spionaj — generalul de divizie Eugen Guibaud.

Avionul în care zbura ministrul marocan de interne, generalul Ufkir, a aterizat pe aeroportul parizian Orly în ziua de sâmbătă, 30

octombrie 1965, în jurul orei 17. Pe vremea aceea, Mahdi Ben Barka era închis în casa gangsterului Boucheseiche și mai trăia încă. Gangsterul Dubail, care, în timp ce Ben Barka dormea, vorbise la telefon cu Rabatul, l-a asigurat pe ostatic că totul este în perfectă ordine, dar că din motive de ultimă oră, întâlnirea planificată se amână cu o zi.

Sâmbătă, o dată cu sosirea reprezentantului securității de stat marocane, maiorul Ahmed Dlimi, care era însoțit de un anume Achachi, gangsterii au început să discute despre soarta ostaticului. După felul cum a reacționat, Dlimi trebuie să fi fost un ucigaș de profesie. El a declarat în fața martorilor, cu mult sânge rece, că Ben Barka va fi lichidat și cadavrul lui îngropat într-o pădure. Dar înainte de a se trece la fapte, trebuiau cântărite consecințele și eventualele riscuri. De aceea, ca măsură de prevedere, s-au hotărât să-l coopteze în această acțiune și pe Antoine Lopez, care era agent secret francez și nu ar fi fost lăsat să se înece dacă i s-ar fi întâmplat ceva.

O parte din depoziția lui Figon este confuză și neverosimilă. Așa, de pildă, el a declarat că un gangster a pus un somnifer în paharul lui Ben Barka, a așteptat puțin și apoi s-a apropiat de victimă. Ben Barka nu a băut apa care conținea Phenergan și a azvârlit cartea pe care o citea. Până la urmă s-au luat la bătaie și în fața superiorității numerice a cedat. L-au legat și l-au așezat pe un scaun.

În clipa aceea, în pragul ușii a apărut un bărbat cu ochelari fumurii și cu o pălărie cu boruri largi. Era generalul Muhammad Ufkir. L-a urmărit o clipă atent pe ostatic, apoi, chipurile, a scos o sabie încrustată cu pietre prețioase și cu lovitura profesionistă a călăilor orientali i-a tăiat pielea de pe gât și piept. Ben Barka a încetat să mai opună rezistență.

I-au pus un căluș în gură, l-au înfășurat într-o pătură și l-au cărat într-o mașină. Ulterior, martorii au declarat că în noaptea dinspre sâmbăta spre duminica zilei de 31 octombrie, în jurul orei 2.20, în fața vilei directorului agenției Air France a apărut o limuzină neagră cu număr diplomatic și câțiva bărbați au cărat înăuntru un colet mare și greu.

În beciul vilei din Ormoy, Ben Barka a fost legat de conducta cazanului de încălzire centrală și torturat până când a murit.

Epilogul tragediei este tipic. Generalul Ufkir a promis gangsterilor care îl răpiseră pe Ben Barka 100 de milioane de franci vechi,

dar după ce totul s-a terminat, le-a spus că trebuia să părăsească Marocul în mare grabă și nu a avut timp să ridice banii de la bancă. Prin urmare, gangsterii trebuiau să mai aștepte până vor primi banii. Și pentru a întrerupe liniștea de mormânt care se așternuse, el a mai declarat patetic că „Ben Barka nu a fost numai dușmanul lui, ci al întregii Franțe și al omenirii în general“.

Cadavrul lui Ben Barka nu a fost găsit, chiar dacă în presa franceză și în cea internațională a apărut știrea că în beciul vilei lui Lopez poliția a găsit cadavrul unui necunoscut.

Ramadanul arab este poate cea mai lungă sărbătoare din lume. Ea durează mai mult de o lună. După apusul soarelui, posturile din timpul zilei sunt înlocuite de chefuri și distracții care durează toată noaptea. Se lucrează numai atât cât este strict necesar. De aceea, a fost un fapt cu totul ieșit din comun convocarea de către regele Hassan al 2-lea al Marocului, la 19 ianuarie 1966, în toiul ramadanului, a unei ședințe operative de cabinet. Motivul întrunirii îl constituia prezentarea de către șeful cabinetului regal a comunicatului francez în legătură cu incidentul Ben Barka. Printre miniștrii care au respins orice suspiciune privind un eventual amestec al Marocului în această răpire s-a numărat și ministrul de interne, generalul Ufkir.

Știind că are nevoie de un alibi, generalul a declarat că în perioada respectivă s-a aflat în Europa, departe de țara sa. În realitate, trecuse numai prin Paris, iar în timpul transbordării dintr-un avion în altul zăbovise un timp oarecare pe Orly. Apoi zburase la Geneva unde îi vizitase pe cei doi copii ai săi care erau studenți în Elveția.

Ministrul de interne ținea bine în mână nu numai poliția, dar și serviciul secret marocan. Prin urmare, putea să declare tot ce dorea. Interesantă a fost însă reacția regelui Hassan al 2-lea, care abia atunci și-a dat seama cu cine are de-a face. Imediat a dat ordin ca toate viitoarele lui călătorii particulare, indiferent de locul de destinație să rămână secrete pentru toată lumea. Regele Hassan al 2-lea aflate cine era dușmanul lui.

În urma depozității sale, Georges Figon a devenit unicul martor. Deși, în mod cert, știa ce pericol îl paște, el s-a comportat într-un mod neobișnuit de naiv. De fapt, Figon era cunoscut ca un tip ciudat care cu orice prilej atrăgea atenția asupra sa.

După ce i s-au publicat relatările în „L'Express“, a început să umble cu ochelari fumurii și o pălărie trasă adânc pe frunte și s-a

mutat în casa cu numărul 14 de pe strada Renaudes unde a declarat că îl cheamă Lenormand. Între timp, continua să fie căutat de poliție. În seara zilei de 10 ianuarie 1966, doi polițiști l-au întrebat pe proprietarul casei dacă îl cunoaște pe un anume Figon. Administratorul le-a răspuns că acolo nu locuiește nimeni cu acest nume.

Poate nu aflase nimic despre vizita polițiștilor sau poate că nu i-a păsat de ea. Cert este că, imediat a doua zi, Figon s-a dus la repetiția generală a piesei „Lisistrata“, în care juca iubita lui, Coffinet. Nici acolo nu a fost recunoscut de nimeni.

Între timp poliția își continua cercetările, iar Figon începea să-și piardă răbdarea. Disperat, l-a sunat pe avocatul său, Lemarchand și i-a cerut un sfat. Dar prietenul acestui avocat, comisarul Caille, șeful secției pentru probleme politice din cadrul poliției pariziene era tocmai cel care conducea urmărirea lui Figon.

În ziua de 17 ianuarie, după ora 20.00, comisarul Caille a fost anunțat la telefon că poliția a descoperit ascunzătoarea lui Figon. Comisarul a predat cazul brigăzii criminalistice și nu după multă vreme locuința lui Figon de pe strada Renaudes a fost înconjurată. Tocmai în clipa când polițiștii îi cereau administratorului să le deschidă ușa, s-a auzit de la etaj o împușcătură. Polițiștii au luat-o la fugă spre primul etaj. Cadavrul lui Figon era întins pe pardoseala din baie. Lângă trupul lui neînsuflit se afla pistolul. Medicul legist a constatat moartea. În cameră, polițiștii au găsit două geamantane pline, dar întreaga avere a lui Figon se afla într-un portofel. Era clar că se pregătea să plece. Din această cauză, comunicatul poliției potrivit căruia Georges Figon s-ar fi sinucis nu a părut foarte convingător. Dar ce au dovedit probele?

Figon a fost împușcat de un glonte tras dintr-un pistol cu amortizor. Nici un sinucigaș nu-și alege un pistol cu amortizor. Bineînțeles că pistolul găsit de polițiști lângă trupul lui neînsuflit era un pistol obișnuit de poliție și, deși Figon nu avea mânuși, laboratorul poliției nu a găsit nici un fel de amprente pe el. Pistolul fusese curățat cu cea mai mare grijă.

În fața instanței au compărut martorii. Prima a fost Coffinet, iubita lui Figon. După părerea ei, Figon nu avea de gând să părăsească această lume ci, dimpotrivă, urzea planuri precise pentru viitor. Se temea însă să nu fie închis sau îi era frică de răzbunarea complicilor săi, deoarece vorbise. În dimineața zilei când a murit, a stat de vorbă cu prietenul său, Christian Monory, proprietarul

cabaretului Sloop și de la local a comandat la telefon o camionetă care să-l ajute să se mute a doua zi. A rămas la bar de dimineață până la nouă seara. Era plin de elan, toată ziua își aranjase la telefon afacerile și în toată comportarea lui nu se văzuse nici un pic de proastă dispoziție, așa cum o au sinucigașii.

Orice om mai puțin inițiat putea să-și dea seama că Figon a trebuit să moară fiindcă vorbise și a murit ca să nu mai poată vorbi. A apărut chiar ipoteza că ar fi fost ucis de unul dintre cei care aveau legături foarte strânse cu serviciul secret francez sau cu Sûreté. Comisarul Caille de la poliția criminalistică pariziană fusese închis și se afla de câteva zile în arest preventiv. Oare să fi fost bănuț deuciderea lui Georges Figon? Nimeni nu a aflat nimic despre conținutul depozițiilor. Un lucru era însă sigur și anume că unitatea de atac a poliției, care intrase în locuința lui Figon, fusese condusă de comisarul Caille.

Răspunderea juridică pentru moartea lui Ben Barka a revenit autorităților franceze, dar bănuțelile privind autorul crimei au condus în altă direcție. Între Franța și Maroc s-a creat o situație de mare încordare politică. Vizita de stat a regelui Hassan al 2-lea al Marocului, planificată pentru 11 noiembrie a fost amânată, la fel și vizitele miniștrilor francezi în Maroc. Gangsterul Boucheseiche se ascundea undeva în Maroc, iar Franța cerea zadarnic extrădarea lui. În cele din urmă, au început să apară și speculații, conform cărora generalul de Gaulle i-ar fi recomandat regelui Hassan să-l concedieze pe ministrul lui de interne, Ufkir. Nimic din toate astea nu s-a întâmplat însă.

Nimeni dintre persoanele informate nu au așteptat ceva senzațional de la acest proces. Atunci când serviciile secrete sunt parteneri de joc, cărțile nu se arată pe masă nici în fața curții cu juri. Iar în cazul răpirii și uciderei lui Ben Barka, alături de centrala de spionaj franceză SDECE și de serviciul marocan de spionaj a mai apărut încă un jucător: centrala americană Central Intelligence Agency. După cum s-a arătat, iar evoluția ulterioară a evenimentelor avea să confirme, ministrul marocan de interne colaborase și cu această organizație de spionaj.

Președintele completului de judecată, Perez, a început procesul la Palatul de Justiție din Paris, în septembrie 1966. Pe banca acuzaților au luat loc Louis Souchon și colegul lui Roger Voitot, ziaristul de proastă reputație Philippe Bernier, ofițerul serviciului secret Marcel Leroy, poreclit Finville și informatorul a cel puțin

două, dacă nu chiar trei servicii secrete, Antoine Lopez. Au fost judecați în lipsă Muhammad Ufkir, ministrul de interne al Marocului și maiorul Ahmed Dlimi, șeful poliției secrete marocane.

Procesul s-a tergiversat la nesfârșit și s-a ținut într-o atmosferă neobișnuită. Fiecare din cei prezenți în sală era conștient că adevărul nu va ieși la lumină. Între timp, în culisele scenei politice se purta o altă luptă invizibilă. Indiferent de sentințele care urmau să fie rostite la proces, abia după mult timp avea să devină clar cine cu cine luptă. Pronunțarea sentinței nu a avut darul de a încheia incidentul Ben Barka.

În timpul dezbaterilor judiciare a ieșit la iveală că răpitorii lui Ben Barka acționaseră cu concursul, dacă nu chiar și din inițiativa unor membri necunoscuți până în prezent ai serviciului francez de spionaj SDECE. Patru agenți secreți francezi au fost condamnați la închisoare pe viață, iar alți doi au primit ani grei de închisoare. Aceasta a constituit partea oficială a procesului. Cea de-a doua parte a avut loc în culise. Câțiva conducători ai serviciului de spionaj francez SDECE au fost destituiți. Generalul De Gaulle a ordonat reorganizarea totală a acestui serviciu secret și aproape 40 de agenți au dispărut într-un mod misterios. De fapt, cazul nu a fost închis nici până în zilele noastre.

Regele Hassan al 2-lea al Marocului avea câteva palate somptuoase în care locuia pe rând. Două se aflau la Rabat. În ziua de sâmbătă 10 iulie 1971, când regele aniversa împlinirea vârstei de 42 de ani, la unul din palate au fost invitați aproape 12 000 de oaspeți. Printre ei se aflau reprezentanți diplomatici acreditați la Rabat, notabilitățile locale, prieteni și cunoscuți din întreaga lume.

Nu a fost organizată o recepție oficială, ci o întâlnire prietenească neconvențională. De aceea, la orele după amiezii, unii oaspeți făceau plajă, iar alții jucau, de pildă, golf. Alte grupuri stăteau la umbra palmierilor în uriașa grădină a palatului, iar mesele erau acoperite cu tot felul de delicatese. Ospătarii îmbrăcați în uniforme colorate serveau băuturi reci. Împușcăturile au răsunat la ora 17.45.

În fiecare sâmbătă și duminică orașele Casablanca și Rabat sunt pustii, toată lumea petrecându-și timpul liber pe țărmul mării. Unii locuitori au aflat vestea în drum spre casă, alții în timp ce se aflau la masă. Postul de radio marocan anunța la intervale scurte de timp: „Regele Hassan al 2-lea a murit. În numele poporului, armata a preluat puterea în țară. Regele a murit, trăiască republica“.

Nu s-a creat deloc panică, iar oamenii nu au năvălit pe străzi, ci au așteptat liniștiți să vadă ce se întâmplă. Apoi la radio au început să se facă auzite comunicatele agenției marocane *Maghreb Arabe Press*: „Regele a supraviețuit atentatului și este sănătos“.

Oamenii se întrebau ce s-a întâmplat, dar nu au reușit să afle mare lucru. Abia mult mai târziu a putut fi reconstituit firul evenimentelor în succesiunea în care acestea s-au produs. Când s-a auzit prima împușcătură, nici unul dintre oaspeți nu i-a dat o prea mare importanță. Mulți dintre ei au crezut că este vorba despre un foc de artificii, care trebuia să constituie una din numeroasele surprize ale acelei serii. Abia după ce unii dintre invitați au căzut la pământ, loviți de gloanțe de mitralieră, s-a creat o adevărată stare de panică. Ulterior, comunicatele oficiale au indicat cifra de 100 de morți și 130 de răniți. Imediat palatul a fost înconjurat de parașutiști. Aceștia au intrat în camerele palatului cu armele pregătite să tragă, au ocupat grădina și i-au somat pe oaspeți să-și păstreze calmul, anunțându-i că pot urca în camioane care îi vor transporta în oraș. Oaspeții au primit garanția că nimeni nu va păți nimic, ceea ce părea destul de neverosimil, deoarece existau deja câțiva zeci de morți.

Un grup de parașutiști l-au înconjurat pe regele Hassan. Monarhul, în vârstă de 42 de ani, și-a păstrat calmul. Simula că este deja resemnat cu destinul, dar ca fiecare osândit la moarte, și-a exprimat ultima dorință înainte de a muri; aceea de a-și lua rămas bun de la familie.

Răzvrățiții, surprinși, au fost de acord. Regele Hassan s-a îndreptat spre camerele unde locuia familia lui. În urma sa mergeau parașutiștii. Regele a dispărut după prima ușa. Apoi s-au auzit primele împușcături. S-a produs un schimb de focuri între insurgenți și garda palatului. Comandantul gărzii palatului, generalul Medhub a fost unul dintre primii căzuți. Ulterior, s-a spus despre el că ar fi fost inițiatorul revoltei. Morții sunt întotdeauna vinovați. Mai ales atunci când, imediat după acest schimb de focuri, regele Hassan l-a numit pe generalul Ufkir comandant suprem al armatei și poliției.

Generalul Ufkir, care s-a aflat probabil în spatele puciului, a știut să profite de pe urma atentatului nereușit. Imediat a trecut la măsuri de represalii. O comisie de anchetă, instituită din inițiativa și sub conducerea sa a stabilit că generalul Medhub a fost conducătorul rebeliunii, înconjurându-se, în acest scop, de 100 de

parașutiști și de 14 000 de membri ai academiei militare. Printre insurgenți se aflau 4 generali, 5 colonei și un locotenent-major. Anchetatorii nu au așteptat judecarea procesului și nu au încercat să simuleze joaca de-a justiția. Le-au smuls puciștilor petlițele și i-au așezat în fața detașamentului de execuție. Agenția de presă *Maghreb Arabe Press* a transmis un comunicat foarte elocvent pentru situația internă din Maroc, în care se spunea că opinia publică a primit vestea execuției cu satisfacție. Execuția a avut loc în prezența unităților reunite ale infanteriei, marinei și aviației. Mulți dintre soldații care au asistat la execuție s-au grăbit imediat după aceea să-i scuipe în obraz pe cei morți.

Ministrul de interne și-a manifestat din nou recunoștința în stilul său propriu. Dar regele Hassan nu putea fi mulțumit de acest rezultat. Reacția locuitorilor nu fusese prea caldă, ceea ce nu constituia o carte de vizită prea bună pentru suveran, care, în Maroc, este și cel mai înalt reprezentant al bisericii musulmane.

Regele Hassan a perceput ecoul rece al opiniei publice și a încercat să salveze ceea ce se mai putea salva. A rostit un discurs oficial împotriva corupției care pătrunsese în rândul guvernanților, a ordonat să fie reduse prețurile unor alimente de bază și a unor produse de larg consum, ca de pildă ale televizoarelor și bicicletelor. De asemenea, a inițiat un dialog politic cu partidele adunate în frontul național Kutla-al-Vataniya și a discutat cu partidul lui Ben Barka despre participarea lui la guvernare. Toate acestea erau însă numai gesturi lipsite de conținut și reprezentanții forțelor progresiste știau asta foarte bine. Un eveniment deosebit a avut loc în vara anului 1972. În ziua de 16 august, regele Hassan al 2-lea s-a întors la bordul avionului său special, un Boeing 727, dintr-o vizită particulară în Franța. Făcuse o escală la Barcelona, unde luase dejunul cu ministrul spaniol al afacerilor externe. În după amiaza când avionul său zbura spre Rabat, la circa 300 de km de capitală, alături de avionul regelui au apărut trei avioane de vânătoare cu reacție ale aviației marocane. Crezând că ele formează o escadrilă de onoare care a venit să-l întâmpine pe rege, pilotul-șef al avionului regal a încercat să intre în legătură radio cu unul din ele. Nu a primit nici un răspuns, ci, dimpotrivă, unul din avioane a deschis foc de mitralieră asupra Boeing-ului 727.

Gloanțele au pătruns în cabină, străpungând carcasa de aluminiu a aparatului și au rănit câțiva membri ai suitei regale. Regele Hassan a înțeles că se încearcă din nou un atentat asupra lui.

Cu multă prezență de spirit, s-a așezat în locul navigatorului și a început să vorbească la microfonul emițătorului cu vocea monotonă a transmisionistului profesionist.

„Regele a murit, opriți tirul. Nu mai trageți, regele Hassan este mort. Vom ateriza pe aeroportul Sale din Rabat, având la bord trupul neînsuflețit al regelui. Regele Hassan este mort, opriți tirul. Nu mai trageți.”

Trucul a reușit. Piloții avioanelor de vânătoare au crezut că au reușit să-l împuște pe rege de la prima salvă de mitralieră și au însoțit avionul regal până la aterizare. Dar aici s-a văzut foarte clar că aeroportul nu se afla în mâinile insurgenților. Traficul civil se desfășura normal, iar pe traseu așteptau pasagerii. Din clădirea aeroportului au ieșit o delegație oficială și membrii familiei regale, ca să-i ureze bun venit suveranului marocan.

Fără să stea prea mult pe gânduri, regele Hassan s-a hotărât imediat. A coborât din avion și a intrat repede în salonul oficial al aeroportului unde a comunicat succint fratelui și miniștrilor prezenți cele întâmplate. Apoi a ordonat ca armata să ocupe imediat ministerele, instituțiile publice și toate punctele de importanță strategică ale orașului. Între timp, deasupra aeroportului continuau să zboare cele trei avioane militare de vânătoare. Suveranul marocan a refuzat să plece la reședința sa în suită oficială, preferând o altă tactică.

Aeroportul Sale din Rabat se afla într-o câmpie acoperită cu nisip și cu multe tufișuri de eucalipti. În fața ieșirii din clădirea aeroportului, pe partea cealaltă a șoselei, se afla un mic parc, iar în spatele lui o pădure adâncă de câțiva zeci de metri. Șoseaua din fața aeroportului are două benzi care sunt despărțite de un răzor lat de 2 metri în care cresc portocali. Regele Hassan a ieșit repede din incinta aeroportului și însoțit de fratele său, prințul Mulaj Abdallah, împreună cu alți miniștri și apărut de garda regală civilă a dispărut în spatele copacilor. În clipa aceea, avioanele de vânătoare au deschis foc asupra aeroportului.

După atac, în salon și pe pista de beton a aeroportului au rămas mulți morți și răniți. Mașinile care făceau parte din escorta regală erau mistuite de flăcări. Între timp, piloții se pregăteau să atace din nou. Abia după 10 minute au renunțat și au zburat spre nord, în direcția bazei aeriene Kenitra.

Regele s-a urcat în mașina blindată a coloanei militare care s-a deplasat imediat de la Rabat și apărut de un detașament armat a

ajuns la palat. În jurul orei 18 în biroul lui Hassan a fost convocată o consfătuire secretă a cabinetului și a consilierilor regelui. În timp ce Hassan al 2-lea discuta împreună cu ei măsurile represive care trebuiau luate, palatul regal a fost survolat de un avion de vânătoare F 5 Northrop care a început să-l bombardeze. Trăgătorii antiaerieni amplasați în spatele zidurilor înalte ale palatului, dar și prin arborii exotici din grădină au deschis imediat focul. Dar între timp bombele loviseră câteva corpuri de clădiri ale palatului regal și ale reședinței prințului Mulaj Abdallah. Lupta a durat 15 minute, iar regele Hassan al 2-lea nu a suferit nici cea mai mică zgârietură.

Poliția și serviciul de spionaj al armatei au aflat curând după aceea că insurgenții au decolat de la baza aeriană din Kenitra (aflată la 40 km nord de Rabat). Atentatorii au fost conduși de însuși comandantul bazei, Kouer. În vârstă de 35 de ani, acesta studiasse în Spania și la Academia Militară din Statele Unite, fiind numit cu puțin timp înainte comandantul aeroportului. În aceeași seară, infanteria motorizată, fidelă regelui Hassan, a ocupat baza militară Kenitra și i-a arestat pe puciști.

Cu această ocazie a ieșit la iveală un lucru demn de toată atenția. La baza aeriană Kenitra lucrau aproximativ 700 de consilieri americani pentru aviația civilă și militară și pentru personalul tehnic. Or, în această situație 4 avioane cu reacție nu puteau să decoleze fără ca experții americani să nu observe. O întâmplare mult prea flagrantă poate fi considerată și împrejurarea că, în ziua atentatului, în golful Casablanca au acostat 2 torpiloare ale forțelor maritime americane, Stribling și Ingram, și, în aceeași zi, ofițerii americani de la baza militară Kenitra au primit ordinul strict secret de a nu furniza nici un fel de informații ziariștilor, inclusiv corespondenților de presă americani. La câteva zile după aceea, ambasada Statelor Unite la Rabat a transmis un comunicat, prin care opinia publică era asigurată că „CIA nu este preocupată de evenimentele care se petrec în Maroc”. Acest comunicat a provocat o mare neliniște. S-a zvonit chiar că, în ziua atentatului, însuși ambasadorul SUA ar fi vizitat baza militară. Să fi fost aceasta o pură întâmplare?

Momentul final după atentatul nereușit asupra regelui Hassan al 2-lea și după crima politică a cărei victimă fusese Mahdi Ben Barka, l-a constituit moartea generalului Ufkir. Încă în ziua atentatului, la scurt timp după miezul nopții, de la Rabat s-a răspândit vestea că ministrul de interne al Marocului, generalul Ufkir s-a

sinucis. Cu multă vreme înainte de asasinarea lui Mahdi Ben Barka, acesta întreținuse legături cu serviciul american de spionaj Central Intelligence Agency. În culisele evenimentelor din 16 august 1972 s-au aflat agenții unei organizații străine de spionaj. Generalul Ufkir nu făcea parte dintre cei care se lasă ușor bătuți în cazul unui eșec. Mai ales atunci când avea în spatele lui sprijinul puternic al unor „consilieri“ străini. De aceea, vestea sinuciderii lui a părut neverosimilă.

Chiar și împreriările în care s-a produs această moarte dovedesc lipsa de veridicitate a comunicatului. S-a spus că ministrul de interne s-ar fi sinucis în palatul regal, imediat după terminarea discuției cu regele Hassan. În comunicatul medical se menționează că defunctul a avut craniul străpuns de trei gloanțe. Dar este un fapt bine cunoscut că și sinucigașilor diletanți le este suficient un singur glonte ca să-și ia viața.

De aceea, rămâne valabilă o singură explicație: comandantul insurgenților a fost însuși ministrul de interne, generalul Ufkir. Imediat după nereușita atentatului, regele Hassan l-a acuzat de organizarea puciului, l-a condamnat la moarte și, probabil, l-a executat cu propria lui mână. Dacă așa s-au petrecut lucrurile, înseamnă că s-a ajuns la situația paradoxală în care regele Hassan al 2-lea a răz bunat moartea fostului său profesor de matematică.

O noapte vieneză

Căpitanul Slim, pe numele său adevărat Rosenbaum, era agent secret al serviciului de spionaj israelian Mossad și acționa la Viena. Era înalt și blond, semănând mai degrabă cu un jucător englez de baschet sau cu un schior austriac. Vorbea pe un ton liniștit, de parcă i-ar fi povestit ambasadorului Patish o întâmplare obișnuită. Și cu toate acestea, într-o zi călduroasă de septembrie a anului 1973, pe aerodromul Schwechat din Viena a avut loc un episod dramatic din istoria terorismului, neobișnuit mai ales prin implicațiile lui psihologice.

- Câți sunt? întrebă ambasadorul Patish.
- Doi și un pașapoarte libaneze, răspunse căpitanul Slim.
- Cum se numesc?
- Au nume obișnuite și cu siguranță fictive. Pe unul îl cheamă Muhammad Haldi, iar pe celălalt Sveidani.
- Fac parte din organizația „Al Fatah“?
- Mă îndoiesc. Am impresia că acționează pe cont propriu, în cadrul grupării autoîntitulate „Vulturii revoluției palestiniene“.
- Câți ostatici sunt? întrebă ambasadorul.
- La început au fost cinci și un vameș austriac.
- Cum adică la început?
- Femeia împreună cu copilul au reușit să dispară la gară.
- Nu au tras după ei?
- Nu, fiindcă era lume multă.
- Și-au ales în mod special o familie de evrei? întrebă ambasadorul.
- Au urcat în tren la graniță...
- Am informații că s-au urcat în tren pe teritoriul Cehoslovaciei, îl întrerupse ambasadorul.
- Mă îndoiesc. Cehii sunt foarte vigilenți și nu ar fi lăsat să treacă neobservați doi arabi cu mitralierele ascunse sub haine. De fapt, cred că lucrul acesta nu are nici o importanță.
- Din punct de vedere al relațiilor politice internaționale...
- Bănuiesc că la mijloc e altceva, spuse căpitanul Slim liniștit. Cred că e vorba de un atac asupra castelului Schönau, domnule ambasador.

- Ce legătură are castelul cu această afacere?
- Una din condițiile puse de teroriști a fost lichidarea lagărului din castelul Schönaue.
- În acest caz problema se complică, spuse ambasadorul Patish, ridicându-se de la biroul său imens. Apoi apăsă pe un buton:
- Fă-mi legătura cu ministrul de interne și apoi cu doctorul Kreisky, îi spuse consilierului.

Evenimentele din acea zi de septembrie au avut un început deloc agitat. În trenul în care călătorea un grup de emigranți evrei din Uniunea Sovietică au urcat doi tineri cu părul negru și ten măsliniu, care s-au instalat în compartiment și au început să-i întrebe discret pe cei din jur cine sunt și încotro călătoresc. După ce trenul a oprit în gară, au scos de sub mantalele de ploaie două mitraliere și au obligat o familie de evrei cu un copil și doi bătrâni să coboare. Pe drum li s-a alăturat un vameș austriac. În gară, tinerii au împrăștiat un teanc de manifeste în care erau expuse mobilurile acțiunii lor: „Am ales această cale nu pentru că suntem ucigași, ci pentru că ne revoltă crimele sioniștilor“.

— Castelul Schönaue, castelul Schönaue...gândea cu voce tare ambasadorul Patish.

— În caz contrar, ostaticii vor fi împușcați, adăugă căpitanul Slim.

— În ultimă instanță, le putem promite că vom da curs acestei revendicări. Lichidarea taberei de refugiați este o chestiune de lungă durată.

— Teroriștii mai pun încă o condiție.

— Care anume?

— Eliberarea deținuților palestinieni și, în general, a Palestinei de sioniști.

— Nu cumva intenționează să declare război și Statelor Unite? întrebă ambasadorul iritat. Cum au ajuns la aeroport?

— La gară au închiriat un microbuz de la un individ de origine austriacă.

— Știa ce urmăresc cei doi tineri?

— Mă îndoiesc. Dar în timp ce urcau, tânăra femeie a reușit să fugă împreună cu copilul. Microbuzul s-a îndreptat spre Viena, după care a cotit pe drumul spre aeroport.

— Dar cum a reacționat poliția? întrebă ambasadorul.

— Au fost urmăriți de câteva mașini ale poliției care au dat alarma în toată regiunea, dar la ce folos? Teroriștii au intrat pe pista aeroportului și au cerut să li se pună la dispoziție un avion.

— Au primit?

— Nu. Din fericire, nu exista nici un avion disponibil.

— De aceea, au rămas să aștepte în microbuz?

— Întocmai, domnule ambasador.

— Cu ce sunt înarmați?

— Cu mitraliere moderne, exploziv și grenade de mână cu aprinzătoare speciale. La cel mai mic semn, totul poate sări în aer.

— Vă propun să plecăm, căpitane!

— Unde, domnule ambasador?

— La aeroportul Schwechat.

Microbuzul aștepta într-un colț pe pista de beton a aeroportului. Haldi și Sveidani au mai împrăștiat câteva manifeste în care erau prezentate condițiile lor: „Vom pleca cu ostaticii într-o țară arabă, precis încă nu știm unde anume și vom proceda la schimbul de ostatici cu palestinienii deținuți în penitenciarele din Israel. Ostaticii vor fi eliberați numai după ce vom primi garanții oficiale că evreei care emigrează în Israel nu vor mai tranzita teritoriul Austriei“.

Teroriștii au ajuns la aeroport la ora 13.30. Treizeci de minute mai târziu, comandantul poliției austriece a început tratativele cu cei doi tineri care cereau un avion pentru a-i transporta pe ostatici într-un loc sigur. În cele din urmă, au fost constrânși să amâne acest ultimatum de mai multe ori.

Pe aeroport s-au adunat miniștri, ofițeri superiori de poliție, membri ai ambasadelor țărilor arabe, precum și doi cunoscuți psihologi americani, specializați în probleme de terorism: profesorul psihiatru doctor Frederick J. Hacker și doctorul Sluga. Sarcina lor era una deloc ușoară și anume aceea de a-i convinge pe teroriști să renunțe la planurile lor. Deocamdată, însă, ofițerii serviciului de contraspiionaj au încercat să intre în legătură cu teroriștii, alegând tactica de a-i ține de vorbă pentru a le slăbi atenția și puterea de concentrare.

Poliția austriacă a acordat o atenție deosebită incidentului care, de fapt, nu era primul provocat de rezistența arabă în semn de protest față de tranzitarea pe teritoriul Austriei a emigranților evrei ce plecau în Israel. Încă din luna ianuarie, într-un hotel din centrul Vienei fuseseră arestați trei arabi înarmați până în dinți, care aveau

asupra lor pașapoarte israeliene false. Funcționarul care le-a emis sau falsificat făcuse o mare greșală, consemnând ca dată a eliberării lor ziua celei mai mari sărbători evreiești— Yom Kippur, când nimeni nu lucrează.

Ulterior, s-a constatat că cei trei arabi nu au acționat singuri, ci au făcut parte dintr-un comando care se pregătea să atace fostul castel de vânătoare al arhiducelui Otto, pe care Jewish Agency îl transformase într-un punct de tranzit pentru emigranții evrei în Israel. Alți trei arabi au fost arestați în Italia și, pe lângă arme, asupra lor au fost găsite planurile detaliate ale castelului Schönaue și ale operațiunii ce se punea la cale.

Pe aeroportul Schwechat, unde se strânseseră ziariștii, au început să fie emise păreri contradictorii în legătură cu apartenența teroriștilor. Mai târziu, a ieșit la iveală că nu aveau nimic în comun cu Organizația pentru Eliberarea Palestinei sau cu organizația Al Fatah, ci făceau parte din gruparea radicală „Revoluția vulturilor palestinieni”. Își cunoșteau foarte bine scopurile și erau convinși că folosesc cele mai bune mijloace pentru a le atinge. De la bun început, i-au avertizat pe reprezentanții poliției austriece să nu aplice tactica folosită de colegii lor vest-germani la Olimpiada de la München, fiindcă erau hotărâți să-și sacrifice propria lor viață și pe cea a ostacilor.

Ministrul austriac de justiție și ministrul de interne au declarat însă că reprezentanții guvernului nu vor să discute în nici un caz cu teroriștii și că nu le vor permite să părăsească Austria cu un avion, având ostatici la bord. Desigur, teroriștilor nu le-au spus nimic, ci, dimpotrivă, au simulat că tratativele privind acceptarea condițiilor lor se află pe calea cea bună. O hotărâre atât de importantă nu putea fi luată însă în pripă și se aștepta acordul guvernanților.

Ambasadorul Israelului la Viena, Patish a fost de acord cu declarația autorităților austriece, dar a vorbit totuși la telefon cu primul ministru Golda Meir și cu viceprim-ministrul guvernului de la Tel Aviv, Jigal Alon. Căpitanul Slim s-a amestecat printre ziariști.

Deși nu este unul dintre cele mai mari aeroporturi din Europa, aeroportul Schwechat din Viena are un trafic intens. În acea zi a fost închis și înconjurat de poliție, care îi ținea pe curioși la distanță. La fel ca în timpul incidentelor de la Olimpiada de la München, trăgătorii de elită au ocupat poziții strategice. La întrebarea lui de ce au fost aduși aici, căpitanul Slim a primit un răspuns evaziv:

— Pentru o mai mare siguranță.

Teroriștii au refuzat să discute cu ambasadorii țărilor arabe sau cu emisarii lor, repetând de mai multe ori că nu doresc să stea de vorbă cu nimeni.

Căpitanul Slim s-a întâlnit cu șeful lui în salonul aeroportului.

— Au discutat despre un eventual atac, i-a raportat Slim.

— Cine?

— Aproape toți. În plus, s-a mai vorbit despre posibilitatea de a introduce în microbuz gaze toxice, țigări otrăvite și cafea amestecată cu droguri. Totul însă a căzut.

— Noroc că le-a mai rămas puțină minte.

— Ar fi făcut-o, dar teroriștii au acceptat să primească băutură și alimente numai de la ambasada Irakului. Așa încât totul a rămas doar o iluzie.

Bănuind parcă ce se întâmplă în culisele scenei aparent liniștite, teroriștii au ridicat grenadele deasupra capetelor pentru a fi văzute de toată lumea și au declarat că una singură ar putea arunca microbuzul în aer.

La statul-major al poliției s-a hotărât adoptarea unei alte tactici, respectiv aceea a muncii de convingere. Iată ce a scris dr. Hacker în comunicatul oficial, aprobat de parlamentul austriac și publicat în 1973:

„Eu și colegul meu, medicul psihiatru dr. Willibald Sluga am fost invitați să însoțim doi miniștri la aeroport. Dr. Christian Broda, un socialist convins și vechi membru al guvernului, era un bun teoretician și un politician abil, cu vederi pragmatice. În ziua de 28 septembrie 1973, el, împreună cu dr. Sluga, au participat la o conferință pe probleme juridice, lângă Viena. Aflând despre răpire, s-au întors imediat cu heliicopterul. Dr. Sluga era un psihiatru specializat în cunoașterea psihologiei delincvenților, fiind prin urmare omul cel mai potrivit pentru situația creată. Ultimul lui succes fusese acela când a convins trei ucigași înarmați, care evadaseră din închisoare și luaseră ostatici, să se predea de bună voie, fără să tragă nici un foc.

Ministrul de interne, Otto Rösch, era o personalitate oficială, care avea dreptul de a lua hotărâri în probleme de securitate. Lucid și energic, Rösch își câștigase faima unui politician cu sânge rece, a cărui simplă prezență avea un efect liniștitor.

Pe drum am reflectat din nou asupra căilor de ieșire din situația creată. Știam că de data aceasta vom avea de-a face cu un

alt gen de oameni, diferiți de criminalii care evadaseră din închisoare“.

Odată ajunși la aeroport, s-au convins care e situația, au ascultat părerile și propunerile ofițerilor superiori de poliție, ale observatorilor și mediatorilor, dându-și seama că nu pot folosi minciuna și forța, ci numai tactica convingerii. Trebuia să îi liniștească pe teroriști, să le capteze și să le distragă atenția, să le submineze încrederea în propriile lor forțe și să le însămânțeze germenul neîncrederii.

Reprezentanții guvernului austriac i-au rugat pe ambasadorii țărilor arabe la Viena să colaboreze, astfel încât, în cele din urmă, teroriștii i-au lăsat pe câțiva dintre ei să se apropie de microbuz. Cu un ambasador arab au discutat mai mult, în timp ce mediatorii au încercat să stabilească un contact permanent cu teroriștii.

Seara, guvernul s-a întrunit într-o ședință extraordinară, iar ministrul de justiție i-a întrebat la telefon pe cei doi psihiatri, Hacker și Sluga, dacă sunt dispuși să stabilească un contact direct cu teroriștii. Cei doi au fost de acord și s-au lăsat transportați din nou la aeroport cu mașina poliției.

Era trecut de ora zece seara. Microbuzul se opri pe pista aeroportului luminată de reflectoare, iar doctorul Sluga și doctorul Hacker se apropiară încet de teroriști.

— Stați! Opriți-vă imediat. Ce doriți? îi întreabă Muhammad Haldi.

— Dorim să stăm de vorbă, răspunse doctorul Hacker.

— Dar eu nu vreau să discut cu voi, replică Haldi.

Se opriă privind către microbuz.

— Cine sunteți, de fapt? întreabă Haldi.

— Medici.

— Ce fel de medici?

— Medici. Doctori în medicină. Vrem să stăm puțin de vorbă împreună.

— Despre de?

— Despre oamenii care sunt în mașină și despre voi.

— Nu cred. Nu sunteți medici. Ce rost ar avea să fiți medici? Sunteți polițiști, răspunse evaziv Haldi, după care se întoarse către cei doi mediatorii austrieci cu care vorbise puțin mai înainte.

— Cine sunt cei doi? îi întreabă.

— Nu știm. Nu-i cunoaștem, răspunse unul dintre ei.

— Sunt polițiști, continuă Haldi.

— Nu sunt, fiindcă dacă ar fi, i-am cunoaște, răspunse unul dintre austrieci.

— Știm că discuțiile cu toți acești oameni v-au folosit, adăugă celălalt austriac.

— Cum îmi puteți dovedi că sunteți medici? îi întreabă Haldi.

— Nu vă putem dovedi în nici un fel, răspunse doctorul Hacker. Pur și simplu trebuie să aveți încredere în noi. Ați vorbit cu atâta lume, dați-ne și nouă acum o șansă.

Teroristul se foi puțin pe scaunul din față, apoi lăsa mai jos geamul, zicând: „Bine. Dacă sunteți într-adevăr medici, atunci spuneți-mi dacă sunt sănătos“.

— Ar trebui să vă consult. Dezbrăcați-vă!

— Nu pot, dar uitați-vă în ochii mei. Poate o să vă ajute.

— Bine, dar trebuie să ne apropiem, spuse doctorul Hacker.

— Veniți, fu de acord pe neașteptate teroristul.

Făcură încet câțiva pași înainte. Haldi scoase capul pe fereastra microbuzului: avea ochii măriți și strângea între dinți siguranța grenadei de mână. Svedani zâmbea și urmărea scena cu mitraliera în mână. Nici Haldi nu renunțase la armă. Doctorul Hacker se apropie și îl privi în ochi.

— Strălucesc, dar cred că nu aveți nimic, îi puse el un diagnostic ciudat.

— Sigur că nu am nimic, zise Haldi. Mă simt foarte bine. Dumneavoastră ca medic puteți să-mi confirmați acest lucru.

— Mulți oameni par sănătoși. Te uiți la ei și ai impresia că nu suferă de nimic. Dar dacă îi consulți mai serios și stai de vorbă cu ei, constăți că te-ai înșelat. La prima vedere nu poți stabili un diagnostic foarte corect, reflectă cu voce tare doctorul Hacker.

— Nu încape nici o îndoială. Sunt perfect sănătos. Sau nu sunteți convins de acest lucru?

— Nu știu. Nu am stat încă de vorbă.

— Despre ce doriți să discutăm? De ce vă preocupă atât de mult persoana mea?

— Fiindcă în general soarta oamenilor mă preocupă. Viața dumneavoastră se află în pericol, întrucât ați pus în pericol viața celor pe care i-ați luat ostatici. Vrem să vă ajutăm pe dumneavoastră și pe ostatici și de aceea cred că ar trebui să ne sfătuim ca să găsim împreună o soluție.

— Nu am nevoie de ajutorul dumneavoastră, răspunse Haldi pe un ton hotărât. Nu am nevoie de nimeni și de nimic. Doresc numai să se facă dreptate.

— Bine, admise doctorul Hacker. Dreptate. Dar e drept să ucizi oameni nevinovați?

— Este! răspunse Haldi răstit. Bandiții de sioniști ne-au jefuit țara. Din lagărul unde m-am născut și am crescut vedeam satul în care trăia înainte familia mea. Părinții au fost obligați să-și părăsească vatra și acum sunt morți. Au fost uciși de sioniști. Sioniștii sunt adevărații criminali și ucigași. Acești bandiți răvnesc la tot mai mult și neucid fără scrupule femeile și copii, iar lumea nu încearcă să-i împiedice. Toți trimit arme israelienilor pentru ca aceștia să tragă în civilii neînarmați. Sioniștii sunt oameni răi, foarte răi! Adevărați bandiți și ucigași!

— Vorbiți-mi ceva despre dumneavoastră, îi propuse doctorul Hacker, după ce teroristul se mai liniști puțin.

— Despre mine? Eu nu sunt o persoană importantă; sunt un biet soldat, membru al unui comando și ca mine sunt și alți o mie de inși. Primim ordine și suntem pregătiți să ne jertfim viața. Pentru noi nu contează dacă murim pentru Palestina. Eu și prietenul meu știm că probabil aceasta este ultima zi din viața noastră. Suntem pregătiți să ne sacrificăm viața, iar comandantul nostru știe asta.

— Cine e comandantul vostru? întrebă doctorul Hacker.

— Comandantul. E pur și simplu comandantul. Luni de zile am făcut antrenamente și în general suntem pregătiți pentru orice. Știm foarte bine că vreți să ne țineți de vorbă ca să ne obosiți, numai că nu veți reuși. Niciodată. Avem pilule care ne țin treji nouăzecișipatru de ore. Mi-ați văzut ochii și cred că ați înțeles totul. Deocamdată ajunge. Nu mai avem ce discuta.

Se întoarse și închise ferăstruica. Doctorul Hacker se ridică pe vârfuri, sprijinindu-se cu mâinile de microbuz.

— Ce pilule ați luat?

— Dacă sunteți într-adevăr medic, trebuie să știți despre ce pilule este vorba. Am sute de asemenea pilule și mai avem alte câteva sute de rezervă. Vom rezista nouăzecișipatru de ore, poate și mai mult.

— Ce culoare au? întrebă doctorul Sluga, apropiindu-se de microbuz. Câte ați luat până acum?

— Nu vă prefaceți că nu știți nimic. Am înghițit multe, foarte multe pilule. Totul a fost dinainte planificat, am urmat cursuri, am

făcut exerciții, antrenamente și avem deja experiență. Aduceți-vă aminte cum ne-au tras pe sfoară israelienii care i-au luat ostatici pe oamenii noștri într-un avion al companiei Sabena la München.

Doctorul Hacker își aduse aminte de cazul deturnării avionului companiei belgiene Sabena, când polițiștii israelieni îmbrăcați în salopete de mecanici au intrat în avion și i-au împușcat pe agresori, ucigând chiar și un pasager. Hacker și-a dat seama că teroriștii arabi cu care stăteau de vorbă erau bine informați, iar desfășurarea ulterioară a discuției avea să confirme această bănuială. Haldi continua să gândească cu voce tare:

— Știm foarte bine ce urmăriți. Vreți să ne insuflați încredere în voi, să ne potoliți și în cele din urmă să ne epuizați nervos. Aveți impresia că vom sfârși prin a avea încredere în voi. Niciodată! Nu o să ațipim și nu vom adormi. O să rămânem tot timpul treji. Suntem pregătiți să murim, dar împreună cu noi vor muri și ceilalți care sunt în microbuz. O să vedeți. Am primit ordine precise și vrem să le ducem la îndeplinire.

— Știți în ce țară vă aflați? îi întrebă doctorul Hacker.

— Desigur. În Austria. Nu avem nimic împotriva Austriei, dar nu înțelegem de ce oficialitățile austriece permit ca țara lor să fie tranzitată de sioniști care vor să ajungă în Israel unde apoi se înrolează în armată și neucid femeile și copii.

— De ce vreți să luptați tocmai aici pentru libertatea țării voastre?

— Exact asta am vrut să vă explic. Evreii mint, nu spun adevărul în fața lumii întregi. Nu avem nimic împotriva lor, în țara noastră orice cetățean ar fi putut să trăiască în liniște și pace. Dar ei nu trebuiau să ne ocupe și să ne jefuiască țara, după care să spună minciuni. Lumea a uitat de noi. Neucid și nimeni nu știe nimic.

— Acum toată lumea a aflat, răspunse doctorul Hacker. Se știe că v-ați dus la bun sfârșit misiunea și de fapt asta ați urmărit. Dacă ați elibera ostatici ați face un mare serviciu cauzei pentru care luptați. Guvernul austriac v-ar garanta plecarea dumneavoastră în deplină securitate. Vă asigur că se va ține de cuvânt.

— Suntem sătui de atâtea promisiuni. Nu vă puteți închipui câte atrocități au comis.

— Cine?

— Sioniștii! Pe toți i-au omorât. Prima oară au ucis-o pe mama, iar două săptămâni mai târziu pe cele două surori ale mele. Trebuie să facem ceva împotriva lor! Trebuie să punem capăt acestor acte

ucigașe. Avem ordine precise. Să nu credeți că ne puteți înfrânge. Dacă unul dintre noi va obosi, imediat îl va înlocui un altul care poate să arunce totul în aer.

— Ce rost ar avea? obiectă doctorul Hacker. V-am spus că v-ați atins deja scopul. Acum toată lumea a aflat că acțiunea voastră a fost încununată de succes și ați putea deveni chiar eroi.

— Noi? De ce? Nimeni nu se poartă frumos cu noi. Ani de-a rândul am rugat să fim și noi ascultați. Nu vă puteți imagina ce înseamnă să crești în condiții mizerabile, într-o tabără de refugiați. Fiecare așteaptă clipa când va ieși afară ca să poată lupta împotriva hoților care ne-au prădat țara.

— Pot să vă întreb de ce ați organizat această acțiune exact acum? interveni în discuție doctorul Sluga.

— Totul a fost bine planificat și pregătit în cele mai mici amănunte. Mulți au fost înaintea noastră și mulți vor mai veni după noi. Dacă veți încerca să ne înșelați, sute și mii de tovarăși de-ai noștri ne vor răzbuna. Suntem soldații unei armate revoluționare puternice și ne sacrificăm voluntar pentru cauza noastră. Probabil vom muri astăzi.

— Dar nu trebuie să muriți deloc, obiectă doctorul Sluga. Ați reputat un mare succes, v-ați comportat bine, ați obținut tot ce-ați dorit.

— Trebuie să îndeplinim ordinele pe care le-am primit. Nu ne puteți induce în eroare. Am discutat și am negociat împreună, dar să nu credeți că am obosit. Vom rezista la orice încercare. Dar ajunge atâta vorbă. Nu mai avem chef să vorbim cu voi.

Doctorul Hacker a relatat mai târziu că în tot timpul discuției, Haldi ținea în mâna stângă o grenadă, iar în dreapta— mitraliera. Își puse grenada în poală, după care își aprinse o țigară.

— Și eu vreau să fumez, spuse doctorul Hacker, băgând mâna în buzunar. Numai că eu fumez pipă.

— Să nu puneți mâna pe pistol, țipă Haldi.

— Nu am nici un pistol, răspunse liniștit Hacker, arătându-i lui Haldi pipa. O vezi, nu? V-am spus că sunt medic. Nu am și nu am avut niciodată pistol. Nici n-aș ști ce să fac cu el. Sunt medic și datoria mea e să salvez viețile omenești, nu să le distrug. Dumneafă nu ești medic, dar ar trebui să procedezi la fel ca mine.

— Chiar dacă nu sunt medic, țin la oamenii mei și iubesc pacea. Dar sioniștii nu ne lasă să trăim în liniște. De aceea, mai întâi, trebuie curățați toți.

— Povestiți-mi ceva despre dumneavoastră, îi propuse din nou doctorul Hacker.

— Ce vreți să aflați?

— Ceva despre familia dumneavoastră, răspunse doctorul Hacker.

— Despre mine? Sunt palestinian și v-am mai spus o dată că toată familia mea a fost ucisă. Toți au murit. Acum țara și armata sunt familia mea.

— Ce ați făcut înainte de a vă înrola în armată?

— Am crescut într-o tabără de refugiați palestinieni, în Liban, nu departe de Beirut.

— Anul trecut am fost la Beirut, spuse doctorul Hacker și am vizitat câteva tabere. În care ați locuit?

— Nu are importanță, răspunse Haldi apatic. Toate sunt la fel. În realitate noi nu suntem teroriști, ci luptători pentru libertate. Nu contează de unde am venit și ce nume purtăm. De aceea, ne schimbăm des și numele. Singurul lucru cu adevărat important pentru noi este să ne eliberăm țara.

— Sunteți foarte inteligent, constată doctorul Hacker. Unde ați învățat?

— Am mers la școală, de fapt la mai multe școli și am absolvit facultatea de drept. Nu am însă practică de jurist.

— Aveți prieteni?

— Am mii de prieteni în organizația și în mișcarea noastră. Toți suntem soldați și luptăm pentru o cauză comună.

— Vă interesează fetele? schimbă subiectul discuției doctorul Hacker.

— E firesc să mă intereseze. Le iubesc, răspunse Haldi pe un ton pasional, după care adăugă cu nostalgie: Am avut multe iubite.

— Și acum? Acum nu mai ai?

— Acum nu mai am timp. Aș vrea să am o prietenă, să mă însor și să am copii. Dar toate vin la timpul lor. Acum trebuie să luptăm cu toate puterile și să așteptăm ca țara noastră să fie liberă. Aceasta este cea mai importantă misiune a noastră. Ne-am logodit și ne-am însurat cu Palestina.

Haldi stătea lângă șofer, iar prin fereastra închisă, se vedea o bătrână care stătea în spatele lui. Capul îi cădea în piept de oboseală, respira greu și din când în când gemea încet. Sveidani încercă să o potolească, dar bătrâna începu să lovească în jur cu pumnii. Doctorul Hacker, care o urmărise în timpul discuției

cu Haldi, își dădu seama că e pe pragul de a face o criză de nervi.

— Uitați-vă la ea! zise Hacker. E o bătrână neajutorată care ar putea să vă fie mamă. Este clar că nu-și dă seama ce se întâmplă. Ce vină are ea? De ce nu o lăsați să plece împreună cu ceilalți?

— Personal nu am nimic contra lor, dar sunt evrei. Vor fi recrutați în armata sionistă și ne vor uide frații și familiile, răspunse Haldi cu dușmănie.

— Nu vă e milă de ei?

— Nu. Conaționalii lor n-au avut pic de milă când ne-au omorât semenii.

— Dar oamenii aceștia cu ce s-au făcut vinovați? Nici măcar nu au fost în Israel, obiectă doctorul Hacker. De ce îi învinuiți pe nedrept? De ce nu-i lăsați să plece? V-ați dus la îndeplinire misiunea.

Haldi căzu pe gânduri, în timp ce doctorul Hacker îl urmărea cu atenție. Avea senzația că reușise să facă o breșă în armura de nepătruns a teroristului. Amuți, lăsându-l să reflecteze în liniște și curând își dădu seama că nu s-a înșelat. Îi puse din nou aceeași întrebare:

— De ce nu-i lăsați să plece?

— Poate că o să-i las, răspunse Haldi, coborându-și privirea. Doctorul Hacker își continua munca de convingere.

— De ce nu-i lăsați liberi? Acum. Imediat. Vă promit că nu o să vi se întâmple nimic. Nimeni nu o să vă facă nici un rău și nu o să încerce să vă atragă în vreo cursă. Chiar în noaptea asta veți putea zbura mai departe. V-ați îndeplinit misiunea. Lăsați-i să plece!

— Încă nu pot, răspunse încet Haldi, de parcă s-ar fi rușinat de Sveidani. Poate ceva mai târziu. Acum aștept o veste de la ambasadorul Irakului.

Era o informație prețioasă. La început, teroriștii au refuzat orice fel de discuție, dar, după un timp, câțiva reprezentanți diplomatici ai țărilor arabe au avut voie să se apropie de mașina lor. Multă vreme au discutat cu ambasadorul irakian și a devenit clar că îl aleseseră ca intermediar. În felul acesta, ambasadorul Irakului, a ajuns în situația privilegiată de a vorbi cu teroriștii singur și în limba arabă.

Căpitanul Slim de la serviciul secret israelian Mossad urmărea cu binoclul aceste întâlniri, dar nu știa nimic despre ceea ce se

discută. Îi era frică să folosească orice fel de aparat și nici măcar nu fixase pe caroseria mașinii un miniemițător care ar fi putut reproduce orice cuvânt. Pericolul ca teroriștii să-l audă și să-l interpreteze ca pe un atac era mult prea mare, iar posibilitatea de ascultare silențioasă a convorbirii — minimă. Poliția austriacă a înconjurat aeroportul pentru ca nimeni să nu intervină în convorbirea dintre psihiatri și teroriști. Prin urmare, căpitanul Slim și ambasadorul israelian Patish urmăreau de la distanță evoluția situației, care nu-i liniștea deloc. După multe ore au comunicat la Tel Aviv aceeași veste care nu era deloc îmbucurătoare: „Situația a rămas neschimbată“.

— Cu o clipă înainte ați spus că i-ați putea elibera pe ostatici, își continuă ofensiva psihologică doctorul Hacker.

— Da. Așa am zis fiindcă așa am gândit. Deocamdată nu este însă posibil. Despre asta vom discuta ceva mai târziu. Să nu credeți că ne veți înfrânge. Nu vom adormi deoarece mai putem sta treji încă multe ore. Veniți mai târziu ca să reluăm discuția.

— Despre eliberarea ostaticilor? Întrebă doctorul Hacker.

— O să vedeți.

Doctorul Hacker întinse mâna spre fereastră, de parcă ar fi vrut să-i strângă mâna lui Haldi, dar se răzgândi: „Bine, o să plecăm. Cred că discuția noastră a fost utilă. La revedere“.

— Mi-a făcut plăcere să stăm de vorbă. La revedere, răspunse Haldi.

În salonul aeroportului erau așteptați de reprezentanții guvernului, de șeful poliției vieneze, precum și de ambasadorul Israelului și de colaboratorii lui.

— Îmi închipui că sunteți foarte obosiți, zise căpitanul Slim, oferindu-le doctorului Sluga și colegului lui, Hacker, două pahare cu whisky cu cuburi de gheață. „Știți că ați vorbit cu ei treizeci și opt de minute?“

— Am avut impresia că a durat mai mult, zâmbi doctorul Sluga. „De fapt, eu am fost numai pe post de observator, fiindcă toată discuția a purtat-o colegul meu.“

— Și care sunt concluziile? Întrebă căpitanul Slim.

— Sunt oameni cu o inteligență ieșită din comun și cu o disciplină de fier. Probabil că au primit o instrucție militară foarte dură. În orice caz, sunt pregătiți să reziste.

— Cum adică? Întrebă căpitanul Slim iritat.

— Sper că vă e clar că vor continua rezistența, răspunse doctorul Sluga, căruia nu-i plăcuse tonul provocator al lui Slim. Starea de spirit a teroriștilor este în deplină concordanță cu situația reală. Vor să înfăptuiască un act de eroism, având motivația ideologică de a duce la bun sfârșit operația militară pentru care s-au pregătit.

— Au păreri bine înrădăcinate și firești din punctul lor de vedere. Sunt mândri că tocmai ei au fost aleși să ducă la îndeplinire această misiune și vor să devină eroi, riscând chiar propria lor viață și pe cea a ostaticilor, adaugă doctorul Hacker.

— Se poartă astfel din convingere? întrebă căpitanul Slim.

— Desigur. Au și motive. De fapt, cred că propaganda i-a influențat foarte mult.

— Doctore Hacker, vorbiți de parcă ați vrea să le justificați comportarea, spuse căpitanul Slim.

— Încerc să apreciez situația în mod obiectiv. Este evident că acționează sub influența drogurilor.

— Au folosit heroină, marihuana? întrebă căpitanul Slim.

— Mai degrabă amfetamină care provoacă o stare de exacerbare a posibilităților reale.

— Au recunoscut că au folosit droguri?

— Nu fac nici un secret din asta. Pe deasupra, au un mod specific de a se purta: o agitație de ordin loco-motor, mișcări exagerate, o stare permanentă de excitație și repetă tot timpul crezul lor, de parcă vor să se autoconvingă că procedează corect.

— Asta mărește gradul de pericol. Acești oameni sunt înarmați, pot face o mișcare... obiectă căpitanul Slim.

— Toți oamenii înarmați sunt periculoși. În cazul lor acest pericol este amplificat de starea lor fizică. De treisprezece ore stau închiși într-un spațiu restrâns și într-o colectivitate de oameni cu care nu pot comunica fiindcă nu vorbesc aceeași limbă. Este un element care sporește starea de tensiune.

— Prin urmare, sunteți de părere că ar putea face uz de arme.

— Nu e exclus. Mă îndoiesc că se vor preda și că vor fi dispuși să facă concesii.

Comisarul de poliție a transmis părerea celor doi medici reprezentanților guvernului care, la rândul lor, l-au informat pe cancelarul dr. Bruno Kreisky. Microbuzul ocupat de teroriști a fost înconjurat de reprezentanții diplomați ai mai multor țări arabe. Ambasadorul Israelului a luat din nou legătura telefonică cu șefii de la Tel Aviv. Puțin timp după miezul nopții, postul de radio

austriac a anunțat că urmează un comunicat oficial important. Printre ziariști s-a răspândit zvonul că în urma discuției și a investigațiilor celor doi psihiatri s-a ajuns la concluzia că teroriștii reprezintă un pericol grav, care sporește o dată cu scurgerea timpului, iar guvernul s-a hotărât să adopte o soluție de compromis. Era vorba totuși de salvarea vieții unor oameni, ceea ce impunea luarea unor măsuri urgente.

La puțin timp după miezul nopții s-a produs un eveniment ciudat. Pe pista aeroportului a reapărut mașina poliției, din care a coborât grăbit comisarul. S-a apropiat de microbuzul înconjurat de reprezentanții ambasadelor țărilor arabe și i-a anunțat pe teroriști că, în curând, cancelarul Bruno Kreisky va da un comunicat oficial, care va fi transmis la radio în direct și în traducere sincronă în limba engleză. Suspicioși, teroriștii și-au exprimat părerea că ar putea fi vorba de o înregistrare pe bandă de magnetofon. Comisarul de poliție a început să rotească butoanele emițătorului de radio, iar reprezentanții diplomați au confirmat teroriștilor că, într-adevăr, cancelarul Bruno Kreisky va transmite un comunicat oficial.

Comunicatul a fost concis și la obiect. Guvernul austriac a hotărât să interzică teroriștilor să părăsească aeroportul împreună cu ostaticii, deoarece nu dorea să fie puse în pericol viețile celor trei cetățeni care călătoreau din Uniunea Sovietică spre Israel. În același timp, a anunțat că Austria nu intenționa să ofere emigranților adăpost provizoriu în tabăra din castelul Schönau. În aceste condiții, ostaticii urmau să fie eliberați în mod necondiționat, iar cei doi teroriști aveau voie să decoleze imediat de pe aeroportul din Viena.

La prima vedere, părea că acest episod dramatic s-a terminat. Guvernul austriac capitulase, acceptând condițiile teroriștilor, iar viețile nevinovate ale evreilor fuseseră salvate. Ambasadorii arabi, care ascultaseră comunicatul cancelarului lângă microbuz, credeau că misiunea lor s-a încheiat. Teroriștii erau însă neîncredători și vroiau să primească o garanție. De aceea, comisarul de poliție dr. Oswald Peterlunger a solicitat iarăși concursul celor doi psihiatri. Doctorul Sluga și doctorul Hacker s-au apropiat din nou de microbuz unde ambasadorul Irakului vorbea cu Halidi.

— Ați venit iarăși, domnilor doctori, își întâmpină teroristul vechile cunoștințe.

— Nu sunt deloc doctori, zise ambasadorul Irakului. Nu îi cunosc, nu știu cum îi cheamă, dar au fost trimiși aici ca să constate dacă nu sunteți nebuni.

— Excelența voastră, răspunse doctorul Hacker, suntem medici și ne putem legitima.

— Bine, admise ambasadorul și se întoarse spre Haldi. Probabil vor să constate dacă ați folosit droguri. Am auzit ceva în sensul ăsta la radio.

Discuția putea acum să continue, dar nu mai era nici pe departe atât de amicală și de directă ca cea anterioară. Cei doi psihiatri au explicat încă odată teroriștilor care este situația, asigurându-i că nu vor fi induși în eroare, după care au plecat însoțiți de ambasadorul Irakului. În clădirea aeroportului au fost întâmpinați de ministrul de justiție și de ministrul de interne, care fuseseră deja informați de ambasadorul Egiptului că teroriștii au fost de acord să părăsească Austria la bordul unui mic avion sportiv, dar insistau să intre în avion cu ostaticii.

Motivele lor erau bine întemeiate. Știau că la Olimpiada de la München teroriștii fuseseră atrași într-un avion gol și împușcați.

— Ce doresc, de fapt? îl întrebă ambasadorul israelian pe căpitantul Slim.

— Cer să fie luate măsuri speciale.

— E de neconceput. Am acceptat condițiile lor care sunt foarte umilitoare și acum vin cu revendicări noi. Voi protesta la ministrul de externe!

— Declară că îi vor elibera pe ostatici imediat după ce se vor convinge că avionul se pregătește să decoleze.

— Baliverne! Așa se întâmplă, când ai de-a face cu criminali, se enervă ambasadorul Patish. I-aș arunca în aer. Căpitane Slim, fă-mi legătura, imediat, cu Tel Avivul.

În salonul aeroportului se discuta despre pregătirea tehnică a decolării, în timp ce ambasadorul Irakului se erija în avocatul teroriștilor.

— Nu trebuie să vă mire că sunt neîncredători. Amintiți-vă ce s-a întâmplat în alte situații similare. V-aș sfătui să conveniți cât mai repede asupra condițiilor.

Psihiatrii vorbeau cu ministrul de justiție și cu ministrul de interne.

— Nu sunt de acord să acceptați condițiile lor, zise doctorul Hacker. Ar fi păcat să stricăm totul exact acum. Dacă îi lăsăm să intre în avion împreună cu ostaticii, ratați orice posibilitate de dialog. Nu e exclus să le vină cheful de a repurta o victorie și mai mare, vrând să zboare cu ostaticii.

A urmat o nouă ședință a statului-major, a cărei hotărâre a fost transmisă mediatorilor arabi. Pe pista aeroportului, cordonul de polițiști care înconjura microbuzul s-a desfăcut, iar pe betonul pistei a aterizat un mic avion sportiv. În urma lui veneau câteva mașini ale poliției, două limuzine cu ambasadorii arabi și două cu reprezentanții guvernului austriac. Acțiunea s-a desfășurat în liniște. Avionul a aterizat, mașinile poliției s-au apropiat de microbuzul ocupat de teroriști și s-au îndreptat în coloană spre avion.

În clipa aceea pe pistă și-a făcut apariția o nouă mașină a poliției care rula spre microbuzul aflat în mișcare. Doctorul Hacker se sperie, iar căpitanul Slim puse mâna pe armă. Ambasadorul Patish făcu câțiva pași înapoi.

— Opriți! strigă ministrul de interne Otto Rösch către șofer și coborî repede din mașină, făcând gesturi disperate către mașina poliției. Echipajul înțelesese greșit instrucțiunile primite prin radio, dar teroriștii puteau interpreta altfel această intervenție, ceea ce ar fi provocat un nou incident. Ministrul Rösch a reușit să oprească mașina poliției, iar coloana în care se afla microbuzul s-a apropiat de avion.

Lângă scara avionului, ambasadorii arabi au convenit împreună cu teroriștii ca aparatul să mai fie odată controlat. După ce au constatat că totul e în regulă, neîncredător, Haldi a cerut ca în avion să urce și comisarul de poliție Peterlunger împreună cu un polițist.

— Pentru orice eventualitate, spuse Haldi. Nu am încredere în voi. După ce vom fi convinși că nu ne amenință nici un pericol, puteți pleca.

În avion au urcat doi piloți, doi reprezentanți ai guvernului austriac și cei doi teroriști arabi. Pe pista aeroportului aștepta o mulțime de oameni curioși. În cele din urmă, ușa avionului s-a deschis și în capul scărilor a apărut ministrul de interne împreună cu însoțitorul său, iar Haldi a scos capul, zâmbind:

— La revedere!

Ușa avionului s-a închis repede, iar piloții au primit ordin să decoleze. În timp ce avionul își ambala motoarele, mașinile poliției s-au îndreptat spre clădirea aeroportului. Lumea, care urmărise cu sufletul la gură desfășurarea acțiunii, a respirat ușurată. Operațiunea se încheiase cu succes fără a fi sacrificată nici o viață ome-nească. Ostaticii erau liberi și acum deveniseră prizonierii curiozității ziariștilor.

— Niciodată nu o să uit mulțumirea pe care am simțit-o atunci când mi-am dat seama că am salvat viața acestor oameni, a declarat doctorul Hacker.

Era aproape patru dimineața când se pregăteau să părăsească aeroportul. În clipa aceea, la radio s-a transmis un comunicat oficial: Ambasadorul Israelului, Patish, a transmis ministrului de externe că el și guvernul său sunt indignați de modul cum s-au desfășurat tratativele cu teroriștii, condamnă hotărârea guvernului austriac și în semn de protest vor să părăsească Viena.

Ministrul de justiție, doctorul Broda, a cerut imediat legătura telefonică cu ambasadorul Israelului. A urmat un schimb vehement de cuvinte. Căpitanul Slim stătea în spatele ambasadorului Patish, ascultând învinuirile și reproșurile ce i se aduceau.

— Oare salvarea a trei vieți nevinovate nu merită luarea unor măsuri speciale? Austria este singura țară europeană care s-a hotărât să-i ajute pe emigranți, spuse doctorul Broda. Nu ne puteți condamna că vrem să mergem pe această cale. Excelența Voastră, nu aveți impresia că am merita, dacă nu mulțumiri, cel puțin recunoștință pentru faptul că am salvat viețile a trei evrei care vor deveni cetățeni ai Israelului?

Căpitanul Slim a reușit să adoarmă abia după ora cinci dimineața. Avea impresia că acțiunea a fost ratată și era convins că de la oficialitățile de la Tel Aviv se poate aștepta la orice, în afară de recunoștință.

Presa occidentală a reacționat în stilul ei caracteristic. Toți ziariștii au protestat împotriva hotărârii guvernului austriac deoarece, după părerea lor, viețile celor trei evrei nu erau atât de importante. Reacția ziariștilor a stârnit un val de proteste în rândul comunităților evreiești din New York, Los Angeles, Washington, Chicago, Londra, Paris și Amsterdam. Guvernul israelian și apoi cel al SUA au trimis câte o notă de protest la Viena. Organizațiile evreiești din numeroase țări au declarat Austria un bastion al antisemitismului, iar cancelarul austriac Bruno Kreisky, care era de origine evreu, a fost considerat antisemit. În felul acesta s-a creat o situație paradoxală, fiindcă opinia publică austriacă era de partea cancelarului, iar popularitatea lui a crescut. Au început să se audă și voci care se întrebau dacă este avantajos să te ocupi de emigranții străini, punând în pericol securitatea propriilor cetățeni, cu alte cuvinte, dacă merită să periclitizezi propria libertate de dragul salvării unor evrei pe care alte țări, în speță Israelul, ar fi dispuse să îi sacrifice.

Episodul petrecut pe aeroportul Schwechat a avut un sfârșit contradictoriu, care nu e deloc întâmplător. Din nou, s-a pus pe tapet o problemă care a rămas fără răspuns. Ce atitudine trebuie să adopte puterea de stat față de atacurile teroriștilor care pun în pericol viața unor oameni nevinovați? Organele de stat au sau nu obligația de a salva viața ostaticilor? Sunt sau nu justificate eventualele sacrificii de vieți omenești? Autoritățile trebuie să aleagă calea tratativelor sau să-și apere cu fermitate poziția, tratându-i pe teroriști ca pe niște criminali periculoși? Cum trebuie apreciată gravitatea unor situații și importanța rezultatului final obținut?

Un pistol într-un buchet de trandafiri

Rote Armee Fraktion a lui Baader și Meinhof a fost o cunoscută organizație teroristă vest-germană, dar în nici un caz singura. După ce majoritatea șefilor ei au ajuns în spatele gratiilor, activitatea organizației a început să lăncezească, ceea ce a favorizat apariția altor grupări. Nici până astăzi nu s-a aflat dacă una dintre ele a fost o ramificație a grupării Baader sau o organizație rivală. În orice caz, moartea ciudată a doi tineri a dovedit că scopurile ei nu erau deloc doar teoretice. Unul dintre ei a fost tânărul student în vârstă de 20 de ani, Wolfgang Quante, care a decedat în locuința sa din Bremen în timp ce confecționa o bombă artizanală. În documentele lui au fost găsite planurile mai multor acțiuni teroriste.

Al doilea tânăr, Holger Meins, a murit în închisoare, la 9 octombrie 1974, după două luni de grevă a foamei. Moartea lui a avut efectul unei adevărate bombe, iar teroristul a devenit peste noapte un adevărat martir. Imediat, a doua zi, câțiva prieteni s-au hotărât să îi răzbune moartea. La ușa apartamentului procurorului Berlinului de Vest, Günther von Drenkmann, a sunat un tânăr necunoscut:

— Ce doriți? îl întreabă Drenkmann în pragul ușii.

— Doresc să vă ofer un buchet de trandafiri, a răspuns tânărul și cu o mișcare bruscă a scos un pistol din buchetul de flori, răbindu-l mortal pe procuror. Nimeni nu a izbutit să afle cine a fost ucigașul, dar ziariștii și polițiștii au fost siguri că acesta făcea parte din banda lui Baader, iar atentatul fusese un act de răzbunare.

S-au înșelat însă, deoarece acțiunea a fost organizată de o grupă rivală, autointitulată „Mișcarea 2 iunie“, în amintirea zilei morții studentului Ohnesorg. La fel ca și banda lui Baader și Meinhof, „Mișcarea 2 iunie“ comitea asasinat în numele luptei pentru dreptate socială. După asasinarea lui Drenkmann, membrii bandei au declarat că, de fapt, au greșit întrucât intenționau să-l răpească pe procuror, dar curierul și-a pierdut autocontrolul și l-a împușcat.

Noua generație de teroriști a avut un specific al ei. Teroriștii nu erau criminali de profesie, organizau atentate în timpul liber, erau

mai prudenți, respectau cu grijă regulile conspirative și nu se coalizau cu nici o altă grupare.

Cu câteva zile înainte de alegerile din Berlinul de Vest, l-au răpit pe Peter Lorenz, unul dintre candidații Uniunii Creștin-Democrate. În dimineața zilei de 27 februarie 1975, tânărul avocat și politician în vârstă de 25 de ani a ieșit din vila sa de pe Krumme Lanke și a urcat în Mercedesul care îl aștepta în fața porții. Șoferul a rulat pe drumul obișnuit, dar după mai puțin de un kilometru, a fost nevoit să frâneze brusc, deoarece strada era blocată de un camion. S-a auzit o ciocnitură, iar Mercedesul a fost lovit din spate de o altă mașină, după care totul s-a desfășurat ca într-un film polițist. Cineva l-a lovit pe șofer atât de puternic încât a leșinat, iar altcineva l-a tras pe Lorenz într-o altă mașină, care a dispărut după primul colț. Poliția nu avea nici cel mai mic indiciu care să o pună pe urma atentatorilor, iar martori nu s-au găsit deoarece trecătorii nu au dat nici o importanță incidentului considerându-l un banal accident de circulație.

Starea de incertitudine a durat 24 de ore.

Abia a doua zi, la Agenția de presă DPA (Deutsche Presse Agentur) cineva a adus un plic. În el se afla fotografia lui Lorenz, care avea agățat de gât un carton pe care scria: „Prizonier al Mișcării 2 iunie“. Lorenz fusese răpit de această organizație și în curând ea avea să-și facă publice revendicările: eliberarea a cinci teroriști care fuseseră condamnați la închisoare pentru jefuirea unei bănci și pentru atentate cu bombă asupra unor persoane și clădiri și imbarcarea lor imediată într-un avion cu destinația Yemenul de Sud.

După patru zile de negocieri, cei cinci deținuți au fost eliberați și urcați la bordul unui avion sub supravegherea atentă a pastorului Heinrich Albertz, fostul primar al Berlinului de Vest. În aceeași noapte, Lorenz a fost eliberat.

Autoritățile federale au capitulat în fața violenței, iar oamenii au început să se întrebe dacă aceasta era cea mai bună soluție. În plus, specialiștii în probleme de terorism au înțeles de ce organizatorii atentatului nu au cerut eliberarea lui Andreas Baader, Gudrun Ensslin, Ulrike Meinhof și a altor deținuți importanți.

Probabil, organizația a vrut să se distanțeze de RAF. La început a trimis la redacțiile diverselor ziare declarații în care erau condamnate metodele folosite de Rote Armee Fraktion. Noua organizație nu intenționa să jefuiască bănci pentru ca membrii ei să se îmbogă-

tească peste noapte, ci dorea să contribuie la însănătoșirea climatului politic al societății. Evoluția ulterioară a „Mișcării 2 iunie“ a dovedit că și această nouă generație de teroriști avea să se transforme într-o bandă de tâlhari care furau automobile și arme, falsificau documente și pașapoarte, jefuiau bănci și organizau atentate cu bombe artisanale.

În ziua de 24 aprilie 1975, la ora 11.30, doi tineri au intrat în clădirea ambasadei Germaniei Federale din Stockholm. Afară așteptau alți doi tineri: un băiat și o fată. La un moment dat, din ambasadă a ieșit un funcționar și după ce au schimbat câteva cuvinte în limba germană, cei doi tineri au intrat și ei.

— Am dori să ajungem la secția consulară, spuse tânăra, oprindu-se în fața unui ghișeu.

— În ce problemă, vă rog? întrebă zâmbitor un funcționar îmbrăcat în haine închise la culoare.

— Ne aflăm într-o situație delicată. Suntem în călătorie de nuntă și ne-au dispărut pașapoartele, răspunse tânăra cu un aer preocupat.

— Bine că nu e mai rău, zâmbi funcționarul, făcându-le semn să aștepte.

În cele din urmă au reușit să intre în ambasadă șase tineri: Siegfried Hausner, Karl Heinz Dellwo, Bernhard Rössner, Manfred Lutz Taufer și „tinerii însurăței“ Ulrich Wessel și Hanna Elise Krabbe.

Cabinetul ambasadorului Dietrich Stoecker și birourile ambasadei se aflau la etajul trei. Spre marea uimire a secretarei, tinerii căsătoriți au intrat în anticamera biroului ambasadorului.

— Cum ați ajuns aici? Secția consulară este la parter.

Cei doi tineri nu s-au urnit din loc, iar tânărul a scos din buzunar un pistol, strigând:

— Nici o mișcare! Măinile pe masă!

Observând că cei doi vizitatori nu se îndreaptă spre secția consulară, funcționarul de la ghișeu făcuse semn ofițerului de securitate care păzea ambasada. În timp ce acesta se pregătea să-i interpeleze pe intrușii care urcau la etajul întâi, a observat că un necunoscut îi ochește de sus cu pistolul.

Imediat s-a creat panică. Teroriștii au început să tragă în pereți și în tavan, provocând un haos și mai mare. Câțiva funcționari au sărit pe fereastră de la parter, în timp ce alții au urcat la etajul trei unde teroriștii îi țineau în șah pe ambasadorul Stoecker,

pe atașatul militar von Mirbach și pe consilierul comercial Hillegaart.

După primele împușcături, cineva a reușit să anunțe poliția, astfel încât, puțin mai târziu, parterul ambasadei a fost ocupat de un detașament special de trăgători, îmbrăcați în veste antiglonț și cu căști pe cap. Teroriștii i-au somat să părăsească imediat clădirea, dar polițiștii se pregăteau să atace.

— Vorbește purtătorul de cuvânt al brigăzii de luptă „Holger Meins“. Vorbește purtătorul de cuvânt al... Dacă polițiștii nu eliberează imediat ambasada, vom fi nevoiți să-l împușcăm pe atașatul militar von Mirbach, se auzi o voce de la etaj.

Polițiștii au rămas la locurile lor. Puțin după ora 13.00 s-au auzit patru împușcături. Apoi s-a întredeschis o ușă și pe palier a fost aruncat Andreas Mirbach. Era grav rănit și abia după două ore teroriștii au dat voie unor sanitari neînarmați să îl transporte afară. Din păcate, von Mirbach a murit în spital în aceeași noapte.

După aceste împușcături, poliția a capitulat, părăsind incinta ambasadei. În același timp, la filiala Agenției de presă vest-germane DPA din Stockholm, s-a primit un telefon.

— Aici este purtătorul de cuvânt al brigăzii de luptă „Holger Meins“. Vă rog să vă notați următorul mesaj: cei 28 de deținuți, inclusiv Baader, Meinhof și toți ceilalți aflați în închisorile vest-germane trebuie eliberați imediat în schimbul ostaticilor și transportați până la ora 21.00 pe aeroportul din Frankfurt. În caz contrar, vom împușca, din oră în oră, câte un ostatic.

Se pare că teroriștii intenționau să repete exemplul colegilor lor de breaslă care îl răpiseră pe Peter Lorenz, în timp ce autoritățile federale au lăsat opinia publică să înțeleagă că organele executive se tem de teroriști, evitând o confruntare directă cu ei.

Și de data aceasta, poliția se afla într-o situație delicată cu atât mai mult, cu cât tragedia se juca în văzul lumii, deoarece televiziunea transmitea în direct din zona clădirii ambasadei ocupate. Ministrul de externe Genscher, care urma să decidă asupra modului cum trebuia procedat, avusese deja o experiență neplăcută cu teroriștii cu doi ani în urmă, când, în calitatea lui de ministru de interne, condusese acțiunea de pe aeroportul Fürstenfeldbruck soldată cu un eșec lamentabil.

Ședințele comitetului de criză constituit la Bonn se țineau lant pentru a câștiga timp. Tergiversarea negocierilor cu teroriștii avusese de multe ori succes. La ora 22.00, teroriștii l-au împușcat în

incinta ambasadei pe consilierul comercial Heinz Hillegaart. Deși asasinatul comis cu sânge rece a stârnit panică la Bonn, guvernul vest-german nu a capitulat, iar purtătorul lui de cuvânt i-a anunțat pe teroriști la telefon că guvernul nu acceptă condițiile lor.

Această hotărâre neașteptată a clătinat siguranța ucigașilor, care, după cincisprezece minute, au eliberat trei femei, punând aceeași condiție: dacă revendicările lor nu vor fi îndeplinite, vor împușca, din oră în oră, câte un ostatic.

La puțin timp după miezul nopții, în clădirea ambasadei s-a auzit o explozie, după care la etajul trei a izbucnit un incendiu. A urmat un schimb de focuri, iar din încăperile învăluite în fum au început să iasă în fugă ostaticii și teroriștii. Ulrich Wessel a fost împușcat, iar Bernhard Rössner, Hanna Elise Krabbe și Siegfried Hausner — grav răniți. Polițiștii suedezi i-au arestat pe teroriști, urcându-i la bordul primului avion care zbura în Germania. Hausner, care încă din 1972 o ajutase pe Meinhof să instaleze o bombă în birourile Agenției de presă a lui Springer din Hamburg, a murit după o lună, în spitalul închisorii din Stammheim. Prin urmare, teroriștii au fost înfrânți, iar pentru moment, membrii bandeii lui Baader și Meinhof au pierdut orice speranță de a fi eliberați.

La 7 aprilie 1977, înaintea sărbătorilor de Paști, în centrul orașului Karlsruhe a fost comis un triplu asasinat. În Joia Mare, la ora 9.15 dimineata, când străzile erau încă liniștite, Mercedesul condus de Wolfgang Göbel rula pe traseul lui obișnuit. Lângă șofer se afla procurorul general Siegfried Buback, iar în spate Georg Wurster, șef de serviciu la procuratura generală.

Într-o zi de la sfârșitul lui martie Günter Sonnenberg s-a interesat de ultimul tip de motocicletă Yamaha 750 într-un magazin cu motociclete din Düsseldorf. Vânzătorul i-a răspuns la toate întrebările, dar și-a dat seama că pe tânăr nu-l interesau, de fapt, caracteristicile tehnice ale motocicletei.

— Mai precis, aș dori să închiriez una pentru câteva zile, zise tânărul, învârtindu-se în jurul unei motociclete.

— În cazul acesta, vă rog să luați legătura cu o altă firmă, îi spuse vânzătorul, întinzându-i o carte de vizită cu adresa firmei.

Câteva minute mai târziu, tânărul a închiriat o motocicletă Suzuki 750 GS, ultimul tip, cu 3315 kilometri la bord, având numărul de înmatriculare D-AT 792.

— Mă numesc Hans-Dieter Götz, se prezentă un alt tânăr care intrase într-un magazin de automobile din Germersheim, și doresc să cumpăr o mașină frumoasă.

Vânzătorul i-a prezentat câteva modele vechi, din care tânărul și-a ales o Alfa Romeo. Cu câteva zile înainte cumpăraseră un BMW vechi, plătind un avans de 2500 de mărci. Proprietarul îi demontase însă numărul de înmatriculare pentru a-l obliga să o înregistreze singur la poliție. După câteva zile, Götz a restituit mașina, luându-și avansul înapoi din care a cumpărat acea Alfa Romeo cu numărul de înmatriculare GER-AM 25.

În timp ce poliția încerca să afle cum a reușit Sonnenberg să parcurgă cei 802 kilometri înregistrați la bord, un martor și-a adus aminte că în ziua de 3 aprilie văzuse aceeași motocicletă în fața Casei de Economii din Sachsenheim. Un alt martor a declarat că în Karlsruhe văzuse doi tineri care își lăsaseră bicicletele de damă în parcul din centrul orașului și se urcaseră pe o motocicletă japoneză aflată în parcare. Același martor și-a amintit și de numărul motocicletei.

Orașul Sachsenheim este înconjurat de păduri. În zilele de 4 și 5 aprilie, în timp ce-și făcea rondul zilnic, pădurarul făcea câteva observații. Mai întâi a auzit niște împușcături pe care atunci le-a considerat simple manevre. Mai târziu, a găsit câteva tuburi de cartuș trase de o armă ucigașă și astfel și-a dat seama că s-a înșelat. În plus, în noroi se vedeau urmele anvelopelor unei motociclete, iar locuitorii orașului Sachsenheim și-au adus aminte că în zilele acelea văzuseră o Alfa Romeo în oraș și în împrejurimile lui.

În Germania există numeroase firme și ateliere particulare unde proprietarii de mașini pot să comande numere de înmatriculare din material reflectorizant. La 5 aprilie, proprietarul unei asemenea firme din Ludwigshafen a primit o comandă telefonică pentru un număr reflectorizant LU-N L8 destinat unei motociclete. Clientul s-a prezentat în aceeași zi, a plătit suma de 17,50 mărci și a plecat.

În Joia Mare, Mercedesul de serviciu al lui Buback aștepta la stop, la intersecția străzilor Landstrasse și Molkestrasse. Pe banda alăturată, lângă Mercedes, a oprit o motocicletă Suzuki pe care se aflau doi tineri cu căști metalice. Unul din ei avea atârnată de gât o geantă. În clipa când mașina a demarat, unul din motocicliști a scos un pistol din geanta de la gât și a tras în pasagerii din limuzină. Apoi motocicleta a trecut pe partea cealaltă, tânărul a schimbat câteva vorbe cu șoferul mașinii care venea încet din partea opusă și a dispărut.

Procurorul general Buback și Georg Wurster au murit pe loc, iar Göbel a fost transportat la spital, unde a murit șase zile mai târziu.

Atentatorul a tras 15 focuri dintr-un pistol mitralieră Heckler-Koch cu patul și țeava retezate.

Acest triplu asasinat a fost revendicat de organizația creată de Ulrike Meinhof, o ramificație sau succesoarea grupării Rote Armee Fraktion. Câteva zile mai târziu, redacțiile celor mai importante ziare și agenții de presă au primit, spre difuzare, declarația acestei bande care, prin stilul în care era concepută, semăna foarte bine cu mesajele lui Andreas Baader, aflat în „cea mai bine păzită închisoare din Republica Federală“. Mai târziu a ieșit la iveală că deținuții erau atât de prost păziți încât puteau să întrețină legături cu membrii bandei aflați în libertate. În felul acesta, Baader a reușit să organizeze și să conducă, direct din închisoare, acțiunile lui teroriste.

„Buback a fost direct răspunzător de moartea lui Holger Meins, Siegfried Hausner și Ulrike Meinhof“, au încercat să se justifice teroriștii. „În calitatea lui de procuror general, de mediator al acțiunilor coordonate ale organelor de justiție și ale serviciului de informații vest-german, Buback a organizat asasinarea celor trei în strânsă colaborare cu CIA“.

Atentatul a urmat procesului de la Stammheim, la care Andreas Baader, Gudrun Ensslin și Jan Carl Jaspe au fost acuzați de 4 asasinat și 40 de tentative de asasinat și condamnați la închisoare pe viață.

Împușcarea procurorului general a constituit un act de răzbunare și în același timp o provocare la adresa poliției și a guvernului. Teroriștii vroiau să demonstreze că nu au de gând să se predea și că vor continua lupta confrăților lor aflați în spatele gratiilor. Curând ei aveau să arate că nu se sfiesc să folosească orice mijloc pentru a zgudui opinia publică și guvernul.

Bancherul Jürgen Ponto era directorul și președintele consiliului administrativ al lui Dresdner Bank, iar fina lui era fiica unui cunoscut avocat din Hamburg. La 23 de ani, Susanna devenise membră a Comitetului de sprijin al deținuților politici din Germania federală și trăia cu teroristul Karl Heinz Dellwo, care luase parte la atacul asupra ambasadei Germaniei de la Stockholm.

Cazul Susannei Albrecht ocupă un loc aparte în istoria terorismului și dovedește că bandele de teroriști, care își motivează politic acțiunile, nu se deosebesc prin nimic de bandele de gangsteri. Susanna Albrecht a jucat un rol funest în acțiunea Ponto.

Directorul Jürgen Ponto locuia într-o vilă luxuoasă în Oberursel. În după amiaza zilei de 30 iunie, în jurul orei 17.00, a auzit o voce plăcută:

— Unchiule, sunt eu, Susanna, Susanna Albrecht. Aștept afară la porțița din grădină. Am trecut pe aici și așa vrea să te văd.

La un semn al bancherului, șoferul a deschis porțița, iar în grădină au intrat trei tineri care și-au continuat nestingheriți drumul până în vestibulul casei, unde s-au oprit, privind în jur. Șoferul i-a condus în anticameră, iar bancherul nu s-a lăsat prea mult așteptat.

Nu am reușit să reconstituim modul cum s-a desfășurat această acțiune cu epilog dramatic. Se pare că teroriștii intenționau să-l răpească pe Ponto. Acesta s-a apărat, s-au auzit împușcături și la strigătele lui au apărut soția și câțiva servitori. Teroriștii au fugit, urcându-se într-o mașină care îi aștepta după colț. Jürgen Ponto a fost transportat la o clinică chirurgicală din Frankfurt, unde a murit peste două ore.

Ca o încununare a cinismului lor, teroriștii au făcut publică o declarație prin care își revendicau atentatul, justificându-l prin argumente neîntemeiate. Printre semnatarii declarației a apărut și numele Susannei Albrecht, membră a organizației Rote Armee Fraktion.

Susanna Albrecht, cunoscută sub numele de Sanna, a devenit o victimă a mediului în care a crescut. Dorind să devină la fel de celebră ca tatăl său, a încercat să se apropie de el. Curând însă avea să sufere o decepție, fiindcă și-a dat seama că departe de a fi un model, tatăl ei era un om obișnuit, cu multe defecte. Între ei au început să apară divergențe de păreri. Simțindu-se încorsetată de convențiile în care trăiau aristocrații, din rândul cărora făceau parte și părinții ei, Susanna s-a revoltat împotriva modului de viață ce-i fusese predestinat. Psihologul Salewski citează afirmațiile Susannei: „M-am saturat până peste cap de veșnicile petreceri la care se mâncau icre negre și somon afumat“.

Ca un prim semn al revoltei față de autoritatea părintească, Sanna a refuzat să mai învețe pentru examenul de bacalaureat. Părinții au trimis-o cu forța la internat, unde a devenit o fată ascultătoare și chiar supusă.

Șederea la internat și-a arătat roadele deoarece, în 1971, Susanna a reușit la examenul de bacalaureat și s-a angajat ca educatoare la o grădiniță de copii. Această muncă i-a adus primele satisfacții morale: nu mai era doar fiica unui cunoscut bogătaș, ci un anume Albrecht. Situația nu i-a displicut, cu atât mai mult cu cât continua să aibă cont la bancă. Apoi, s-a înscris la universitate,

s-a mutat într-un cămin de studenți cu concepții dubioase, după care a renunțat de tot la învățătură.

Mediul în care a intrat a avut consecințe nefaste asupra ei. Prima oară a fost închisă împreună cu studenții care ocupaseră cu forța locuințele goale în semn de protest față de speculanții de terenuri. A făcut cunoștință cu Marghit Schiller și Ilse Stachow, membre ale grupării Rote Armee Fraktion și le-a făcut diverse servicii. Apoi a devenit iubita celebrului terorist Karl Heinz Dellwo, care și-a câștigat o faimă tristă în timpul atacului asupra ambasadei Germaniei din capitala Suediei. De când era mică, Sanna visase să devină eroină. Acum i se oferea acest prilej. A sunat la ușa nașului ei și pur și simplu l-a împușcat.

Poliția a inițiat o acțiune de mare anvergură pentru a prinde făptașii. Opinia publică era revoltată la culme, iar membrii guvernului simțeau că li se clatină pământul sub picioare, întrucât pierduseră lupta împotriva teroriștilor. Iar în vara lui 1977, a apărut un alt semnal de avertizare.

Vizavi de clădirea procuraturii de stat de pe Blumenstrasse din Karlsruhe, la numărul 9, se afla locuința unui pictor. La 25 august soția lui a primit un telefon:

— Bună ziua, la telefon este doamna Ellwanger. Aș dori... mai degrabă, am dori să vă facem o vizită împreună cu soțul meu. Ne-am construit un bungalow nou și vrem să cumpărăm un tablou.

S-au întâlnit a doua zi, la ora 9.00 dimineața. După ce au stat de vorbă mai mult de două ore și jumătate, domnul Ellwanger a scos brusc de sub haină un pistol, iar „soția“ i-a urmat exemplul.

— Executăm o acțiune a grupării Rote Armee Fraktion și dacă ne veți asculta ordinele, nu veți păți nimic. Nu trebuie să vă fie teamă.

Domnul și doamna Ellwanger i-au dus pe pictor și pe soția lui în camera alăturată unde i-au legat de un scaun cu frânghia de rufe. După puțin timp, soneria a târâit din nou. De data aceasta a deschis domnul Ellwanger, lăsând să intre doi indivizi care târau după ei o cutie mare din carton.

Împreună, au scos din ea un lansator de rachete și l-au montat spre clădirea de vizavi a procuraturii de stat, au reglat mecanismul de declanșare la ora 16.00, au tăiat cablurile telefonice și au dispărut. Din fericire, la ora 16.00 nu s-a întâmplat nimic, fiindcă mecanismul de declanșare s-a defectat. Spre seară, pictorul și soția lui au reușit să se dezlege și au sunat la poliție din apartamentul vecin. Teroriștii nu au fost prinși, dar s-a aflat că cei doi erau Silke

Maier-Witt, o prietenă a Susannei Albrecht și Christian Klar, fost student la Universitatea din Heidelberg.

La 30 decembrie 1976, poliția rutieră a reținut pe autostrada de lângă Butzbach, doi indivizi suspecți care circulau într-o mașină furată: Siegfried Haag, fost avocat și Roland Meyer. Cei doi teroriști aveau pașapoarte false cu nume străine, iar în mașină au fost găsite două pistoale și o mitralieră. Haag mai avea asupra lui și alte documente compromițătoare, inclusiv un „plan de acțiune“ al comandoului de teroriști. Deși polițiștii au supus textul unei minuțioase analize, ei nu au reușit să-l descifreze în întregime din cauza abrevierilor, a criptonimelor și a simbolurilor folosite. Acțiunile erau prezentate în coloane, cu detalierea sarcinilor ce reveneau fiecărui membru în parte. Printre alte simboluri apărea des cuvântul „Margarina“.

Șeful Serviciului federal de criminalistică, dr. Horst Herold împreună cu procurorul general și cu experții poliției și-au bătut capul zadarnic ca să afle împotriva cui era îndreptată acțiunea „Margarina“. Au aflat prea târziu, când Siegfried Buback era deja mort.

O altă acțiune, cunoscută sub numele „Big Money“ a constituit planul de răpire a bancherului Ponto care nu a fost însă pus în aplicare. La începutul lui iulie, la arhiva Institutului de Economie Mondială din Hamburg a venit un tânăr cu ochelari cu rame aurite care, după ce a prezentat legitimația de student, a cerut materiale biografice despre Ponto și Schleyer.

— Îmi pregătesc lucrarea de doctorat care are ca temă „Personalități importante ale economiei vest-germane“, și-a argumentat el cererea.

Bibliotecarii de la arhivă i-au pregătit materialele pentru a doua zi, iar studentul le-a studiat și le-a consultat o după-amiază întreagă. Tânărul se numea Willy Peter Stoll, avea 27 de ani și rolul lui încă nu se terminase.

Vineri 25 iulie, într-un magazin de mașini vechi din Hürt, lângă Köln, a intrat un tânăr care s-a arătat interesat de un microbuz Volkswagen, cu numărul de înmatriculare K-C 3849.

— Ce părere aveți? îl întreabă vânzătorul.

— Merge. Îmi convine și culoarea lui albă, răspunse tânărul.

— Prin urmare, îl cumpărați?

— Da

— Atunci, poftiți înăuntru, domnule, ca să semnați contractul. Toate documentele se găsesc în biroul alăturat.

După ce s-au așezat la o masă, iar cumpărătorul și-a aprins o țigară, patronul magazinului l-a întrebat:

— Cum vă numiți?

— Aici e scris tot, răspunse tânărul, întinzându-i o carte de vizită: Peter Borge, Köln, Luxemburger Strasse 121. După ce a plătit, tânărul a plecat grăbit, spre marea mulțumire a vânzătorului, care era fericit că reușise să vândă mașina atât de ușor.

Pe Weiner Weg 1B din Köln se înalță un bloc turn cu apartamente de închiriat, construit de un șeic arab, care și-a investit petrodolarii în peste 60 de imobile. Fiecare apartament are câte un garaj la subsol. În ziua de 27 iulie apartamentul nr. 2065 și garajul nr. 127 au fost închiriate de Lisa Riese care a plătit anticipat o sumă destul de mare.

La 30 iulie 1977, la comisariatul de poliție din Köln-Porz s-a prezentat un bărbat care a anunțat furios că i s-a furat mașina.

— Domnule comisar, era absolut nouă. Ieri am cumpărat-o, strigă el.

— Domnule, liniștiți-vă... Să o luăm pe îndelete. Cum vă numiți?

— Arno Last.

— Ocupația?

— Electrician. Mai precis, maestru, într-un atelier.

— Cum era mașina?

— Absolut nouă, domnule comisar...

— Ce marcă?

— Mercedes 300, galben.

— Numărul?

— Așteptați puțin, zise Last și scoase din buzunar documentele mașinii. Nici nu am avut timp să-l memorez. K-AA 6584.

— O să vă ținem la curent cu tot ce se întâmplă, domnule Last, spuse comisarul, ridicându-se în picioare.

— Și mai avea încă ceva, își aduse aminte bărbatul asudat. Un cârlig pentru remorcă. Intenționez să cumpăr o remorcă fiindcă vroiam să plec cu familia în Italia... Intenționez.

— Nu trebuie să vă descurajați, poate o vom găsi repede.

— Se mai întâmplă și asemenea cazuri, domnule comisar?

— Uneori.

În garajul subteran al blocului turn de pe Weiner Weg 1B apăruse o mașină străină. Șeful garajului, Friedrich Wilk, a studiat-o cu un aer expert: Mercedes, ultimul tip. Wilk nu știa cui aparține, dar

și-a notat numărul K-LZ 589 și, pentru orice eventualitate, i-a blocat ieșirea, așezându-și de-a curmezișul propria mașină.

În aceeași seară, tânărul cu ochelari cu rame aurite, care era proprietarul mașinii, a venit să-și ceară scuze.

— Nu este admisibil, domnule. În primul rând nu vă cunosc, iar în al doilea rând, în garajul meu nu are voie să parcheze nici un străin. Țăsta este rostul meu aici.

— Vă înțeleg, domnule Wilk, dar eu nu sunt străin. Sunt logodnicul domnișoarei Riese, care locuiește aici. De aceea, am venit să vă rog...

Wilk a primit 20 de mărci și afacerea a fost încheiată. Mercedesul a putut fi parcat pe locul cu numărul 127. Domnișoara Riese era o tânără blondă și plăcută, pe care șeful garajului o cunoscuse atunci când îi dăduse cheile de la cutia de scrisori. I s-a părut însă curios că, deși plătea chirie, locuia într-un apartament gol.

Dr. Hanns Martin Schleyer, președintele Uniunii federale a industriașilor germani și a Uniunii patronilor era un om bogat și influent. În seara zilei de 14 august, se întorcea, odihnit și bronzat, de la casa sa de week-end, de pe malul lacului Bodam. A doua zi, luni, urma să participe la o ședință importantă la firma Daimler Benz din Stuttgart din al cărui consiliu de administrație făcea parte. Aici a aflat că figurează pe o listă — întocmită de poliție — cu persoane a căror viață era în pericol și trebuiau păzite. În carnetul teroriștilor Haag și Meyer, arestați de poliție, fusese găsită abrevierea „hm“ și polițiștii ajunseseră la concluzia că se referea la Schleyer, care de fapt se numea Hanns Martin.

Acest episod nu ar fi fost atât de important și de interesant dacă poliția nu l-ar fi inclus pe Schleyer în categoria persoanelor aflate în pericol maxim. Din clipa aceea, el a fost păzit ca un ministru: a primit gardă de corp, în vilă i-a fost montat un sistem de semnalizare și toate broaștele de la uși au fost înlocuite.

La 5 septembrie, Wilk care era portarul și șeful garajului s-a dus să controleze, ca de obicei, garajul și a văzut că Mercedesul galben al domnișoarei Riese era parcat la locul lui. Dar, atenția i-a fost atrasă de un microbuz Volkswagen cu perdele galbene pe care îl vedea prima oară. Curios, Wilk a privit înăuntru și a văzut un cărucior albastru de copil. Și-a notat numărul lui de înmatriculare ca să se intereseze al cui e fiindcă știa că în blocul lui nu locuiește nici o familie cu copil mic.

La 5 septembrie 1977, Hanns Martin Schleyer a plecat spre casă în jurul orei 17.00. Mercedesul lui, 450 SEL, era condus de Heinz Marzisz, un șofer cu experiență, în vârstă de 31 de ani, iar în spate rula mașina poliției în care se afla garda ce-l păzea tot timpul: Reinhold Brändle, în vârstă de 41 de ani, Roland Pieler, de 20 de ani și Helmut Ulmer, de 24 de ani. La ora 17.15 cele două mașini au ajuns în dreptul stadionului Müngersdorf și au cotit pe Vincenze Statze. Imediat după ce a dat colțul, șoferul a pus o frână bruscă. Strada era blocată de un Mercedes nou, de culoare galbenă, cu număr de înmatriculare din Köln, iar în fața lui, pe carosabil, se afla un cărucior albastru de copil.

Șoferul mașinii poliției care îl urmărea atent nu a avut timp să pună frână și a lovit din spate mașina lui Schleyer.

În același timp au detunat câteva împușcături. Un grup format din mai mulți tineri au deschis foc de mitralieră asupra celor două mașini. Unul dintre teroriști a deschis portiera din spate a Mercedesului, trăgându-l afară pe Schleyer. Șoferul Marzisz a sărit repede de la volan, încercând să îl salveze. S-a auzit o nouă detunătură și Marzisz s-a prăbușit pe caldarâm cu tâmpla străpunsă de un glonte.

Teroriștii au sărit repede în microbuz și au părăsit locul faptei. Un BMW care se afla prin apropiere în momentul atacului, a pornit pe urmele microbuzului, dar așa cum se întâmplă de multe ori, norocul le-a surâs teroriștilor. La câteva străzi mai încolo un camion militar belgian tocmai întorcea. Microbuzul încărcat cu teroriști a mai avut timp să treacă, în timp ce BMW-ul care îl urmărea a rămas blocat, iar șoferul lui a pierdut microbuzul din vedere. Întâlnind pe drum un echipaj de poliție, el a anunțat că a observat un Volkswagen care rula spre autostradă. Șoferul echipajului a preluat mesajul și a alertat poliția. După cum s-a dovedit ulterior, a fost comisă o mare greșeală, deoarece Volkswagen-ul o luase în altă direcție.

Poliția a mai comis o greșeală atunci când, la ora 19.00, pe micile ecrane a făcut un apel către populație ca să ajute poliția la găsirea unui VW-Bully alb. În jargonul polițienesc „bully” înseamnă microbuz, dar nici un telespectator nu a înțeles ce mașină trebuia prinsă. În felul acesta, populația a fost împiedicată să colaboreze cu poliția.

Între timp, la fața locului s-au adunat echipajele de poliție din împrejurimi, dar polițiștii nu i-au mai putut ajuta pe colegii lor din

garda personală a lui Schleyer. Toți trei erau morți. Criminaliștii au putut doar să constate că Mercedesul galben și căruciorul de copil fuseseră folosite doar drept capcană. Căruciorul fusese legat de un șnur, iar unul dintre teroriști îl trăsese de la distanță pe carosabil. Mercedesul galben era mașina furată despre care am mai amintit. Electricianul Last a recuperat-o mai târziu și a reușit să plece cu familia în Italia.

După cum știm, portarul Wilk își notase numărul microbuzului alb în care se afla căruciorul de copil. După ce a auzit comunicatul poliției, s-a uitat în carnet și a constatat că microbuzul căutat era unul și același cu cel parcat în garajul blocului 1B de pe Weiner Weg.

În jurul orei 21.30, criminaliștii au intrat în garaj. Microbuzul se afla la locul lui. Au chemat un pirotehnician ca să le deschidă portiera, deoarece se temeau ca înăuntrul lui să nu fie o bombă. Nu au găsit însă nimic altceva decât un plic care conținea fotocopia unei scrisori adresate guvernului de la Bonn. Probabil, teroriștii sperau că în felul acesta nu putea fi identificată proveniența hârtiei și a mașinii de scris. Scrisoarea conținea următorul mesaj:

Către guvernul federal:

Aveți grijă ca imediat să fie sistată acțiunea de urmărire publică, deoarece, în caz contrar, orice negociere va fi suspendată, iar Schleyer va fi împușcat.

RAF

În ciuda acestui avertisment, căutarea autorilor atentatului a luat o amploare crescândă. Criminaliștii au aflat de la portarul Wilk despre domnișoara Riese, dar atunci când au sunat la ușă, nu le-a răspuns nimeni. De teamă ca înăuntru să nu explodeze o bombă, ei nu au forțat ușa, ci au adus un cărucior blindat, mic cât o jucărie, fabricat în Irlanda de Nord. Căruciorul putea fi dirijat prin radio de la distanță, avea 7 reflectoare, o cameră video și o mitralieră. „Șoferul” lui putea să stea liniștit în fața unui ecran de televizor și să urmărească terenul și „lupta” robotului blindat. După ce căruciorul a trecut prin ușa apartamentului domnișoarei Riese, pe ecran s-a văzut că e nelocuit.

În timpul anchetei a ieșit la iveală că, în realitate, Riese era Friederika Krabbe, sora Hannei Elise Krabbe, care luase parte la atacul asupra ambasadei Germaniei de la Stockholm. Terorista locuia în condiții modeste, deoarece tot ce s-a găsit în locuința ei

au fost o saltea pneumatică, o veioză, un scaun și un aparat de radio.

Actul terorist comis ziua în amiaza mare în plin centrul orașului Köln a produs stupefație, cu atât mai mult cu cât nu era primul. Trei polițiști morți, un șofer împușcat și Schleyer răpit — acestea au fost rezultatele unui bilanț tragic. Guvernul federal știa foarte bine cum va reacționa opinia publică. Poliția care se dovedise incapabilă să asigure protecția unei persoane despre care bănuia că ar putea deveni ținta teroriștilor, știa că nu are nici un motiv să fie lăudată. De asemenea, era un fapt bine cunoscut că, numai în primele șase luni ale lui 1977, bandele de teroriști reușiseră să sustragă din locuri publice și, de multe ori, din seifuri închise 332 de fișe de identitate în alb, 255 de fișe completate, 226 de pașapoarte de serviciu în alb, 456 de permise de șofer, 34 de ștampile oficiale și 3 mașini de scris cu caractere speciale pentru completarea pașapoartelor. Teroriștii capturasera 2040 pistoale, 1463 puști, 197 mitraliere, 6 kilograme de material explozibil, 55 grenade și 15 grenade de mână, dispunând astfel de tot arsenalul de luptă necesar activității lor. Bandele de teroriști aveau aceleași radioemițătoare cu cele folosite de poliție, la care se adăugau 1260 de emițătoare furate și chiar un aparat special de codificare și decodificare numit INVENTR. Prin urmare, poliția nu putea să aibă conștiința curată din moment ce nu reușise să împiedice această „supradotare” a gangsterilor.

Poate tocmai de aceea, conducerea acțiunii a fost preluată de însuși cancelarul federal, Helmut Schmidt, care, la ora 21.30, a anunțat tragicul eveniment în fața camerelor de luat vederi după care s-a adresat teroriștilor:

„În mod sigur cuvintele mele sunt ascultate de făptași. Probabil, acum ei își gustă roadele victoriei, dar trebuie să le spun că fac o mare greșală. Terorismul nu mai are nici o șansă, deoarece împotriva lui luptă nu numai organele de stat, ci întregul popor.”

S-a creat o situație paradoxală, fără precedent. Timp de șase săptămâni un înalt reprezentant al statului a negociat viața ostaticului, discutând cu teroriștii ca de la egal la egal. Cu toate acestea, nu au reușit să obțină nici măcar o superioritate de două treimi.

„Statul major de criză” constituit la Bonn a pus la punct tactica de luptă. Scopul îl constituia eliberarea lui Schleyer, prinderea și aducerea făptașilor în fața tribunalului și revigorarea încrederii cetățenilor în capacitatea poliției de a le asigura securitatea. Tactica aleasă de criminaliști era simplă și încercată în numeroase rânduri:

tergiversarea negocierilor, mizând pe faptul că, după un timp, teroriștii vor ceda nervos.

A doua zi, pe la ora 15.00, la parohia bisericii evanghelice de pe Lehrastrasse 8, din Wiesbaden, s-a primit un telefon:

— Aici e Neuschäfer, răspunse fata preotului, în vârstă de 12 ani. Tata nu e acasă. Se pregătește de slujbă, a mai adăugat ea și a închis, continuând să învețe. Mai târziu, a găsit în cutia poștală un plic alb, pe care nu era scrisă nici o adresă și l-a pus pe biroul tatălui. Când l-a deschis, acesta a găsit înăuntru un alt plic care avea în colțul de sus o emblemă formată dintr-o stea, o mitralieră și inițialele RAF. În plic se afla o fotografie colorată Polaroid a lui Hanns Martin Schleyer, îmbrăcat într-o cămașă vărgată și ținând în mână un carton pe care scria: 6.9.1977, *ostatic RAF*. Plicul mai conținea două scrisori, una de la teroriști, alta de la Schleyer. În timp ce preotul, uimit, răsucea scrisorile în mână, suna telefonul și în receptor s-a auzit o voce de femeie:

— În cutia dumneavoastră de scrisori se află o scrisoare către guvernul federal care trebuie transmisă.

Scrisoarea conținea revendicările teroriștilor.

Luni, 5.9.1977, un comando condus de Siegfried Hausner a luat ostatic pe Hanns Martin Schleyer, președintele Uniunii federale a industriașilor germani și al Uniunii patronilor. Repetăm încă o dată condițiile în care poate fi eliberat, condiții ce au fost transmise deja guvernului federal, dar sunt ținute în secret. Sistați imediat urmărirea, altfel, Schleyer va fi împușcat.

De îndată ce veți opri urmărirea, eliberarea lui va avea loc, respectându-se următoarele condiții:

1. Schleyer va fi eliberat în schimbul punerii în libertate a următorilor membri ai RAF: Andreas Baader, Gudrun Ensslin, Jan Carl Jaspe, Verena Becker, Werner Hoppe, Karl Heinz Dellwo, Hanna Krabbe, Bernhard Rössner, Ingrid Schubert și Irmgard Möller, care vor putea să plece în țara pe care și-o vor alege. Günter Sonnenberg, condamnat pentru rănirea unei persoane, va fi eliberat imediat, deoarece nu suportă condițiile de detenție. Günter va pleca împreună cu ceilalți zece.

2. Ostatici vor fi transportați până miercuri, la ora 8.00 dimineața, pe aeroportul din Frankfurt, iar până la 12.00, când va decola avionul, vor avea voie să vorbească între ei. La ora 10.00 dimineața unul dintre ostatici va vorbi în direct la televiziunea

germană și va informa opinia publică despre modul corect în care se desfășoară pregătirile de zbor.

3. În timpul zborului până la destinație, ostaticii vor fi însoțiți de Payot, secretarul general al Federației Internaționale pentru Drepturile Omului și de preotul Niemöller. Îi rugăm ca în calitatea lor de garanți ai vieții ostaticilor, să aibă grijă ca toți să ajungă acolo unde doresc.

Desigur, vom fi de acord și cu alte eventuale propuneri ale ostaticilor.

4. Fiecare ostatic va primi 100 000 de mărci.

5. Acest comunicat strict autentic — după cum rezultă din scrisoarea și fotografia anexate ale lui Schleyer — va fi transmis integral astăzi la ora 20,00 la emisiunea de actualități a televiziunii.

Scrisoarea conținea și alte revendicări mai puțin importante, dar la fel de arogante și era semnată de Siegfried Hausner, comandoul RAF. Pe o hârtie alăturată, Schleyer adăugase cu propria sa mână:

Mi s-a explicat că dacă veți continua urmărirea, viața mea va fi în pericol. Același lucru este valabil și dacă nu veți îndeplini condițiile sau nu veți respecta ultimatumul. Menționez că aceasta nu e decizia mea.

Membrii „statului major de criză” au reflectat asupra tuturor circumstanțelor, au analizat eventualele lor consecințe și în cele din urmă s-au hotărât să nu fie de acord cu revendicările teroriștilor. La discuție a participat și directorul societății pe acțiuni Daimler Benz care i-a informat pe toți cei prezenți că firma lui este dispusă să plătească prețul de răscumpărare, indiferent de suma la care se ridică. Era o practică curentă. Încă din 1975, firma plătiese 7,5 milioane dolari pentru răscumpărarea unuia dintre reprezentanții ei care fusese răpit în Argentina. Pe vremea aceea, situația era diferită. Grupul Montoneros care îl răpise pe directorul Metze era constituit din oameni care luptau împotriva condițiilor social-politice insuportabile din Argentina, fiind sprijinit de marea majoritate a populației. Răpitorii lui Schleyer erau bandiți. Helmut Schmidt nu a acceptat condițiile lor și a avut dreptate. Dacă teroriștii ar fi obținut ceea ce doreau și ar fi încasat milioane de dolari, ei ar fi devenit și mai aroganți. Banii câștigați ușor i-au transformat pe acești idealști în ucigași și bandiți.

Teroriștii au nevoie de publicitate, fiindcă altfel acțiunile lor nu ar stârni panică. De aceea, poliția a interzis publicarea oricărei știri

în legătură cu desfășurarea cercetărilor, iar ziariștii au cedat. La consfăturile comitetului de criză se puneau însă tot mai des întrebarea de ce poliția comite atâtea greșeli în anchetarea fărădelegilor teroriștilor.

Cancelarul federal a cerut ca reprezentanții poliției criminale, membrii serviciului de informații și ai aparatului polițienesc să justifice modul cum era cheltuită suma de 90 de milioane de mărci alocată în fiecare an de la buget aparatului de securitate. Puterea de stat s-a trezit într-o situație dificilă; s-au făcut auzite glasuri critice din partea partidelor de opoziție, iar unii politicieni au încercat să folosească în avantajul lor situația nou creată. Oamenii aveau senzația că sistemul social a intrat în criză și că un nume „doliu de stat”, respectiv renunțarea la sărbătorile de toamnă, nu ar rezolva problema.

Cei care au preluat conducerea acțiunii aveau un plan bine pus la punct, așteptând următoarea mișcare a dușmanului. Nu au fost nevoiți să aștepte prea mult. A treia zi după răpire, la 7 septembrie ora 18.00, și preotul Friedrich Schuster din Mainz a găsit în cutia de scrisori un colet. De data aceasta, conținea o scrisoare a răpitorilor și o scrisoare a lui Schleyer, însoțită de o casetă video.

Câteva ore mai târziu și episcopul Wolfgang Rolly a primit un pachet care trebuia să ajungă la guvern. Coletul conținea o bandă pe care erau înregistrate răspunsurile lui Schleyer. Teroriștii au mai trimis o scrisoare la redacția ziarului „Frankfurter Rundschau” care trebuia să parvină „comitetului de criză”. În scrisoare se menționa că ultimatumul este prelungit până la 9 septembrie, ora 12.00, când ar urma să decoleze avionul cu ostaticii eliberați la bord.

Bandiții se aflau într-o situație dificilă. Nu știau nimic despre rezultatele anchetei, iar poliția câștigase timp și domina situația. În general, teroriștii comunică greu între ei, dar mai ales este foarte riscant să-și transmită revendicările oficialităților prin intermediul scrisorilor sau al coletelor. Ei sunt conștienți că întreaga populație este alertată și la cea mai mică bănuială poate apela la ajutorul poliției. De aceea, teroriștii au cerut să poarte negocieri prin intermediul avocatului Denise Payot care, după cum menționau ei în scrisoare, era „secretarul general al Federației Internaționale pentru Drepturile Omului de pe lângă Organizația Națiunilor Unite”.

Teroriștii nu erau bine informați, deoarece avocatul Payot, care acceptase rolul de mediator propus de guvernul vest-german, nu

era funcționar ONU, ci numai președintele Ligii elvețiene pentru Drepturile Omului. La întrebarea de ce a fost preferat un avocat elvețian, se poate răspunde că acesta pledase cauza unor organizații palestiniene, iar părinții lui Gudrun Ensslin, care fusese arestată, l-au rugat să scrie și să transmită Comitetului ONU pentru Drepturile Omului un protest împotriva tratamentului inuman la care erau supuși deținuții în închisorile vest-germane.

Rolul avocatului Payot este greu de definit. Deși trebuia să joace rolul de intermediar, în unele momente el a apărut interesele teroriștilor, încercând să convingă guvernul să accepte un compromis și să-l lase pe teroriști să plece din țară. De asemenea, el a reușit să demonstreze că există unele țări care ar fi dispuse să-i primească pe teroriștii eliberați. A folosit chiar și metoda presiunii asupra guvernului și a „comitetului de criză“, atrăgând atenția prin intermediul colegului său, avocatul Preti, asupra unui fapt grav: după răpire, Schleyer fusese injectat cu seruri speciale care îi provocaseră pierderea reflexelor. Toate declarațiile lui erau înregistrate pe bandă și cuprindeau elemente atât de importante din punct de vedere al politicii de culise, încât, dacă ar fi devenit publice, guvernul Schmidt ar fi fost obligat să-și dea demisia.

Șeful serviciului federal de criminalistică, dr. Horst Herold, l-a rugat pe avocatul Payot să preia această funcție la 9 septembrie; Payot a organizat o conferință de presă la care a anunțat că de acum înainte toate comunicatele privind urmărirea teroriștilor vor trece prin mâinile lui.

În primele zile la acțiune au luat parte 800 de polițiști, iar 150 de persoane au format un comitet permanent de urmărire, ajutați de serviciul de interceptări al armatei vest-germane și de specialiștii serviciului de spionaj. După ce avocatul Payot a fost desemnat mediator, s-a crezut că discuțiile sau mesajele teroriștilor îi vor conduce pe criminaliști direct în ascunzătoarea lui Schleyer. Toate cele 36 de cabluri telefonice care leagă Statele Unite de Elveția, prin urmare 18 000 de posturi au fost cuplate la o stație de interceptare. În plus, poliția a racordat 497 de cabine telefonice la sistemul de interceptare fiindcă bănuia că teroriștii continuau să-l ascundă pe Schleyer în împrejurimile orașului Köln.

În timpul acestei acțiuni poliția a făcut apel la populație să colaboreze. A primit 3826 de anunțuri, dar nici unul nu a fost important. Populația continua să trăiască într-o spaimă generală, neștiind până unde va ajunge îndrăzneala teroriștilor.

Trebuie subliniat încă o dată că agenții de poliție nu au lucrat întotdeauna foarte bine, ci dimpotrivă, au comis nenumărate greșeli, devenind ținta criticilor justificate ale opiniei publice. De câteva ori au reușit să depisteze o urmă promițătoare, dar de fiecare dată au ratat șansa. În noaptea spre 25 septembrie, poliția a interceptat apelul telefonic al unei femei din Köln care vroia să vorbească cu avocatul Payot din Geneva. Aparatele de interceptare au stabilit cabina telefonică de unde s-a vorbit, iar poliția a dat alarma generală, pregătind imediat o mașină de intervenție. Dar specialiștii au comis o gravă greșală: în momentul conectării, în receptor s-a auzit un zgomot ceea ce a determinat-o pe femeie să încheie repede convorbirea. La numai 25 de secunde după ce a pus receptorul în furcă, lângă cabina telefonică a apărut o mașină a poliției. Era însă prea târziu, locul fiind deja pustiu.

Teroriștii nu erau începători ci, dimpotrivă, bine instruiți. Gherila, adică lupta de stradă, a fost inventată la început în plan teoretic, dar a avut și multe aplicații practice. În aprilie 1977, în Suedia fusese arestat teroristul vest-german Norbert Kröcher, care o răpise pe doamna Leijon, membră a guvernului suedez. Asupra lui a fost găsit un fel de manual, cuprinzând sfaturi și indicații, unele de-a dreptul groțesti. Dacă un terorist vrea să afle, de pildă, dacă corespondența lui este deschisă de poliție, trimite o scrisoare cu următorul text:

„Dragă prietene, îți trimit anexat un fir de păr. Cu salutări cordiale, al tău...”

Plicul nu conține nici un fir de păr, dar dacă scrisoarea ajunge la destinație cu un fir de păr în plic, înseamnă că a trecut prin filtrul cenzurii.

În centrul orașului Köln se înalță o clădire modernă, Uni-Center, de 140 de metri înălțime, cu 43 de etaje și 951 de apartamente, în care locuiesc cu chirie 2000 de persoane. După ce a efectuat peste 1000 de percheziții fără a găsi nici o urmă suspectă, poliția a organizat o descindere la Uni-Center, la care au participat 300 de polițiști. Cu acest prilej, s-a descoperit o locuință conspirativă închiriată de o persoană fictivă, Barbara Markvart. Deși plătise anticipat chiria, la 23 septembrie ea a trimis administratorului cererea de renunțare la apartament și cele două chei, fără să-i ceară înapoi suma plătită anticipat. La o cercetare mai atentă s-a constatat că scrisoarea era scrisă cu aceleași caractere de mașină ca și scrisorile adresate de teroriști guvernului federal. În realitate,

chiriaşa se numea Aldeheid Schulz şi făcea parte din banda de terorişti, după cum avea să se confirme în urma descinderii poliţiei în garajul subteran. Aici poliţia a descoperit mult căutata Alfa Romeo cu o capacitate cilindrică de 1600 cm³ şi cu numărul de înmatriculare K-XY 847. În maşină au fost găsite documente care dovedeau că la 23 iulie un anume Binder o cumpărase de la inginerul Leier.

Inginerul Leier, care a fost găsit imediat de poliţie, le-a relatat că proprietarul maşinii era un tânăr serios, cu geantă diplomat, care venise cu un taxi. După ce a rulat puţin maşina, a plătit imediat suma cerută de 2900 mărci, s-a urcat la volanul maşinii şi a plecat. Criminaliştii l-au găsit pe şoferul taxiului şi curând aveau să afle că Binder era în realitate Rolf Gerhard Heissler, suspectat că ar fi luat parte la atentatul asupra lui Buback şi Ponto.

Ancheta nu avansa prea repede, dar puţinele succese de până atunci nu erau de neglijat. Apoi a fost comisă o altă mare greşeală, când s-a cerut autorităţilor federale să iniţieze căutarea teroriştilor şi în afara ţării, întrucât existau indicii că răpitorii ar fi fugit împreună cu ostaticul peste graniţă.

Primul semn a venit din Olanda. În oraşul Utrecht, o anume Astrid Winter închiriasse o maşină, completând actele cu adresa: Hamburg, Waldorfstrasse, 234. Funcţionarul care i-a prelungit termenul de împrumut al maşinii a observat însă că buletinul domnişoarei Winter era fals. Anunţată imediat, poliţia a trimis un echipaj la faţa locului:

— Măinile sus! Predaţi-vă! I-a somat poliţistul olandez, comitând astfel o mare greşeală. Teroristul în vârstă de 25 de ani, Knut Folkers, şoferul Volkswagenului alb în care teroriştii îl transportaseră pe Schleyer, a scos imediat pistolul şi a tras. Ceilalţi poliţişti l-au imobilizat. Domnişoara Winter aştepta pe stradă şi văzând ce se întâmplă, a rupt-o la fugă şi a dispărut. Alţi trei terorişti care aşteptau tot afară, s-au făcut nevăzuţi. După amprente digitale, poliţia a constatat că domnişoara Winter era cunoscuta teroristă Brigitte Mohnhaupt, care participase la răpirea lui Hanns Martin Schleyer şi la împuşcarea poliţiştilor din garda lui personală. Din păcate, terorista împreună cu confrăţii ei, au reuşit să dispară, iar descinderea poliţiei i-a speriat pe ceilalţi, obligându-i să devină mai prudenţi.

În istoria criminalisticii există câteva situaţii în care poliţiştii au apelat la ajutorul unui clarvăzător. Hanussen, ghicitorul lui Hitler,

un excroc originar din Prostějov, a evocat câteva succese ale clarviziunilor sale care au ajutat la descoperirea autorilor unor crime. Wolfgang S. Salewski, unul dintre puţinii psihologi specializaţi în probleme de terorism, a fost solicitat să devină consultant al „comitetului de criză” şi al poliţiei. Salewski era un tânăr specialist ale cărui lucrări teoretice şi practice se bucurau de mare succes. De aceea, propunerea lui a avut un efect stupefiant. După ce toate căutările ascunzătorii lui Schleyer au dat greş, iar poliţia nu a mai găsit nici o pistă, el a propus să fie invitat, în calitate de colaborator, Gérard Croiset, un foarte cunoscut clarvăzător din Occident.

Acest bătrân în vârstă de 70 de ani, dotat cu aptitudini pe care el însuşi le definea ca „metode de diagnosticare psihoscopică”, era consilierul permanent al familiei regale olandeze şi locuia la Utrecht, oraşul unde poliţia tocmai ratase ocazia de a o prinde pe terorista Mohnhaupt şi pe colegii ei. La început, ghicitorul a refuzat, invocând motivul că ştie foarte multe amănunte despre acest caz, ceea ce ar putea să-l perturbe. În cele din urmă însă a acceptat propunerea şi, după câteva zile, a indicat pe harta oraşului Köln locul unde putea fi ascunzătoarea.

Poliţia a mers pe urme şi a avut succes. A făcut o descindere în blocul turn cu 1750 de apartamente din cartierul Meschenich din Köln şi, în garajul subteran, a descoperit Mercedesul cu numărul de înmatriculare BM-A812. Tăbliţa pe care era fixat numărul era falsă, iar în ţeava de eşapament au găsit cheia de la sistemul de aprindere. Detectivii au ţinut maşina sub urmărire câteva zile ca să nu-l sperie pe proprietar. Deoarece proprietarul nu şi-a făcut apariţia, detectivii au controlat maşina mai atent şi, astfel, au găsit sub ştergător tubul cartuşierei de la o mitralieră Heckler-Koch. După ce a fost supusă analizelor, laboratorul de balistică a confirmat că acesta era identic cu cel al armei pe care teroriştii o folosiseră în timpul atentatului asupra lui Schleyer şi a escortei sale. Criminaliştii au făcut o descoperire şi mai interesantă în portbagajul maşinii, unde au găsit un buton de manşetă cu o piatră semipreţioasă, un „lapis lazuli”, iar soţia lui Schleyer a confirmat că era al soţului ei. În peretele despărţitor dintre portbagaj şi bancheta din spate se afla o gaură destul de mare care servea probabil ca loc de aerisire pentru ostaticul transportat în portbagaj.

Maşina fusese cumpărată în Benberg, nu departe de Köln, de un anume Martin Klas, care era, în realitate, teroristul Willy Peter Stoll. Venise cu taxiul şi fără să stea prea mult pe gânduri plătise şi

plecase. Din alte câteva detalii, criminaliștii au putut să aprecieze că Mercedesul furat care, împreună cu căruciorul de copil, blocase calea mașinilor din coloana lui Schleyer fusese condus de Angelika Speitel sau de Silke Maier-Witt. Cei care au tras au fost Willy Peter Stoll, Christian Klar, Friederika Krabbe, Clemens Wagner, Rolf Gerhard Heissler, iar la volanul microbuzului cu care au dispărut ucigașii de la locul atentatului s-a aflat Knut Folkers.

Desigur că familia lui Schleyer a fost de acord cu efectuarea schimbului, spre deosebire de autorități, care erau de părere contrarie, iar poliția vest-germană avea deja o experiență destul de tristă. După ce, în urma răpirii lui Peter Lorenz, oficialitățile federale au consimțit la efectuarea schimbului, teroriștii au reapărut pe scena internațională, organizând acțiuni noi, cu o îndrăzneală și mai mare. Nici opinia publică nu era adepta compromisurilor, ci, dimpotrivă, vroia să se instaureze un climat de liniște și de aceea soarta milionarului Schleyer o lăsa-oarecum indiferentă.

În ochii opiniei publice vest-germane, Schleyer nu era o figură simpatică deoarece obișnuia să apară în fața camerelor de luat vederi și să vorbească pe un ton superior, asumându-și rolul de mare cunoscător al problemelor economice. Mulți îl considerau prototipul îmbogățitului fără scrupule și, poate, tocmai de aceea, teroriștii l-au ales drept victimă. Nu trezea simpatie nici datorită funcțiilor pe care le avea: președinte al Uniunii federale a patronilor vest-germani, membru a 15 consilii de administrație a celor mai importante întreprinderi industriale, președinte al Uniunii federale a industriașilor, constituită din 95 000 de întreprinderi industriale, cu 8 000 000 de salariați, consul onorific al Braziliei și inițiatorul acțiunii de reprimare, în 1963, a celor 400 000 de muncitori greviști din industria metalurgică, din Baden-Württemberg.

În plus, Schleyer fusese ofițer nazist și activase mai ales la Praga. În timpul ocupației, SS-Untersturmführerul Hanns Martin Schleyer sosise la Praga în calitate de șef al Uniunii federale a industriașilor din protectoratul Cehiei și al Moraviei și încercase să includă industria cehă și moravă în potențialul de război al celui de-al treilea Reich al lui Hitler. Jefuirea rezervelor unor fabrici putea fi și sursa averii familiei lui Schleyer care a oferit teroriștilor un preț de răscumpărare de 15 milioane de mărci.

Schleyer era bine cunoscut de foștii naziști. De aceea, nu este deloc întâmplător faptul că, după ce a ieșit din închisoare, Friedrich Flick, un criminal de război, care a preluat conducerea firmei

Daimler Benz, l-a ales pe Schleyer drept colaborator. Deși cunoștea numai câteva aspecte ale carierei lui, opinia publică vest-germană nu a insistat ca milionarul Schleyer să fie eliberat în schimbul unui grup de bandiți care terorizaseră populația Germaniei.

Teroriștii aveau pe conștiință peste 50 de crime și tentative de crimă, iar o eventuală victorie i-ar fi îndemnat la noi fărâdelegi, creându-se astfel și un precedent.

Tactica așteptării și a tergiversării adoptată de „comitetul de criză” vest-german era pe deplin justificată. Șederea în continuare a ostaticului împreună cu răpitorii, contactul lor zilnic putea să șteargă animozitățile dintre ei. Într-un fel, toți se aflau într-o singură barcă și vroiau ca drumul lor periculos să se încheie într-un port liniștit. Tactica aleasă de Salewski fusese deja verificată.

Clădirea Sveriges Kreditbank din centrul Stockholmului a fost atacată de un bandit înarmat, care a împușcat un polițist și a pătruns înăuntru, luând patru ostatici: trei fete între 21 și 32 de ani și un funcționar de 25 de ani. Gangsterul s-a închis cu ostaticii în casa de bani subterană a băncii, cerând în schimbul lor câteva milioane de mărci și eliberarea unui confrate din închisoare. Clădirea a fost înconjurată imediat de 300 de polițiști. La un moment dat, negocierile au început să treneze ceea ce l-a determinat pe primul ministru Olof Palme să se implice în la această acțiune ca mediator. În timpul negocierilor care s-au purtat la telefon, teroristul i-a dat receptorul uneia dintre fetele răpite, Kristina. Convorbirea a fost înregistrată pe bandă de magnetofon:

— M-ai decepționat foarte tare, îi reproșă Kristina primului ministru.

— În ce sens?

— O viață întreagă am fost social-democrată, iar acum sunt pusă în situația să văd cum vă jucați cu viața noastră.

— Ce vrei să spui? o întrebă Olof Palme.

— Nu mi-e frică de bandiți pentru că nu mi-au făcut nici un rău, continuă Kristina, vorbind despre bandiți la plural deoarece poliția îi făcuse pe plac gangsterului și îl eliberase pe confratele lui din închisoare, aducându-l la bancă.

— Am stat aici și am discutat împreună, continuă Kristina. Știi, de ce mă tem cel mai mult? De faptul că vom fi atacați de polițiști. Dacă polițiștii vor da buzna peste noi și vor începe să tragă, s-a zis cu noi.

- Poliția nu o să facă așa ceva, o liniști primul ministru.
- Am înțeles, dar nu poți face ceva ca eu și Elisabeth să fim eliberate?
- Te rog să te pui în situația noastră, răspuse Palme. Gangsterii au atacat și au jefuit o bancă. Pe deasupra au mai și împușcat un polițist.
- Dacă vrei să știi, polițistul a fost cel care a tras primul.
- Indiferent cine a tras primul, cert este că bandiții au deschis foc asupra polițiștilor.
- Au tras numai fiindcă polițiștii au scos armele.
- Polițistul care a fost rănit e un tânăr frumos. Îl cheamă Warpenfeld și nu-i face nici o plăcere că a fost rănit la braț.
- Crezi că ar fi mai bine dacă ne-ar împușca pe toți care suntem aici?
- Vinovați sunt cei care scot primii arma sau încep să tragă.
- Ei vor începe să tragă numai după ce poliția va deschide foc asupra noastră.
- De ce nu s-au predat? o întrebă Palme.
- Să se predea? Nu înțelegi că vor să iasă de aici!
- Poporul suedez cere ca vinovații să fie împușcați, iar noi nu vrem. Spune-le să renunțe la arme și să vă lase liberi.
- În nici un caz nu vor fi de acord. De ce nu vrei să înțelegi că luptă să-și salveze viața?
- Ba, înțeleg foarte bine.
- Ești omul cel mai puternic din țara asta cu care pot sta de vorbă! Numai tu poți să-mi salvezi viața! Dragul meu, comoara mea, lasă-mă pe mine și pe Elisabeth să plecăm împreună cu ei... dacă ai fi aici, aș fi în stare să-ți sărut picioarele...
- Pot să plece numai dacă vă eliberează, spuse Olof Palme.
- Dar ei nu au încredere în voi. De ce nu vrei să înțelegi lucrul ăsta?
- Totuși pot să dispară.
- Nu cred, deoarece în jurul nostru sunt numai trăgători.
- Pot să dispară, repetă primul ministru Olof Palme.
- Pe unde? Suntem înconjurați numai de gură cască.
- Chiar dacă nu au încredere în noi, nu înseamnă că trebuie să vă târască tot timpul după ei. De fapt, asta nu e treaba mea, ci a poliției.
- Iar poliția susține exact contrariul.
- Nu are dreptate.

- Dar totuși asta e părerea ei. Tu hotărăști totul.
- Unde am ajunge dacă toți pușcăriașii... (În clipa aceea s-a produs o defecțiune tehnică).
- Mie îmi e foarte clar că nu-i putem elibera pe toți deținuții. Dar ei sunt de acord să ne dea drumul (a urmat o nouă defecțiune) dacă tu ne vei lua locul.
- Au zis ei așa ceva?
- Da. Ne-au spus că dacă vii aici, ne dau imediat drumul.
- Ar fi interesant, spuse primul ministru.
- Și eu cred același lucru. Dar sunt convinsă că nu o să vii.
- Ba o să vin, însă trebuie să mai așteptați puțin.
- Dragul meu, iubitul meu, te implor în genunchi. Pe nimeni nu am rugat așa până acum.
- Vorbești, de parcă te-ar fi convins cineva. Trebuie să fim circumspecți (a urmat o nouă întrerupere).
- Te rog să spui poliției să-i lase să fugă și să le dea două pistoale.
- Cum adică să dăm pistoale unor astfel de oameni? Nu ne putem permite un astfel de risc.
- Dar atunci ne-ar da drumul.
- Nu cred.
- Mai important e ce cred eu. De două zile stăm aici împreună cu ei.
- Dar răspunderea îmi revine mie, adăugă Olof Palme.
- Nu ai putea să mă numești doar pentru o singură zi prim ministru?
- În nici un caz, răspuse Palme.
- Dragul meu, dar și eu port o răspundere. Te rog, te implor. Vrei să-ți trimit ție sau poliției o scrisoare prin care să fii absolvit de toată răspunderea?
- Poliția nu vrea să vă facă nici un rău.
- Îmi pare foarte rău, dar eu cred contrariul...
- Prin urmare, consideri că poliția este o instituție dușmană?
- Da. Așa cred. Și mai sunt convinsă că dacă mai rămânem mult timp aici, s-a zis cu noi.
- Spune-mi, te rog, chiar nu vă dați seama ce înseamnă să dai arme unor bandiți?
- Dar ceea ce s-a întâmplat acum, nu se întâmplă în fiecare zi. Olof, de fapt, cred că nu vrei să fim eliberate pentru că în curând vor avea loc alegeri.

— Nu are absolut nici o legătură.

— Dragul meu, iubitul meu, îngerul meu, nu mai știu cum să te alint...

Discuția a mai continuat pe aceeași temă, iar mai târziu, după ce înregistrarea de pe bandă a fost publicată în revista vest-germană „Stern“, cititorilor nu le-a venit să creadă că victima a apărut în postură de avocat al răpitorilor. Kristina a încheiat convorbirea cu primul ministru pe un ton ofensat:

— Acum vreau să-ți spun ceva foarte neplăcut. Lasă-ne pe noi, fetele, să plecăm împreună cu banditul care a atacat banca. Și, în plus, dă-le 1 500 000 de dolari și două pistoale. Sau veniți aici și luați-ne locul.

Fără a constitui o regulă, există multe situații, când între ostatic și răpitor se crează o relație pozitivă, cu alte cuvinte dușmănia pe viață și pe moarte care există la început se transformă într-un anumit fel de înțelegere. Dacă își petrec mai mult timp împreună, rupți de firul normal al vieții, agresorul și victima încep să aibă concepții asemănătoare. Amândoi se simt amenințați din exterior, chiar dacă din motive diferite. În plus, ostaticul se teme de orice situație imprevizibilă care l-ar putea enerva pe răpitor, deoarece vrea ca el să rămână liniștit pentru a depăși momentul de criză.

După ce au fost eliberate, cele două tinere funcționare de la banca din Stockholm au continuat să ia apărarea teroriștilor. Aceștia au rezistat însă în încercuirea poliției numai patru zile, după care s-au predat.

În cazul lui Schleyer, psihologul Salewski a ales tactica tergiversării, considerând că o persoană atât de abilă cum era Schleyer va reuși să intre în vorbă cu răpitorii. Familia lui conta pe același lucru, iar fiul lui mai mare, avocat de profesie, începuse să poarte tratative secrete cu răpitorii. Le-a oferit un preț mare de răscumărare și a stabilit la telefon să se întâlnească la hotelul Intercontinental din Frankfurt cu un intermediar căruia să-i predea câteva valize conținând 15 000 000 de mărci. Tranzacția a eșuat fiindcă presa a aflat din timp și la hotel au apărut sute de reporteri cu camere de luat vederi.

Fiul lui Schleyer a propus răpitorilor să se întâlnească la Paris sau pe aeroportul unei alte țări. Între timp „comitetul de criză“ hotărâse să adopte tactica camuflajului, simulând că e de acord cu revendicările teroriștilor pentru a câștiga timp și a verifica ce

legături întrețineau aceștia cu confrății lor aflați în spatele gratiilor. Poliția s-a adresat lui Baader și membrilor bandei lui ca să-și aleagă țara unde se vor stabili în cazul că vor fi eliberați. Baader a ales Algeria, Libia, Vietnam, Irakul sau Yemenul de Sud, iar Jan Carl Jaspe a mai adăugat pe listă Angola, Mozambicul și Etiopia.

Am evocat deja situația paradoxală în care reprezentanții puterii de stat poartă tratative la cel mai înalt nivel cu criminalii de rând și speră că vor avea succes. În istoria terorismului rămâne însă unic rolul jucat pe scena internațională de ministrul vest-german Hans-Jürgen Wischniewski, care a primit ordin de la cancelarul federal să urce la bordul unui avion și să înconjoare jumătate din globul pământesc pentru a juca în fața opiniei mondiale un adevărat teatru. Călătoria lui Wischniewski în străinătate nu a scăpat însă atenției ziariștilor care au aflat despre adevărata ei destinație abia după ce avionul guvernamental a aterizat la Alger.

În capitala algeriană, ministrul Wischniewski a sondat posibilitățile existente pentru ca teroriștii să fie primiți de autoritățile locale, dar a întâmpinat un refuz categoric. Algeria avea deja o experiență tristă în acest domeniu. După comiterea atacului asupra sediului OPEC de la Viena, cancelarul federal al Austriei, Bruno Kreisky, solicitase guvernului algerian să accepte condițiile răpitorilor și să-i primească, ceea ce s-a și întâmplat. Ulterior, guvernul algerian a regretat acest demers întrucât se crease impresia falsă că Algeria sprijină teroriștii, iar disponibilitatea guvernului algerian de a răspunde favorabil solicitării autorităților austriece a aruncat o lumină nefavorabilă asupra lui. Dacă, la început, Wischniewski a primit un răspuns negativ, ulterior refuzul s-a mai atenuat; întrucât guvernul vest-german solicita acest lucru din motive umanitare, autoritățile algeriene mai puteau reflecta asupra primirii teroriștilor nevrând să aibă nici o vină în eventuala moarte a lui Schleyer.

Ministrul Wischniewski a primit același refuz categoric și la Tripoli. Președintele Libiei, Khadafi, nu vroia să aibă nimic comun cu teroriștii, cu atât mai mult, cu cât presa vest-germană scria că Libia finanțează acțiunile teroriste în Europa și Orientul Mijlociu.

Wischniewski nu s-a bucurat de o primire călduroasă nici în Yemenul de Sud, care avea o experiență tristă în acest sens, deoarece în cazul Lorenz, pe aeroportul din Aden, avusese loc un schimb al deținuților eliberați. Autoritățile yemenite au fost de acord cu primirea lor, punând însă condiția ca imediat după aterizare să fie internați. Guvernul vest-german a cerut însă retroce-

darea deținuților în termen de 14 zile și Yemenul de Sud a avut mari neplăceri cu teroriștii.

Bagdadul a constituit următoarea escală. Oficialitățile irakiene au refuzat să-l primească și Wischnewski a fost obligat să-și continue turneul. Avionul a aterizat la baza americană de pe insula Guam, unde serviciul de zbor din Anchorage anunțase, în mod eronat, că la bordul avionului se află 11 ostatici. De aceea, imediat după aterizare, avionul a fost înconjurat de soldați înarmați cu mitraliere, iar comandantul aeroportului nu a putut să înțeleagă cum au dispărut în timpul zborului cei 11 ostatici.

La Hanoi, avionul Boeing 707 a făcut o escală tehnică. În acest timp, Wischnewski s-a întâlnit la hotelul Continental cu un reprezentant al guvernului vietnamez, care l-a refuzat pe un ton politic. Acesta a fost ultimul act al unei piese care a dovedit teroriștilor că nici o țară nu e dispusă să-i primească, ceea ce a fost confirmat de relatările din presă, radio și televiziune. Să-și fi atins astfel scopul această acțiune de convingere atât de costisitoare? Este puțin probabil.

În zilele noastre există mai multe metode de a-i convinge pe deținuții recalcitranti. Una dintre ele, metoda psihologică, a fost aplicată în cazul teroristului Knut Folkers pentru a-l determina să dezvăluie ascunzătoarea lui Schleyer. De asemenea, s-a avut în vedere eliberarea lui Schleyer în schimbul unor deținuți, care urmau să fie imbarcați la bordul unui avion și trimiși într-o anumită țară. După aterizare, aceștia urmau să fie preluați de agenții CIA și ai Mossadului care trebuiau să-i lichideze sau să-i trimită înapoi în spatele grătilor.

Oficialitățile israeliene au venit însă cu propunerea ca agenții secreți ai Mossadului să construiască în mijlocul deșertului un aeroport din iută și hârtie pe care să aterizeze avionul cu teroriști la bord, care urmau să fie imediat neutralizați de poliție. Nici unul dintre aceste proiecte nu a fost însă realizat. Următoarea mișcare în această partidă au făcut-o nu polițiștii sau membrii „comitetului de criză“, ci înșiși teroriștii.

În ziua de miercuri, 19 octombrie 1977, un curier necunoscut a adus la redacția cotidianului „Libération“ din Paris următoarea declarație a răpitorilor lui Hanns Martin Schleyer:

„După 43 de zile, am pus capăt vieții corupte a lui Hanns Martin Schleyer. Domnul Schmidt care de la bun început a făcut

diverse speculații în jurul morții lui Schleyer poate să-i găsească cadavrul într-o mașină verde Audi 100 cu număr de înmatriculare în Bad Homburg care este parcată pe Rue Charlese Peguye din Mulhausen“.

Ziariștii au dat imediat telefon la poliție care s-a deplasat la fața locului. Cadavrul lui Schleyer a fost găsit în portbagajul unui Audi verde. Avea fața desfigurată, părul alb tuns scurt și era îmbrăcat în costumul în care fusese răpit cu șase săptămâni înainte.

Încă de la prima vedere a fost clar că fusese împușcat cu trei gloante trase în cap de la mică distanță. În timpul autopsiei, medicii au constatat că în gură îi mai rămăseseră urme de pământ și fire de iarbă, iar pe haine erau lipite ace de brad. Anchetatorii au declarat mai târziu ziariștilor că Hanns Martin Schleyer a fost împușcat din spate undeva într-o pădure stând în genunchi. Muribundul a căzut cu capul în jos și, într-o ultimă efortare, și-a înfipt dinții în pământ.

Cazul LH 181

— Domnule comisar, se numește Akasha, spuse inspectorul de la Scotland Yard șefului său.

— Și ce-i cu asta?

— L-am prins în Hyde Park.

— Ce făcea acolo?

— Demonstra pentru eliberarea Palestinei.

— Și ce-i cu asta? repetă enervat comisarul.

— S-a luat la bătaie cu un polițist.

— Cine a început?

— Nu știu, domnule comisar.

— După ce aflați, trimiteți-l la pușcărie sau la tribunal și cu asta basta. Nu mă simt bine astăzi. Cred că am făcut din nou o indigestie.

— Bine. Dar vreau să vă atrag atenția că nu e prima oară aici. Anul trecut s-a luat la bătaie în timpul unei demonstrații pașnice pe Trafalgar Square.

— A mai fost în fața instanței? întrebă comisarul posac.

— Nu, domnule. A stat aici o noapte întreagă, după care i-au dat drumul. Au vrut să-l izgonească, dar, până la urmă, l-au oprit aici până a doua zi.

— Cu ce se ocupă?

— Pe atunci era student...

— Dar acum?

— Nu știu, domnule.

— Atunci găsiți un paragraf în care să-l încadrați.

Zohair Jusuf Akasha a fost condamnat la șase luni închisoare, și trimis în penitenciarul din Pentonville, unde a declarat greva foamei. După două săptămâni a fost internat în spitalul St. Olaves-Hospital, iar la sfârșitul lunii, mai precis la 26 martie 1976, doi polițiști în civil l-au transportat la aeroportul Heathrow din Londra, unde l-au îmbarcat într-un avion cu destinația Beirut. La începutul anului 1977 a fost văzut plimbându-se din nou în piața Piccadilly. De data aceasta a locuit la Queens Hotel, un pension modest de la

marginile Londrei, unde s-a prezentat sub numele de Ahmed Badr. În fiecare dimineață pleca și se întorcea noaptea târziu. Peste o lună a dispărut.

Akasha s-a născut la 15 iulie 1954 în tabăra de refugiați palestinieni Burj el-Brain, în apropiere de Beirut. Părinții lui au emigrat din Palestina în urma ocupării ei de către trupele israeliene. Akasha era un om sânguinos, care a intrat de tânăr în rândurile Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei.

La începutul lui 1973 a intrat la Chelsea College of Aeronautical and Automobile Engineering din Londra pe care l-a absolvit după doi ani și a primit diplomă de tehnician aeronautic.

Aparent nu se deosebea de ceilalți studenți. Uneori se îmbăta cu bere sau rachiu și colinda străzile, strigând și desenând lozinci pro-palestiniene. Locuia într-o odăiță cu o chirie de 5 lire pe săptămână și colecționa articole despre „Marele șacal”, care fusese cel mai cunoscut terorist al acelor ani. Apoi a fost prins de Scotland Yard, dar a reușit să iasă bine din acel conflict.

A treia oară a revenit la Londra cu un pașaport kuveitian pe numele Abdul Hasan. La 5 aprilie 1977 s-a mutat la hotelul Robert House de pe Westbourne Street, vizavi de Royal Lancaster, unde locuia Abdulah Ahmed Hadjiri, fostul prim ministru al Yemenului de Sud, despre care se știa că în timpul guvernării sale îi lichidase pe toți patrioții cu vederi de stânga.

În Duminica Floriilor, Abdulah Hadjiri și soția lui, Fatima, au chemat Mercedesul de serviciu care îl avea la volan pe șoferul ambasadei Yemenului la Londra. De data aceasta, Akasha nu îi mai urmărea de la fereastra camerei lui, ci chiar de la volanul mașinii parcate în spatele Mercedesului. După ce s-a convins că Hadjiri și soția sa au urcat în mașină, Akasha a deschis brusc portiera din spate și i-a împușcat pe cei doi și pe șofer. A fost un atentat care nu a stârnit deloc panică, deoarece Akasha a folosit un pistol cu amortizor, după care s-a pierdut în mulțime.

Deși îl cunoșteau, din motive rămase necunoscute, polițiștii de la Scotland Yard au preferat să nu-l aresteze. Ucigașul a ajuns la aeroportul Heathrow și s-a îmbarcat la bordul unui avion al companiei de zbor irakiene, care a decolat la ora 16.30 și, în aceeași seară, a ajuns la Bagdad. Nu am aflat de ce poliția londoneză a fost atât de generoasă cu el, după cum nu am aflat de ce Oficiul de presă al Scotland Yard-ului nu a dat publicității nici un comunicat privind asasinarea fostului premier yemenit.

Palma del Mallorca este un loc unde se intersectează drumurile turiștilor din întreaga lume, iar aeroportul — unul dintre cele mai animate din Europa.

Hotelul cu trei stele Saragota se află în apropierea bulevardelor Paseo Generalissimo Franco și Avenida Jaime III. La 10 octombrie 1977, în jurul orei 23.00, în hotel a intrat un tânăr oacheș cu o geantă de voiaj și un geamantan.

— Bună seara, aș dori o cameră, se adresa el recepționarului Cardon.

— Aveți rezervare, domnule? îl întrebă recepționarul îmbrăcat în uniformă albastră.

— Nu am.

— Atunci, regret, domnule, spuse Cardon.

— Chiar nu ați...

— Tot hotelul este ocupat. Regret, domnule...

Cardon a căzut pe gânduri, a mai răsfoit o dată registrul cu numele celor înregistrați și a căutat printre sutele de chei atârinate în panou, după care s-a întors către străin, zâmbind:

— Există o singură posibilitate. O cameră cu patru paturi, disponibilă o singură noapte. Este tot ce vă pot oferi. Sper să nu vi se pară prea scumpă!

— Nu am de ales. Iau această cameră și poate că mâine dimineață o să se elibereze alta în care aș putea să mă mut.

Recepționarul a citit formularul completat cu numele tânărului: Ali Hyderi, Iran. „M-am înșelat, fiindcă îl credeam arab“, se gândi el. Străinul și-a dus singur geamantanul în camera 201, iar a doua zi s-a mutat într-o altă cameră cu două paturi. Înainte să plătească 1000 de pesetas, a întrebat:

— Sunteți sigur că nu s-a eliberat nimic? Aș mai avea nevoie de o cameră, fiindcă diseară aștept o cunoștință.

— Câte persoane?

— Una.

— Avem o cameră cu două paturi care ar putea să vă ajungă pentru o noapte.

— Dar persoana pe care o aștept este de sex feminin.

Recepționarul s-a uitat zâmbind la tânăr.

— Asta e treaba dumneavoastră!

Suraia Ansari, născută în 1954, la Teheran, după cum s-a înregistrat, a sosit în jurul miezului nopții. Era o tânără frumoasă și elegantă, care nu avea decât o geantă de voiaj și un geamantan

pentru cosmetice Samsonite. Au locuit în camera 419, de unde s-au mutat repede într-un hotel mai liber din apropiere, Jaime IH. Aici comportarea lor a devenit mai relaxată și făceau impresia unei perechi de îndrăgostiți.

Nu erau singurii iranieni din hotel, deoarece cu o săptămână înainte se cazaseră aici doi tineri care prin înfățișarea lor au atras atenția celor din jur: Hind Alami era o frumusețe orientală, iar partenerul ei, Riza Abbasi, plăcea oricărei femei. Nu se duceau la plajă, dar în schimb vizitau agențiile de voiaj.

Pe una din străzile principale din Palma del Mallorca, Avenida Jaime III, se află agenția de voiaj Euromar. Tânărul Abbasi, îmbrăcat într-un costum impecabil de culoare verde, s-a prezentat aici într-una din zile:

— Aș dori un bilet de avion până la Frankfurt.

— Frankfurt, Frankfurt, repetă funcționara, răsfoind mersul avioanelor.

— Cu Lufthansa, adăugă tânărul chipeș. Cu o cursă din timpul săptămânii.

— Sâmbătă nu doriți? întrebă funcționara.

— Nu.

— Există atunci o singură cursă LH 181, joi, 6 octombrie.

— Nu știu dacă nu e prea devreme. Trebuie să mai discut cu prietena mea.

A revenit a doua zi și a început să caute o altă cursă. Domnișoara din spatele ghișeului i-a propus compania de zbor Iberia, dar el a insistat să zboare cu Lufthansa. Funcționara a luat legătura cu centrala, dar răspunsul a fost negativ: toate locurile erau ocupate.

A doua zi dimineață a venit din nou și a cumpărat două bilete clasa întâi la zborul Palma del Mallorca — Frankfurt pe Main. În aceeași zi, Ali Hyderi și-a cumpărat tot două bilete de la agenția Viajes Iberia pentru zborul Lufthansa LH 181 din ziua de 13 octombrie.

Cele două cupluri de tineri îndrăgostiți păreau că se bucură din plin de ultimele lor zile de concediu.

Ali Hyderi s-a mutat împreună cu iubita lui, Suraia, într-un hotel scump, Bellver, numit așa după fortăreața medievală care străjuiește orașul. Aici și-au închiriat un apartament luxos, cu balcon spre golful din Palma. Și Abbasi împreună cu Hind Alami și-au ales un hotel mai bun, Costa Azul, iar în seara zilei de 10 octombrie, cei patru tineri s-au întâlnit într-unul din cele mai

scumpe hoteluri Paseo Maritimo și au fost împreună la un spectacol de flamenco.

Unele orașe spaniole au așa-numitele Pueblo espanol, străduțe cu arhitectură tipic spaniolă de-a lungul cărora se înșiră atelierele meșteșugarilor, magazine de suveniruri și vinării. În Pueblo espanol din Palma se găsea unul dintre cele mai îndrăgite localuri de noapte, „Tablao flamenco“, unde tinerii și-au rezervat locuri. Au băut șampanie și s-au distrat, de parcă i-ar fi așteptat o viață lipsită de griji. În realitate, a fost ultima noapte în care s-au distrat și au făcut dragoste.

Aeroportul din Palma este plin tot anul de turiști care sosesc aici palizi și pleacă bronzăți. Sistemul de securitate este același cu cel de pe alte aeroporturi. Vameșii controlează bagajele de mână și pipăie hainele pasagerilor. Suraia Ansari a trecut liniștită cu valizoara ei de cosmetice, iar lui Hyderi vameșii i-au atras atenția să nu deschidă în avion aparatul de radio Melba-Solid-State.

Avionul Boeing 737 Landshut a decolat, conform programului de zbor, exact la ora 13.00, având la bord 86 de pasageri și în cală două sicrie din zinc cu doi morți. Condițiile meteorologice erau favorabile, astfel încât, după treizeci de minute, avionul s-a apropiat de Marsilia.

Comandantul avionului era Jürgen Schumann, un fost experimentat pilot militar, în vârstă de 34 de ani, copilot — Jürgen Vietor, iar stewardese: Hannelore Piegler, de origine austriacă, suedeza Anna-Maria Staringer și Gaby Dillmann din Frankfurt pe Main.

Puțin după ora 14.00, în timp ce avionul zbura deasupra orașului Marsilia, ușa cabinei piloților s-a deschis brusc, iar în pragul ei a apărut un individ necunoscut cu un pistol în mână. Același individ l-a bruscă pe Vietor, făcându-i semn cu țeava pistolului spre ușă:

— Afară! Imediat afară! În spate! ordonă el.

Copilotul a intrat, clătinându-se, în cabina pentru turiști, unde aceștia erau ținuți în șah de două fete înarmate cu grenade de mână. Un alt terorist a strigat ceva incoerent la microfonul din cabina piloților și apoi i-a ordonat lui Gaby Dillmann să traducă ce vorbește.

— Aici e căpitanul Martyr Mahmud, au auzit pasagerii. „Din acest moment avionul a trecut sub comanda mea. Cine nu ascultă, va fi imediat împușcat!“, a tradus stewardesa ordinul teroristului, la

care a adăugat câteva vorbe pe care le învățase la cursurile de psihologie despre comportarea echipajului de zbor în cazul deturnării avioanelor companiei Lufthansa. „Vă rog, să ascultați ordinele căpitanului Mahmud.“

Au tras jaluzelele la ferestre, tacâmurile și farfuriile utilizate au fost aruncate pe culoarul din mijlocul cabinei și toți au ridicat mâinile deasupra capului.

Căpitanul Mahmud era teroristul Zohair Jusuf Akasha, cel care în Palma del Mallorca se prezentase ca Ali Hyderi. Pentru ceilalți teroriști din avion el era numărul 31, iar numărul 32 era Hind Alami, o libaneză de 22 de ani, care, în realitate, se numea Sanaz Ghulun.

Suraia Ansari, numărul 33, în vârstă de 22 de ani, se născuse în Israel de unde a emigrat împreună cu familia în Kuwait. Pe numele ei adevărat, Suhaila Sajjah, studiasse literatura engleză la Universitatea din Bagdad. În timpul războiului civil din Liban a supraviețuit masacrului din tabăra de refugiați palestinieni Tal al-Satar. Riza Abbasi, numărul 18, era născut în Beirut, avea 23 de ani și se numea Wabil Harb. Teroriștii au transportat armele și explozibilul în geamantanul de cosmetice cu fund dublu Samsonite, iar în aparatul de radio au ascuns grenadele de mână. Akasha a ales ca nume conspirativ al acestei acțiuni Martyr Halima, numele de luptă al teroristei vest-germane Brigitte Kuhlmann, care își pierduse viața în timpul deturnării unui avion francez pe aeroportul Entebbe. În decurs de câteva ceasuri, comandoul Martyr Halima a devenit un adevărat simbol al violenței.

Toți pasagerii au fost supuși unei atente percheziții corporale: pașapoartele, actele personale, legitimațiile și toate lucrurile de origine israeliană pe care le aveau asupra lor au fost aruncate la grămadă. A urmat controlul bagajelor. Căpitanul Mahmud amenința pasagerii cu pistolul, țeapa și îi lovea pe care să creeze o stare de panică. Și cele două fete, mai ales Suhaila Sajjah, vorbeau răstit, continuând să țină în mână grenadele.

Căpitanul Mahmud i-a ordonat pilotului Schumann să schimbe direcția de zbor spre Cipru.

— Nu avem combustibil suficient.

— De unde știți?

— Bănuiesc.

— Vreau date exacte! ordonă teroristul.

— Trebuie să facem un calcul. Chemați copilotul.

Jürgen Vietor a revenit în cabină și după câteva clipe a declarat:

— Nu putem zbura până în Cipru. Trebuie să facem o escală la Roma.

Puțin după ora două, în timp ce Boeingul 737 Landshut survola orașul Marsilia, ministrul de interne Maihofer i-a comunicat la telefon cancelarului vest-german Helmut Schmidt:

— Turnul de control din Aix-en-Provence din sudul Franței a anunțat schimbarea cursului de zbor al avionului Lufthansa, numărul LH 181 cu destinația Palma del Mallorca — Frankfurt pe Main. Avionul se îndreaptă spre Elba. Se pare că a fost deturnat.

Căpitanul Mahmud, care absolvise școala tehnică de aviație din Londra, știa că un Boeing poate fi pilotat de un singur om și l-a trimis pe Vietor în cabina pasagerilor.

La ora 13.50 avionul și-a schimbat direcția de zbor, iar la 15.45 a aterizat pe aeroportul Fiumicino din Roma. Imediat a fost înconjurat de mașinile blindate ale serviciului de securitate al aeroportului și de poliști cu armele în poziție de tragere. Italienii aveau deja o experiență tristă în domeniul avioanelor deturnate. În decembrie 1973, pe aeroportul Fiumicino din Roma avusese loc una din cele mai mari tragedii din istoria terorismului, care la momentul respectiv a fost considerat un caz deosebit de dramatic.

Duminică, 17 decembrie 1973, ora 11.46, pe aeroportul Fiumicino, câțiva teroriști arabi au atacat ofițerii care asigurau securitatea aeroportului și vameșii, luând câțiva ostatici și au ieșit împreună cu ei pe pista de beton unde aștepta un avion al companiei Air France. Un alt grup de teroriști, trecând prin sala de tranzit, se îndrepta tot în aceeași direcție.

Alături, în ușa unui avion etiopian, stăteau câțiva membri ai echipajului. Văzând ce se întâmplă, au dispărut cu excepția inginerului de bord, care a fost luat ostatic. Acțiunea s-a desfășurat fără zgomete și țipete. Dacă cineva ar fi urmărit drumul teroriștilor care au trecut nestingheriți pe lângă controlul vamal și paza aeroportului, ar fi avut impresia că vizionează o secvență dintr-un film științifico-fantastic.

La ora 11.51, trei teroriști înarmați până în dinți s-au desprins de ceilalți, au ieșit pe la poarta A 15 și s-au îndreptat spre pista pe care se pregătea să decoleze un avion al companiei americane Pan American. Scările încă nu fuseseră trase din fața celor două intrări, iar teroriștii au urcat prin ușa din spate, aruncând aproape concomi-

tent înăuntru grenade de mână. A urmat o explozie îngrozitoare cu urmări dramatice.

În ziua aceea de iarnă, toată Europa era străbătută de un front de aer rece. Zborul regulat al Lufthansei LH 290 a avut 40 minute întârziere. Căpitanul van Haan a cerut turnului de control permisiunea de aterizare, fiindcă trebuia să alimenteze avionul și să preia zborul LH 303 cu destinația München. Boeing-ul 737 s-a oprit în sectorul A 13, lângă avionul companiei Air France din sectorul A 14, care aștepta ordin de decolare spre Damasc. În sectorul vecin, A 15, aștepta Boeing-ul 707 al companiei de zbor americane Pan American.

Acest avion aterizase și el cu mare întârziere din cauza vântului puternic. De la Roma avionul PA 110 trebuia să-și continue zborul până la Beirut și Teheran. La Roma se oprise pentru o escală de alimentare, fiindcă aici se vindea cea mai ieftină benzină de avion.

Comandantul avionului american, Andrew Erdeck, intenționa să-și petreacă Crăciunul și Anul Nou, împreună cu toată familia, în Orientul Apropiat. În cabina de clasa întâi, alături de soția lui Erdeck, mai călătoreau doi miniștri marocani. Cu toate că Boeing-ul 707 este un avion cu 199 de locuri și zboară pe distanțe lungi, acum, cu o săptămână înaintea sărbătorilor de iarnă, era aproape gol.

După ce teroriștii au aruncat în avion grenadele de mână, s-a produs o detonație, urmată de o explozie puternică. Cabina de clasa întâi se află la proră, astfel încât toți pasagerii au murit pe loc. În cabina turistică și-au pierdut viața alți 28 de pasageri, iar ceilalți, inclusiv membrii echipajului au scăpat cu răni mai mult sau mai puțin serioase.

Imediat comandantul avionului companiei Air France a dat ordin să fie trase scările și să fie închise ușile în vederea decolării. Doi dintre cei trei teroriști care au aruncat avionul american în aer, omorând zeci de oameni nevinovați, stăteau la poarta A 10 și trăgeau în oamenii din jurul lor. Al treilea terorist care fusese rănit a reușit să -i ajungă din urmă. La poarta A 10 aștepta restul teroriștilor care păzeau ostaticii. Cei doi s-au alăturat grupului, iar la ora 11.53 toți s-au îndreptat spre Boeing-ul 737 pilotat de căpitanul van Haan. La bordul avionului se aflau trei bărbați: comandantul, copilul și un reprezentant al securității vest-germane și trei stewardese. Teroriștii i-au băgat cu forța pe toți ostaticii în avionul companiei Lufthansa: patru vameși, doi poliști și un inginer de

bord îmbrăcat în uniforma companiei Ethiopian Airlines. Șeful teroriștilor căruia i se zicea „Tony“ i-a ordonat lui van Haan să decoleze. O ușă din cele două era însă defectă și nu putea fi închisă din interior. Sub amenințarea pistolului, i-a ordonat lui van Haan și unuia dintre vameși să coboare împreună cu el pentru a remedia această defecțiune.

Toți trei, dintre care ultimul era Tony, înarmat cu un pistol, au coborât scările avionului. Vameșul italian a văzut în fața lui pista goală a aeroportului cu un avion care ardea în flăcări. Fără să stea prea mult pe gânduri, a rupt-o la fugă. Imediat s-a auzit o împușcătură. Tony țintise bine, vameșul a căzut răpus de un glonte lângă scara avionului deturnat.

Italianii își aduceau bine aminte de acest incident dramatic. De aceea, Fiumicino era unul dintre cele mai bine păzite aeroporturi din Europa. Avionul deturnat LH 181 a fost înconjurat de mașinile blindate ale unităților de securitate ale aeroportului. Cu ani în urmă, în 1973, un avion deturnat ocolise timp de 30 de ore mai mult de jumătate din glob. Peripețiile aparatului LH 181 aveau să dureze mai mult. Dar, deocamdată, nimeni nu bănuia nimic.

Planurile teroriștilor nu erau cunoscute, iar ministrul de interne vest-german Maihofer s-a pripit atunci când îi cerea colegilor săi italieni să tragă în anvelopele avionului. Era o solicitare nechibzuită, căreia nu i s-a dat curs fiindcă, în acest caz, ostaticii nu ar mai fi avut nici o șansă de scăpare. Unica posibilitate rămânea negocierea împreună cu teroriștii a condițiilor de eliberare a ostaticilor.

Căpitanul Schumann a făcut singurul lucru posibil: a ascultat ordinul noului său șef și a alimentat avionul. Apoi s-a interesat de condițiile meteorologice ale traseului spre Cipru, pregătindu-se să dea curs dispozițiilor piratilor aerului. Poate tocmai atunci când ministrul italian de interne, Cossiga, comunica reprezentanților agențiilor de presă străine că autoritățile italiene nu permit decolarea avionului deturnat, o cisternă s-a apropiat de Landshut și a început să-l alimenteze.

În timp ce solicita permisiunea de decolare, comandantul avionului a auzit în căști un răspuns evaziv care confirma punctul de vedere oficial al autorităților italiene.

— Trebuie să așteptați. În aer zboară câteva aparate și trebuie găsit un culoar liber. O să mai dureze câteva minute.

— Ce spun? întrebă căpitanul Mahmud.

— Că trebuie să așteptăm până se eliberează un culoar.

— Decolați! Imediat! urlă șeful grupului de teroriști, agitând pistolul sub nasul celor doi piloți. Aceștia s-au înțeles repede din priviri. Pe locul pilotului s-a așezat Jürgen Vietor care avea o experiență mai mare de zbor pe Boeing 737 decât căpitanul Schumann, iar acesta și-a asumat rolul de mediator, comunicând turnului de control dispoziția căpitanului Mahmud. La ora 17.42 avionul a decolat cu destinația Cipru.

Imediat după aterizarea pe aeroportul Fiumicino, căpitanul Mahmud a comunicat condițiile sale:

— Vorbește căpitanul Mahmud, a anunțat el la microfon, în timp ce turnul de control înregistra declarația. Avionul companiei germane Lufthansa se află sub controlul nostru. Grupul pe care îl conduc revendică eliberarea imediată a confrăților aflați în închisorile germane. Luptăm împotriva sistemului imperialist de organizare a lumii.

Era o revendicare formulată stângaci, dar totuși inteligibilă. Avionul deturnat se afla în zbor spre Cipru, iar oficialitățile de la Bonn trebuiau să ia o hotărâre rapidă. De la început a fost clar că nu vor fi de acord cu eliberarea deținuților, fiindcă s-ar fi creat un precedent care îi putea incita pe teroriști la noi agresțiuni. Dar de data aceasta se afla în joc nu numai viața unui milionar, ci viața unui număr de 86 de ostatici, printre care se găseau pensionari, femei și copii care se întorceau din concediul petrecut în Palma del Mallorca.

Cancelarul Helmut Schmidt nu vroia să-și asume o răspundere atât de gravă care se referea nu numai la viața cetățenilor vest-germani, ci și a ostaticilor de altă cetățenie. După ce a vorbit la telefon cu președintele francez Giscard d'Estaing și cu primul-ministru britanic Callaghan, a fost convenită intervenția unității antiteroriste GSG 9 (Bundesgrenzschutzgruppe 9), iar ministrul de interne Maihofer a primit dispoziție să pună în aplicare planul.

Avionul deturnat zbura tocmai deasupra insulei grecești Creta, iar în sens invers venea un alt avion al companiei Lufthansa. Căpitanul Mahmud a luat microfonul din mâna pilotului:

— Aici este căpitanul Martyr Mahmud, conducătorul operațiunii Kofre-Kaddum a unității Martyr Halima din cadrul organizației Lupta împotriva imperialismului.

— Nu se înțelege, a auzit el în cască.

Mahmud a încercat de mai multe ori să explice cine este, dar legătura era întreruptă și avionul se apropia de destinație. La ora 20.28 a aterizat pe aeroportul din Larnaca, iar turnul de control i-a ordonat să aterizeze pe pista cea mai îndepărtată a aeroportului.

— Avem nevoie să fim alimentați...Repet...

— Nu va fi ușor, se auzi o voce în cască.

— Ce nu va fi ușor? întrebă pe un ton răstit Mahmud care ascultase discuția.

— Echipajul cisternei de alimentare și-a terminat programul de lucru și toți au plecat la Nicosia. Trebuie să trimitem după ei.

Au început să aștepte. Toți așteptau nerăbdători să vadă ce se va întâmpla: piratii aerului, ostaticii și oamenii din întreaga lume. Știrea despre deturnarea avionului făcuse deja înconjurul lumii. După aproape o oră, becul de control al emițătorului a început să clipească: reprezentantul filialei Organizației pentru eliberarea Palestinei din Cipru a încercat să-l convingă pe șeful grupului de teroriști să-i elibereze pe ostatici.

Mahmud era furios și se purta ca un nebun, considerând ca o insultă personală apelul ce-i fusese adresat în limbile engleză și arabă. Piloții și-au dat seama că au de-a face cu un individ deosebit de periculos.

Escala tehnică de pe aeroportul din Larnaca a durat aproape două ore și jumătate. După ce a făcut plinul, Mahmud i-a ordonat lui Schumann:

— Zburăm spre Beirut.

— Trebuie să cer turnului de control permisiunea de decolare. Vom zbura cu destinația Beirut.

Au urmat câteva clipe de tăcere, urmate de un fâșâit în căști și de o discuție neinteligibilă între șeful de schimb și colegul său aflat la distanță. Apoi în casca Landshutului s-a auzit:

— Beirutul e închis.

— Zburăm cu destinația Beirut, repetă căpitanul Schumann, ascultând ordinul lui Mahmud.

— Aeroportul din Beirut nu ne primește.

— Zburăm cu destinația Beirut, a repetat mecanic piratul către căpitanul Landshutului, iar turnul de control le-a dat același răspuns.

— Aeroportul din Beirut e închis. Nu avem permisiunea de aterizare.

Mahmud își mușca nervos buzele. Împrejurările îl obligau să improvizeze. Se simțea tot mai nesigur și mai iritat, dar își refula izbucnirile de mânie, fiindcă era conștient că piloții nu trebuie să-i observe starea de spirit. Era obligat să joace în continuare rolul șefului dur, să simuleze că nimic nu-l poate deruta, când de fapt pierduse controlul asupra situației.

— Vom zbura spre Damasc, a hotărât el, de parcă de mult ar fi avut acest plan.

La ora 22.50 Landshutul a decolat în beznă. Piloții zburau pe ruta obișnuită. Legătura cu turnul de control al aeroportului din Beirut era întreruptă, iar pe undele medii același anunț era repetat la intervale de timp regulate:

— Aeroportul din Beirut e închis... Aeroportul din Beirut e închis...

La ora 23.01 zburau deasupra turnului de control al aeroportului din Damasc. După 10-12 minute turnul de control le-a comunicat:

— Aeroportul este închis. Aterizarea nu este posibilă.

Desigur că personalul de zbor din toată zona deținea informații precise în legătură cu aventurile aeriene ale Landshutului deturnat de teroriști fără să știe însă cine și câți pirati se află la bordul lui. Revendicările teroriștilor erau bine cunoscute, după cum la fel de bine cunoscut era refuzul autorităților de a le da curs favorabil.

— Zburați cu destinația Bagdad, ordonă Mahmud.

După o clipă, căpitanul Schumann a cerut permisiunea de aterizare, dar a primit un răspuns negativ. Nici un aeroport nu era dispus să primească avionul deturnat. La ora 0.23, Landshutul a survolat aeroportul din Bagdad, iar Mahmud a decis:

— Zburați spre Kuweit!

— Aeroportul din Kuweit este închis. În nici un caz nu puteți ateriza, s-a auzit în cască vocea dispecerului turnului de control.

Marile avioane de pasageri sunt dotate cu sisteme radar automate, numite Transponder care emit continuu semnale pentru serviciul de la sol. Dacă pe cadranul radarului apare numărul 75, sistemul emite la intervale de timp regulate cifra „avion deturnat”. Deși absolvise școala tehnică de aviație și elaborase planul deturnării avionului, Mahmud nu cunoștea sistemul Transponder și semnalele lui. Căpitanul Schumann a reușit să regleze cifra 75 avertizând asupra deturnării toate avioanele întâlnite. În felul

acesta, turnurile de control ale celor mai apropiate aeroporturi au intrat în cunoștință de cauză.

În momentul când semnalizatorul rezervorului de combustibil s-a aprins, indicând că devine iminentă o escală tehnică, Schumann s-a adresat comandantului avionului companiei de zbor australiene Qantas, rugându-l să intervină la turnul de control al aeroportului din Kuweit ca să permită aterizarea Landshutului.

— Îmi pare rău, anunță pilotul australian. Nu vor să audă de așa ceva. De ce nu încercați în Bahrein?

— Pot să apelez încă o dată la bunăvoința dumneavoastră? Întrebă căpitanul Schumann. „Vă rog să încercați să discutați în numele nostru. Nu pot stabili legătura cu ei.“

— Bahrein este închis, anunță peste câteva minute radistul companiei Qantas. Îmi pare rău.

Schumann nu s-a lăsat bătut. Timpul trecea, iar combustibilul era pe sfârșite. În cele din urmă a reușit să stabilească legătura cu turnul de control care în momentul acela era deservit de un dispecer bun cunoscător al limbii engleze. Schumann a încercat să profite de această șansă explicându-i că vor fi nevoiți să aterizeze indiferent dacă li se va da voie sau nu. Deși l-a refuzat din nou, dispecerul i-a comunicat în cele din urmă lui Viotor frecvența sistemului de frânare în caz de aterizare. La 3.52, ora locală, trenul de aterizare al Landshutului a atins solul. Toți au respirat ușurați, inclusiv Mahmud care vorbea ca un robot în fața microfonului:

— Vorbește căpitanul Martyr Mahmud, conducătorul operațiunii Kofre-Kaddum al unității Martyr Halima.

GSG 9 era o unitate militară formată din absolvenții unor cursuri speciale. Fiecare avea condiția fizică a unui atlet înainte de olimpiadă, cunoștea tehnicile cele mai avansate de luptă, karate și judo, știa să tragă cu pistolul, să sară cu parașuta, să piloteze un helicopter și, în general, să utilizeze orice mijloc de tehnică militară. Toți fuseseră instruiți cum trebuie să intervină în cazul deturnării unui avion, cum se deschide ușa din exterior și cum se pătrunde în interior cu așa-numitul „deschizător de conserve“. Acest dispozitiv seamănă cu o foarfecă mecanică și decupează orice fel de tablă metalică, fiind utilizat și în caz de avarii ale automobilelor. Unitatea GSG 9 era dotată cu cele mai bune și mai costisitoare arme și tipuri de tehnică militară antiteroristă.

Statul ei major se afla la Hangelar, iar comandantul unității era Ulrich Wegener, în vârstă de 46 de ani, al cărui grad echivala cu

acela de comisar de poliție. Adjunctul lui, Klaus Blätte, era cel care a răspuns la telefon atunci când a primit ordin de la ministrul de interne să se pregătească pentru a interveni în cazul avionului deturnat Boeing 737.

Cei 30 de tineri selecționați s-au dotat cu tehnica de luptă corespunzătoare și au intrat în stare de alertă. După 5 ani de antrenamente intense ei se aflau la prima lor mare acțiune. La ora 8.45 au intrat pe aeroportul din Köln. Erau îmbrăcați în blugi, pulovăre și cu adidași în picioare. Imediat au urcat în Boeingul 737, care se pregătea să decoleze spre Cipru. Cam în același timp, căpitanul Schumann alimenta avionul deturnat.

Comandantul Wegener primise aprobarea ministrului de interne și a decolat după ce i s-au dat toate asigurările că se va înțelege ușor cu autoritățile cipriote. Din păcate, lucrurile nu s-au petrecut așa cum fuseseră planificate. În Larnaka se crease o stare de teamă în privința avionului care urma să sosească și, de aceea, dispecerul de la turnul de control a început să se intereseze de identitatea pasagerilor Boeingului, deoarece cu două ore înainte, de pe același aeroport decolase un alt avion al companiei Lufthansa, având la bord răpitori și ostatici, iar cipriții erau bucuroși că au scăpat de acești musafiri nepoțiți.

„La bordul avionului se află experți din Republica Federală a Germaniei“ a comunicat pilotul, atrăgând în același timp atenția comandantului Wegener să aibă grijă să dispară toate armele și mijloacele tehnice de luptă ascunse sub scaune și cuverturi. „S-ar putea ca pe aeroportul din Larnaka la bordul avionului să urce o delegație.“

Comandantul brigăzii GSG 9 și echipa sa au elaborat împreună un plan de acțiune. Știau că avionul deturnat zboară spre o țară arabă și au convenit să aștepte. Întrucât unitatea GSG 9 avea relații de prietenie cu unitatea israeliană care intervenise în atacul de la Entebbe, membrii ei s-au gândit să zboare la Tel Aviv și să aștepte acolo. La câteva minute după decolare au primit însă ordin să se întoarcă pe aeroportul din Köln.

La ora 4.00 dimineața ordinul a fost din nou schimbat:

— Zburați în Turcia. Veți ateriza la Ankara.

Au aterizat fără nici o dificultate pe aeroportul din capitala Turciei, fără ca „experții“ vest-germani să bănuiască ceva.

Între timp, avionul deturnat aterizase în Bahrein, unde atât pirații, cât și echipajul au avut o surpriză neplăcută: avionul a fost

imediat înconjurat de autovehicule militare și unități armate. Turbat de furie, căpitanul Mahmud a început să urle în microfon:

— Dacă în cinci minute nu dispăreți, îl împușc pe pilot.

În următoarele cinci minute în cabina pilotului s-a consumat o dramă în care a fost pusă în joc viața unui om. Era noapte, iar în jurul avionului soldații mișunau ca într-un vis urât. Nervos, epuizat, nedormit, Mahmud stătea cu pistolul lipit de tâmpla pilotului. S-a uitat la ceas și a anunțat la microfon:

— I-au mai rămas de trăit încă cinci minute. Dacă în cinci minute soldații nu dispar, s-a zis cu el.

— Gândiți-vă bine, spuse căpitanul Schumann. Nu puteți face așa ceva. Vă dați seama că singur, fără el, eu nu pot să zbor. Și, în general, totul e o nebunie. Poate că dispecerii de la turnul de control nu au stabilit încă legătura telefonică cu soldații.

— Au mai rămas trei minute, anunță Mahmud.

Vietor a luat microfonul, încercând să convingă turnul de control să-i cheme înapoi pe soldați, dar nu a primit nici un răspuns.

— Au mai rămas două minute, spuse Mahmud.

Vietor își pierdu stăpânirea de sine și începu să se lamenteze.

— Ultimele treizeci de secunde.

— Pleacă! strigă căpitanul Schumann. Uitați-vă că pleacă!

— Nu trageți. Soldații se retrag! țipă Vietor.

Soldații au dispărut în beznă, în liniște, așa cum au și apărut. De Landshut s-au apropiat cisternele, iar la ora 3.34 avionul, pilotat de căpitanul Vietor, a decolat cu destinația Dubai. După ce a anunțat turnul de control că intenționează să aterizeze, a primit răspunsul deja cunoscut:

— Aeroportul nu primește. Ne pare rău, dar aeroportul este închis.

Mai aveau încă timp. Căpitanul Schumann s-a așezat la manetele de pilotaj, iar Vietor s-a acoperit cu o pătură, încercând să se odihnească puțin. Pe măsură ce se apropiau de aeroport, căpitanul solicita insistent permisiunea de aterizare. Mahmud ședea prăbușit în fotoliu, privind în gol și nu dădea nici un semn de viață. Din când în când își revenea și proliferă la microfon amenințări în limba arabă pe care nimeni nu le înțelegea.

Pista de aterizare era blocată de mașinile de pompieri. Comandantul aeroportului primise ordin de la șeful Rashid Saida al-Maktum să nu permită aterizarea avionului deturnat. Între timp, avionul zbura la 2600 m înălțime și avea combustibilul pe sfârșite.

— Aterizează! a ordonat Mahmud care își revenise din letargie. Aterizează imediat! a țipat la Vietor, așezându-i pistolul la tâmplă.

Vietor s-a supus ordinului ceea ce din punct de vedere tehnic nu era o operație tocmai ușoară. Avionul a început să coboare, făcând viraje consecutive în căutarea unei piste libere.

— Aterizează! Acum trebuie să aterizezi! continua să urle Mahmud.

— Trebuie să găsec o pistă liberă, răspunse scurt Vietor, fiindcă de asta depindem toți.

Apoi a ordonat stewardeselor să pregătească pasagerii pentru o aterizare forțată și a anunțat turnul de control:

— Trebuie să aterizăm. Pierdem înălțime.

Tonul pilotului care nu admitea replică l-a determinat pe ministrul apărării Mohammed să dispună eliberarea pistei. Mașinile de pompieri s-au îndreptat imediat spre hangare.

Mohammed bin Rashid, în vârstă de 29 de ani, era ministrul apărării al Emiratelor Arabe Unite. Comandantul aeroportului l-a anunțat că avionul deturnat a intrat în spațiul aerian al Dubaiului, în timp ce ministrul își admira grădina zoologică și căuta un vultur pentru vânatoare. Mohammed Rashid, al treilea fiu al regelui Dubaiului, mare admirator al femeilor frumoase și al mașinilor luxoase, absolvise Academia Militară Britanică Sandhurst și avea deja o anumită experiență în domeniul pirateriei aeriene, aflându-se la al patrulea caz pe care încerca să-l rezolve. A urcat imediat la volanul mașinii și a gonit spre aeroport cu 200 km pe oră. Odată ajuns aici a stat împreună cu dispecerii turnului de control trei zile și două nopți fără să închidă ochii.

Pilotul a aterizat lin și a decuplat motoarele, după care a respirat ușurat. Imediat șeful Mohammed a cerut legătura cu șeful grupului de pirați aeriene. Au vorbit în arabă, dar șeful nu a reușit să-l convingă pe Mahmud să dea drumul bolnavilor, femeilor și copiilor. După terminarea discuției, el a conchis:

— Deocamdată nu e nimic de făcut. Omul ăsta este foarte nervos. Ba așa spune că nu pare să fie în toate mințile.

Ostacii, închiși în cabina turistică, nu bănuiau unde sunt fiindcă hublourile erau trase. După aterizare, un lucru devenise însă clar. Afară era îngrozitor de cald, ceea ce putea deveni fatal pasagerilor din avion. La început și-au împărțit restul de apă, apoi Mahmud a comandat mâncare și băutură ca pentru un zbor normal. Abia după ce stewardesele au împărțit tăvile cu mâncare, prizo-

nierii au aflat că au aterizat pe aeroportul din Dubai, deoarece pe foliile în care erau ambalate scria Airport Dubai.

Între timp, negocierile continuau. Mahmud a comandat țigări și medicamente; cei doi piloți încercau să transmită turnului de control informații în legătură cu starea de spirit a piraților, repetând mereu cifra 4. Ba mai mult, în momentul când oamenii de serviciu au intrat în avion ca să facă curățenie, căpitanul Schumann a aruncat la coș patru țigări legate cu un fir de ață. Se părea că teroriștii s-au potolit. Mahmud continua să le amenințe cu pistolul pe evreicele din avion, dar era clar că încerca să-și disimuleze propria descumpănire prin accese de furie și violență. Era singurul răspunzător pentru viața unor oameni complet nevinovați care nu-i erau absolut străini întrucât trăise alături de ei câțva timp la bordul avionului.

Ulterior, psihologii au stabilit că avea reacții imprevizibile. Brusci se năzărea că un pasager este evreu și îl amenința cu pistolul sau vedea în emblema unei firme de stilouri stema evreiască și vroia să o împuște pe proprietara firmei. Observând că pilotul Vietor are un ceas marca Junghans cu o rotiță dințată ca emblema a firmei, a vrut mai întâi să-l împuște, invocând motivul că poartă mărfuri de fabricație israeliană, după care, s-a lăsat convins și s-a mulțumit doar să-i distrugă.

Apoi s-a așezat la microfon și a ținut ostaticilor speriați un discurs de o oră despre istoria poporului palestinian:

— Ce-ați face, voi, nemților, țița el cu o voce răgușită, dacă în țara voastră s-ar aduna străini din toată lumea și ar afirma că dețin o carte în care scrie că țara voastră e a lor? Nemții ar lupta. Regimul sionist din Israel este o continuare a național-socialismului. Sionismul este vârful sabiei imperialismului în lumea arabă. În afara Statelor Unite, neonaziștii de la Bonn sunt aliatul lor fidel. Schleyer este unul dintre cei care au fost în slujba lui Hitler, iar astăzi tratează cu neonaziștii la Bonn și Tel Aviv. De aceea, luptăm împreună cu camarazii germani împotriva imperialismului mondial și vrem să-i eliberăm pe toți deținuții germani. Sau vom muri toți pentru cauza germană, așa cum nemții au murit pentru noi la Entebbe.

Cât timp au funcționat dispozitivele de aer condiționat, în avion s-a putut respira. Agregatele care răceau aerul aveau însă nevoie de kerosen, iar rezervoarele erau aproape goale. O dată cu terminarea combustibilului urma să se întrerupă lumina și aerul condiționat, iar emițătoarele încetau să mai funcționeze.

— Trebuie să ne alimentăm, spuse Mahmud.

— Știți foarte bine că șeicul ne dă carburant numai dacă eliberați femeile și copii.

Căpitanul Schumann bănuia că teroristul a ajuns la capătul puterilor. Pentru a face o mică demonstrație în legătură cu ce-l aștepta, a deconectat o clipă sistemul de aer condiționat. În avion s-a făcut întuneric beznă, iar atmosfera a devenit insuportabilă. Era numai un avertisment. După două ore toate rezervele erau terminate, iar luminile s-au stins.

Situația nou creată îi dezavantaja pe teroriști, deoarece în condiții de întuneric ei nu mai puteau să dețină controlul asupra ostaticilor, aflați în superioritate numerică. Ulterior, psihologii au încercat să răspundă la întrebarea de ce nimeni nu a încercat să fugă sau să atace. Răspunsul este simplu: nu aveau nici o șansă. Mahmud se afla într-o stare de spirit atât de surescitată, încât, oricând, putea să tragă, iar desfășurarea ulterioară a tragediei avea să confirme această bănuială.

Înainte de a se termina kerosenul și de a se stinge luminile, pe aeroportul din Dubai a aterizat un avion al companiei Lufthansa, venind de la Beirut. După ce comandantul avionului, Martin Gäbel, și colegul său, Peter Heldt au luat legătura cu turnul de control și s-au întâlnit cu maiorul britanic Temple și cu atașatul militar al Emiratelor Unite, cei patru s-au furișat spre avionul deturnat.

Ce urmăreau? De fapt, nici ei nu știau. Au vrut să deconecteze generatorul și să scoată din funcțiune trenul de aterizare pentru a împiedica decolarea avionului, dar până la urmă nu au făcut nimic și au plecat pe furiș, ascunzându-se în spatele dunelor de nisip.

Înainte de răsăritul soarelui, temperatura din interiorul avionului a urcat la 50°C. Câteva femei au leșinat, altele aveau dificultăți de respirație. Mahmud a dat voie ca ușile avionului să fie deschise și suferinzii să fie scoși afară. Pasagerii au început să se dezbrace pentru a suporta mai ușor căldura deșertului. Situația era critică și, deși legătura cu avionul deturnat era întreruptă, șeicul Rashid cunoștea care e situația.

Mahmud se afla la capătul puterilor. Se plimba în sus și în jos cu pistolul în mână. „Astăzi o să împușc pe cineva“, mormăia el. Apoi și-a băgat capul în cabina turistică, spunând ostaticilor:

— Dacă veți auzi o împușcătură, nu trebuie să vă fie teamă. Nu o să se întâmple absolut nimic.

S-a apropiat de ușa deschisă a avionului și a tras o rafală.

Peste puțin timp, din parcare aeroportului a ieșit o mașină. Schumann urmărea farurile ei aprinse. Deocamdată nu știa ce se întâmplă fiindcă emițătorul nu funcționa. Dar în timpul zilei ceruse insistent să i se trimită un generator de energie care face parte din dotarea tuturor aeroporturilor.

Urmărind farurile mașinii, Mahmud a observat că s-a apropiat la mai puțin de 100 m de avion. Mașina remorca un generator, însoțitori fiind cei doi piloți ai avionului Lufthansa, Gäbel și Heldt, un tehnician și un șofer. Sărind pe pista de beton, căpitanul Heldt a luat megafonul, ceea ce a constituit o mare greșală tactică:

— Suntem prietenii voștri! a țipat el. V-am adus generatorul și vrem să-l conectăm.

Putea să-și dea seama că Mahmud va bănuir de rea intenție pe oricine va încerca să se apropie de avion. Iar la aceasta se mai adăugau accentul străin și afirmația stupidă că sunt prieteni ai răpitorilor. De unde puteau să apară ei în mijlocul deșertului? Afirmația ar fi fost mai verosimilă dacă în locul lor ar fi venit tehnicieni locali care și-ar fi făcut repede treaba și ar fi părăsit acea zonă periculoasă. În asemenea situații tensionate este greu însă să-ți păstrezi logica, iar comportarea piloților Schumann și Vietor constituie o dovadă în acest sens.

— Să mergem spre dreapta, țipă Heldt la megafon.

— Veniți aici, la stânga! ordonă Mahmud.

— Nu are sens, țipă Heldt. Generatorul poate fi conectat numai din partea dreaptă.

— Am spus să veniți aici la stânga!

Omul care stătea lângă generator avea o lanternă, iar în lumina ei Schumann l-a recunoscut:

— Este neamț!

— De unde știți? întrebă Mahmud.

— Este foarte clar. Vorbește engleza cu accent străin, adăugă căpitanul Schumann.

Mahmud s-a speriat și nevenindu-i să creadă, a intrat în cabină:

— Ce oameni sunt aceștia? Ce fel de accent au? îl întrebă pe Vietor.

— S-ar putea fi nemți, răspunse pilotul.

— Sunt agenți! Vor să atace avionul! țipă Mahmud, descărându-și arma prin hubloul ridicat. Cei patru oameni care veniseră să monteze generatorul au rupt-o la fugă, lăsând agregatul lângă avion.

Privită retrospectiv, comportarea celor doi piloți captivi poate fi interpretată ca o manifestare a psihozei acestora, ca o consecință a atmosferei ce se crează la bordul unui avion deturnat, unde ostaticii și teroriștii se solidarizează în fața pericolului comun. Interesele lor aparent asemănătoare sunt în realitate divergente, dar toți doresc să scape cu viață din primejdia care îi amenință.

Treptat, relațiile dintre ostatici și pirații aerului s-au schimbat. Dacă la început nimeni nu avea voie să se miște, mai târziu ostaticii au început să se plimbe degajat, s-au apropiat de ușile deschise, mamele s-au așezat lângă copii, iar Vietor a primit voie să iasă afară. Nu le mai rămânea altceva decât să pună generatorul în funcțiune.

Nu era foarte ușor să ieși afară din avion fiindcă ușile se găseau la o înălțime de câțiva metri. Scările din spate puteau fi acționate mecanic, dar lui Mahmud i s-a făcut, deodată, teamă că scările nu vor putea fi coborâte, așa încât a preferat ca Vietor să fie lăsat jos pe niște pățuri.

— Să nu încercați să fugiți!, îl amenință el.

Vietor nu a reușit să cupleze generatorul și câțiva ostatici l-au tras înapoi în avion. Devenise clar că fără aer condiționat nu vor reuși să reziste mai mult de o zi. Schumann a început să semnalizeze turnului de control situația disperată în care se aflau. După ce s-a crăpat de ziuă, a venit o altă mașină care a conectat generatorul, luminile avionului s-au aprins din nou, ventilatoarele au reînceput să funcționeze, iar ostaticii s-au îmbrăcat.

În timp ce noaptea se căzneau să cupleze generatorul, în partea opusă a aeroportului aterizase un Boeing 707 al companiei Lufthansa, avându-l la bord pe ministrul vest-german Hans-Jürgen Wischnewski și pe oamenii care îl însoțeau. Wischnewski a urcat în turnul de control pentru ca împreună cu șeful Rashid să obțină acordul de intervenție al brigăzii antiteroriste speciale GSG 9.

— Vom face singuri tot ce va fi necesar, a declarat șeful. Tata mi-a dat voie să port negocieri în numele lui. Dacă voi considera necesar, voi dispune intervenția forțelor noastre armate. Vă asigur, domnule ministru, că ne vom strădui să îi eliberăm pe ostatici.

Psihologul Salewski, care îl însoțea pe ministrul Wischnewski, și-a dat repede seama că intenția șefului de a purta negocieri de pe o poziție de forță nu are sorti de izbândă. Din experiență știa foarte bine că cei care discută cu un asemenea gen de teroriști trebuie să se înarmeze cu multă răbdare, să le creeze impresia că acțiunea lor

va fi încununată de succes și să le promită mereu câte ceva ca să-i epuizeze nervos. Dimpotrivă, dacă teroriștii deveneau conștienți că se află într-o situație disperată, se putea întâmpla o tragedie.

Salewski l-a rugat pe șeic să-i dea voie să discute cu teroriștii prin radio-emițător. Șeicul nu a fost de acord.

— Vorbesc aceeași limbă cu ei, a spus șeicul. În plus, am convingerea că deoarece sunt arab mă pot adapta mai ușor mentalității lor decât un european.

Ziua a început la bordul avionului într-o atmosferă relativ calmă. Toți au respirat ușurați fiindcă nu mai exista pericolul de a muri asfixiați. Teroriștii nu mai erau atât de agresivi ca înainte și nu îi mai țineau sub amenințarea grenadelor. Mai mult decât atât, Mahmud a comandat tort și șampanie pentru a o sărbători pe Staringer. „Însoțitoarea noastră de bord, Anna-Maria Staringer împlinește astăzi 18 ani. Îi dorim toate cele bune.“

Au aprins lumânările, au tăiat tortul în felii, au umplut paharele din plastic cu șampanie și o clipă au avut senzația că sunt în excursie.

— În sănătatea dragei noastre Anna-Maria! a toastat Mahmud, ridicând păhărelul de plastic. Era un mod ciudat de aniversare a unei onomastici.

Între timp, pe aeroport aterizase un bimotor cu reacție — Hawker Siddeley, avându-l la bord pe Ulrich Wegener, comandantul brigăzii speciale de antiterorism GSG 9, împreună cu consilierii săi. Ceilalți membri au rămas la Ankara. Agențiile de presă și stațiile de radio au anunțat că un detașament special antiterorist, format din tineri dotați cu un armament de tip special era pregătit de intervenție. Opinia publică își mai amintea de acțiunea israeliană de pe aeroportul Entebbe din 1976 și aștepta să se producă o nouă dramă.

Primul a vorbit cu Wegener ministrul Wischniewski, care l-a sfătuit să nu pomenească nici un cuvânt șeicului despre adevărata lui misiune. A fost un avertisment inutil, deoarece Wegener nu s-a întâlnit deloc cu șeicul. De pe aeroport a fost condus direct la hotelul Interconti unde s-a odihnit. Apoi s-a întors la aeroport unde s-a întâlnit cu vechile sale cunoștințe: maiorul Morrison și sergentul Davies. Amândoi făceau parte dintr-un detașament special al forțelor aeriene britanice, specializat în acțiuni în spatele frontului. Tinerii parașutiști știau să organizeze sabotaje pe teritorii străine, având o practică bogată, câștigată în Irlanda de Nord. Tinerii

englezi fuseseră trimiși ca întărituri în urma discuției care avusese loc între cancelarul vest-german Schmidt și primul ministru britanic Callaghan.

Acest ajutor, care nu era dorit și nici necesar, nu a putut fi acordat. Șeicul Rashid continua să-și susțină punctul de vedere că soldații lui pot să intervină împotriva teroriștilor, ignorând total faptul că nu erau pregătiți pentru un asemenea tip de luptă. Wegener știa că unitatea GSG 9 din Hanglar de lângă Bonn fusese dotată cu o nouă armă eficientă împotriva piraților aerului. Era vorba de o grenadă oarbă de mână, umplută cu magneziu care în contact cu solul provoca o explozie îngrozitoare astfel încât timp de șase secunde omul din apropiere nu era capabil să facă nici cea mai mică mișcare.

Aflând despre sosirea unor specialiști din Dubai, șeicul Rashid a hotărât să-și antreneze soldații în lupta contra piraților aerului. Exercițiile conduse de Wegener urmau să se desfășoare pe pista de beton a unui aeroport militar din apropiere, unde fusese adus un Boeing 737. Beduinii șeicului au învățat ușor cum se deschid din exterior ușile de incendiu, cum se pot cățăra pe aripile avionului și cum trebuie să se târască pe burtă sub fuzelajul lui.

Aparent, în timpul nopții nu s-a întâmplat nimic deosebit, cu excepția unui singur moment care a avut consecințe serioase, deși totul s-a petrecut în liniște. Mahmud, care nu putea să doarmă, asculta în cabina piloților știrile transmise la radio în limba arabă. În felul acesta a aflat că, din avionul deturnat, căpitanul Schumann reușise să transmită câteva date despre teroriști. Apoi, postul de radio arab a transmis o convorbire cu șeicul Rashid, ministrul apărării al Emiratelor Arabe Unite, care l-a elogiât pe Schumann. Mahmud s-a înfuriat atât de tare, încât nu a mai putut închide ochii până a doua zi dimineața.

— Până la ora 9.00 trebuie să facem plinul, a anunțat el turnul de control. Dacă nu vom primi acceptul, după expirarea ultimatumului, vom împușca toți ostaticii. Primul va fi un tânăr în vârstă de 19 ani, urmat de altul de 23 ani, după care îi vom împușca pe toți ceilalți din cinci în cinci minute. Apoi a repetat din nou condițiile în care era dispus să efectueze schimbul.

Brusc s-a făcut liniște. La 8.45 Mahmud a ordonat unui tânăr olandez și unei tinere nemțoaice să iasă pe culoarul dintre cabina de clasa întâi și cabina turistică și să îngenuncheze pe covor. Apoi a început să numere în fața microfonului minutele care le mai rămăseseră...

Cei doi tineri care urmau să fie executați erau oare victime alese la întâmplare pentru a avertiza oficialitățile de la Bonn sau Mahmud acționase după o strategie bine pusă la punct?

Psihologul vest-german Wolfgang Salewski și colegul său, Lanz, au evocat ulterior drama care s-a petrecut, la 17 decembrie 1973, pe aeroportul Fiumicino din Roma, unde fusese deturnat avionul Boeing 737 al companiei Lufthansa. Pirații i-au ordonat căpitanului să zboare la Atena unde intenționau să constrângă oficialitățile elene să elibereze câțiva deținuți.

Avionul a aterizat pe aeroportul Hellinikon la ora 14.48, iar pirații au început imediat negocierile, avându-l partener pe un reprezentant al companiei elene Olympic Airways a lui Onassis. Oficialitățile refuzaseră să discute cu ei ceea ce i-a înverșunat, determinându-i să treacă la o demonstrație de forță. În jurul orei 17 unul din ei, un vlăjgan cu expresie tâmpă, a început să se plimbe printre scaune și să-și aleagă victimele.

După cum știm, printre pasagerii avionului se aflau vameși italieni, un membru al serviciului de contrainformații german, un polițist italian, un pilot etiopian care nu reușise să fugă, trei stewardese și un bărbat oacheș și tăcut. În rândul șase stătea un muncitor al unei companii italiene de zbor îmbrăcat într-o salopetă albă. Părea foarte speriat, nu se uita și nu vorbea cu nimeni încercând să fie cât mai invizibil. Omul în salopetă albă era atât de nervos încât își mâncase unghiile până la sânge. În clipa când a trecut pe lângă fotoliul în care se făcuse ghem, italianul privea absent în altă parte:

— Tu! rosti teroristul sentința de moarte. Tu vei merge cu mine!

Groaza i-a paralizat picioarele. Nu era capabil să se ridice și să meargă. În cele din urmă, buimac, a reușit să intre, clătînându-se, în cabina stewardeselor, unde a căzut în genunchi, implorând să fie cruțat. Plângea că are acasă copii mici și cerea îndurare fiindcă nu făcuse nimănui nici un rău.

— Deschideți ușa! urlă teroristul, împingându-l afară pe micuțul italian. S-au auzit câteva detunături de mitralieră, omul în salopetă albă s-a prăbușit pe jos, iar ucigașul împreună cu doi confrăți au aruncat cadavrul pe pista de beton.

Să fi fost oare o pură întâmplare faptul că teroristul l-a ales ca victimă tocmai pe acest om speriat? Salewski crede că nu a fost deloc un joc al întâmplării. Astăzi există cărți în care sunt analizate regulile după care acționează teroriștii și s-a dovedit că aceștia sunt atrași mai ales de ostaticii singuratici. Italianul stătea retras într-un

colț, iar groaza care pusese stăpânire pe el era evidentă. Era un om lipsit de apărare, care nu stârnea prea multă simpatie și putea fi ușor ucis.

În timp ce Mahmud număra minutele care se scurgeau, cei doi tineri au îngenuncheat pe covor, tremurând de frică. Erau clipe dramatice, în joc fiind viețile unor oameni nevinovați, așa încât toți au respirat ușurați când au văzut cisterna:

— Sosește cisterna!

Cu aproape 4-5 minute înainte de ora expirării ultimatumului, turnul de control a trimis o cisternă cu combustibil. Starea de spirit s-a îmbunătățit și mai mult o dată cu sosirea unei alte mașini care transporta provizii. În timp ce avionul se pregătea să decoleze, șeful Rashid a mai făcut o ultimă încercare:

— În numele șefului Said, președintele Emiratelor Arabe Unite și al locuitorilor acestei țări, vă rog să eliberați toți ostaticii sau cel puțin femeile, copii și bolnavii.

— Mulțumim pentru colaborare reprezentanților guvernului Emiratelor Arabe Unite, răspunse Mahmud. Regretăm foarte mult, dar suntem nevoiți să refuzăm rugămintea dumneavoastră. Condițiile noastre vă sunt cunoscute. Până la expirarea ultimatumului, vom putea discuta.

— În numele Domnului și al întregii omeniri, vă rog să-i eliberați măcar pe copii, insistă șeful Rashid.

— Cu condiția ca oficialitățile germane și turce să îi pună în libertate pe confrății noștri.

— Noi nu avem nici o putere asupra lor, spuse șeful.

— Atunci ce pretenții aveți de la mine?

Unitatea de beduini, instruită de specialiștii britanici și de Ulrich Wegener era pregătită de atac, dar în ultimul moment șeful Rashid și-a schimbat părerea. Primise telefon de la tatăl său să nu se mai amestece în această chestiune, fiindcă la bordul avionului deturnat se aflau cetățeni străini, iar dacă aceștia ar păți ceva, întreaga vină ar cădea asupra guvernului Emiratelor Arabe Unite.

Acțiunea antiteroristă planificată eșuase înainte de a fi pusă în aplicare, iar pirații se pregăteau să decoleze. Mahmud a cerut turnului de control să-i mai facă o dată legătura telefonică cu ambasadul vest-german, Hans Joachim Neumann:

— Germania Federală a avut la dispoziție 60 de ore. Acum socotul se apropie de sfârșit. Vă atrag atenția că eu, împreună cu prie-

tenii mei, nu ne mai considerăm răspunzători de soarta victimelor. Helmut Schmidt îi va avea pe conștiință. Până acum nu a dat nici un semn de viață. Nu i-a mai rămas nici măcar o secundă pentru că toți ostaticii vor fi împușcați, inclusiv membrii echipajului. Ați avut timp suficient la dispoziție, dar oficialitățile voastre nu au reacționat... Vom arunca avionul în aer înainte de a decola. A vorbit căpitanul Mahmud.

Răpitorii erau dezamăgiți. Se găseau pe pământul unei țări arabe și credeau că vor fi primiți și sprijiniți de organele locale. De aceea, s-au hotărât să facă o ultimă și disperată încercare, sperând că nu vor fi refuzați. Dar s-au înșelat fiindcă nici un guvern nu s-a arătat dispus să colaboreze cu ei.

Mahmud era obosit. Nopti întregi stătuse de veghe lângă piloți și stewardese, deoarece nu avea încredere în ei. Apoi le-a ordonat să pregătească avionul de zbor fără a le comunica destinația:

— Căpitane, am nevoie de câteva informații tehnice pentru a pregăti decolarea. În cel mai rău caz trebuie să știu care sunt condițiile meteorologice.

— Solicitați prognoza vremii pentru zona aflată la o depărtare de 2000 de mile de Dubai.

Decolarea a avut loc la 15.19, ora locală, cu destinația Oman. Aceeași situație, care ne este deja cunoscută, s-a repetat, turnul de control refuzând permisiunea de aterizare.

— Aeroportul este închis. Pistele de aterizare sunt blocate.

— Zburăm spre Aden! a hotărât imediat Mahmud.

Piloții au început să-și facă calculul. Boeingul 737 nu este un avion pentru zboruri la distanțe mari, dar dacă zboară la 11 000 metri altitudine, consumul de combustibil este minim și are șanse de a ajunge la destinație.

În timp ce avionul lua înălțime, teroriștii au început să se pregătească. Au pus explozibil lângă ușile și pereții cabinei, femeile au fost obligate să-și scoată ciorapii și dresurile, iar stewardesele au legat cu ele mâinile ostaticilor. Nimeni nu știa ce planuri au teroriștii, după cum nici aceștia nu bănuiau ce-i așteaptă.

Aeroportul din Aden a refuzat, de asemenea, să primească avionul deturnat. Căpitanul Schumann a încercat zadarnic să explice că este forțat să aterizeze fiindcă nu mai are combustibil. După ce a survolat aeroportul la o înălțime mică s-a convins că, într-adevăr, toate pistele de aterizare erau blocate cu blindate ale armatei și aterizarea pe pista de beton era practic imposibilă.

— Pregătiți pasagerii pentru o aterizare forțată, spuse căpitanul Schumann stewardeselor.

Au desfăcut ciorapii cu care fuseseră legați ostaticii, au adunat în saci de plastic ochelarii, pieptenii, broșele, stilourile, într-un cuvânt toate obiectele care la o izbitură bruscă ar fi putut deveni proiectile, iar bătrânilor le-au scos protezele. Toți pasagerii și-au legat centurile, și-au rezemat capetele de genunchi, așteptând impactul cu solul.

Vietor a survolat de două ori aeroportul la mică altitudine și, în cele din urmă, s-a hotărât să aterizeze pe o fâșie de nisip. Mai târziu, nu a reușit să explice care au fost motivele care l-au îndemnat să ia o hotărâre atât de riscantă. Multe întrebări legate de reacțiile pe care le au oamenii în situații de maximă tensiune au rămas deocamdată fără răspuns. Mahmud și-a legat centura de siguranță, Vietor a făcut un viraj și a aterizat perfect pe fâșia de nisip în aplauzele generale ale pasagerilor și teroriștilor.

Se lăsase întunericul. Fuzelajul mare al avionului se odihnea în nisipul înfierbântat. Piloții și pasagerii abia reușiseră să-și tragă sufletul când au avut o nouă surpriză. Avionul a fost înconjurat imediat de un grup de soldați cu armele în poziție de tragere. Mahmud a observat că în spatele primului rând se formase un al doilea rând, apoi un al treilea, iar în spatele lor un rând de blindate.

— Nu trageți, suntem prieteni! a strigat pilotul la megafon, prin hubloul cabinei. Apoi a deschis larg toate ușile și a început să țipe în beznă de afară: „Acesta este un avion german. Am fost obligați să aterizăm forțat. Vrem să stăm de vorbă cu un reprezentant al ambasadei germane“.

Soldații stăteau în jurul avionului cu armele în poziție de tragere.

— Trimiteți aici pe cineva ca să putem sta de vorbă, a încercat Schumann să-i convingă pe soldați, dar fără nici un succes.

La rândul său, Mahmud a încercat să le vorbească în arabă, dar timp de aproape o jumătate de oră nu s-a întâmplat nimic deosebit. În cele din urmă s-a auzit o voce care anunța ceva la megafon în limba arabă. Mahmud a ascultat atent, după care s-a întors resemnat către piloți:

— Nu vor să ne primească. Trebuie să zburăm în altă parte.

Nici unul dintre piloți nu mai considera posibilă o nouă decolare fiind convinși că trenul de aterizare s-a defectat, iar turbinele

s-au înfundat cu nisip. După ce Mahmud a comunicat la megafon aceste temeri, câțiva bărbați îmbrăcați în salopete de lucru s-au apropiat de avion:

— Totul e în ordine. Puteți să decolați!

Mahmud arăta atât de deprimat, încât nici măcar nu mai avea putere să protesteze la obiecțiile căpitanului Jürgen Schumann:

— Nu ne putem baza pe ce spun ei. Trebuie să ne convingem singuri.

Șeful piratilor aeriени a dat din cap cu un aer obosit în timp ce căpitanul Schumann se uita întrebător la Vietor. Au folosit glisada forțată, iar Schumann a dispărut în întuneric. Vietor și Mahmud stăteau în pragul ușilor deschise, așteptându-l. Lumina lanternei a început să strălucească într-un loc, apoi în altul și în cele din urmă s-a auzit vocea căpitanului:

— Într-adevăr, totul este în perfectă ordine. Se pare că avionul nu a pățit nimic.

Lanterna s-a stins, iar Schumann a amuțit.

— Jürgen! îl strigă Vietor, dar nu primi nici un răspuns

— Jürgen, unde ești?

Din nou s-a așternut tăcerea.

—Întoarce-te! Yemeniții or să te împuște!

În cele din urmă, Mahmud a înțeles că Schumann fugise. A luat megafonul și a început să anunțe ceva în limba arabă, dar nici de data aceasta nu a primit răspuns. În cele din urmă, a intrat în cabină, anunțându-i pe ostatici:

— Dacă nu se va întoarce, vom arunca avionul în aer. Dacă se va întoarce, va fi executat. Altă posibilitate nu există.

Mahmud nu se mai putea stăpâni și se plimba, agitat, de colo colo. În cele din urmă a luat din nou microfonul și a anunțat ceva în arabă pe un ton emoționat, după care s-a așezat în pragul ușii deschise și i-a spus lui Vietor care stătea jos:

— I-am avertizat pe yemeniți că dacă pilotul nu se întoarce voi arunca avionul în aer. Mi-au promis că îl vor găsi și dacă va refuza să se întoarcă, va fi împușcat.

Drama a durat treizeci de minute, care li s-a părut ostaticilor o adevărată veșnicie. Vietor și stewardesele nu credeau că Schumann a fost în stare să fugă, lăsându-i la cheremul teroriștilor, ci își închipuiau că încearcă să ia legătura cu oficialitățile vest-germane. Nimeni nu a reușit să afle ce a făcut Schumann în acea jumătate de oră, după cum nici el nu a mai avut prilejul să povestească ceva în

legătură cu acele momente. Cert este că cele treizeci de minute au fost dramatice și au grăbit deznodământul.

Mahmud se afla la capătul puterilor fiindcă nu dormise de câteva zile. Starea lui de agitație nu făcea decât să sporească gradul de risc al acțiunilor pe care le propunea. Acum ședea nemișcat în cabina piloților cu căștile pe urechi și asculta:

— L-au prins, îi spuse lui Vietor. L-au prins și se pregătesc să ni-l predea. Îl vom împușca imediat deoarece ne-a trădat. A riscat viața noastră, a tuturor și de aceea trebuie să moară.

Potrivit mărturiilor ostaticilor și a stewardeselor, la puțin timp după aceea, avea să se consume finalul acestui episod tragic. Mahmud a auzit afară pași și voci:

— Îl aduc! anunță el, după care îi strigă stewardesei Dillmann „Da-ți drumul scării din spate!“

Afară aștepta căpitanul Schumann, iar la circa o sută de metri în spatele lui stătea o escortă de soldați. Scările din spate au atins pista de beton. Schumann a urcat încet, a străbătut culoarul dintre scaune și s-a îndreptat spre cabina de clasa întâi unde îl aștepta Mahmud:

— În genunchi! urlă el.

Căpitanul Schumann s-a supus, îngenunchiind în fața teroristului și ridicându-și mâinile deasupra capului. Mahmud stătea cu picioarele desfăcute, iar lângă el ceilalți teroriști cu armele în mâini:

— Acesta este tribunalul nostru revoluționar, îl anunță Mahmud. Ne-ai expus unui mare pericol. Nu e prima oară că m-ai trădat, dar, de data asta, nu sunt dispus să te iert. Te consideri că ești sau nu vinovat?

— Căpitane, răspunse Schumann încet. Am avut greutăți și nu m-am putut întoarce imediat la avion.

— Ești sau nu vinovat? urlă Mahmud, îndreptând spre el pistolul.

— Iartă-mă, domnule... spuse Schumann. Aș vrea să mă înțelegeți, că am avut greutăți...

Mahmud se răsti din nou la el: Ești vinovat?

— Domnule, lăsați-mă să vă explic, de ce nu m-am putut întoarce la avion.

Mahmud a apăsă pe trăgaci. Căpitanul Schumann s-a prăbușit pe jos. S-a făcut liniște, iar afară s-au auzit pași de soldați. Apoi liniștea a fost întreruptă de vocea stridentă a Suhailei Sajjah:

— Cine va face cea mai mică mișcare, va plânge sau va încerca să vorbească, acela va fi împușcat!

Mahmud și-a aprins o țigară cu mâinile tremurânde.

Toate luminile s-au stins, inclusiv cea de alarmă. Rezervorul nu mai avea nici un pic de combustibil. Trupul lui Schumann care era întins pe culoar fusese acoperit cu o pătură. Vietor stătea în pragul ușii deschise și încerca să nu se gândească la nimic. În beznă de afară s-au auzit pași și glasul unui ofițer care a anunțat:

— Trebuie să decolați! Imediat! O să vă acordăm asistență tehnică. Dar imediat după ce terminați pregătirile trebuie să decolați!

Mahmud a ascultat ordinul fiindcă îi era frică de yemeniți. Sperase că îi vor da voie să aterizeze sau cel puțin că va avea înțelegeri din partea lor, dar suferise numai eșecuri.

— Pregătiți avionul de decolare! i-a ordonat lui Vietor, după care s-a aplecat afară, întrebându-l pe ofițer: Putem să aruncăm cadavrul?

— În nici un caz!

O clipă a ezitat. S-a întors în cabină, strigând stewardeselor:

— Împachetați-l într-o pătură și așezați-l în dulapul din mijloc!

Tehnicienii serviciului de la sol l-au ajutat pe Vietor să decoleze. Reflectoarele de pe aripi fuseseră sparte în timpul aterizării și de aceea au chemat un autoturism care să lumineze calea pilotului. Era o manevră curajoasă și în același timp primejdioasă, deoarece nimeni nu bănuia ce urmări ar fi putut avea înfundarea turbinelor cu nisip. Vietor nu avea însă de ales și, în cele din urmă, avionul a ajuns pe pista de beton.

A rulat până la capătul pistei de decolare și aici a fost alimentat. Pista era înconjurată de blindate și de soldați care țineau mitralierele în poziție de tragere. În scurt timp, avionul a fost adus în stare de bună funcționare, numai că Vietor nu avea curaj să se desprindă de pista de beton fără lumini, iar până la ziua mai rămăseseră încă două ore.

— Nu pot să decolez pe întuneric. Nu am lumini. Și chiar dacă voi putea să mă înalț, nu voi reuși să aterizez. Nu am faruri de navigație, iar turbinele sunt astupate cu nisip. Dar cel mai grav lucru este că nu cunosc încă ruta de zbor, răspunse Vietor.

— Vă ordon să decolați imediat, se auzi o voce din turnul de control.

— Încotro vom zbura? îl întreabă pilotul pe Mahmud.

Acesta tăcea.

— Vă rog să-mi comunicați condițiile atmosferice pe o rază de o mie de mile, transmise Vietor turnului de control.

— Vă putem da prognoza vremii numai pentru o anumită rută de zbor.

— Atunci, dați-mi prognoza pentru zona de sud, sud-vest și nord.

— Veți primi toate datele după decolare.

În ziua de luni, 17 octombrie 1977, la ora trei dimineața, avionul a decolat de pe pista de beton a aeroportului Chormaksar din Aden.

După ce au survolat munții care înconjurau Adenul, Vietor a întrebat:

— Pe ce rută zburăm?

— Spre Mogadiscio, răspunse Mahmud.

— Unde este acest oraș?

— În Somalia.

— În viața mea nu am fost acolo.

Pilotul a găsit pe hartă Djibuti care trebuia survolat și a reușit să prindă semnalele de radio ale orașului Mogadiscio. Vietor a făcut câteva viraje deasupra mării și a văzut în lumina răsăritului pista de aterizare. Temându-se că i se va interzice din nou aterizarea, s-a hotărât să nu anunțe turnul de control. De la înălțime se vedeau pistele de aterizare care la acea oră matinală erau libere astfel încât a reușit să aterizeze fără a cere permisiunea. În timp ce avionul rula încet pe pistă, Mahmud a început să țipe în microfon:

— Sunt căpitanul Martyr Mahmud, operațiunea Kofre-Kaddum...

Nimeni probabil nu înțelegea nimic astfel încât Vietor s-a hotărât să expună motivele acestei aterizări forțate:

— Vorbește copilotul avionului vest-german. Nu am intenționat să aterizez pe aeroportul de aici, dar sunt obligat să ascult ordinele căpitanului Martyr Mahmud.

— Aici e turnul de control, aici e turnul de control, vă rog să așteptați fiindcă trebuie să cer instrucțiuni.

Pe pistă și-au făcut apariția câțiva soldați care priveau curioși avionul, după care l-au înconjurat la o distanță de circa zece-cincisprezece metri.

Căpitanul Mahmud l-a bătut pe Vietor pe umăr, zicându-i: „Ați făcut imposibilul. Din clipa asta puteți pleca. Sunteți liber.“

Vietor nu sări în picioare pentru a-i mulțumi, ci rămase cu privirea ațintită în jos. Într-o fracțiune de secundă prin cap i s-a perindat întreaga lui viață. Și-a amintit de soția lui Renata pe care a încercat să și-o imagineze pășind în doliu în urma unui coșciug. Prin minte i se perindau episoade din viață ca pe ecranul unui cinematograf: Jürgen, tânăr electromecanic, radist în Bundeswehr, subofiter în marina militară, cursant al unei școli de aviație, trei mii de ore de zbor pe avioane militare, apoi despărțirea de cariera militară și ocuparea unui loc de pilot la compania Lufthansa. Visa să devină căpitan și să-și construiască o casă de week-end cu gazon în fața ferestrelor.

— Nu vreau să plec. Rămân.

Vietor și stewardesele aveau impresia că oficialitățile de la Bonn nu sunt corect informate în legătură cu situația reală, deoarece de mult ar fi trebuit să întreprindă ceva pentru a salva viața ostaticilor și a echipajului. De aceea, și-au exprimat dorința să ia legătura cu reprezentantul Republicii Federale a Germaniei în Somalia, dr. Michael Libal. Peste un timp acesta și-a făcut apariția.

— Nu vom mai continua tratativele, l-a anunțat Mahmud. Cunoașteți condițiile noastre. Voi arunca avionul în aer, dacă până la ora 17, ora locală, deținuții nu vor fi imbarcați la bord.

Mahmud i-a dat voie stewardesei Gaby Dillmann să-i explice ambasadorului vest-german că la bordul avionului erau copii și oameni bolnavi aflați la capătul puterilor, iar cadavrul pilotului Schumann, închis într-un dulap, începuse să intre în putrefacție.

Ambasadorul a dat dispoziție să li se servească micul dejun, cadavrul căpitanului Schumann a fost scos afară, iar aparatul de zbor a fost mutat într-un colț îndepărtat al pistei de aterizare.

Între timp, de pe aeroportul din Dubai se pregătea să decoleze spre Aden un alt Boeing al companiei Lufthansa, avându-i la bord pe ministrul vest-german Hans-Jürgen Wischnewski, pe șeful unității antiteroriste GSG 9, Ulrich Wegener și pe psihologul Wolfgang Salewski. Aeroportul Chormaksar nu i-a dat însă permisiunea să aterizeze.

Radistul se afla în legătură permanentă cu sediul central al companiei aeriene Lufthansa din Frankfurt pe Main.

— Aici e centrala, aici e centrala! Mă auziți? se auzea mereu în căști.

— Sunt pe recepție.

— Trebuie să vă transmit un comunicat important al cancelarului federal adresat ministrului de stat Wischnewski. Wischnewski a fost înputernicit să poarte tratative cu guvernul yemenit pe o perioadă de timp nelimitată. Aceeași înputernicire este valabilă și pentru discuțiile privind acordarea de asistență tehnică Yemenului de Sud.

Ministrul de stat Wischnewski a rugat turnul de control al aeroportului Chormaksar din Aden să transmită ministrului de externe că negocierile se desfășoară cu succes. În realitate, guvernul de la Aden nu voia să aibă nimic comun cu această operațiune, iar Boeing-ul, având la bord personalități importante s-a rotit deasupra deșertului până a primit permisiunea de a ateriza la Djibuti.

Ministrul a coborât singur din avion, dar nici aici nu a avut succes.

A doua zi de dimineață au aflat că avionul cu ostatici la bord aterizase în capitala somaleză, Mogadiscio. S-au hotărât să decoleze, cu atât mai mult cu cât oficialitățile somaleze s-au arătat dispuse să-i primească. În plus, Wegener a aflat că unitatea lui de elită care urma să părăsească cu puțin timp înainte teritoriul Turciei se afla la bordul unui avion care tocmai traversa Marea Mediterană.

Aeroportul internațional din capitala Somaliei se afla la o distanță de 6 kilometri de centrul orașului. Cancelarul federal Schmidt a luat legătura cu președintele republicii, Muhammed Siad Barre explicându-i situația în care se află. Ca urmare a acestei discuții, avionul a putut decola și ministrul a fost așteptat de o mașină care l-a condus de la aeroport la palatul prezidențial, iar pe ceilalți la hotelul Curuba.

Mai târziu, toți s-au întâlnit cu generalul Abdullahi, comandantul poliției somaleze.

— La ora 5 vor să arunce avionul în aer, spuse generalul. Ce măsuri putem lua ca să-i împiedicăm?

— În nici un caz nu trebuie să dăm voie avionului să decoleze, spuse Wegener, șeful brigăzii antiteroriste GSG 9. Trebuie să atacăm, mai adăugă el, explicându-i generalului cum își închipuie el planul de acțiune.

— Aceste explicații vor trebui date soldaților noștri.

Wegener a încercat să simuleze cu ajutorul unităților somaleze atacul asupra unui avion, dar după o oră a capitulat fiindcă și-a dat seama că acești tineri nu erau în stare să ducă la îndeplinire o asemenea misiune. Nu le mai rămânea altceva de făcut decât să

înceapă tratativele cu oficialitățile locale pentru a le convinge că e necesară intervenția brigăzii speciale GSG 9. Au convenit chiar să organizeze o acțiune comună germano-somaleză, la care soldații somalezi să participe numai formal.

Teroriștii din avionul capturat au observat că în fața clădirii aeroportului a aterizat un alt avion al companiei Lufthansa. Aflând de la turnul de control că la bordul lui se află reprezentanți ai guvernului vest-german, căpitanul Mahmud a refuzat să discute cu ei, invocând motivul că revendicările și ultimatumul lui sunt clare. Din clipa aceea, însă, Mahmud a început să aibă de-a face cu superioritatea politicienilor, a specialiștilor militari, polițiștilor și psihologilor, care știau foarte multe lucruri despre teroriști și, în general, despre terorism. În felul acesta turnul de control și cabina piloților din avionul deturnat au început să poarte o convorbire care a fost înregistrată pe bandă de magnetofon. Înregistrarea constituie procesul verbal al acestei acțiuni și, totodată, o modalitate prin care se poate urmări substratul evenimentelor de mai târziu, ajutându-ne să pătrundem în resorturile intime ale gândirii și modului de acțiune al teroriștilor.

— Vorbește generalul Abdulahi, comandantul poliției. Ascultați-mă cu atenție, s-a auzit în căștile din cabina pilotului Landshutului.

— Vă ascult, generale, răspunse Mahmud.

— Guvernul vest-german nu intenționează să fie de acord cu revendicările voastre. Până în momentul de față nu avem nici cel mai mic semn că ar fi de acord. Din această cauză, guvernul somalez vă roagă să eliberați pasagerii și membrii echipajului, iar în schimb, noi o să vă asigurăm retragerea în condiții de absolută securitate. Nu vrem ca acești oameni nevinovați să sufere. Am încheiat ce am avut de spus.

— Vorbește căpitanul Martyr Mahmud. Am înțeles ce condiții ne puneți și refuzul guvernului vest-german de a accepta revendicările noastre. Prin urmare, nu s-a schimbat nimic. După expirarea ultimatumului, vom arunca avionul în aer. Repet încă odată: la ora 15.00, după ceasul Europei Centrale, respectiv peste o oră și treizecișipatru de minute, vom arunca avionul în aer. Vă mulțumim pentru osteneala de până acum. Cu toate acestea, după expirarea ultimatumului, nu vom ezita să aruncăm avionul în aer...

— V-am permis să aterizați pe teritoriul țării noastre, a continuat să insiste generalul. Ar trebui să țineți cont de ospitalitatea cu

care v-am primit. De aceea, vă rog, încă odată, ca din motive umanitare să eliberați pasagerii și membrii echipajului. Oamenii aceștia nu au nici o vină...

— Vorbește căpitanul Martyr Mahmud. Eu și brigada mea apreciem ospitalitatea cu care am fost primiți și faptul că ni s-a permis să aterizăm. În acest sens, vă rugăm să transmiteți președintelui Siad Barre mulțumiri din partea mea și a grupării pe care o conduc. Dar în momentul acesta nimic nu mai poate schimba hotărârea noastră de a arunca peste o oră și jumătate avionul în aer.

— Vă rog, totuși, să mai reflectați la propunerea mea, răspunse generalul. Reluăm legătura mai târziu.

Între timp, la bordul avionului, teroriștii făceau ultimele pregătiri: au așezat sacii din plastic cu material explozibil lângă ușă și pereții despărțitori interiori, au strâns toate lăzile cu sticle de whisky, coniac și în general toate sticlele, stewardesele au primit din nou ordin să strângă toți ciorapii și dresurile și să le taie în fâșii. Apoi pasagerii au ieșit pe culoarul din mijlocul cabinei și Wabil Harb le-a legat mâinile la spate:

— Ministrul transporturilor din Republica Somalia dorește să vorbească cu căpitanul Martyr Mahmud. Vă rog să-l ascultați, s-a anunțat de la turnul de control.

Ministrul transporturilor i-a repetat lui Mahmud ceea ce acesta auzise de mai multe ori. Dar în realitate, Mahmud nu-și dădea seama că partenerii lui de discuție trăgeau de timp, conform metodei psihologului Salewski.

Negociatorii erau insistenți, răpitorii nu se lăsau bătuti, iar până la expirarea ultimatumului mai rămăsese doar o oră. Turnul de control trebuia să pregătească planul de eliberare al ostaticilor, timp în care ministrul transporturilor și cel al informațiilor din Republica Somalia au încercat din nou să-l convingă pe șeful comandoului de teroriști:

— Domnule ministru al informațiilor, spuse Mahmud. Din păcate, nu există nici o altă posibilitate: peste 23 de minute vom arunca avionul în aer.

Pregătirile pentru moartea colectivă a răpitorilor și ostaticilor continuau. Stewardesele deschideau sticlele cu băuturi alcoolice în timp ce teroriștii stropseau mochetele și scaunele cu alcool pentru ca toate să ardă cât mai repede și cât mai bine. Apoi au venit la rând flacoanele cu parfum franțuzesc și apă de colonie. Mirosul de whisky scoțian și de parfum Chanel s-au amestecat, creând o

atmosferă sufocantă. Cele două fete care țineau în mână grenadele asigurate erau foarte agitate.

Cu cincisprezece minute înainte de expirarea ultimatumului, emițătorul a transmis din nou:

— Vorbește turnul de control din Mogadiscio. Mă auziți? Conectez.

— Vorbește căpitanul Martyr Mahmud.

— Ne-au mai rămas încă cincisprezece minute și de aceea vă rugăm respectuos să ne mai acordați o prelungire a ultimatumului cu 30 de minute. Trebuie să degajăm spațiul din spatele avionului și să scoatem oamenii.

— Îmi este foarte clar că cincisprezece minute nu vă sunt suficiente pentru a face curățenie. Accept însă această prelungire de dragul domnului președinte Siad Barre, guvernului și al poporului somalez. Vă mulțumesc, domnilor, pentru că asigurați buna funcționare a turnului de control. Dacă nu va fi suficientă această prelungire, anunțați-ne. Mă voi consulta cu membrii grupului meu pentru o eventuală nouă prelungire de treizeci de minute a ultimatumului.

— Vă mulțumesc, domnule Martyr Mahmud. Acum ar dori să vorbească cu dumneavoastră reprezentantul guvernului federal vest-german.

— Sunt de acord să-l ascult numai de dragul guvernului somalez și al președintelui Siad Barre.

Pregătirile pentru moartea colectivă erau deja terminate. Stewardesele, teroriștii și pasagerii numărau minutele care le mai rămăseseră. Dacă situația nu ar fi fost atât de încordată, s-ar fi putut spune că în avion domnea o atmosferă cordială, fiindcă soarta îi conciliase pe răpitori și răpiți. Era o situație paradoxală, dar după cum ne-am convins, nu a fost unică. Stewardesa Gaby Dillmann îi povestea unui terorist despre iubitul ei, iar Suhaila Sajjah, cunoscută pasagerilor ca numărul 33, le povestea aventurile ei amoroase. Apoi a început să pledeze pentru lupta împotriva nedreptății și nevoia jertfei de sine pentru această cauză, discursul ei sunând însă fals.

— Vorbește reprezentantul Republicii Federale a Germaniei, doctorul Libal. Trebuie să vă fac o comunicare importantă și de aceea am să vorbesc foarte rar.

— Vă ascult, reprezentant al Germaniei fasciste imperialiste, răspunse Mahmud. Vă ascult mesajul.

— După cum știți, aici se află o delegație formată din înalte oficialități ale guvernului federal, condusă de un ministru de stat, consilierul cancelarului federal Helmut Schmidt, care a discutat despre situația creată cu președintele Siad Barre. M-ați înțeles?

— Totul e clar, răspunse Mahmud, iar doctorul Libal a continuat după o mică pauză. Vorbea târăgănat în mod intenționat, nu pentru a se face mai bine înțeles, ci pentru a câștiga timp. Statul major adunat în turnul de control al aeroportului din Mogadiscio hotărâse să adopte tactica tergiversării, iar tot ce s-a întâmplat ulterior s-a desfășurat conform planului.

— În urma acestei discuții este necesar să luăm legătura cu cancelarul federal vest-german. Ați înțeles?

— Da, răspunse Mahmud pe un ton care nu mai părea iritat.

— Acum nu sunt create toate condițiile tehnice pentru această discuție. Ați înțeles?

— Am înțeles.

— Imediat după discuția ministrului de stat cu cancelarul federal vom putea să vă anunțăm o veste nouă și importantă. Ați înțeles?

— Da, răspunse Mahmud care devenea tot mai nervos. Ați avut timp suficient, iar acum vreți să încheiați discuția în zece minute. Cum trebuie să interpretez această schimbare de atitudine a guvernului fascist vest-german?

— După cum foarte bine știți, a început să-i explice liniștit doctorul Libal, guvernul nostru trebuie să țină un contact strâns cu Excelența Sa, președintele Siad Barre, iar, în același timp, reprezentantul oficial al țării mele în Somalia se află în legătură permanentă cu guvernul său. Vă rog să înțelegeți că trebuie să asigurăm toate condițiile tehnice necesare în acest sens.

— Când estimați că va avea loc discuția? întrebă Mahmud.

— Deocamdată nu știu. Sper că foarte curând.

— Ar fi regretabil, dacă s-ar realiza după expirarea ultimatumului, spuse Mahmud.

— Asta e tot ce pot să vă spun deocamdată, încheie discuția doctorul Libal. Așteptați, vă rog.

Mahmud aruncă o privire afară și observă forfota de pe aeroport. Apăruseră câteva camioane, jeepuri militare, iar două companii de soldați se plimbau dintr-o parte în alta. Mahmud nu vedea ce se întâmplă în spatele avionului și de aceea a chemat turnul de control.

— Soldații au eliberat spațiul? Ați îndepărtat avioanele și tot ce aparține guvernului și poporului somalez?

— Aici e turnul de control. Regretăm, dar trebuie să vă dăm un răspuns negativ. Ne străduim să eliberăm spațiul, dar am vrea să vă rugăm să prelunghiți termenul de expirare a ultimatumului cu încă treizeci de minute.

— Grăbiți-vă, spuse Mahmud. Vă repet încă o dată că nu aș vrea să provoc nici un prejudiciu poporului și guvernului somalez.

— Aici e turnul de control, aici e turnul de control! Vă rog respectuos, domnule, să ne acordați încă o jumătate de oră.

— Trebuie să mă sfătuiesc cu membrii grupului meu, răspunse Mahmud.

— Vă rugăm.

Nu știm dacă Mahmud s-a sfătuit într-adevăr cu cineva, fiindcă răspunsul lui a venit neobișnuit de repede.

— Au trecut cinci minute de la expirarea ultimatumului. Mai aveți la dispoziție încă douăzecișicinci de minute.

— Martyr Mahmud, s-a auzit din turnul de control vocea purtătorului de cuvânt. Am luat cunoștință de răspunsul dumneavoastră și vom informa organele competente în acest sens. Vă mulțumim pentru colaborare.

Negociatorii reușiseră să zdruncine hotărârea căpitanului Mahmud. Dacă acesta cedase o dată, în mod sigur trebuia să cedeze și a doua oară. Nici noul termen nu se respecta, iar Mahmud a încetat să mai amenințe cu aruncarea avionului în aer, arătându-se mai degrabă dispus să discute. După expirarea ultimatumului prelungit, a vorbit din nou la microfon:

— Vorbește Mahmud. Noul ultimatum a expirat acum douăzeci de minute. Ați închis toate piste de aterizare?

— Încă nu, răspunse turnul de control. Dar le vom închide acum. Așteptați!

— Grăbiți-vă, domnilor, răspunse Mahmud pe un ton liniștit.

— Bine, domnule. Vă mulțumim pentru înțelegere.

Minutele fugeau, iar Mahmud nu avea nici cea mai mică bănuială despre ceea ce se întâmplă pe aeroport. În primul rând, nu știa că acesta este survolat de un avion vest-german, având la bord două unități GSG 9, care decolase luni din Germania fără ca piloții să cunoască destinația zborului. Conform instrucțiunilor de la Bonn, făcuse o escală de alimentare în insula Creta, după care primise ordin să zboare în Djibuti, să rămână deasupra graniței cu

Somalia și să aștepte până va primi permisiunea de aterizare. Deoarece rezerva de combustibil era pe sfârșite, iar piloții intenționau să aterizeze pe aeroportul din Djibuti, au primit ordin de la Bonn să zboare la Mogadiscio. Aterizarea a avut loc în jurul orei 20.00 și imediat avionul a fost condus în zona militară de un automobil cu plăcuța „Follow me”. Pirații nu știau nimic despre acest avion.

Comandantul Wegener a dat ordin unității sale să-și descarce echipamentul și armele. În felul acesta, pe pista de beton au apărut câteva zeci de tineri care transportau câteva geamantane neobișnuit de voluminoase.

Între timp, Wegener a plecat în inspecție. Se lăsase deja întunericul, astfel încât putea să înconjoare avionul de la o distanță convenabilă și chiar să traverseze dunele de nisip care îl înconjurau. S-a târât încet pe burtă până a ajuns sub fuzelajul avionului, după care s-a întors, raportându-i ministrului Wischniewski:

— Acțiunea are șanse de izbândă. Vă rog ca deocamdată să nu-mi cereți nici un fel de amănunte.

În cabina pilotului Landshutului s-a auzit semnalul turnului de control.

— Reprezentantul guvernului vest-german dorește să vorbească cu dumneavoastră. Vrea să vă transmită ultimele noutăți.

— Sunt de acord numai de dragul vostru, al poporului somalez, al guvernului Somaliei și al domnului Siad Barre. Vă ascult, domnule reprezentant al guvernului fascist vest-german, răspunse Mahmud.

— Mă auziți, Martyr Mahmud? Vorbește reprezentantul Germaniei.

— Vă aud bine, am auzul foarte bun, domnule reprezentant al guvernului fascist vest-german.

— Trebuie să vă fac o comunicare importantă. Tocmai mi s-a adus la cunoștință că deținuții din penitenciarele germane care doriți să fie eliberați, vor fi transportați pe cale aeriană la Mogadiscio. Din păcate, datorită distanței mari care desparte Germania Federală de capitala Somaliei, vor ajunge abia mâine dimineață. În afară de aceasta, așteptăm propuneri privind modul în care trebuie stabilită legătura cu guvernul Turciei. Dânșii nu pot intra în contact cu noi. În altă ordine de idei, vă rog să ne anunțați dacă doriți băutură sau mâncare.

— Vorbește căpitanul Martyr Mahmud. Ați avut curajul să mă rugați să prelungească ultimatumul până mâine dimineață.

— În principiu, da. Deținuții care urmează să fie transportați nu pot sosi mai devreme din cauza distanței mari care desparte Germania de Mogadiscio.

— Care e această distanță, domnule reprezentant al guvernului vest-german?

— Nu știu precis.

— Răspundeți, vă rog. Vreau să aflu care e distanța?

— În ordine. Ne vom interesa și o să vă dăm răspunsul.

Martyr Mahmud le-a comunicat confrăților săi că au învins, deoarece nemții le vor îndeplini condițiile, eliberându-i pe deținuții ceruți în schimbul ostaticilor. Hind Alami împreună cu Wabil Harp și Suhaila Sajjah au început să dezlege imediat mâinile copilotului Vietor și a celorlalți pasageri, în timp ce Mahmud se plimba pe culoarul din mijlocul cabinei:

— În sfârșit, au înțeles!

Apoi a intrat împreună cu Vietor în cabina piloților:

— Ce distanță este de aici la Frankfurt?

După ce măsură câteva secunde distanța pe hartă, pilotul răspunde:

— Circa 7 000 km.

— În cât timp se poate ajunge acolo?

— Dacă zboară un 77, gândi Vietor cu voce tare, asta înseamnă 400 de noduri...Să spunem 8 ore, plus-minus vântul.

Mahmud a luat legătura cu turnul de control.

— Vreau să vorbesc cu reprezentantul guvernului vest-german.

— Așteptați, domnule, îl chem imediat.

— Domnule, doresc să vă transmit că până la expirarea ultimatumului au mai rămas 7 minute și jumătate, anunță Mahmud ușor încurcat.

— Nu am înțeles domnule, vă rog să repetați.

— Spălați-vă în urechi și ascultați-mă atent. Vorbește căpitanul Martyr Mahmud. În următoarele șapte minute și jumătate trebuie să ne comunicați ce aveți de gând pentru a ști dacă trebuie să-i așteptăm aici pe deținuții eliberați sau ultimatumul nostru va intra în vigoare. Vă repet încă o dată că mai aveți șapte minute și jumătate.

Ministrul Wischnewski, doctorul Libal și psihologul Salewski continuau să joace partida, în timp ce specialiștii lui Wegener se pregăteau de acțiune. Era o noapte cu aer înăbușitor.

— Domnule Martyr Mahmud, totul e în ordine. Vă rog să așteptați. Mă auziți?

— Nu sunt nici un domn Martyr Mahmud. Sunt căpitanul Martyr Mahmud! țipă acesta în microfon, iar din partea cealaltă se auzi vocea liniștită a diplomatului vest-german.

— Bine. Voi repeta comunicarea pe care v-am transmis-o cu zece minute înainte. Deținuții ceruți au fost eliberați și se află deja la bordul unui avion. Acum se fac ultimele pregătiri tehnice pentru decolarea spre Mogadiscio. Deocamdată încercăm să stabilim exact distanța care e între Germania Federală și Mogadiscio. Credem că deținuții eliberați nu vor ajunge mai devreme de mâine dimineață.

— Înțeleg, răspuse Mahmud, dar nu cred că zborul va dura atât de mult. Vom stabili un interval de timp conform orei locale. Cât este acum ceasul?

— După ora locală e 17.25.

— Și dumneavoastră îmi cereți o prelungire a ultimatumului până mâine la ora șase dimineață? Credeți că zborul din Germania Federală până aici durează treisprezece ore? Atât durează zborul de la New York! Încercați să mă induceți în eroare.

— Nu v-am cerut să prelungiți durata ultimatumului până mâine la ora șase dimineață, răspuse liniștit doctorul Libal. Am spus doar că pregătirile legate de transportul deținuților, imbarcarea lor și zborul propriu-zis pot să dureze cel mult până mâine dimineață. Dacă va dura mai puțin, cu atât mai bine. Acum nu putem estima nimic cu precizie.

— Bine, răspuse Mahmud. Ultimatumul expiră peste patru minute. Dacă intenționați să ne induceți în eroare sau să vă jucați cu noi, preferăm jocul cu materiale explozibile. Dacă vă gândiți însă în mod serios la soarta oamenilor de la bordul acestui avion, suntem dispuși să stăm de vorbă.

— Se înțelege de la sine că suntem preocupați de soarta pasagerilor din avionul nostru. După cum v-am spus trebuie... suntem pregătiți să-i transportăm la Mogadiscio.

— Am impresia că dumneavoastră sunteți preocupat mai mult decât guvernul care a avut mult timp la dispoziție, dar nu a întreprins nimic concret. Și abia când a aflat ce intenții avem, se arată preocupat. Dar dacă își închipuie că aici se produce un al doilea Entebbe, se înșeală. Știți ce s-a întâmplat la Entebbe?

— Sigur că da. După informațiile pe care vi le-am transmis, cred că vă dați seama că discutăm foarte serios.

— Bine, bine. Ce durată de prelungire propuneți? întrebă Mahmud.

— Până mâine dimineată la ora 6.

— Bine. Vorbește căpitanul Martyr Mahmud. Să nu vă faceți iluzii că voi fi de acord cu prelungirea ultimatumului și după ora 6 dimineată. Așteptați puțin... Vă rog să transmiteți această comunicare reprezentantului guvernului vest-german, fiindcă ultimatumul expiră peste un minut. În privința prelungirii, trebuie să mă sfătuiesc cu ceilalți membri ai comandoului.

Probabil s-a răzgândit, întrucât după câteva minute a cerut din nou legătura cu turnul de control pentru a vorbi cu doctorul Libal:

— Așteptați puțin. Tocmai am aflat că distanța până la Frankfurt este de 3200 de mile marine, iar zborul cu avionul durează circa șapte ore. De aceea, vă mai punem la dispoziție încă nouă ore, începând cu 2.30, ora Europei Centrale. Ați înțeles, reprezentant al guvernului fascist vest-german?

— Dacă am înțeles bine, ne mai acordați încă șapte ore în loc de zece, răspunse doctorul Libal. Îmi puteți spune la ce oră expiră ultimatumul?

— După zece ore, respectiv la 0.30.

— Înțeleg ce spuneți și totodată înțeleg la ce vă gândiți. Suntem preocupați de soarta pasagerilor și a echipajului de la bordul avionului nostru și de aceea vă mai întreb o dată dacă nu doriți mâncare, băutură, țigări sau altceva de genul acesta.

— Peste tot în avion sunt așezate încărcături explozibile, iar scaunele și mocheta au fost stropite cu alcool. Nu avem nevoie de absolut nimic. Dacă cineva își aprinde o țigară, avionul va sări în aer, sfărâmându-se în mii de bucăți.

— Am înțeles că ne mai acordați timp până la 3.30, ora locală.

— Având în vedere diferența de fus orar de 3 ore, așteptăm până la 3.30.

— Căpitane Martyr Mahmud, permiteți-mi ca în numele guvernului Republicii Federale a Germaniei, să vă comunic că acceptăm cu recunoștință prelungirea ultimatumului.

Apoi s-a auzit vocea radistului:

— În numele companiei noastre de zbor și a dispecerilor turnului de control, vă mulțumim foarte mult că ați acceptat prelungirea ultimatumului. Vă stăm la dispoziție cu orice serviciu.

— Adresez mulțumirile noastre guvernului somalez și președintelui Siad Barre, a continuat dialogul Mahmud fără să bănuiască intențiile celeilalte părți. Am acceptat să prelungesc ultimatumul din două motive: de dragul oamenilor care se află la bordul avio-

nului și de dragul poporului somalez și al președintelui lui. Mulțumesc turnului de control din Mogadiscio. Încă o dată, mulțumesc.

Mahmud continua să repete mulțumirile, în timp ce turnul de control încerca să-i mențină trează atenția prin alte întrebări. În cele din urmă, au ajuns să discute despre WC-urile înfundate, iar reprezentantul administrației aeroportului a promis că va trimite o echipă de salubritate. Apoi a intervenit din nou doctorul Michael Libal.

— Vorbește împunernicitul guvernului vest-german, Michael Libal. Mă auziți bine?

— Da.

— Trebuie să vă comunic ceva în legătură cu deținuții aflați în penitenciarele din Turcia. Guvernul țării mele nu poate lua o decizie în legătură cu eliberarea deținuților din închisorile altor state. Ultimatumul până la ora 0.30 este prea scurt pentru a permite un zbor cu escală la Istanbul. Nu puteți să faceți guvernul federal și oamenii nevinovați de la bordul avionului dumneavoastră răspunzători de eliberarea deținuților care nu se găsesc în penitenciarele germane! Ați înțeles? Asta e tot ce am vrut să vă comunic. Republica Federală a Germaniei nu poate lua nici o decizie în legătură cu eliberarea lor.

— Înțeleg, dar nu-mi place tonul dumneavoastră, ripostă Mahmud.

— Repetați, vă rog. Nu am înțeles ce ați spus.

— V-am întrebat ceva. Vă rog să-mi răspundeți la întrebare și să nu-mi distrageți atenția printr-o altă întrebare.

— Ce anume m-ați întrebat?

— Puteți să-l aduceți aici pe ambasadorul Turciei? Întrebă Mahmud enervat. Aș dori să vorbesc cu ambasadorul Turciei la Mogadiscio.

Vă rog să așteptați, răspunse radistul care asigura legăturile. Rămâneți la aparat. Doriți să vorbiți cu reprezentantul guvernului vest-german?

Înainte ca Mahmud să răspundă, doctorul Michael Libal s-a auzit din nou în căști:

— V-am comunicat ultima hotărâre a guvernelor noastre, potrivit căreia deținuții vor fi transportați la Mogadiscio. Pregătirile tehnice sunt aproape pe sfârșite. În scurt timp, vom primi planul de zbor și, dacă doriți, vi-l putem transmite.

— Normal că vrem.
 — În ordine. Doriți să vă spun ceva în legătură cu problema turcă? Vă interesează?
 — Desigur. Vă ascult.
 — Turcia nu are ambasadă la Mogadiscio. Însărcinatul cu afaceri ad-interim al Turciei, acreditat în Somalia își are sediul la Djiddah. Încercăm să intrăm în legătură cu el.

Reprezentantul Germaniei Federale la Mogadiscio nu i-a comunicat de la bun început că Turcia nu are ambasadă în Somalia ca să câștige timp. Iar Mahmud era prea naiv ca să-și dea seama că i se întinde o cursă. Djiddah se află în Arabia Saudită, la o distanță relativ mare și într-o zonă unde comunicațiile nu funcționează ca în Europa.

— Da, căpitane Mahmud, anunță peste câteva ore doctorul Libal. Tocmai am luat legătura cu guvernul vest-german și sunt în măsură să vă comunic următoarele: avionul Lufthansa a decolat din Germania la 19.20, după ora Europei Centrale, iar după calculele noastre, va ateriza la Mogadiscio la 4.08, după ora Europei Centrale. Aștept propuneri concrete privind modul cum vom efectua schimbul de ostatici.

— Dar, în acest caz, schimbul va avea loc după expirarea ultimatumului, exclamă Mahmud.

— Aveți dreptate, dar știți foarte bine că am avut greutăți de ordin tehnic fiindcă a trebuit să adunăm într-un singur loc deținuți din mai multe penitenciare. V-am transmis ultimul nostru mesaj. Repetăm încă o dată: 4.08 după ora Europei Centrale. Acum aș vrea să aud ce părere aveți despre modul în care se va desfășura schimbul dintre ostatici și deținuți.

— Avem ceva de comentat la ceea ce ne-ați spus mai înainte. Prima informație pe care ne-ați dat-o a fost falsă. Ați înțeles?

— Nu știu la ce vă referiți. Ce anume a fost fals?

— Comunicatul pe care ni l-ați făcut azi dimineată, la ora 8.50, nu a corespuns realității. Mi-ați declarat că deținuții au fost transportați pentru a fi imbarcați spre Mogadiscio. A fost o informație falsă sau nu?

— Nu v-am comunicat că deținuții au fost, ci că urmează să fie transportați pentru a fi imbarcați pe un avion ce îi va duce la Mogadiscio. Noi vă transmitem numai ceea ce avem înputernicire de la guvernul federal. Nu cunoaștem să fi apărut în Germania nici un fel de probleme în legătură cu transportul deținuților.

— Ați contat pe asta. Mai spuneți o dată la ce oră va ateriza avionul la Mogadiscio.

— Avionul va ateriza la 4.08.

— În regulă. Am ascultat comunicatul reprezentantului guvernului fascist vest-german. Mai așteptați puțin fiindcă acum vrem să discutăm problema schimbului de ostatici. Doresc însă ca discuția să se poarte în prezența unui reprezentant oficial al guvernului somalez.

Căpitanul Mahmud convenise împreună cu membrii comandoului să-i împartă pe ostatici în 11 grupuri a câte șapte persoane fiecare. Cerând din nou legătura cu turnul de control, i-a răspuns Mahmud Hasan Abdullahi, șeful poliției somaleze:

— Vorbește conducătorul operațiunii, căpitanul Martyr Mahmud. Aștept propunerea dumneavoastră în legătură cu schimbul de ostatici. Nu am încredere în guvernul vest-german, dar în schimb am încredere în dumneavoastră, deoarece reprezentați guvernul Republicii Democratice Somaleze. Reprezentantul vest-german ne-a comunicat că toți deținuții din închisorile vest-germane au fost adunați la bordul unui avion care va ateriza aici la 0.08, ora locală, respectiv 4.08 după meridianul Greenwich. Doresc să știu dacă puteți asigura o aterizare normală a avionului.

— Ambasadorul ne-a comunicat că avionul a decolat din Germania la 19.20, ora Europei Centrale și va ateriza la Mogadiscio la 4.08, a răspuns comandantul poliției somaleze, iar după o pauză a adăugat: se poate întâmpla însă anumite modificări, datorită unor evenimente neprevăzute. De aceea, cred că este mai înțelept să calculăm o oră în plus.

— În ordine, răspunse Mahmud. Sunt de acord, dacă dumneavoastră, domnule general și întregul guvern somalez pot garanta ceea ce mi-a promis reprezentantul guvernului fascist vest-german.

— Ambasadorul m-a asigurat că nu trebuie să am nici un motiv pentru a pune la îndoială afirmațiile lui, răspunse imediat generalul.

— Nu am încredere în guvernul fascist vest-german. Avem deja o experiență proastă cu acesta, spuse Mahmud.

Mahmud se comporta de parcă ar fi simțit că ceva nu e în regulă și că membrii unității speciale se pregătesc să atace avionul. Cercetașii conduși de Klaus Blätt s-au apropiat la o distanță de 30 metri de avion, s-au ascuns în spatele dunelor de nisip și în timp ce urmăreau cu binoclul ce se petrece noaptea în cabina

piloților, au transmis prin radio-emițător unde se găsesc pirații aerului.

În jurul orei 0.00 avionul a fost înconjurat de soldați înarmați cu aruncătoare speciale de grenade, conduși de maiorul Allistair Morrison, care sosiseră împreună cu Wegener din Dubai. Între timp, prin emițătorul turnului de control se continua manevra primejdioasă menită a distra atenția teroriștilor și a-i convinge că toate condițiile lor vor fi îndeplinite.

— Se mai află acolo reprezentantul vest-german? întrebă enervat Mahmud.

— În clipa asta tocmai lipsește, răspuse radistul. Dar dacă doriți, îl putem chema... Au urmat câteva momente de liniște, apoi câteva pocnituri în căști și țiuitul îndepărtat al emițătorului.

— Aici e Michael Libal, s-a auzit în cabina Landshutului. Aveți pentru noi o veste nouă, căpitane Mahmud?

— Doresc să aflu care este părerea ambasadei Turciei din Djiddah în legătură cu problema pe care am discutat-o. Ce puteți să-mi spuneți nou în această chestiune?

— Căpitane Mahmud, am încercat să stabilim legătura cu ambasada din Djiddah, dar din motive tehnice deocamdată nu am reușit.

— Bine, mai încercați. Între timp eu voi pregăti tot ce este necesar pentru efectuarea schimbului și, după cum am convenit cu generalul somalez, o să vă transmit instrucțiuni noi după decolarea avionului de la Cairo. M-ați înțeles?

Deși comunicarea lui Mahmud nu era foarte inteligibilă, doctorul Libal a fost de acord.

— Am înțeles. După decolarea avionului de la Cairo vom discuta propunerile dumneavoastră.

Mahmud începuse să-și piardă răbdarea și repeta tot timpul aceleași lucruri, așteptând ca turnul de control să-l asigure că operațiunea se desfășoară conform planului și că nu au apărut nici un fel de complicații, succesul ei fiind garantat. După ce Mahmud a continuat să insiste, membrii „statului major” adunați în turnul de control au făcut o nouă mutare pe tabla de șah.

— Căpitane Mahmud, căpitane Mahmud, aici e Michael Libal, reprezentantul Germaniei Federale. Acum mă auziți? Căpitane Mahmud, trebuie să vă fac o comunicare importantă. Avionul a decolat de pe aeroportul din Cairo la 23.15. Aveți propuneri concrete privind modul cum se va proceda la schimbul de ostatici?

— OK, răspuse Mahmud. Trebuie să așteptați. doresc ca la discuție să participe și un reprezentant al guvernului Somaliei.

— Așteptați, zise doctorul Libal. Tocmai se apropie generalul somalez...

— În primul rând, încep Mahmud să dicteze condițiile, nu doresc ca schimbul să se producă în prezența reporterilor de la televiziune. În al doilea rând, vreau să vă întreb ce se întâmplă cu confrății ce urmează să vină din Germania. În al treilea rând, dorim ca oficialitățile somaleze să controleze avionul aflat pe pista aeroportului din Mogadiscio, pentru a se convinge că la bordul lui nu se găsește nimeni.

— Despre ce avion este vorba?

— Despre cel care a transportat ieri delegația vest-germană. În același timp, dorim ca avionul Lufthansa să fie înconjurat de unități militare somaleze.

— Avionul care a aterizat ieri? întrebă un radist de la turnul de control.

— Nu, răspuse Mahmud. Mă refer la avionul care urmează să aterizeze. Iar în al patrulea rând, vreau să vă spun că nimeni nu are voie să părăsească cele două avioane Lufthansa.

— Înțeleg, răspuse operatorul.

— În al cincilea rând, vreau să ne comunicați ora, mai înainte ca avionul vest-german să aterizeze cu confrății noștri la bord.

— Înțeleg.

Între timp de avion s-a apropiat, târându-se pe burtă, un grup de civili îmbrăcați foarte ciudat. Aveau fețele înnegrite cu vopsea, erau înarmați și cărau scări și aparatură de interceptare. S-au ascuns sub fuzelajul avionului și au montat pe el microfoane speciale care înregistrau orice mișcare sau cuvânt din interior. Undeva în fața Boeingului deturnat a izbucnit un foc. Neștiind ce se întâmplă, teroriștii au năvălit în cabina pilotului. În clipa aceea s-a auzit o detonație de mare putere care i-a orbit pe toți, în afara celor care aruncaseră grenadele cu magneziu și a membrilor brigăzii anti-teroriste care, în semn de recunoaștere, și-au acoperit pentru o clipă ochii. Au așezat repede lângă avion scările și au pătruns înăuntru. Alții au forțat ușa de incendiu și i-au scos afară pe ostatici luați prin surprindere.

Mahmud a reușit să mai arunce două grenade în mijlocul avionului și a căzut mort lângă scaune. Wabil Harb a fost grav rănit și a murit la spital după câteva ore. Hind Alami a murit pe loc, iar

Sajjah a fost transportată la spital. Întreaga acțiune a durat șapte minute, iar unitatea specială GSG 9 s-a înscris pentru totdeauna în istoria luptei antiteroriste. Victoria ei a determinat o serie de mutații pe scena terorismului vest-german și, în același timp, a fost preludiul unei mari tragedii. De asemenea, acest succes a constituit o dovadă a faptului că societatea se putea apăra împotriva violenței, spulberând astfel mitul invulnerabilității teroriștilor ce luptau din umbră.

Ministrul de stat Wischnewski a transmis imediat un comunicat oficial la Bonn. Copilotul Jürgen Vietor a devenit eroul zilei. La 18 octombrie 1977, ostaticii eliberați au fost aclamați de mii de persoane care au venit să-i vadă pe aeroportul din Frankfurt pe Main. Odissea avionului deturnat a durat în total cinci zile. Comandantul unității speciale GSG 9, Ulrich Wegener, i-a raportat cancelarului vest-german Schmidt că misiunea a fost îndeplinită. Cancelarul Schmidt i-a strâns mâna și l-a decorat în prezența unuia dintre foștii ostatici, a pilotului Vietor și a stewardesei Gabriela Dillmann. Apoi, toți s-au lăsat fotografiați, iar reportajele ilustrate au făcut repede înconjurul lumii. Bucuria avea să dureze puțin, iar cancelarul federal avea să fie eroul unei singure zile.

Dumnezeu nu ne-a ascultat

În ziua de 16 martie 1978, cu puțin timp după ora 8.30, Aldo Moro, președintele Consiliului național al Partidului Creștin-Democrat din Italia a ieșit din casa aflată la numărul 79 pe via Forte Trionfale din Roma și s-a urcat într-un Fiat 130 de culoare albastră. În spatele lui rula o Alfetta albă, în care se aflau membrii gărzii personale. Ca în fiecare dimineață, Aldo Moro vroia să se ducă mai întâi la biserică, după care intenționa să treacă pe la centrul cultural al partidului. La 9 trebuia să fie la parlament, unde Giulio Andreotti urma să prezinte componența noului guvern. Aldo Moro a fost unul dintre fondatorii primului guvern creștin-democrat care fusese votat și de comuniști. El nu se aliașe cu aceștia din urmă din convingere, ci din considerente pragmatice. În acea zi de martie urmau tocmai să înceapă negocierile privind votul de încredere acordat noului guvern.

Evenimentele din acea dimineață fatală de martie au început să se deruleze încă de la primele ore. La 6.25 polițiștii au observat un Fiat 128 cu număr diplomatic parcat la circa 200 de metri de casa lui Aldo Moro, pe care o supravegheau. Mașina nu le-a stârnit nici o bănuială, o dovadă fiind faptul că nu au avut nici măcar curiozitatea să vadă dacă este cineva înăuntrul ei. La ora 7 fără câteva minute, la intersecția dintre via Stresa și via Fani au apărut doi tineri, un bărbat și o femeie. Un martor a observat că bărbatul purta o geantă de voiaj cu inițialele companiei aeriene Alitalia. Apoi multă vreme nu s-a întâmplat nimic suspect sau important. Pe la 8.30 pe via Fani a oprit un Fiat 132 din care au coborât trei tineri îmbrăcați în uniforme de aviatori ai companiei Alitalia. Cel de-al patrulea aflat la volan era, probabil, tot pilot. Cei trei au luat-o pe jos spre via Stresa, iar în fața lor mergeau alți doi tineri în uniformă de aviator. O femeie grăbită i-a oprit, întrebându-i ceva despre zborul de la Caracas. Au evitat să-i răspundă, ceea ce nu i-a trezit nici o bănuială, fiindcă reprezentanții companiilor aeriene nu sunt obligați să cunoască pe dinafară cursele avioanelor.

Comandantul gărzii personale a lui Aldo Moro se numea Oreste Leonardi și era un polițist versat. Deși primea în mod frecvent

ordin să schimbe traseul cortegiului de mașini al lui Moro, nu avea prea multe posibilități. Așa se face că și în acea dimineață de joi mașinile străbăteau aceleași străzi pe care le străbătuseră cu o zi, cu două zile și chiar cu o săptămână în urmă. Mai întâi trebuiau să ajungă la biserica din piața Giochi Delfici unde președintele Partidului Creștin-Democrat își începea ziua de lucru cu o rugăciune, după care cortegiul urma să se îndrepte spre sediul Camerei deputaților din Montecitorio.

Pe via Fani se afla un bar. Cu puțin înainte de ora 9, în fața barului a oprit o motocicletă Honda cu doi motocicliști cu căști. Aviatorii în uniformă Alitalia s-au întors la intersecție. La ora 9 Fiatul de culoare albastră și Alfetta albă au intrat pe via Fani. Fiatul cu număr diplomatic nu era gol. A început să ruleze înapoi, blocând trecerea convoiului lui Aldo Moro. Startul lui a fost atât de brusc și de neașteptat încât șoferul lui Moro, polițistul Domenico Ricci nu a mai avut timp să frâneze și a intrat în mașina care rula înapoi. Alfetta, împreună cu celelalte mașini, s-au izbit din spate de mașina lui Moro care a rămas imobilizată între ele fără ca șoferul să poată ieși. A fost un exemplu de cursă perfectă pe care teroriștii au pus-o la cale la intersecția de pe via Stresa.

Din mașina cu număr diplomatic au sărit doi bărbați, Valerio Morucci și Prospero Gallinari, cum s-a dovedit ulterior, care au tras în garda personală din mașina lui Moro. În fața barului se afla un gard viu de câțiva metri lungime. Cei trei aviatori care se ascundeau în spatele lui au deschis foc de mitralieră asupra polițistilor din Alfetta. Polițistul care îl păzea pe Moro, Raffaello Lozzini, a sărit imediat din mașină. Dar, nu a reușit să tragă decât două focuri, rănind un terorist și a căzut răpus la pământ. Giulio Rivera și Francesco Zizzi au fost răniți mortal.

Rafael Fiore era șeful Brigăzilor Roșii din Torino, un expert în materie, care venise la Roma să dea o mână de ajutor. Împreună cu un alt terorist l-au scos pe Aldo Moro din mașină și l-au așezat pe bancheta din spate a unui Fiat 132 de culoare albastră. Teroriștii au luat și două din cele trei serviete pe care le purta Moro, dovădu-se ulterior că au făcut o alegere bună: într-una se aflau medicamente, iar în cealaltă — documente secrete. Cea de-a treia servietă, cu un conținut lipsit de importanță, a fost lăsată în mașină. Acest amănunt nu a fost o pură întâmplare, ci demonstrează că teroriștii italieni, membri ai Brigăzilor Roșii, aveau informatori infiltrați în cele mai înalte cercuri.

Drama a durat numai trei minute.

Teroriștii aveau puțin timp la dispoziție. În momentul răpirii și al schimbului de focuri s-a nimerit să treacă pe acolo polițistul Giovanni Intrevado. A oprit, a scos pistolul și a tras. A avut însă ghinion fiindcă i s-a blocat trăgaciul.

„Mergeam cu motocicletă pe via Stresa, a declarat Intrevado în fața tribunalului. Când am ajuns la intersecția cu via Fani, nu se mai auzeau deloc împușcături. Am văzut cum doi bărbați îmbrăcați în uniformă de aviator trăgeau pe cineva dintr-un Fiat 130 și îl băgau într-un Fiat 132. O tânără zveltă și cu păr lung păzea intersecția cu un automat în mână. După ce m-am apropiat de ea, și-a îndreptat pistolul spre mine și m-a somat: «Oprește. N-ai voie să mai faci nici un pas. Întoarce-te imediat!». Am plecat. Fiatul 132 în care se afla Aldo Moro a dispărut de pe via Stresa. În dreapta locului unde erau întinși morții aștepta un Fiat 128 gol. Cei doi aviatori s-au urcat în față, iar tânără în spate. În timp ce mă îndreptam spre locul acțiunii, pe lângă mine a trecut o motocicletă cu doi motocicliști.”

Aldo Moro a fost unul dintre acei politicieni italieni care aveau conștiința curată și o reputație ireproșabilă. S-a născut la 23 septembrie 1916 la Maglio, în sudul Italiei. A absolvit dreptul și a devenit docent și mai târziu profesor la Universitatea din Bari. De mai multe ori a fost ministru, de trei ori prim-ministru și se spunea că ar fi putut deveni președintele republicii. După ce a fost răpit de teroriști, „opinia publică și-a pierdut răsuflarea”. De data aceasta, Brigăzile Roșii își aleseseră drept victimă o personalitate din cercurile politice foarte înalte. Răpirea lui Moro a fost considerată o provocare la adresa guvernului și, în general, a clasei politice italiene. Pe vremea aceea, Italia traversa o perioadă de adâncă criză economică, dar mai ales politică. Nimeni nu mai credea în „miracolul economic” și nici în stabilitatea economiei, iar numărul șomerilor creștea de la o zi la alta. Mulți tineri, absolvenți de facultate, își pierduseră încrederea că vor mai găsi de lucru și considerau că revolta poate constitui un mijloc de afirmare.

Organizația teroristă Brigăzile Roșii (*Brigate rosse*), a fost înființată în 1969 de Renato Curcio, un student la sociologie în vârstă de 28 de ani, și de soția lui, Margherita Cagolo. După frământările studențești de mare amploare ce au avut loc la Milano, Roma și Torino, gruparea s-a mărit, iar la 16 septembrie 1970 a organizat prima ei acțiune. Teroriștii au dat foc garajului lui Giuseppe Leoni, directorul fabricii SIT-Siemens din Roma. Câteva

săptămâni mai târziu, membrii Brigăzilor Roșii l-au răpit pe Pirelli, unul dintre reprezentanții marcanți ai firmei Fiat și, după ce l-au snopit în bătai, l-au trimis acasă. Erau două cărți de vizită pe care această organizație teroristă le-a trimis opiniei publice și apărătorilor legii sub forma unor provocări. După aceea, exploziile, răpirele și omorurile au început să se țină lanț.

În 1974, membrii Brigăzilor Roșii l-au răpit pe procurorul Mario Sossi, eliberându-l după 35 de zile în schimbul unui preț de răscumpărare ridicat. Depoziția lui a zguduit opinia publică italiană: nu a fost torturat, dar în fiecare zi i s-a luat un interogatoriu și timp de 35 de zile a stat într-o cămăruță de doi metri pe doi metri, cu o înălțime de numai un metru optzeci. Presiunea psihologică la care a fost supus procurorul Sossi s-a dovedit a fi insuportabilă. Mărturisirile pe care le-a făcut ziariștilor corespundeau intenției Brigăzilor Roșii de a stârni panică și groază în rândul populației, conform devisei: „Cu cât e mai rău, cu atât e mai bine“.

Lui Sossi i s-au dat medicamente care i-au distrus voința. A dezvăluit tot ce știa despre planurile poliției îndreptate împotriva teroriștilor, despre colaborarea serviciilor secrete și a poliției militare în lupta de combatere a violenței. În 1976 poliția a reușit să îl aresteze pe Renato Curcio, a cărui soție și-a pierdut viața în timpul schimbului de focuri. Teroriștii au început să se răzbune, ceea ce a marcat începutul unei perioade care nu poate fi ștearsă din istoria modernă a Italiei. Criza morală a cercurilor conducătoare care dețineau monopolul puterii, dar nu erau capabile să rezolve problemele sociale — a constituit una dintre cauzele terorismului italian. Egoismul și dorința de câștig a straturilor avute au adâncit tot mai mult prăpastia dintre bogați și săraci, dintre milionari și șomeri. În Italia scandalurile și afacerile de corupție erau la ordinea zilei.

Să ne oprim puțin la escaladarea vertiginoasă a actelor teroriste. Se estimează că, din 1975 până în 1979, în Italia au existat 800 de teroriști sprijiniți de circa 100 000 de simpatizanți. În 1975 au fost comise 702 acte de violență, un an mai târziu numărul lor a crescut la 1353, iar în următorii ani la 2000. În 1976, poliția italiană a înregistrat 59 de răpiri, în 1977, 80, iar în 1978, peste 100. Numai în 1977, în urma atacurilor teroriste, și-au pierdut viața 26 de oameni, iar ulterior numărul lor a crescut.

Conducerea Brigăzilor Roșii s-a făcut auzită în 18 martie, la două zile după răpire. Teroriștii au revendicat public răpirea lui Aldo Moro și uciderea a cinci polițiști din garda lui personală.

anunțând totodată că Moro va fi chemat în fața unui „tribunal al poporului“. Ca dovadă că nu era vorba de nici o escrocherie, au anexat o fotografie a președintelui Partidului Creștin-Democrat aflat în captivitate. Ziarele, pe ale căror prime pagini a fost publicată fotografia unui om trist, cu privirea obosită și resemnată, având ca fundal drapelul cu însemnele Brigăzilor Roșii, au făcut repede înconjurul lumii.

În aceeași zi, poliția a găsit pe via Licinio Valvo cea de-a treia mașină pe care teroriștii o folosiseră în organizarea răpirii. Probabil, fusese adusă în timpul nopții deoarece cu o zi înainte nu se afla în acel loc. Nu era un indiciu bun pentru poliția intrată în stare de alertă generală. Există și o a doua posibilitate, poate și mai rușinoasă, și-anume ca acea mașină să se fi găsit în acel loc, timp de două zile, fără ca nimeni să o observe. De fapt, nu era singurul insucces înregistrat de poliție în ultimul timp. Pe baza depozițiilor martorilor, poliția a reușit să reconstituie înfățișarea suspectilor, ale căror fotografii au fost publicate în toate ziarele și au apărut pe micile ecrane. Apoi s-a constatat că doi dintre ei se aflau deja de multă vreme în spatele gratiilor, în timp ce un altul trăia la Paris și nu se ascundea de nimeni. Prin urmare, fusese făcută o treabă de mântuială.

În schimb, teroriștii se dovedeau a fi profesioniști de cea mai înaltă calificare. Comandoul lor acționa după planuri puse la punct în cele mai mici detalii. Și această răpire fusese pregătită cu multă grijă. Unul dintre șefii Brigăzilor Roșii, Alfredo Bonavita, aflat în spatele zăbrelelor, care declarase că nu mai vroia să aibă nimic comun cu terorismul, condamnând folosirea violenței ca instrument al luptei politice, mărturisise că șefii Brigăzilor Roșii pregăteau încă din 1977 răpirea unui politician de vază. Aflase despre acest plan cu totul întâmplător. După ce a ajuns în închisoare, a crezut că va fi eliberat de confrății săi, dar aceștia au refuzat, pe motiv că pregătesc o acțiune de mare anvergură în urma căreia vor fi eliberați toți teroriștii.

Ca și în cazul răpirii lui Hanns Martin Schleyer în Republica Federală a Germaniei și al atentatului comis asupra primului ministru spaniol, Carero Blanco, la Madrid, teroriștii au elaborat planul răpirii lui Aldo Moro în mod minuțios. Pregătirile au durat șapte luni. Teroriștii l-au urmărit zi de zi, au văzut ce obiceiuri are, au aflat că are o gardă formată din cinci oameni, dar că mașina în care circulă nu e blindată și nu are geamuri incasabile. Teroriștii

știau că se duce în fiecare dimineață la biserică și, în general, îi cunoșteau programul zilnic. Moretti, Micaletto, Morucci, Fiore și alți șefi ai Brigăzilor Roșii au aprobat planul răpirii lui Aldo Moro, justificând luarea acestei decizii prin aceea că Partidul Creștin-Democrat trebuia chemat în fața unui „tribunal al poporului“.

Între timp, consiliul de miniștri a propus un proiect de lege prin care se limitau considerabil libertățile cetățenești și erau lărgite drepturile poliției. În presă a început dezbateră acestui proiect de lege, dar totodată au apărut păreri contradictorii privind oportunitatea de a da publicității scrisorile și comunicatele Brigăzilor Roșii. Teroriștii țin la publicitate, fiindcă un act de violență, indiferent că este o răpire sau un asasinat, devine total neinteresant dacă mass-media nu află despre el. Teroriștii au nevoie de reclamă, iar ziariștii, vânzători de senzații, le sunt de foarte mare ajutor.

La 24 martie, teroriștii din gruparea Brigăzilor Roșii au comis un atentat asupra primarului orașului Torino, creștin-democratul Giovanni Picca, iar a doua zi, colegii lor din Roma au transmis presei un al doilea comunicat, care conținea anumite puncte din „capul de acuzare“ împotriva lui Moro. În ziua de 29 martie, redactorul-șef al publicației „La Stampa“, Arrigo Levi, a propus președintelui italian în exercițiu, Leone, să demisioneze pentru ca parlamentul să-l aleagă în locul lui pe Aldo Moro. Ce urmărea în realitate Levi? Își închipuia, oare, că teroriștii ar putea fi inhibați de autoritatea prezidențială și că l-ar respecta pe Moro ca președinte? Derularea ulterioară a evenimentelor avea să dovedească faptul că s-a înșelat.

Să revenim la cauzele terorismului italian și să analizăm biografia unora dintre conducătorii organizației teroriste Brigăzile Roșii. Poate, în felul acesta, vom înțelege hotărârile ei desperate și duritatea lipsită de scrupule a membrilor acesteia. Din cele 2 milioane de șomeri înregistrați în 1978, opt sute de mii erau tineri. Printre ei se aflau tineri puțin instruiți care proveneau din provinciile înapoiate ale sudului Italiei, dar și absolvenți de facultate dezorientați și dezamăgiți. Au apărut și așa-zii „mântuitori“ care propovăduiau violența, ca principală cale de rezolvare a problemelor social-politice. Puțini își dădeau seama că edificarea unei societăți mai bune și mai drepte necesită schimbarea climatului politic și nu lichidarea unor judecători sau politicieni. O a doua motivație a acestor tineri dezamăgiți a constituit-o posibilitatea de autoafirmare pe care le-o oferea aderarea la o grupare teroristă. Fiecare

tânăr vrea să devină celebru, dar în afara sportivilor de performanță și a cântăreților de muzică ușoară, au puține șanse.

Să urmărim puțin cariera lui Patricio Peci, unul dintre cei mai cunoscuți teroriști. Până în 1977, a dus o viață monotonă, în orașelul San Benedetto del Tronto. Își petrecea timpul pe străzi, fumând și înjurând alături de prietenii săi condițiile în care locuia, fetele și lipsa de bani. Își câștiga existența ca piccolo și nu a fost deloc instruit sau, mai bine zis, nu a fost suficient de bine instruit ca să se poată exprima corect în scris și oral. Cu toate acestea, cu ajutorul unui agitator, a intrat în rândurile Brigăzilor Roșii. Flăcăul de la țară s-a mutat în Torino, oraș cu peste un milion de locuitori și, la început, nu știa de ce să se apuce. După afirmațiile mamei lui, nu era suficient de capabil pentru a deveni o personalitate importantă a acestei organizații teroriste. Totuși, la scurt timp a fost numit șeful filialei din Torino, devenind, totodată, membru al „consiliului strategic“ național, ceea ce a însemnat începutul unei cariere fantastice. Biografiile colegilor lui Peci seamănă ca două picături de apă. Se naște, în mod firesc, întrebarea: cum au reușit acești tineri să formeze o grupare căreia poliția nu a reușit să-i vină de hac?

Patricio Peci a fost cel care a dezvăluit amănunte în legătură cu structura organizatorică a grupării. În fruntea ei se afla un comitet format din trei membri, condus de Il Grande Vecchio (Marele Bătrân) care nu trebuia, neapărat, să fie un om în vârstă. Acest comitet executiv dădea ordine consiliului strategic din care făceau parte și liderii regionali. Pe lângă aceasta, mai exista o formațiune logistică ce se ocupa de baza materială, procura arme și bani, închiria locuințe, tipografii și ateliere unde erau fabricate documente false. Salariul mediu al unui terorist era de 250 000 de lire, reprezentând bani de buzunar, restul cheltuielilor fiind suportate de organizație. Patricio Peci a declarat că pe vremea când era membru al Brigăzilor Roșii, stafful grupării număra circa 150 de teroriști profesioniști, care primeau lunar salarii.

La răpirea lui Aldo Moro, din 16 martie 1978, au luat parte opt bărbați și o femeie, a declarat mai târziu Patricio Peci în fața anchetatorului. Acțiunea a fost condusă la locul faptei de Mario Moretti și Valerio Morucci și la realizarea ei au participat printre alții Prospero Gallinari, Lauro Azzolini, Franco Bonisoli, Raffaele Fiore și Adriana Faranda. Ca dotare materială, teroriștii au fost ajutați de nouă automobile, între care și două camioane.

Un alt terorist, Antonio Savasta, despre care se spune că nu ar fi participat la răpire, a declarat că șeful grupării era Mario Moretti. Biografia lui seamănă cu cea a lui Peci, dar, spre deosebire de acesta, avea un mare talent organizatoric și un tupeu imens. Conform protocolului semnat de judecătorul anchetator, Cudilla, în 1976 a venit din nordul Italiei la Roma și, în scurt timp, a reușit să-și construiască aici o vastă rețea de locuințe conspirative și de ascunzători. În ianuarie 1977 a închiriat un apartament pe via Grandoli, care, timp de 55 de zile, a servit ca sediu principal al „Operației Moro”. Alte locuințe conspirative ale teroriștilor se aflau pe via Polombini, via Albormoz și via Camillo Montalcini, numărul 8, unde a fost ținut în captivitate Aldo Moro.

După răpire, Aldo Moro a fost ascuns într-o ladă și transportat cu camionul. I s-a făcut o injecție cu un calmant, așa încât nu a știut nimic despre ce se întâmplă cu el. Casa cu numărul 8 era o vilă luxoasă, așezată la periferia de sud a Romei. În ea locuiau soții Altobelli, care, de fapt, erau teroriștii Laura Braghetti și Prospero Gallinari. Apartamentul era format dintr-un hol, o sufragerie și două dormitoare, o bucătărie, anexele și camera servitorilor. Se pare că tocmai în această ultimă cămăruță, care avea o izolație acustică foarte bună, a fost ținut captiv Moro. Gallinari și Braghetti au jucat rolul de temnicieri, dar și de anchetatori. Anchetator-șef a fost însă un personaj din exterior, pe nume Mario Moretti. Toate interogatoriile lui Aldo Moro, care nu a divulgat nici un secret de stat și a vorbit foarte reținut în legătură cu atmosfera din interiorul Partidului Creștin-Democrat, demascând însă culisele unor scandaluri, au fost înregistrate pe bandă de magnetofon. Cu toate acestea, nu a fost găsită nici o bandă cu înregistrări, iar dintre cele 1300 de pagini ale capului de acuzare, poliția a găsit numai câteva însemnări în locuința conspirativă de pe via Montenevoso.

În perioada când Brigăzile Roșii dominau scena terorismului, iar membrii acestora își câștigaseră faima că sunt invincibili, s-a vorbit mult despre existența unui centru internațional de coordonare a activității grupărilor teroriste. Modul în care s-a derulat cazul lui Aldo Moro a răsturnat însă această ipoteză. Teroriștii și-au ales o victimă mult prea importantă și, îmbătați de succes, au încercat să meargă mai departe. Încă de la început, răpitorii i-au dat voie să trimită scrisori familiei, colegilor din partid, miniștrilor. Moro a scris, în total, 37 de scrisori, din care teroriștii au transmis numai 22. Scrisorile care au apărut în presă erau menite să întrețină

o stare de încordare în rândul opiniei publice, constituind, în același timp, un material de cercetare pentru experții criminaliști. Aceștia erau preocupați mai ales de problema dacă Moro și-a compus singur scrisorile sau dacă i-au fost dictate. Una din cauzele principale ale insuccesului teroriștilor și al începutului sfârșitului lor l-a constituit refuzul confrăților din organizația teroristă Prima Linea de a-i ajuta.

Poliția italiană a făcut tot ce i-a sta în putință ca să dea de urma răpitorilor. Polițiștii au vizitat zeci de mii de locuințe, au discutat cu sute de mii de oameni, au percheziționat un număr foarte mare de automobile. Toate aceste acțiuni reprezentau un mare pericol pentru teroriști și de aceea ei au recurs la o acțiune de camuflaj menită a distrage atenția poliției. S-au întâlnit la Milano cu reprezentanții grupării teroriste Prima Linea, printre care se afla și fiul ministrului creștin-democrat Marco Donato Cattini, care a reușit să se salveze, fugind peste graniță. Reprezentanții Brigăzilor Roșii i-au rugat pe confrății lor din Prima Linea să organizeze câteva atacuri cu bombe la Bologna, Milano, Torino și Florența pentru a dispersa forțele aparatului polițienesc. În acest moment s-a produs însă o ruptură, care a dovedit că la nivel central nu exista nici un fel de coordonare. Membrii organizației Prima Linea nu numai că au refuzat să-i ajute, dar i-au și condamnat pentru răpirea lui Aldo Moro. Astfel, Brigăzile Roșii au rămas izolate și au hotărât să-l lichideze pe prizonier.

Dar, după cum a mărturisit mai târziu la interogatoriu Antonio Savasta, nici teroriștii nu au avut o părere unitară asupra felului cum trebuia comis asasinatul:

„Valerio Morucci și Adriana Faranda care au luat parte la pregătirea și răpirea propriu-zisă a lui Aldo Moro încercau să-și impună punctul de vedere potrivit căruia Brigăzile Roșii ar fi câștigat mai mult sub raport politic dacă l-ar fi lăsat în viață. Morucci afirma că, în felul acesta, ar fi putut câștiga sprijinul altor grupări, creându-se condițiile politice și militare pentru realizarea unei acțiuni complexe.”

Să fi fost vorba despre o tactică bine gândită sau pur și simplu de teamă în fața consecințelor pe care le-ar fi putut implica acest asasinat? Puteau să-și dea seama că în felul acesta vor pune în alertă un aparat polițienesc uriaș, provocând la duel puterea de stat. Au optat pentru omor, poate în mod deliberat, ca să provoace opinia publică și guvernul.

„După ce i-au adus la cunoștință lui Aldo Moro sentința, — a mărturisit la proces Patricio Peci — l-au obligat să-și aștearnă pe hârtie ultimele dorințe. Dar, după ce el le-a predat scrisorile, l-au anunțat că, din motive „umanitare“, nu vor pune în aplicare sentința, ci, peste câteva zile, îi vor da drumul. Apoi l-au condus într-un garaj, spunându-i că peste puțin timp va fi eliberat. Aldo Moro i-a crezut și chiar i-a rugat să-i transmită lui Moretti salutări din partea lui. I-au ordonat să intre în portbagajul unei mașini Renault 4 și l-au împușcat. Aldo Moro a murit după 55 de zile de la răpire, în zorii zilei de 9 mai 1978. Îndată după răpire, Prospero Gallinari și Anna Laura Braghetti, au petrecut lângă el câteva zile și nopți întregi, ținându-l în arest, dar având în același timp grijă de el. În acest lung răstimp, trebuie să fi stat de vorbă împreună și să-și fi dat seama că au de-a face cu un om cinstit, a cărui moarte nu putea să rezolve nimic. Și totuși l-au omorât.“

Gallinari i-a ordonat lui Aldo Moro să se culce pe fundul portbagajului. L-a acoperit cu o cuvertură, după care a scos pistolul și a tras. L-a împușcat în piept. Rănitul a început să se zbată. Ucigașul a smuls atunci din mâinile prietenei sale, Braghetti, un pistol mitralieră și a tras de aproape o salvă de gloanțe.

Profesorul Franco Tritto, care era un prieten al familiei Moro, a fost ales de teroriști ca intermediar. A fost chemat de câteva ori la poliție, iar convorbirile lui au fost înregistrate. În ziua de 9 mai el a primit un telefon:

— Alo, a răspuns profesorul Tritto.

— Alo, s-a auzit o voce necunoscută. Sunteți profesorul Tritto?

— Cine sunteți?

— Doctorul Nicolai.

— Care doctor Nicolai?

— Vorbesc cu profesorul Franco Tritto?

— Da.

— Aveam impresia că vă cunosc după voce. Vă rog, să mă ascultați. Vă rog, să faceți abstracție de faptul că discuția noastră este interceptată și să transmiteți familiei lui Moro un mesaj.

— De acord, dar aș dori totuși să aflu cu cine vorbesc.

— Cu Brigăzile Roșii. Este clar?

— Da.

— Bine, a continuat necunoscutul. Nu pot vorbi prea mult. Trebuie să transmiteți ceva familiei Moro, mai precis să-i faceți o vizită. Indiferent că telefonul este sau nu ascultat, trebuie să le

comunicați următorul mesaj: „Vreau să îndeplinesc ultima dorință a președintelui și să vă anunț locul de unde poate fi ridicat corpul neînsuflețit al lui Aldo Moro“.

— Ce trebuie să fac? a întrebat profesorul Tritto.

— Mă auziți?

— Nu. Vă rog să mai repetați odată.

— Trebuie să anunțați familia că poate ridica trupul lui Aldo Moro pe strada Gaetani, a doua stradă la dreapta de la via Botteghe Oscure. E clar?

— Da.

— Pe această stradă este parcat un Renault 4. Numărul lui de înmatriculare începe cu cifra cinci.

— Cu cifra cinci? Trebuie să sun...? a întrebat profesorul Tritto cu o voce tremurândă.

— Nu. Duceți-vă acolo personal.

— Nu pot.

— Cum, adică nu puteți? Trebuie să vă duceți! E obligatoriu.

— Bine, am înțeles.

— Îmi pare rău. Dacă i-ați anunța la telefon, atunci...nu ați îndeplini ultima dorință a președintelui. Ne-a rugat în mod insistent...

Din acest moment, profesorul Tritto nu a mai fost capabil să continue discuția și l-a dat la telefon pe tatăl său:

— Alo, s-a auzit vocea bătrânului Tritto. Ce doriți?

— Trebuie să faceți o vizită familiei Moro sau să-l trimiteți acolo pe fiul dumneavoastră... sau, în cel mai rău caz, să-i dați telefon.

— Bine, a răspuns bătrânul Tritto.

— Puteți să vă duceți și dumneavoastră. I-am comunicat mesajul fiului. Cred că acum totul e în ordine?

— Mă pot duce acolo singur?

— Desigur.

— M-aș duce eu, fiindcă băiatul meu nu se simte bine.

— Vă puteți duce, dar grăbiți-vă, întrucât e ultima dorință a venerabilului Aldo Moro. Trebuie să-i înștiințați familia pentru că aceasta va primi trupul lui neînsuflețit. Ați înțeles? La revedere.

Teroristul necunoscut care s-a prezentat sub numele de doctor Nicolai îl sunase pe Tritto exact la ora prânzului. Amândoi știau că discuția lor este interceptată de poliție, care îi supraveghea și casa. Cu toate acestea, teroristul a consumat trei minute pentru a comu-

nica un mesaj care ar fi putut dura și treizeci de secunde. De ce s-a expus teroristul pericolului ca poliția să afle din ce cabină telefonică sună? Pe de altă parte, se poate ca profesorul Tritto să-i fi dat receptorul tatălui său pentru ca între timp să anunțe poliția.

Chiar dacă această ipoteză este valabilă, toate eforturile au fost inutile, fiindcă la ora 13.20, când echipajul de poliție a ajuns la cabina de pe strada Gaetani, aceasta era goală.

Enigma telefonului a rămas neelucidată, după cum nu au putut fi strânse nici probe care să demonstreze o participare internațională la răpirea și împușcarea lui Aldo Moro. Nu a fost posibil să se elucideze nici modul în care au colaborat sau au fost implicate serviciile de contrainformații. Cu toate acestea sau poate tocmai de aceea, trebuie să amintim comentariile care au apărut în presă în jurul morții lui Aldo Moro și care nu s-au încheiat nici până în ziua de astăzi.

Conform afirmațiilor martorilor oculari, la răpirea de pe via Fani au luat parte nouă teroriști, opt bărbați și o femeie. Ulterior, în protocoalele poliției au apărut numai șapte suspecți împotriva cărora au fost emise capete de acuzare. Cine au fost ceilalți doi? De unde au venit și unde au dispărut? Depozițiile câtorva martori menționează că bărbații îmbrăcați în uniforma Alitalia vorbeau între ei într-o limbă străină care ar fi putut fi germana sau engleza, dar în nici un caz italiana. În cotidianul „Repubblica” din 9 martie 1982, care apare la Roma, s-a afirmat că la răpirea lui Aldo Moro, pe lângă membrii grupării teroriste de extremă stângă „Brigate rosse” au participat și cetățenii unor state străine. În articol sunt citate numele unor agenți ai serviciului de contraspionaj american CIA, ca de pildă Ronald Stark și prietenul lui „David”, despre care s-a afirmat că ar fi fost ucigași plătiți sau agenți CIA care au dispărut fără urme.

Afirmațiile nesusținute de probe concludente reprezintă doar simple speculații, care nu-și au locul atunci când trebuie reconstituită o situație. Dar în cazul nostru, nu s-a făcut doar o singură speculație. Mulți politicieni italieni nu exclud posibilitatea ca în acest joc să fi fost implicate și forțe internaționale, fiindcă puterile occidentale nu agreau politica lui Moro de apropiere de forțele de stânga, inclusiv de Partidul Comunist Italian, care constituia o forță politică a cărei importanță nu putea fi neglijată de nici un politician înțelept. Văduva lui Moro a declarat că soțul ei era tot timpul amenințat din cauza acestei politici. Curios este și faptul că din mașină au fost sustrate servieta cu medicamente și cea în care se aflau

documente strict secrete. Cine le-a spus teroriștilor ce conține fiecare servietă? Unde au dispărut documentele secrete?

Fiica lui Moro, Agnese, a declarat că tatăl ei a fost constrâns să-și schimbe linia politică în timpul vizitei oficiale pe care a întreprins-o în Statele Unite. În timpul procesului a ieșit la iveală că secretarul de stat american de pe vremea aceea, Henry Kissinger, a făcut presiuni asupra lui Moro ca să-și schimbe orientarea politică. La sfârșitul lui aprilie 1983, organele de justiție italiene au încercat să obțină o mărturie a lui Henry Kissinger în această chestiune, în timpul vizitei sale particulare în Italia. Secretarul de stat a refuzat orice declarație, iar la conferința de presă de la Milano a răspuns la întrebările ziariștilor privind cazul lui Aldo Moro prin atacuri nejustificate la adresa Partidului Comunist Italian. Restul timpului și l-a petrecut în spatele ușilor închise ale ambasadei americane de la Roma, care a comunicat reporterilor că domnul Kissinger s-a întors în Statele Unite, cu mult timp înainte ca acesta să plece.

În legătură cu asasinarea lui Aldo Moro a mai apărut și un alt incident. Se știe că Brigăzile Roșii au solicitat ajutorul teroristului Marco Donato Cattini, din organizația Prima Linea, care a reușit să fugă la timp în Franța. În preajma Crăciunului anului 1980, poliția franceză l-a arestat. Cattini senior era un important politician creștin-democrat, iar fiul lui comitea asasinat alături de teroriști. În primăvara lui 1980, la Roma a izbucnit un mare scandal politic în urma dezvăluirii faptului că însuși primul ministru al guvernului italian de atunci, Francesco Cossiga, i-a dezvăluit lui Cattini că fiul său, Marco, este căutat de poliție, care vrea să-l aresteze. Tatăl și-a avertizat fiul, care a fugit în Franța.

După descoperirea cadavrului lui Aldo Moro în portbagajul unei mașini, familia lui a anunțat că acesta și-a dorit o înmormântare civilă discretă, fără doliu de stat și fără participarea unor personalități de marcă. Imediat a doua zi a fost îngropat în cimitirul din cătunul Torrito Tiberino, nu departe de Roma.

Slujba de înmormântare a fost oficiată de cardinalul Polletti în basilica San Giovanni in Laterano, unde s-au întâlnit toate personalitățile vieții politice și publice. Au lipsit văduva lui Aldo Moro și copiii. Papa Paul al VI-lea a exclamat cu regret: „O, Doamne, nu ne-ai ascultat ruga!” fără să presupună că, în 1983, vor ieși la iveală o parte din intrigile de culise care au condus la acest asasinat politic.

În 1981 a mai căzut un guvern, ca urmare a deconspirării acțiunilor ilegale ale membrilor Lojei Masonice P2. În afacere au fost implicați mai mulți politicieni cu funcții importante în guvern. Sub presiunea opiniei publice, o comisie specială de anchetă a parlamentului italian a reluat cazul răpirii și asasinării lui Aldo Moro și a dat publicității un raport final privind rezultatele anchetei, care au confirmat bănuiala că asasinarea politicianului italian a fost urmarea unui complot.

Răpitorii l-au ținut ascuns pe Aldo Moro aproape două luni. În protocolul comisiei de anchetă a apărut o învinuire rușinoasă. Ofițerii de poliție superiori și șefii serviciilor secrete italiene, care erau membri ai Lojei Masonice P2, nu au folosit în mod premeditat posibilitățile pe care le aveau pentru a preîntâmpina asasinarea lui Moro. În culisele complotului a reapărut centrala CIA, care se afla în legătură atât cu membrii Lojei Masonice P2, cât și cu șefii grupării teroriste Brigăzile Roșii. Cazul Moro constituie o dovadă a faptului că, în anumite cazuri, teroriștii nu au acționat singuri și, în mod paradoxal, ei au fost sprijiniți de oamenii puterii care au căutat să se folosească de serviciile lor pentru a-și realiza planurile.

Răpitorul răpit

Timp de două decenii a băgat groaza în oameni, confirmându-și de fiecare dată reputația că nu poate fi prins. A colaborat cu numeroase grupări teroriste și servicii de informații în condiții reciproc avantajoase. Știa să se ascundă atât de bine, încât agenții secreți care erau pe urmele lui nu se puteau apropia de el. La mijlocul lunii august 1994, situația s-a schimbat însă. La periferia capitalei Sudanului, Khartum, au apărut membri ai unității speciale a serviciului francez de informații DST, care, chipurile, l-au răpit pe Carlos, cunoscut sub numele de „Marele Șacal“, din vila lui luxoasă și bine păzită.

— Știți ce mă fascina la el? a declarat mai târziu Hans-Joachim Klein, colegul lui Carlos. Prezența sa de spirit neobișnuită, înclinația spre lux, armele lui, talentul de a vorbi curent șase limbi, ceea ce îi permitea să citească în fiecare zi o mulțime de ziare străine, pregătirea lui politică, vila superbă ticsită de grenade de mână și grenade antitanc. Pentru mine a fost cel mai cunoscut gentleman terorist.

— Ceva în genul lui James Bond?

— Da. A renunțat la viața lui tihnită în sânul unei familii de bogătași din Venezuela și a ales viața periculoasă de gherilă. Provenea dintr-o familie înstărită și nu ascundea deloc acest lucru, ci, dimpotrivă, își motiva astfel preferința pentru hotelurile de cinci stele și restaurantele cu acces limitat.

Cariera lui de aventurier și criminal a început încă din 1964 și a culminat, în noiembrie 1975, cu o acțiune teroristă de mare anvergură la Viena. Viața lui constituie o ilustrare elocventă a afirmației că în istoria criminalisticii există puține cazuri încheiate. Cazul lui este unic prin aceea că celebrul răpitor a sfârșit prin a fi el însuși răpit pentru a putea fi adus în fața instanței.

Primul act al dramei s-a jucat însă la o mare depărtare de Sudan.

Hamburgul are peste o mie de berării. În berăria Zum Hirschen, doi tineri stăteau la o masă într-un separeu și discutau.

— Charlie, adu-ne, te rog, două șnițele, spuse cel mai slab chelnerului, după care se întoarse spre celălalt:

— Pe tine, de fapt, cum te cheamă?

— Angie, răspunse tânărul palid cu plete și cu mustăcioară. Dar pe tine?

— Bonni.

— E un nume neobișnuit.

— La fel ca și al tău.

— Este numele meu conspirativ. *Nom de guerre*, cum zic francezii. Nu am să strig totuși pe stradă, în gura mare, că mă cheamă Hans-Joachim Klein.

— Va să zică tu ești Klein, zise celălalt, după care se prezintă în șoaptă: Eu sunt Wilfried Böse. Acum trebuie să mâncăm, adăugă el, văzând că se apropie chelnerul.

Tinerii aveau o înfățișare obișnuită și se puteau pierde la fel de ușor printre muncitorii care intrau în schimbul de noapte ca și printre studenții care se întorceau de la facultate. Mâncau și discutau cu voce tare despre fotbal și despre filmul pornografic „Emanuelle“, iar în șoaptă, ca să nu-i audă nimeni, despre prietenii aflați în spatele gratiilor și pe care vroiau să-i ajute să evadeze. Bonni prefera să asculte în loc să vorbească; dar în cele din urmă conchise pe un ton hotărât:

— Angie, după părerea mea, nu trebuie să ne îmbătăm cu apă rece. După operațiunea de la Stockholm, RAF a dat faliment și nu mai putem conta pe ajutorul ei.

— Dar de „Mișcarea 2 iunie“, ce părere ai?

— Aia au treburile lor. Trebuie să ne descurcăm singuri!

— Noi doi? se miră Angie.

— Nu, Angie. Pentru o acțiune atât de mare e nevoie de mai mulți.

— Vorbești, vorbești într-una, dar de fapt nu spui nimic. La ce acțiune te referi? insistă Angie.

— O să afli totul!

— Când?

— La timpul potrivit.

— Adică, vrei să iau parte la o acțiune despre care eu nu știu absolut nimic?

— Angie, te rog, nu te enerva! Fiecare joc are regulile lui și lovitura noastră va șoca toată lumea.

După ce termină de băut, Angie își relua tirul întrebărilor:

— De ce m-ai ales tocmai pe mine?

— Fiindcă te-ai întors acum câteva luni din armată. Sper că știi să folosești materialele explozibile și că ești un om de nădejde. Sau mă înșel? zise Bonni cu un aer îngăduitor.

— Domnule Klein, îmi permiteți o întrebare?

— Vă rog!

— Cum ați devenit terorist?

— Terorist? Adică membru al grupării teroriste RZ, „Revoluționare Zellen“ (Celulele revoluționare).

— Domnule Klein, ce a însemnat pentru dumneavoastră apartenența la această grupare?

— La ce vă referiți?

— La drepturi, obligații. Probabil că ceva s-a schimbat în viața dumneavoastră?

— Totul s-a schimbat. La început am învățat să falsific tot felul de legitimații. În rest, am stat în umbră.

— A fost un examen?

— Nu aveam voie să fac nici cea mai mică greșală. În felul acesta, m-am antrenat pentru viitoarea acțiune.

— Ați știut ce se pune la cale?

— Nu. Și nu am aflat nici măcar atunci când l-am cunoscut pe „Marele Șacal“.

— Puteți să-mi spuneți, unde și când v-ați întâlnit?

— Acum pot să vă povestesc, dar pe vremea aceea, trebuia să păstrez cel mai strașnic secret. Într-o zi, Bonni m-a întrebat dacă nu vreau să mergem împreună pentru o zi la Paris. Bineînțeles că nu l-am refuzat.

— Cum arăta?

— La început am crezut că e un mafiot american.

— Carlos și Marele Șacal erau nume conspirative. Cum îl chema în realitate?

— Ilici Ramirez Sanchez.

— Ce impresie v-a făcut, domnule Klein?

— Impresia unui mare șef. În timp ce ne întorceam seara la Frankfurt, Bonni mi-a spus că este singurul străin care a luptat în războiul iordanian, iar acum câștigă foarte bine din falsificarea biletelor de avion ale companiilor de zbor austriece. Singurul lucru care m-a deranjat atunci a fost că nu am avut timp să vizitez Parisul, pe care îl vedeam prima oară în viața mea.

S-au mai întâlnit o dată sau de două ori la Paris, unde au discutat despre răpirea unor oameni politici. De asemenea, au pus la punct atacul asupra unei reprezentanțe diplomatice din Paris în ziua când ambasadorul organiza o recepție cu ocazia sărbătorii de stat. Își închipuiau că vor reuși să ia ostatici un număr mare de personalități pe care plănuiau să le elibereze în schimbul unor teroriști condamnați la închisoare. Intenționau să procedeze dur, adresând, în caz de nerespectare a condițiilor impuse, un ultimatum guvernului și poliției. Conform planului lor, un microbuz încărcat cu material explozibil și butelii cu gaz trebuia parcat în garajele subterane ale filialei din Frankfurt a băncii americane Chase Bank sau în curtea clădirii administrației revistei „Quick” din München, urmând ca încărcătura să fie manevrată de la distanță. În același timp vroiau să așeze bombe cu explozie întârziată într-un hotel de lux și să-l arunce în aer.

— Domnule Klein, permiteți-mi încă o întrebare. Ați reușit să puneți în practică măcar unul dintre acele planuri îngrozitoare? Aruncarea în aer a hotelului presupunea, de pildă, uciderea multor vieți nevinovate.

— Nu. Nu am finalizat nici unul.

— Ați luat parte la vreo altă acțiune? Mă refer la perioada anterioară incidentelor de la Viena.

— Da. La Londra, unde, împreună cu Carlos, Michel Moucarbel și alți câțiva, trebuia să-l răpim pe ambasadorul Emiratelor Unite, El-Tadșir.

— De ce tocmai pe el?

— Aflasem că e miliardar, averea lui personală fiind estimată la 13-14 miliarde de mărci. În schimbul eliberării lui intenționam să cerem 40 de milioane de dolari.

— Vroiați să-l răpiți de la reședința sa personală?

— Nu aveam un plan bine pus la punct. Timp de două săptămâni am urmărit ore în șir, din parcul Kingston, clădirea ambasadei și reședința ambasadorului, dar numai o singură dată am reușit să-l vedem pe ambasador. Apoi Carlos a renunțat.

Astăzi, aceste planuri romantice, întâlnirile secrete din beciuri și parcuri ne aduc aminte de jocurile băieților de-a soldații. Improvizau, urzeau intrigi, visau și treptat au devenit un mare pericol. În 1975, Marele Șacal, Carlos, era unul dintre cei mai temuți și mai

căutați teroriști. Surprins în locuința sa conspirativă din Paris, el nu a ezitat să-i împuște pe cei doi membri ai serviciului secret francez, după care a tras în prietenul său Michel Moucarbel, bănuindu-l de trădare.

Nici planul atacului asupra clădirii OPEC* din Viena nu a fost bine pregătit. Angie, s-a reîntâlnit cu Bonni într-un hotel de lux din Zürich, apoi au plecat fiecare pe cont propriu la Viena, unde intenționau să se cazeze în hoteluri diferite. Din păcate, nu au găsit camere libere și au ajuns să locuiască în același hotel și chiar pe același palier. Simulau că nu se cunosc și îl așteptau pe Carlos care trebuia să le dea noi instrucțiuni.

Episodul seamănă tot cu un joc de-a v-ați ascunselea. Cei doi călătoriseră în același tren cu Carlos fără să știe nimic, dar s-au recunoscut din întâmplare în fața unui magazin de lux din Viena. S-au îmbrățișat și, amuzați de întâmplare, au sărbătorit evenimentul într-un mare restaurant, unde au comandat un prânz format din cinci feluri de mâncare.

— „Ziua D” este 19 sau 20 decembrie, le spuse Carlos, după supa de broască testasă. Trebuie să o așteptăm pe Nadia, care poate să apară de la o zi la alta.

Nadia nu și-a făcut apariția nici a doua zi, nici a treia zi, iar Bonni și Angie hoinăreau pe străzile Vienei și „se plictiseau îngrozitor”. La sfârșitul săptămânii au sosit membrii grupului care urma să păzească clădirea, iar un necunoscut a adus la Viena un transport de arme și explozibil. Angie s-a întâlnit din nou cu Carlos, de la care nu a aflat însă mare lucru, fiindcă nu se puteau înțelege fără translator. În cele din urmă, s-au întâlnit la hotelul unde locuiau Angie și Bonni, încălcând astfel orice regulă conspirativă. Discuția a durat mult după miezul nopții, iar Bonni a tradus tot ce a vorbit Carlos în limba engleză.

— Din punctul nostru de vedere, operațiunea este formată din două etape. Din punct de vedere al guvernului și al opiniei publice nu există decât una singură. În asta constă tot șpilul. Altfel, nu vom scăpa cu viața. Trebuie să-i luăm ostatici pe miniștrii de la ședința OPEC și să cerem guvernului austriac să transmită la radio declarația noastră la intervale de timp regulate. De asemenea, autoritățile austriece vor trebui să ne pună la dispoziție un avion și să creeze toate condițiile pentru o bună decolare.

* Organisation of Petroleum Exporting Countries.

— Doar atât? Întrebă Angie.

— Da, pentru început. După decolare va începe cea de-a doua etapă. Mai întâi, va trebui să schimbăm avionul nostru cu un avion cu reacție pentru zbor la mare distanță. Apoi vom ateriza pe toate aeroporturile țărilor membre OPEC și îi vom elibera pe miniștrii țărilor respective cu condiția ca ei să înregistreze pe bandă o proclamație pro-palestiniană și să se lase filmați.

— Dar ce se va întâmpla dacă nu vor fi de acord să rostească această declarație? Întrebă uimit Angie.

— Ministrul respectiv va fi împușcat, în semn de avertisment pentru ceilalți, iar noi ne vom continua zborul, răspunse Carlos pe un ton sec, apoi adăugă: în afara ministrului iranian Amusegar și a ministrului Arabiei Saudite, Jamani, care trebuie împușcați cu orice preț.

— Cine îi va împușca? Întrebă speriat Angie.

— Eu! răspunse Marele Șacal. Eu o să-i împușc. Cu mâna mea.

Au tăcut o clipă, admirând în sinea lor fermitatea șefului, dar Hans-Joachim Klein, poreclit Angie, a mărturisit, mai târziu, că nu a fost de acord cu planul lui Carlos de a-i împușca pe cei doi miniștri.

— După ce vom ocupa clădirea OPEC, continuă Carlos, ceea ce este un lucru neîndoielnic, îl vom lăsa pe Bruno Kreisky și tot restul lumii să creadă că un grup de palestinieni nebuni a organizat o acțiune dubioasă care se va încheia cu eliberarea ostaticilor dacă proclamația lor va fi publicată și li se va asigura decolarea în condiții de securitate deplină. Această proclamație trebuie concepută într-un limbaj confuz, pentru ca nimeni să nu înțeleagă nimic. Prin urmare, dragii mei prieteni, ocuparea clădirii OPEC, reținerea preventivă a miniștrilor și decolarea avionului reprezintă mai degrabă probleme de ordin tehnic. Desfășurarea politică propriu-zisă a acțiunii va avea loc la bordul avionului.

— Domnule Klein, permiteți-mi o întrebare. Astăzi afirmați că nu sunteți adeptul violenței, dar de ce nu ați renunțat să mergeți pe aceeași cale împreună cu Carlos? De ce ați pus la cale un asasinat?

— Da, împotriva lui Amusegar, ministrul de interne al Iranului, căzu pe gânduri Angie. În privința acestuia nu am avut nici o reținere. Știam că nimeni din țara lui nu o să-i plângă moartea ci, dimpotrivă, va provoca bucurie multor deținuți. Și în beciurile

serviciului secret iranian SAVAK puțini erau cei care i-ar fi dus dorul.

— Nu sunt de acord cu această părere, deși după căderea șahului Pahlavi a ieșit la iveală că serviciul secret iranian a fost unul dintre cele mai puternice. Agenții lui erau împrăștiați în toate colțurile lumii, iar la Geneva ființa Centrala europeană a SAVAK-ului, ai cărei membrii desfășurau o activitate subversivă, uneori cu sprijinul tacit al poliției locale, alteori pe cont propriu. Dar nici acesta nu e un motiv ca cineva să-și facă dreptate cu pumnii, cum se spune în Vestul Sălbatic. Dar de ce ați vrut să-l uci-deți pe ministrul arab Jamani?

— Jamani? repetă Angie. E o problemă ceva mai complicată. Pe vremea aceea știam foarte puțin despre Arabia Saudită, iar de Jamani auzeam prima oară. Unul dintre puținele lucruri pe care le aflasem era că Arabia Saudită și mai ales ministrul Jamani, erau adepții unei atitudini retrograde, care frânau eforturile mișcării pentru eliberarea Palestinei. De aceea, aveam impresia că suntem îndreptățiți să luptăm contra lor. M-am consolată cu hotărârea lui Carlos, dar sunt fericit că ministrul Jamani a rămas în viață.

Marele Șacal Carlos era și se comporta ca un mic dictator. La acea consfătuire de pomină ne-a anunțat că el este șeful acțiunii ce se pune la cale și ne-a cerut să dăm dovadă de o disciplină de fier și de spirit de sacrificiu. Dacă el pătea ceva, conducerea trebuia preluată de loctiitorul lui, palestinianul Halid. Comandoul urma să fie înarmat cu două mitraliere, șase pistoale și opt grenade de mână. Membrii lui aveau să primească planul detaliat al clădirii și toate măsurile de securitate luate.

În privința ostaticilor, cine va opune rezistență, va fi împușcat. Cine nu ascultă ordinele, va fi de asemenea lichidat. Cine va încerca să fugă, va fi împușcat. Dacă un membru al comandoului nu va îndeplini un ordin de al lui sau nu va duce la îndeplinire o acțiune dinainte convenită, periclitând astfel reușita operației, va fi împușcat, ne-a avertizat Carlos.

Carlos a fost un aventurier, căutat de Interpol și de poliția multor țări, al cărui trecut nu poate fi reconstituit cu fidelitate nici până astăzi. Din datele pe care le dețin, am aflat cine a fost Regele Teroriștilor, cum a fost botezat el de unii ziariști occidentali. În timp ce mă aflam la Caracas și încercam să înțeleg climatul politic care a favorizat dezvoltarea personalității lui, am auzit laude incre-

dibile la adresa lui Carlos. După două sute de ani, venezuelenii aveau un nou Simon Bolivar, care îi putea proteja pe cei slabi și oprimați. În felul acesta, un criminal de renume mondial a fost ridicat la rangul de erou național. Venezuelenii erau mândri de faptele lui dubioase și aveau grijă să-i protejeze legenda și trecutul. Pe mama lui Carlos, Elba Sanchez Ramirez, o apăra de curiozitatea ziariștilor un om care mi-a declarat că Marele Șacal devenise pentru opinia publică din Venezuela un erou romantic și foarte popular. După ce și-a exprimat dezamăgirea că fiul său nu a devenit doctor în științe juridice sau politice, tatăl lui Carlos, columbian de origine și jurist de profesie, a constatat cu mândrie că fiul său a devenit un cunoscut *doctor în probleme de terorism internațional*. Curajul și abilitatea cu care a organizat și a realizat câteva acțiuni au câștigat simpatia anumitor pături ale populației, la conturarea personalității lui contribuind și ziariștii care i-au proslăvit, în mod inutil, faptele dubioase.

Schimbul de focuri ce a avut loc în apartamentul de pe rue Touillier din Paris în ziua de 27 iunie 1975, căruia i-au căzut victime doi agenți ai Serviciului secret DST (*Direction de la Surveillance du Territoire*) și algerianul Michel Moucarbel, a constituit subiectul mai multor articole apărute în presa din Caracas. Acest triplu omor săvârșit de Carlos în stare de ebrietate avansată l-a ridicat pe pedestalul gloriei, autorul lor devenind un adevărat maestru al terorismului mondial.

Nu a trăit mult timp în Venezuela. Încă din 1966 s-a mutat la Londra, împreună cu mama sa, care divorțase, iar la vârsta de 16 ani a intrat într-un cerc de studenți care cochetau cu idei revoluționare și anarhiste. Tatăl, un jurist cu situație materială bună, care la el în țară juca rolul de comunist de salon îi trimitea bani suficienți ca băiatul să devină un playboy. După ce a aflat ce viață duce, l-a trimis la Universitatea Patrice Lumumba din Moscova, unde studiau tineri din toate colțurile lumii, mai ales din țările în curs de dezvoltare. Viitorul Marele Șacal a intrat repede în conflict cu disciplina universitară și cu regulamentul căminului de studenți, fiind exmatriculat din universitate în 1970.

În august 1970, a urmat cursurile de limbi străine ale unei școli comerciale din Iordania, iar un an mai târziu, și-a făcut pregătirea militară într-o tabără din Liban, devenind peste trei luni membru activ al grupării PFLP (*Popular Front for the Liberation of Palestine*), cu sediul la Paris. Conducătorul acestei formațiuni era

Muhammad Budia, fost director al Teatrului Național din Alger, actor de meserie și un revoluționar de extremă stângă. În cartoteca comisariatului de poliție a ajuns în urma mai multor acțiuni, dintre care cea mai vestită a fost distrugerea, la 4 august 1972, a tancurilor petroliere ancorate în portul italian Trieste.

În ziua de 28 iunie 1973, Budia a coborât din apartamentul său de pe rue des Fosses Saint-Bernard, pentru a se urca în mașina proprie, dar o bombă cu explozie întârziată l-a spulberat. Comandoul serviciului israelian secret Mossad putea să raporteze la centrala de la Tel Aviv că unul dintre inamici a fost lichidat. Marele Șacal Carlos i-a luat locul mai înainte de a ajunge o vedetă pe scena terorismului. Franz Wördemann, unul dintre cronicarii terorismului modern, scria: „Carlos era un tânăr burghez care simțea nevoia de a fi protestatar și încerca să-și satisfacă această dorință pe seama femeilor și a victimelor acțiunilor sale înarmate. Cu alte cuvinte, era un ucigaș care cerea să fie iubit“.

La 17 decembrie 1975, Carlos a convocat o ședință operativă. Halid a adus câteva sacoșe pline cu arme, iar Nadia, care s-a dovedit a fi celebra teroristă vest-germană Gabriela Kröcher-Tiedemann, a venit ceva mai târziu.

— Scopurile noastre politice sunt clare, începu Carlos. Acum vreau să discutăm aspectele tehnice ale planului de ocupare a sediului OPEC. Eu sunt numărul unu, și voi fi înarmat cu o mitralieră și un pistol, iar Halid — numărul doi, va avea o mitralieră și două grenade de mână; noi doi, vom da buzna în sala de conferințe. Jusuf — numărul trei, înarmat cu un pistol și explozibil va urmări toate mișcările noastre în sala de ședință și va pregăti încărcătura. Nadia — numărul patru, înarmată cu un pistol, va ține în șah ostacii și va bloca cele două lifturi. Angie — numărul cinci, înarmat cu un pistol, un revolver și două grenade de mână îl va controla pe fiecare participant în parte și îl va ajuta să-și ocupe locul în sală. Josef — numărul șase, înarmat cu o mitralieră și două grenade de mână îl va apăra pe Angie. La cel mai mic semn de pericol îi va face un semn acestuia și totul va sări în aer.

20 decembrie a căzut într-o sâmbătă. Deci Angie și grupul său au avut trei zile libere. Nu îmi închipui cum un terorist poate aștepta atâtea ore, cum își petrece timpul liber, dacă și cât reușește să doarmă, dacă își numără orele care i-au rămas până va deveni

ucigaș sau nici măcar nu-și închipuie că cineva ar putea să-i opună rezistență. Hans-Joachim Klein a depus mărturie în legătură cu propria sa activitate de terorist, dar nu a făcut nici un fel de dezvăluiri privind resorturile psihice care l-au determinat să aleagă această cale.

Psihologii încearcă să explice cauzele care au favorizat apariția terorismului și să găsească o definiție completă a acestui fenomen. Ce este terorismul sau ce a fost și ce nu mai este? Să dăm cuvântul lui Brian Jenkins, un expert în acest domeniu: „Terorismul internațional poate fi definit ca un act de violență sau o campanie a violenței care încalcă toate regulile și procedurile diplomatice sau militare. Terorismul internațional reprezintă un anumit tip de război. Sub forma în care astăzi este practicat de diverse grupări revoluționare sau disidente, el constituie un nou tip de luptă care se desfășoară fără fronturi și armate, fără limite de spațiu, fiindcă oriunde pot avea loc confruntări^{*}. Se cuvine să mai adăugăm că, în zilele noastre, o condiție necesară organizării acțiunilor teroriste o constituie publicitatea. Dacă opinia publică nu ar afla despre o anumită acțiune, ea ar deveni imposibilă, întrucât mișcarea rapidă a teroriștilor dintr-un loc periculos într-altul pus la adăpost are o importanță vitală. Cum se formează personalitatea unui asemenea individ care se deosebește net de cei din jurul său? Binecunoscuta definiție școlară, potrivit căreia mediul formează omul, este valabilă și în cazul nostru, chiar dacă teroriștii vest-germani reprezintă o excepție care confirmă regula.

Hans-Joachim Klein, poreclit Angie, a avut o copilărie nefericită. Nu a pronunțat niciodată cuvântul „tată“, fiindcă l-a urât. Nu a fost răsfățat și educat, iubit și mângâiat, ci numai bătut. Bătrânul Klein era polițist. Un om fără suflet, obișnuia să afirme despre el fiul său. Niciodată nu a știut cine i-a fost mamă, iar un educator de la casa de copii i-a spus că a fost o evreică ce și-a petrecut o parte din viață în lagărul de concentrare Ravensbrück. În rest, Angie nu știa când s-a născut, dacă mama lui mai trăiește și îi cunoștea chipul doar din patru fotografii decolorate pe care le purta tot timpul la el, chiar și în ziua atacului asupra sediului OPEC din Viena.

Cei mai frumoși ani i-a petrecut într-o casă de corecție. După ce tatăl său s-a recăsătorit, a fost obligat să se întoarcă acasă. Avea 9

^{*} Brian M. Jenkins, *International Terrorism: A Balance Sheet*, London, The International Institute for Strategic Studies, 1975.

ani, iar principala metodă de educație care îi era administrată o constituia bătaia. La 15 ani, în timp ce patina pe lacul înghețat al parcului din Frankfurt, gheața s-a spart, iar oamenii au reușit cu greu să-i salveze viața. Transportat acasă, a încasat o bătaie soră cu moartea. Îi era o frică cumplită de tatăl său și, în același timp, era furios pe sine însuși că e atât de neputincios în fața brutalității. Se ascundea într-un colț și aștepta să fie lovit. Tatăl său îl snopea de multe ori în bătaie, iar duminica era pedepsit și închis în casă.

La 16 ani, a reușit să fugă. A urmat o bătaie pe care nu a uitat-o niciodată și a cerut protecție poliției. Două zile mai târziu, a fost internat într-o casă de copii, unde a început să încaseze bătaie de la educatori.

A rămas aici un an de zile, după care a fost trimis la un consult de psihiatrie, prilej cu care s-a constatat că suferă de tulburări de creștere. Trecuse de 17 ani, iar pe față și trup nu îi crescuse nici un fir de păr. A început să înghiță pilule și hormoni și, în cele din urmă, a preferat să se întoarcă la „bătrânul“ său, care și-a continuat munca educațională prin metodele deja cunoscute. Dacă venea acasă până la ora zece seara primea o palmă, iar când depășea această oră era pedepsit să doarmă pe scările de la beci.

Prima fată pe care a cunoscut-o la 20 de ani i-a dăruit un lănișor de aur. Tatăl i l-a smuls de la gât sub pretextul că „așa ceva nu i se potrivește unui băiat“. Hans-Joachim nu s-a putut stăpâni și i-a tras o palmă bătrânului care s-a clătinat pe picioare. A fost prima încercare a „forței miraculoase a violenței“, care l-a făcut pe Angie să nu se mai simtă un învins.

La 20 de ani a participat la câteva demonstrații studențești și a fost martorul represiunilor brutale ale poliției. În felul acesta a înțeles că polițiștii, care ar fi trebuit să-i protejeze pe cei slabi și neputincioși, își descărcau furia tocmai pe aceștia. A început să-i urască și a intrat în rândul mișcării studențești, deși nu înțelegea nimic din revendicările studenților. Singurul lucru pe care l-a învățat de la ei a fost să fumeze.

Drumul lui Hans-Joachim Klein către terorism a fost lung și plin de suferințe. Avea impresia că i se oferea șansa de a se realiza în viață, devenind un om care își cunoștea și își urmărea cu tenacitate scopul. Din păcate, multă vreme Klein nu a știut ce vrea. Și-a petrecut jumătate din stagiul militar într-o închisoare, iar după ce a reintrat în viața civilă, a crezut că a dat norocul peste el. L-a cunoscut pe Bonni și pe băieții lui care i-au imprimat un stil de

viață dur, creându-i impresia că, în sfârșit, și-a găsit adevărata menire în viață, luptând de partea progresului și împotriva retrograzilor. Nu s-a gândit însă nici o clipă că ar fi bine să afle diferența dintre bine și rău. S-a alăturat celor care nu îl subestimau, ci îl respectau și îl tratau pe picior de egalitate. Mai târziu, când și-a dat seama că s-a înșelat, a suferit o decepție de două ori mai amară.

În centrul Vienei, în apropierea bisericii Sfântul Ștefan, se află bulevardul dr. Karl Lueger Ring. Aici, alături de clădirea veche a casei de asigurări Riunione a fost construit un palat modern din sticlă și oțel, în care se află sediul Organizației țărilor exportatoare de petrol — OPEC. Angie a văzut prima oară scena pe care avea să se desfășoare viitoarea dramă într-o sâmbătă, în jurul orei nouă seara. S-a plimbat de-a lungul pereților de la parter, a studiat cu atenție ușile de la intrare, după care a cumpărat patru portocale, ceva de mâncare și s-a întors la casa conspirativă unde se mutase cu o săptămână în urmă. Aici a aflat că acțiunea fusese fixată pentru a doua zi.

Această veste a fost bine primită de ceilalți membri ai grupului care, după ce au mâncat și au băut, au început să joace cărți. Mai târziu, Angie a declarat că nu a fost în stare să pună nimic în gură. S-a întins în pat cu ochii pironiți în tavan, iar faptul că în ziua „H” a avut stomacul gol, i-a salvat viața. Abia târziu, după miezul nopții, când Bonni a mai deschis o sticlă de whisky ca să serbeze ziua de naștere a lui Angie, acesta a dat pe gât trei pahare și s-a culcat.

A doua zi, dimineața, a venit primul la locul acțiunii. Consiliul OPEC se întrunea și duminică, iar Carlos l-a trimis pe bulevardul dr. Lueger să se convingă la fața locului că cei doi miniștri care urmau să fie împușcați, Amusegar și Jamani, participau la ședință. Abia după ce miniștrii au descins din limuzinele lor strălucitoare și au intrat în clădire, Angie a revenit la locuința lor conspirativă și a raportat cele constatate. Carlos a dat semnul de începere a acțiunii.

La început au vrut să închirieze două mașini de la firma Hertz, dar apoi s-au răzgândit. Sub haine aveau un adevărat arsenal, inclusiv mitraliere, iar buzunarele le erau ticsite cu grenade. De aceea, au preferat să meargă cu tramvaiul, coborând la stația din fața clădirii OPEC. Carlos l-a salutat pe portar cu un aer familiar și a intrat cu siguranța omului care se simte ca la el acasă, urmat de ceilalți. Portarul nu le-a cerut legitimațiile și, în general, nu le-a

acordat nici o atenție, crezând că sunt ziariști. Terorista Gabriela Kröcher-Tiedemann arăta ca o adevărată doamnă așa cum era îmbrăcată într-o scurtă cu guler din blană de vulpe polară, fustă lungă, cizme de piele luxoase și o pălărie modernă. A trecut zâmbitoare pe lângă portar care a salutat-o politicos.

— Mai continuă încă ședința? îl întrebă Carlos pe unul din ziariștii ce așteptau în hol.

— Nu se va termina prea repede, răspunse altul. Carlos dădu din cap în semn de încuviințare, își așeză geanta sport pe marginea covorului și scoase din ea o mitralieră. Ceilalți îi urmară exemplul, scoțând armele de sub haine, după care se îndreptară spre capul scărilor, respectând un plan dinainte stabilit. Schimbară câteva cuvinte în engleză, încercând să deruteze asistența. Curând s-a auzit o rafală de mitralieră. Nu contează dacă Nadia a tras prima, dar cert este că a alergat în holul de lângă lifturi unde pe covor erau deja întinși doi morți. Imediat după aceea s-a auzit o altă rafală din sala de ședințe.

Potrivit mărturiilor de mai târziu ale ostaticilor, Carlos și Halid au apărut în pragul ușii, somându-i cu armele în mână pe toți cei prezenți să se predea. Un funcționar OPEC, neînarmat, s-a aruncat asupra atacatorilor, dar a căzut rănit la umăr de salva de mitralieră a lui Carlos, care nu a pregetat să-și descarce în el tot încărcătorul.

Angie dădu buzna în anticameră, strigând:

— Măinile sus!

Opt din cei aflați aici s-au predat, fiind luați prin surprindere. O funcționară aflată la birou puse mâna pe telefon fără a se lăsa influențată de cele ce se petreceau în jur. Calmul ei imperturbabil îl enervă pe Angie, care distruse cu un glonte telefonul. Femeia se strâmbă și ridică receptorul altui aparat, formând un număr. Angie se blocă în fața nervilor ei de oțel. Revenindu-și din uimire, se repezi în colțul unde cei opt bărbați stăteau cu mâinile ridicate deasupra capului și le ordonă să-și scoată hainele. Nici unul nu avea arme.

— Go, go! spuse în engleză, arătându-le cu un aer sever ușa sălii de ședințe.

Dându-și seama că nu au nici o șansă, intrară unul câte unul, continuând să-și țină mâinile ridicate. Uitându-se prin sală, Angie observă un om care, deși stătea cu mâinile ridicate, se apropia încet, încet de ieșire. Angie stătu o clipă pe gânduri dacă să-l urmărească sau să-și ducă la bun sfârșit treaba începută.

Nadia i-o luă înainte, aruncându-se asupra omului care încerca să se salveze și îi puse în piept țeava pistolului. Iranianul făcu o grimasă de parcă ar fi cerut ajutor, apoi, brusc, o cuprinse pe Nadia în brațe.

Se clătinară împreună câțiva pași. Iranianul nu reuși însă să o tragă spre ieșire: Gabriela Kröcher-Tiedemann se zbătea, dădea din picioare și în cele din urmă reuși să apese pe trăgaci.

Se prăbușiră pe jos strâns îmbrățișați. Nadia se ridică repede, lăsându-l pe iranien într-o baltă de sânge care se mărea văzând cu ochii. În timpul căderii, marginea sacoului i se ridicase, lăsând să se vadă tocul pistolului pe care nu apucase să-l folosească.

Între timp, Angie închisese ușa din spatele ostaticilor, luase pistolul iranienului ce trăgea să moară și ajunsese din nou în fața intrării în sala de ședință. După toate aparențele, acțiunea se desfășura conform planului Marelui Șacal. Teroriștii nu au întâmpinat nici o rezistență și nimeni nu i-a întrebat ce caută acolo. În sala de conferințe se aflau mai mult de o sută de ostatici îngroziți și de aceea ușor manipulabili. Angie era aproape consternat de modul cum se desfășoară operațiunea.

Puțin mai târziu, afară a descins o unitate de elită a poliției vieneze și, mai înainte ca aceasta să intre în hol, s-au auzit împușcături. Patru polițiști îmbrăcați cu veste antiglonț, cu câști de oțel și înarmați cu mitraliere, semănând cu ființele extraterestre dintr-un film științifico-fantastic au apărut în fața teroriștilor. În urma lor se auzeau lătrăturile turbate ale câinilor. Polițiștii astfel blindați au dovedit în câteva secunde că sunt ași în meserie. Deși ar fi putut să folosească împotriva lor grenadele de mână, Angie s-a retras într-un colț, fiindcă intervenția inopinată a poliției îl luase prin surprindere.

În hol, pe treptele scărilor și în sălile alăturate s-au auzit împușcături trase numai de unitatea de elită a poliției vieneze. Hans-Joachim Klein, poreclit Angie, a fost rănit în burtă și în picior, iar cel de-al treilea glonte i-a smuls pistolul din mână. Fugi schiopătând în încăperea de alături, unde îl strigă pe Jusuf; acesta îl chemă pe Carlos din sala de ședințe, iar din ordinul lui Jusuf aruncă o grenadă de mână în hol. A urmat o explozie, s-au stins toate luminile, iar în aer a început să plutească un fum gros și o păclă de praf. Teroriștii deveniseră stăpâni pe situație și acum puteau să-și impună condițiile.

După câteva ore de tratative, guvernul austriac a fost de acord ca ostaticii să fie transportați cu avionul în altă țară, unde urmau să fie eliberați în condițiile stabilite. Ostaticii au fost urcați în câteva autobuze mici Steyer, dar teroriștii își pierduseră siguranța, având impresia că acțiunea căpătase alura unei evacuări pripite, ceea ce îi făcea pe Carlos și pe membrii comandoului să nu se mai simtă deloc biruitori.

Primele adevărate certuri au apărut nu atât din cauza proclamației ce urma să fie transmisă la radio, cât mai ales din cauza lui Angie, care fusese grav rănit în abdomen. Marele lui noroc a fost că în ultimele 24 de ore nu mâncase nimic. Medicii nu au fost de acord ca rănitul să fie transportat cu avionul și au insistat să fie operat imediat. Cancelarul austriac Bruno Kreisky a garantat că teroristul nu va fi urmărit și că imediat după însănătoșire va putea pleca în țara pe care și-o va alege singur. Carlos a refuzat această propunere, preferând să riște ca Angie să moară în timpul zborului. Salvarea l-a transportat până la scara avionului DC-9 OE-LDB de pe aeroportul vienez Schwechat, iar brancardierii au urcat targa sub amenințarea mitralierelor.

Acțiunea Marelui Șacal s-a terminat într-un mod ciudat. Deși primul ei act se desfășurase conform unui scenariu bine pregătit, în actul doi, eroul principal nu s-a mai văzut. Avionul, având la bord ostatici, teroriști și un rănit, a aterizat în Algeria, unde Angie a fost internat în spital. Apoi și-au continuat zborul și nu s-a mai întâmplat nimic deosebit. De ce? Șacalul se lăsase convins? Sau fusese executantul unei acțiuni comandate și organizate din umbră de către una din țările exportatoare de petrol? Cert este că Marele Șacal și-a schimbat părerea și modul cum avea să se încheie răpirea. Miniștrii Jamani și Amusegar nu au fost împușcați și nu a mai avut loc nici o acțiune represivă. Scopul politic al operațiunii s-a diluat și a dispărut subit. Dar atunci, de ce a fost nevoie să moară atâția oameni? Iată întrebările la care ne vom strădui să dăm un răspuns.

— Domnule ministru Jamani, ați putea să comentați pentru noi cum a decurs zborul de la Viena la Alger? Cum s-au purtat teroriștii cu Excelența voastră?*

* Arab Report and Record, Beirut, 1976.

— Avionul DC-9 aparținea companiei austriece de zbor AUA. În primul rând, am fost obligați să ne ocupăm locurile. Apoi, după ce mi-am dat seama cine e șeful, am intrat în vorbă cu el.

— Aveați cea mai mică bănuială în legătură cu ce vă așteaptă?

— De la bun început l-am considerat pe Carlos un mare ticălos și poate tocmai de aceea am încercat să vorbesc cu el.

— Ați putea să ne spuneți cine este, de fapt, acest Carlos?

— În mod hotărât nu este comunist, fiindcă nu s-a sfiit să declare că principiile comuniștilor de astăzi sunt demagogice. Carlos nu are încredere în mișcarea palestiniană și în lupta țărilor arabe pentru independență, pe care o consideră o etapă istorică intermediară menită a lărgi mișcarea revoluționară internațională.

— Atunci în numele căror idealuri luptă? Ale cui interese le apără?

— Carlos a îmbătrânit și s-a schimbat. Ambiția și inteligența nu l-au împiedicat să facă o mare greșală, atunci când a preferat să devină executantul docil al unei voințe străine, compromițându-și astfel poziția de lider.

Ulterior, Hans-Joachim Klein a depus următoarea depoziție:

— De fapt, acțiunea OPEC s-a încheiat după aterizarea noastră la Alger. Astăzi mă bucur că Jamani și Amusegar nu au fost împușcați, deși nu aş putea spune că aveam forțe insuficiente. Eșecul politic al acțiunii s-a datorat altor cauze. Carlos mi-a mărturisit că în schimbul eliberării lui Jamani și Amusegar i s-au promis multe facilități materiale. „Organizația palestiniană PFLP (Frontul Național pentru Eliberarea Palestinei) — a spus el — nu mă va apăra dacă arabii saudiți și iranienii vor cere capul meu. De aceea am fost de acord cu tot ce mi s-a cerut, încă înainte ca avionul să decoleze.”*

Carlos a părăsit scena, demonstrând că nu este un erou al mișcării teroriste, ci un mercenar și un aventurier dispus să-l slujească pe cel care plătește mai bine. A devenit un fel de clovn în arena terorismului internațional, iar vorbele mari pe care obișnuia să le proclame s-au dovedit a fi goale de conținut.

Klein a fost operat într-un spital din Alger, iar după ce s-a însănătoșit a fost transportat peste graniță. Curând după aceea și-a făcut apariția într-o tabără de antrenament palestiniană. Deși aici

* Hans-Joachim Klein, *Rückkehr in die Menschlichkeit. Appel eines ausgestiegenen Terroristen*. Reinbeck 1979.

s-a bucurat de un tratament deosebit, deoarece era considerat un erou, a preferat să se întoarcă în Europa.

Într-o singură oră, Nadia și Bonni au ajuns pe primele pagini ale ziarelor de mare tiraj. Duminică, 27 iulie 1976, pe aeroportul Hellinikon din Atena, doi tineri au urcat în avionul companiei Air France. După două minute de la decolare, echipajul și pasagerii au aflat că un grup de teroriști conduși de doamna Ortega și domnul Garcia au deturnat avionul, forțându-l să aterizeze pe aeroportul Entebbe din Uganda. Doamna Ortega era de fapt Nadia — Gabriela Kröcher-Tiedemann, iar domnul Garcia era Bonni — Wilfried Böse.

Teroriștii au promis că îi vor elibera pe ostatici dacă confrății lor aflați în penitenciarele din Israel, Germania, Franța, Elveția și Kenya vor fi eliberați.

În aceeași zi din Israel și-au luat zborul trei avioane uriașe Lockheed C 130 Hercules, având la bord unități speciale. Operațiunea militară care a avut loc a fost fără precedent în istoria terorismului. Unități armate străine au încălcat suveranitatea Republicii Uganda, iar pe aeroportul din Entebbe s-a produs un schimb înverșunat de focuri în urma căruia pe câmpul de luptă au rămas morți și răniți. Teroriștii au fost neutralizați. Potrivit unui comunicat al Mossadului israelian care a fost dat publicității ulterior, au murit atunci și Wilfried Böse împreună cu terorista Kröcher-Tiedemann. După ce a revenit în Israel, un militar a relatat cum a tras în ea fără să bănuiască cine este. A împușcat-o din spate și a recunoscut-o în timp ce se răsucea spre el, înainte de a se prăbuși răpusă de glonte.

Parașutistul israelian, pe nume Ilan, a fost un mincinos. Un an mai târziu, s-a dovedit că raportul scris la Tel Aviv nu corespundea realității. Marți, 20 decembrie 1977, poliția elvețiană a prins la granița Elveției cu Franța și Germania Federală doi teroriști vest-germani care, în timpul confruntării, au rănit grav doi polițiști. Cei doi indivizi arestați aveau asupra lor 20 000 de dolari, mai multe pașapoarte, unele vest-germane cu propriile lor fotografii, dar cu alte nume, trei austriece și unul cipriot.

În realitate bărbatul se numea, Christian Möller, iar femeia era Nadia — Gabriela Kröcher-Tiedemann. În timpul schimbului de focuri de pe aeroportul din Entebbe, a murit Ernst Wilfried Böse, supranumit Bonni.

Angie-Klein a fost decepționat de rezultatul atacului organizat în incinta sediului OPEC din Viena. După ce mai târziu a aflat, în tabăra de antrenament din mijlocul pustiului, despre celelalte acțiuni teroriste care se puneau la cale, nu a mai crezut că planul lor va fi încununat de succes. A avut dreptate. Majoritatea acțiunilor lor fie nu au fost realizate, fie au eșuat din cauza unei organizări diletantiste. Așa de pildă, un tânăr luptător palestinian trimis la Paris cu un mesaj s-a pierdut imediat pe aeroportul Orly. Tânărul, care până atunci nu fusese într-o metropolă, a început să rătăcească prin sălile de așteptare și nu a fost capabil să iasă din mulțimea de oameni care se grăbea să ajungă la autobuz. De aceea, a ales calea cea mai simplă: s-a întors cu primul avion, fără să fi transmis la Paris mesajul cu care venise.

Altădată, au fost trimiși în Europa doi membri ai unui comando. Nici aceștia nu mai fuseseră până atunci plecați din țara lor și, imediat după ce au coborât din avion, au intrat în restaurantul aeroportului unde și-au comandat o cină copioasă pe care au mâncat-o, conform obiceiului, cu degetele. Încă nu terminaseră de mâncat, când alertată de telefonul unui ospătar, a descins poliția. În buzunarele unuia au fost găsite documente compromițătoare care dovedeau că fuseseră trimiși în Europa cu un anume scop.

După eșecul atentatului din sediul OPEC de la Viena, membrii organizației RZ au pus la cale o acțiune similară, având ca scop, de data aceasta, răpirea miniștrilor care luau parte la o ședință în clădirea Comunității Economice Europene din Bruxelles. Mișcarea 2 iulie a intenționat să-l răpească și pe papa Paul al VI-lea, dar, în ultimă instanță, membrii ei s-au lăsat convinși că, după un asemenea atentat, nici o țară nu le va mai oferi găzduire.

Doi teroriști aveau să transporte pe puntea unui avion un geamantan cu explozibil, plasat sub un scaun și să coboare la prima escală. Avionul, având pasageri la bord, urma să explodeze în aer, iar compania aeriană respectivă să primească o scrisoare de avertisment: dacă în următoarele 24 de ore nu va fi depusă suma de 5 milioane de dolari într-un anumit loc, vor fi aruncate în aer și alte avioane. Acțiunea a eșuat fiindcă geamantanul cu explozibil a sărit în aer chiar în sala de așteptare.

Klein alias Angie s-a hotărât să-și încheie cariera de terorist poate și din cauza operației la stomac care îi agravase starea de sănătate. Dar nu era foarte ușor să cobori dintr-un expres aflat în plină viteză. A încercat să-și convingă confrății să organizeze un

grup terorist propriu, care să lupte după alte principii. Nu l-au crezut și, după ce s-a retras într-o casă izolată din munții Tirol, a început să fie spionat zi și noapte.

Iscoada care îl urmărea se numea Steve sau cel puțin aceasta îi era porecla. Într-o zi el a bătut la ușa casei lui Angie. Acesta i-a deschis și, la început, din vorbele lui dezlănate nu și-a dat seama ce vrea. Apoi a înțeles că va fi pedepsit. După ce s-a convins că Steve nu este singur și că în sat așteaptă o mașină cu încă doi membri ai comandoului, și-a împachetat în grabă lucrurile, a coborât în restaurantul de la parter, a comandat un taxi până la gară și s-a urcat în primul tren care mergea la Milano.

Într-o zi de mai a lui 1977, la redacția săptămânalului „Der Spiegel” s-a primit un colet în care se aflau pistolul lui Angie, gloanțe de rezervă și declarația lui că refuză să mai aibă ceva comun cu teroriștii și cu terorismul, în general. Pe lângă aceasta, declarația conținea și planul de asasinare a doi politicieni evrei, Galinsky și Lipinsky, pus la cale de organizația RZ.

În felul acesta, s-au încheiat acțiunea OPEC și alte câteva operațiuni al căror sens a rămas neclar până astăzi. Dacă cei doi miniștri, Jamani și Amusegar, ar fi fost asasinați, locul lor ar fi fost luat de alți politicieni care ar fi continuat politica OPEC și nimic nu s-ar fi schimbat. Prin urmare, acțiunea de mare anvergură planificată asupra sediului OPEC din Viena a rămas un simplu episod lipsit de importanță din istoria terorismului.

Ilici Ramirez Sanchez, supranumit Carlos sau Șacalul a dispărut un timp de pe scenă. Din suma de 1 000 000 de dolari, pe care o primise, chipurile, ca recompensă pentru că nu-l împușcase pe ministrul Jamani, putea duce un trai decent. Dar între timp, în fișa lui personală, aflată în cartoteca Interpolului, au fost consemnate alte două atentate: asasinarea fratelui patronului cunoscutei firme londoneze Marks and Spencer, în 1973, și instalarea unor bombe în redacțiile ziarelor de dreapta „L'Aurore” și „L'Arche a Minute” din Paris, în 1974. În septembrie fusese la Haga, în fruntea unui comando terorist și tot el se afla în spatele atentatului asupra centrului comercial de pe bulevardul St. Germain al cărui bilanț a fost: 2 morți și 34 răniți.

În luna mai se afla încă la Paris, unde a împușcat doi agenți ai serviciului secret francez DST, un episod care a fost deja evocat, iar în 1992 a fost condamnat, în contumacie, la închisoare pe viață,

pentru acest dublu asasinat. În decembrie același an, a ucis în timpul atacului asupra sediului OPEC din Viena 3 oameni, a răpit 11 miniștri și a încasat sume uriașe de bani în schimbul eliberării lor.

În 1978, s-a despărțit de conducerea Frontului Popular pentru Eliberarea Palestinei, în numele căruia acționase până atunci, creându-și un grup terorist propriu, fiind sprijinit de Berlinul de est, București, Budapesta și chiar Praga. În 1981 a primit un milion de dolari de la agenții secrete ai lui Ceaușescu ca să organizeze un atac cu bombe asupra redacției postului de radio Europa Liberă, din München.

Ulterior, s-a dovedit că Marele Șacal a întreținut legături cu serviciile secrete ale unor foste țări socialiste și s-a ascuns în Ungaria, România, RDG și chiar la Havana, unde se antrenase, cu ani în urmă, într-o tabără de teroriști.

În septembrie 1978, la Dubrovnik, a avut loc un congres al teroriștilor din toate colțurile lumii, la care a participat și Carlos. La scurt timp după aceea, el s-a mutat la Budapesta, unde, până în 1985, grupul lui a colaborat cu serviciul secret maghiar. Acesta din urmă a pus la dispoziția teroriștilor apartamente mobilate luxos, în schimbul unor chirii care erau mult mai mici decât costul unei camere la hotel. Ce-i drept, chiriile erau plătite în dolari, ceea ce în anii '80 constituia un lux în țările socialiste. Carlos și adjunctul lui, Johannes Weinlich, veneau des la Budapesta, dar cel mai mult a stat aici teroristul Abdul Hakam. Despre Carlos se știe că a locuit în orașul de pe malul Dunării în decembrie 1983 și în martie 1984.

După ce grupul de teroriști s-a mutat în altă parte, Carlos i-a trimis lui János Kádár o scrisoare de mulțumire pentru grija de care s-a bucurat. Șederea grupului Marelui Șacal în Ungaria și în Bulgaria se datorează unui motiv foarte simplu: traficul ilegal cu arme. Pe vremea aceea, nu era nici o problemă să cumperi la negru în țările socialiste orice tip de arme și de muniții și, după cum se știe, teroriștii din întreaga lume au fost dintotdeauna interesați de explozibilul Semtex, de fabricație cehoslovacă.

Carlos împreună cu Weinlich, au apărut și la Praga, dar nu am reușit să aflu dacă au colaborat cu serviciul de securitate. Atunci când Carlos, soția sa Magdalena Kopp și Johannes Weinlich au aterizat pe aeroportul din Ružyně și au prezentat pașapoarte diplomatice eliberate de o țară arabă, serviciul de control al pașapoartelor nu a putut să le interzică intrarea în Cehoslovacia. Ulterior,

șefii serviciilor de securitate din țările est-europene conveniseră să nu-i permită lui Carlos și confracților săi accesul pe teritoriile țărilor lor. În acest context, la 10 iulie 1986, s-a produs următorul incident:

Carlos, soția sa și Weinlich au zburat de la Budapesta la Praga. S-au dat drept turiști arabi, au închiriat două apartamente la hotelul Intercontinental din Praga și au început să frecventeze localurile de noapte. Carlos Ramirez avea pașaportul diplomatic pe numele Watta Walid, soția sa, Magdalena Kopp, se numea Maria Aziz, iar Weinlich, care se dădea drept secretar și garda lui personală, avea un pașaport diplomatic eliberat la Damasc. Cei trei cheltuiau bani cu foarte multă ușurință, iar mai târziu un barman a declarat că șeicul, cum îi spuneau lui Carlos, i-a plătit 500 de dolari pentru o cafea servită la bar.

După trei zile de la sosirea străinilor, la recepția hotelului s-au prezentat doi tineri. S-au interesat de numărul camerei în care locuiește domnul Walid și au urcat la etajul trei. Le-a deschis ușa un turist cu pașaport diplomatic sirian și i-a poftit înăuntru. Deși nu se cunoșteau, nu au pierdut timpul cu prezentările. Potrivit declarației unui martor al cărui nume nu poate fi divulgat, convorbirea lor cu Carlos a durat aproape o oră și s-a desfășurat într-o atmosferă de mare nervozitate. Weinlich a stat tot timpul cu spatele lipit de perete ca să poată urmări fiecare mișcare, iar de sub sacou i se vedeau cele două tocure de pistoale.

La un moment dat a sunat telefonul. La celălalt capăt al firului era rezidentul Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Abu Hisham. Au vorbit mult timp în arabă și, după ton, puteai să-ți dai seama că se certau. După ce a trântit receptorul în furcă, Carlos l-a rugat pe unul dintre agenți să transmită la recepție rugămintea de a nu i se mai da nici o legătură telefonică în apartament.

În timp ce discutau, în cameră a intrat și Magdalena Kopp, a declarat mai târziu unul dintre agenți. Era îmbrăcată într-o peleină elegantă în stil arab și se vedea că e gravidă. Carlos i-a spus în germană că l-a sunat Abu Hisham care l-a sfătuit să plece, dar el nu vede nici un motiv rațional ca să părăsească Praga.

Vizita agenților secretei cehi la hotelul Intercontinental nu a fost întâmplătoare. Cu puțin timp înainte, Carlos fusese nevoit să părăsească Budapesta, iar Ministerul cehoslovac de Interne nu dorea să aibă nimic de-a face cu un terorist condamnat de un tribunal parizian la închisoare pe viață pentru dublu asasinat și urmărit de

instanțele altor țări pentru comiterea unor delikte asemănătoare. Din această cauză, agenții secreți cehi au pus la punct „operațiunea Turistul“, dar în loc să-l anunțe direct pe Carlos că este o *persona non grata* în Cehoslovacia, au preferat un scenariu mai elegant.

— După ce am terminat să ne spunem aproape tot ce aveam de spus și Carlos s-a mai liniștit, am scos din mânecă asul cel mare, a declarat agentul secret. I-am destăinuit confidențial că un informator foarte bun de-al nostru ne-a comunicat, cu ani în urmă, că la Praga acționează câțiva agenți ai serviciului secret francez DST și că nu ar fi deloc exclus ca aceștia să încerce să-l găsească. Carlos s-a enervat îngrozitor și a început să mă înjure într-o limbă străină. Apoi a scos pistolul și m-a amenințat că mă împușcă. După ce și-a mai venit puțin în fire, a comandat la telefon o sticlă de coniac franțuzesc și i-a dat bacșiș chelnerului 100 de dolari. Apoi a mai comandat cafele și apă minerală pentru toți. Eu am băut numai o ceașcă cu cafea care în mod sigur a fost cea mai scumpă cafea din viața mea.

Orice altă încercare de convingere devenise inutilă. Magdalena Kopp, care era în luna a patra sau a cincea, a început prima să-și împacheteze lucrurile. Carlos și garda lui personală i-au urmat imediat exemplul.

— În acest timp, a mai spus agentul secret, eu continuam să discut în germană cu doamna Kopp. Am întrebat-o de unde este și mi-a răspuns că s-a născut într-un mic sat de lângă Augsburg. Mi-a mai spus că a terminat sociologia și la întrebarea mea dacă stilul de viață pe care îl duce nu i se pare prea obositor, mi-a făcut semn din cap că nu o deranjează deloc.

Nu a fost posibil să aflu toate detaliile acestei acțiuni. În luna iunie 1986, Carlos încă nu fusese condamnat de tribunalul din Paris, deoarece era dat în urmărire generală de Interpol și de serviciile de spionaj din mai multe țări pentru acuzația de omor multiplu. Pe vremea aceea, serviciile de spionaj din țările socialiste erau încă foarte puternice, dar mai trebuie subliniat încă o dată că Marele Șacal nu era un oaspete bine venit pentru nici una din acestea. Și serviciul secret ceh a încercat să scape cât mai repede de el și poate de aceea a riscat o acțiune dubioasă pe aeroportul din Ružyně, în chip de rămas bun. Acțiunea poate fi dovedită și de fotografiile luate de un reporter cu prezență de spirit sau poate chiar de un lucrător al securității.

— Înainte de a fi împachetat toate bagajele, a declarat ofițerul ceh de securitate, Carlos Ramirez a coborât în hol și, împreună cu un salariat al hotelului, a dispărut la subsol unde se aflau seifurile oaspeților. După câteva minute a urcat din nou în cameră, ducând în mână un mic geamantan. În geamantan se afla un pachet. L-a așezat pe masă și a exclamat: Iată cum arată un milion de dolari în bancnote de câte 100. L-am întrebat de ce umblă prin hoteluri cu o sumă atât de mare și mi-a răspuns că nu a avut timp să depună banii fiindcă abia îi primise, cu câteva zile în urmă, de la serviciul de securitate din România în schimbul unui anumit serviciu. Pachetul cu bani îi fusese transmis la Budapesta, unde nu a vrut să-l lase. Cu această ocazie, Carlos ne-a dezvăluit însă un lucru care nu i-ar fi trecut prin cap nici unuia dintre noi, și anume că era convins că cei care îl urmăreau la Praga nu erau agenții serviciului francez DST, ci românii care vroiau să-i ia înapoi banii. Securitatea română avea, după părerea lui, antene lungi și nu se sfia să folosească orice mijloace pentru a-și atinge scopul.

Ultimul incident din episodul șederii la Praga a acestui oaspete nepoftit s-a petrecut pe aeroportul Ružyně. Carlos, soția sa și garda personală aveau pașapoarte diplomatice siriene, drept care au fost scutiți de controlul vamal. Cu toate acestea, agenții securității de stat știau că cei trei erau înarmați. A urmat o scenă dramatică în care „diplomații“ au refuzat să predea armele. Nu au vrut să le predea nici echipajului avionului la Praga, care urma să le restituie după aterizarea la Moscova și nici să le bage în geamantanele care urmau să fie depozitate în cala avionului. În cele din urmă, agenții au convenit cu echipajul avionului, cu paza de frontieră și cu vameșii să-i lase pe cei trei să călătorească înarmați cu pistoale în cabina de clasa întâi. Ca măsură de precauție au transmis însă această informație serviciului de pază de pe aeroportul din Moscova. După aterizarea la Moscova, doi oameni îmbrăcați în uniformă au urcat la bordul avionului, i-au dezarmat pe Carlos, pe soția lui și pe Weinlich și i-au condus în salonul Vip din incinta aeroportului. Aici le-au comunicat că nu au voie să rămână pe teritoriul Uniunii Sovietice și le-au dat ordin să se îmbarce în primul avion cu destinația Damasc.

Timp de 30 de ani, liderii comuniști din Cehoslovacia au antrenat în tehnica războiului de partizani și au pregătit pentru acțiuni teroriste sute de agenți secreți din Afganistan, Irak, Kenya, Vietnam, Cambodgia, Nicaragua și din alte țări ale Africii și Asiei,

care le-au plătit taxele de școlarizare în dolari. Așa de pildă, numai din Guineea a sosit un grup de 45 de studenți pentru o instrucție de lungă durată, iar în august 1968, în tabăra de antrenament din Brno, se antrenau 254 de tineri. După ocuparea Cehoslovaciei de către armatele Pactului de la Varșovia, situația s-a schimbat.

Acțiunea agenților secreți cehi de la hotelul Intercontinental a fost urmată de o altă intervenție care a avut loc pe aeroportul Ružyně. La Praga își făcuse apariția unul dintre colaboratorii arabi ai lui Carlos. Având pașaport diplomatic, a fost scutit și el de controalele de rutină, dar cu toate acestea, vameșii asistați de polițiști îmbrăcați în civil l-au rugat să deschidă bagajul de mână. Înțelegând că nu mai are șanse de a scăpa, arabul nu s-a împotrivit și astfel vameșii cehi au găsit în geamantanul lui suma de 85 000 de dolari în bancnote mici și câteva pașapoarte false cu fotografia lui, dar fiecare pe alt nume. În timpul interogatoriului, arabul a recunoscut că a colaborat cu Marele Șașal, făcându-i rost de apartamente sau vile.

— L-am lăsat să aleagă singur, a declarat mai târziu agentul secret ceh. I-am spus că șederea lui la Praga nu este dorită și i-am propus să plece în Germania de est sau în Polonia, deoarece în caz contrar eram obligați să-l predăm justiției pentru că asupra lui fuseseră găsite pașapoarte false. A refuzat să plece în Germania de est și s-a urcat la bordul primului avion care zbura spre Varșovia.

Încă din 1984, Ibn Jubayr a declarat că orașul Damasc este raiul pe pământ. Oaza aflată în locul acela, înconjurată de grădini bine irigate, de livezi cu pomi fructiferi și tufe de măslini a fost cunoscută cu o mie de ani înainte de întemeierea Romei. La Damasc, Cain l-a ucis pe fratele său Abel, la poalele masivului muntos Kassyun s-a născut Avraam, personajele biblice Iosif și Maria, Ioan Botezătorul și apostolul Pavel s-au născut și ei în acest ținut binecuvântat de Dumnezeu. Și tocmai în acest oraș și-a instalat noua reședință Ilici Ramirez Sanchez, teroristul căutat de serviciile de poliție din câteva țări.

Au existat mai multe motive care l-au determinat să prefere acest oraș. În Siria locuiau, pe atunci, zeci de protagoniști ai scenei terorismului. Siria are circa 13 milioane de locuitori, a căror securitate este apărută de o armată formată din o jumătate de milion de ofițeri și soldați, iar alți 400 000 de milițieni asigură ordinea publică. Armata este dotată cu 4800 de tancuri, cu 5000 de blindate, aviația are 530 de avioane de luptă cu numărul corespunzător de

rachete de toate tipurile. În arsenalele armatei sunt depozitate arme chimice, iar în culise au început să circule zvonuri că se fac experimente cu arme biologice. Potrivit aprecierilor ziariștilor occidentali, Damascul a devenit capitala terorismului mondial și, desigur, în această ambianță Carlos se simțea ca peștele în apă.

Se spune că regimul militar și politic sirian este apărat de 50 000 de agenți secreți. Au apărut chiar și afirmații potrivit cărora numărul lor ar fi de trei ori mai mare. De asemenea, se afirmă că aceste organizații își finanțează activitatea desfășurată pe plan internațional din banii câștigați în urma traficului cu heroină și hașiș, afirmație confirmată și de serviciul american antidrog DEA (*Drug Enforcement Administration*). Așa de pildă, nota operativă nr. 114/815, din 1984, a serviciului secret, conține următoarea informație:

„Carlos a stat mai mult timp la Damasc. A locuit într-o casă conspirativă și s-a aflat permanent în legătură cu serviciul sirian de spionaj. Colaborarea lui cu acest serviciu s-a reprofilat însă pe o nouă direcție. Iranul și Siria aveau de gând să-l angajeze pe Carlos într-o acțiune contra Arabiei Saudite. La sfârșitul lui aprilie 1984, el a fost invitat la Teheran pentru a negocia condițiile și detaliile tehnice ale noii operațiuni. Cu puțin timp însă înainte de a pleca, Carlos a refuzat să mai colaboreze, invocând motivul că la Teheran ar putea fi expus pericolului de a fi capturat de agenții serviciului secret american“.

Sub nume străine, soții Ramirez împreună cu fiica lor, Rosa, s-au mutat în apartamentul serviciului de spionaj al forțelor aeriene în cartierul rezidențial Mezze din Damasc. Johannes Weinlich care purta numele de Peter Schmidt sau Steve, s-a mutat în apartamentul vecin. Cele două apartamente se aflau într-o vilă cu trei etaje, cu balcoane și cu o mare terasă pe acoperiș, nu departe de moscheea Akram. Numărul de telefon al lui Carlos era secret. Weinlich, care era secretarul și garda lui personală, avea numărul de telefon 66 77 85.

Familia Ramirez a locuit la Damasc ca în rai. Carlos se dădea drept director al unei societăți comerciale mexicane de import-export, circula într-un superb Mercedes 560, cu numărul de înmatriculare 37-3672 și obișnuia să ia cina împreună cu familia la hotelul Sheraton. Adresa lui era Al Mezze Villat Gharbieh, Al Akhtam Ben Saifi Street Al Jandali Building. Numele sub care se prezenta erau Al Jandali, Abu Achmed sau Michael Assaf.

Carlos nu era deloc un tip naiv. Urmărea cu foarte multă atenție evoluțiile vieții politice. Știa foarte bine sau cel puțin bănuia că trecuse demult vremea când toată omenirea se temea de acțiunile teroriștilor. Nici măcar foștii lideri ai țărilor comuniste nu vroiau să aibă nimic comun cu ei. Apoi, la 28 decembrie 1990, în săptămânalul francez „L'Express” a apărut un articol al cărui autor afirma că teroristul Carlos, pe numele său adevărat Ilici Ramirez Sanchez, locuiește la Damasc, împreună cu soția și cu fiica, iar de securitatea lui se ocupă un ofițer al forțelor aeriene siriene, Haytham Said.

„L'Express” a prezentat crimele lui Carlos, iar în săptămânalul „Stern” a apărut un articol intitulat „Nașul terorismului”. Ziariștii au început să cerceteze trecutul lui Carlos și avalanșa s-a pus în mișcare. Reprezentanții Franței și ai Germaniei Federale au cerut extrădarea criminalului. Comportarea lui Carlos nu lăsa să se întrevadă că și-a pierdut siguranța de sine. S-a despărțit de soția sa Magdalena, născută Kopp și în locul ei a instalat-o în apartamentul său luxos pe tânăra lui amantă. Weinlich a considerat acest gest o mare grosolanie. După ce supraviețuiseră împreună atâtea întâmplări dramatice, Carlos și-a părăsit familia. Mai înainte, toți trei se mutaseră la Valencia, în Venezuela. La Damasc, Carlos simțea că pământul începe să i se clatine sub picioare. Mai întâi, a zburat la Amman, iar la 13 august a zburat la Khartum, având asupra sa un pașaport diplomatic fals pe numele Abdallah Barakat.

Sederea lui în Sudan nu este clarificată nici până în zilele noastre. Se pune întrebarea, dacă pașaportul lui era sirian, libanez sau iordanian? Într-un comunicat a apărut chiar afirmația că la granița cu Yemenul s-a prezentat sub numele Abdou Rabo Ali Mohamed. Serviciul secret francez a constatat că, sub același nume, a zburat la Cairo și la Londra.

Muhammad Mahzub Harun a scris în săptămânalul „Sudan Focus” că acest diplomat de vârstă mijlocie, cu ochi de chihlimbar, locuia într-un apartament luxos pentru care plătea o chirie lunară de 900 de dolari. Camerele erau mobilate în stil arab. Un confrate al lui Harun a completat articolul cu un detaliu atractiv pentru cititori, privind femeia cu care trăia Carlos în acest apartament. Tânăra și frumoasa văduvă a unui ofițer din armata siriană se numea Lana.

În ultimul an, Carlos a suferit multe decepții amare. Grijile și frica i-au măcinat în asemenea măsură sănătatea încât a slăbit 10 kilograme. Până acum, nu am reușit să aflăm detalii privind acți-

unea prin care agenții secreți francezi au reușit să-l răpească pe Carlos de la Khartum. Este însă foarte probabil că oficialitățile sudaneze au fost informate din timp despre pregătirea ei și nu s-au împotrivit răpirii acestui terorist căutat în toată lumea.

Una din variantele posibile, care la prima vedere pare a fi romantică, ar putea fi însă autentică. La 13 august, Carlos urma să fie supus unei operații estetice într-o clinică din Khartum. După ce a fost anesteziat, l-au transportat acoperit cu un cearșaf într-un alt apartament, unde a fost ținut în stare de inconștiență. În timp ce se afla încă sub narcoză, l-au băgat într-un sac închis cu două fermoare și l-au predat generalului francez Philippe Rondot și adjuncților săi care așteptau la Khartum acest moment de trei zile.

Avionul serviciului francez DGSE a aterizat pe aeroportul francez militar Villacoublay, de lângă Paris, în jurul orei 9 dimineața. Generalul Philippe Rondot și Jean-François Clair, șeful grupării antiteroriste DST, l-au remis pe Carlos lucrătorilor grupului tehnic, care l-au condus, sub escortă militară, la centrala DST din rue Nelaton, unde îl aștepta ofițerul Philippe Parant.

L-au interogată două ore. Apoi Carlos a fost condus de polițiști la închisoarea La Santé, din arondismentul 13 al Parisului. În aceeași zi, ministrul francez de interne, Charles Pasqua a organizat o conferință de presă unde s-a lăudat cu succesul reputat de serviciul secret francez. În felul acesta, răpitorul răpit a ajuns acolo unde îi era locul. În spatele gratiilor.*

* Cunoscutul terorist a fost tradus în fața unui tribunal din Paris la 12 decembrie 1997 și condamnat la închisoare pe viață.

O colecție de interes general:

PSIHOLOGIA VEȚII COTIDIENE

O nouă perspectivă în viață!



Psihologia vieții cotidiene

Valerie AUSTIN



**HIPNO
SEX**

Autohipnoza
pentru o mai deplină satisfacție
sexuală